

Kuntasanasto

Kommunal ordlista

Local Government Glossary

Luonnos 21.9.2012

VM188:00/2009

Sisältö

Esipuhe	3
Sanaston käyttäjälle	4
Palaute.....	6
Förord	7
Till användaren	8
Kommentarer	10
Foreword.....	12
To the user	13
Feedback	15
A Kunta-alan organisaatioyksiköitä – Organisationsenheter – Organisational units.....	17
B Luottamushenkilöt ja viranhaltijat – Förtroendevalda och tjänsteinnehavare – Elected officials and local government officers	29
C Kunnan päätöksentekomenettely – Kommunens beslutsförfarande – Municipal decision-making procedures.....	38
D Kunnan talous – Kommunens ekonomi – Local government finances.....	65
E Valtionosuusjärjestelmä – Statsandelssystemet – System of central government transfers to local government	92
F Kuntajaon muuttaminen – Ändringar i kommunindelningen – Municipal boundary redetermination	106
G Kunnan tehtävät – Kommunens uppgifter – Functions of local government.....	117
Lähteet – Källor – Sources.....	169
English index	174
Svenskt register.....	179
Suomenkielinen hakemisto	182

Esipuhe

Valtiovarainministeriö käynnisti vuonna 1998 yhdessä valtioneuvoston kanslian kanssa sanastoprojektin, jonka tarkoituksena oli tuottaa valtiovarainministeriön keskeisten toimialojen termejä sisältäviä monikielisiä sanastoja. Projektissa laadittiin tuolloin *EMU-sanasto* (1999), *Budjettisanasto* (2001), *Verosanasto* (2002) ja *Työmarkkinasanasto* (2005). Sanastosarjan jatkoksi on nyt valmistumassa *Kuntasanasto* (2012).

Kuntasanasto sisältää noin 220 keskeistä kunta-alan käsitettä, jotka on määritelty. Sanaston kielet ovat suomi, ruotsi ja englanti. Sanasto on suunnattu ensisijaisesti valtionhallinnon henkilöstölle, mutta siitä toivotaan olevan apua myös muille kunta-asioiden parissa työskenteleville ja alan termistöä tarvitseville. Sanaston tarkoituksena on yhdenmukaistaa termien käyttöä ja selkiyttää siten erikielisiä kunta-alan tekstejä.

Kuntasanaston suomenkielisen osuuden laatimiseen ovat osallistuneet seuraavat valtiovarainministeriön, valtioneuvoston kanslian, Suomen Kuntaliiton ja Kotimaisten kielten keskuksen asiantuntijat:

- hallitusneuvos *Arto Luhtala*, valtiovarainministeriö (projektiryhmän puheenjohtaja)
- kielenkääntäjä *Veronica Eriksson*, Suomen Kuntaliitto
- kielentarkastaja *Merja Fleming*, valtiovarainministeriö
- johtava lakimies *Heikki Harjula*, Suomen Kuntaliitto
- kielenkääntäjä *Heli Huttunen*, Suomen Kuntaliitto
- kielenkääntäjä *Timo Juvonen*, valtiovarainministeriö
- virkakielenhuoltaja *Matti Räsänen*, Kotimaisten kielten keskus
- johtava terminologi *Kaisa Kuhmonen*, valtioneuvoston kanslia (projektiryhmän sihteeri)

Lisäksi terminologi *Simo Kankkunen* valtioneuvoston kansliasta huolehti sanaston laatimiseen liittyvästä tekniikasta.

Kuntasanaston ruotsinkielisen osuuden laativat kielenkääntäjä *Veronica Eriksson* Suomen Kuntaliitosta ja kielenkääntäjä *Timo Juvonen* valtiovarainministeriöstä. Englanninkielinen osuuden laati käännöstoimisto Bellcrest Käännökset Oy:n kääntäjä *Peter Ovell*, ja sen tarkistivat kielentarkastaja *Merja Fleming* valtiovarainministeriöstä ja kielenkääntäjä *Heli Huttunen* Suomen Kuntaliitosta. Korkeakouluharjoittelijat *Piia Montonen* ja *Juulia Vanninen* avustivat ruotsin- ja englanninkielisten termien kokoamisessa.

Sanaston käyttäjälle

Sanaston raja

Kuntasanasto sisältää kunta-alan organisaatioyksiköihin, luottamushenkilöihin ja viranhaltijoihin, kunnan päätöksentekomenettelyyn, kuntatalouteen ja valtionosuusjärjestelmään, kuntajaon muuttamiseen sekä kunnan tehtäviin liittyviä keskeisiä käsitteitä. Kuntien laajasta tehtäväkentästä johtuen sanasto sisältää hyvin monen alan käsitteitä. Sanastoon on valittu erityisesti kunta-alan säädöksissä esiintyvää käsitteistöä. Lausuntokierroksella lisättäväksi esitettyjä käsitteitä pystyttiin hankkeen aikataulun vuoksi lisäämään sanastoon vain pieni määrä. Säädosmuutoksia on seurattu 1.6.2011 asti.

Osa sanaston käsitteistä on määritelty jo aikaisemmin mm. valtioneuvoston kanslian, Sanastokeskus TSK:n, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön laatimissa sanastoissa. Sanastohankkeen aikana on tehty yhteistyötä myös julkisen hallinnon sanastotyöprosessiin kuuluvan JHS-ydinsanastoryhmän kanssa. Kuntasanaston laatimisessa hyödynnetyt sanastot sekä muut keskeiset lähteet on mainittu lähdeluettelossa.

Sanaston laatimistapa

Kuntasanasto on laadittu terminologisin menetelmin analysoimalla käsitteiden sisältöjä, käsitteiden välisiä suhteita ja suhteiden perusteella muodostuvia käsitejärjestelmiä. Käsitteen olennaisin sisältö on kuvattu määritelmässä. Monet sanaston käsitteistä esiintyvät muillakin aloilla kuin kunta-alalla. Tällaiset käsitteet on pyritty määrittelemään siten, että määritelmä kattaisi muutkin alat. Muutamat käsitteet (esim. *lautakunta*) on kuitenkin määritelty nimenomaan kunta-alan näkökulmasta. Tällaisten määritelmien alussa on kulmasulkeissa ilmoitettu määritelmän näkökulma.

Määritelmät on kirjoitettu kansainvälisten sanastotyötä koskevien standardien mukaisesti pienellä alkukirjaimella, eikä määritelmien lopussa ole pistettä. Tarvittaessa käsitteestä tai termin käytöstä annetaan lisätietoja määritelmän alapuolella olevassa selitteessä. Selitteet on kirjoitettu normaaleiksi virkkeiksi. Joidenkin käsitteiden (esim. *jaosto*) sisältö on määritelmän sijaan kuvattu väljemmin selitteessä.

Sanaston merkintätavat

Sanaston käsitteet on ryhmitelty aiheen mukaisesti seitsemään lukuun. Kukin käsite esitetään termitietueena. Osa käsitteistä esitetään myös käsitejärjestelmiä kuvaavina käsitekaavioina. Esimerkki termitietueesta:

käsitteen numero	A001	
suomenkielinen termi		kunta kaupunki <i>suppeampi käsite</i>
määritelmä (kuvaava käsitteen olennaisimman sisällön)		asukkaiden <i>itsehallintoon</i> perustuva paikallistasolla toimiva julkisyhteisö, jolla on oma rajattu alueensa ja väestönsä sekä <i>verotusoikeus</i>
selite (sisältää lisätietoa käsitteestä)		Suomessa kunnat eivät ole valtion valvonnassa toisin kuin useimmissa muissa maissa.

lisätietoa termistä		Kunta voi käyttää nimitystä kaupunki, jos se katsoo täyttävänsä kaupunkimaiselle yhdyskunnalle asetettavat vaatimukset.
ks. myös		<i>yleinen toimiala, erityistoimiala</i>
ruotsinkielinen vastine	sv	kommun stad <i>snävare begrepp</i>
määritelmän ruotsinkielinen käännös		lokalt offentligt samfund som bygger på <i>självstyrelse</i> för invånarna och som har ett eget avgränsat område och en egen avgränsad befolkning samt <i>beskattningsrätt</i>
selitteen ruotsinkielinen käännös		I Finland har staten inte tillsyn över kommunerna, vilket är fallet i de flesta andra länder.
jne.		

Suosittelavin termi on yleensä tietueessa ensimmäisenä. Samaa tarkoittavat termit eli synonyymit ovat tietueessa allekkain. Joidenkin termien perässä on huomautus termin käytöstä, suositettavuudesta tai käsitteiden vastaavuussuhteesta seuraavasti:

suositettava	muuta termimuotoja suositettavampi muoto
hylättävä	termimuoto, jota ei pitäisi käyttää
säädöksissä	Suomen säädöksissä käytetty, yleiskielestä poikkeava muoto
virallinen	virallinen termi tai nimi
epävirallinen	virallisesta, esim. säädöksessä mainitusta termistä tai nimestä poikkeava muoto
yleiskielessä	yleiskielessä käytettävä termimuoto
arkikielessä	puhekielessä käytettävä ilmaus
lyhenne	lyhennetty muoto
lyhyempi muoto	pitkän termin sijaan tai toiston välttämiseksi käytettävä termimuoto
entinen	aikaisempi nimi
vanhentunut	käytöstä pois jäänyt termi

Termin perässä sulkeissa oleva numero erottaa toisistaan homonyymit eli kirjoitusasultaan samantlaiset termit, jotka viittaavat eri käsitteisiin, esim. *peruspalvelut (1)* ja *peruspalvelut (2)*.

Määritelmissä ja selitteissä esiintyvät *kursivoidut* termit ja ilmaukset viittaavat muualla sanastossa määriteltäviin käsitteisiin.

Sanastossa on käytetty seuraavia tunnuksia ja lyhenteitä:

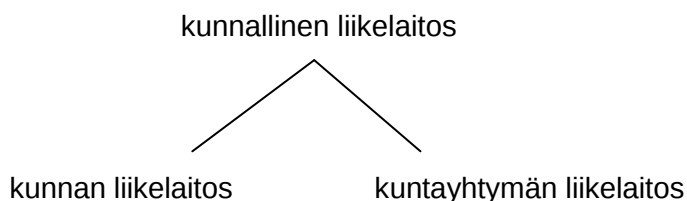
fi	suomi
sv	ruotsi
svFI	suomenruotsi
svSE	riikinruotsi
en	englanti
enUS	amerikanenglanti
n	ruotsin ett-suku
pl	monikko

Käsitekaaviot

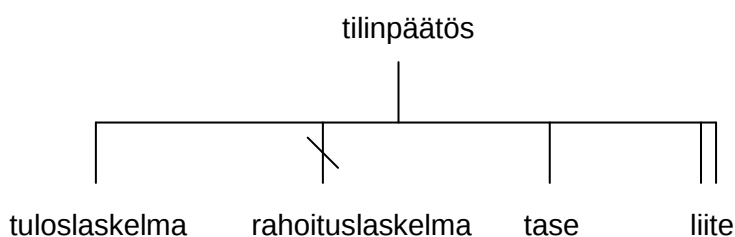
Sanasto sisältää myös käsitteiden välisiä suhteita havainnollistavia käsitekaavioita, jotka auttavat hahmottamaan kokonaisuuksia. Kaaviot ovat vain suomeksi. Kaavioissa on merkitty **lihavoituina** sanastossa mukana olevat termit. Termien edessä olevat numerot viittaavat termitietueiden

numeroihin. Kaavioissa esiintyvät lihavoimattomat termit helpottavat kaavion tulkintaa, mutta niitä ei ole määritelty sanastossa.

Käsitekaaviossa hierarkkista suhdetta kuvataan puudiagrammilla. Hierarkkisessa suhteessa on kyse laajemman yläkäsitteen (*kunnallinen liikelaitos*) ja suppeamman alakäsitteen suhteesta (*kuntayhtymän liikelaitos*).

Koostumussuhdetta kuvataan kampadiagrammilla. Esimerkiksi *tilinpäätös* koostuu yleensä *tuloslaskelmasta*, *rahoituslaskelmasta*, *taseesta* ja liitteistä. Poikkiviiva kaaviossa kuvaa sitä, että kyseinen osa ei aina esiinny kokonaisuuden osana. Kaksoisviiva puolestaan viittaa siihen, että kyseisiä osia on yleensä useita.

Kaikki muut käsitesuhteet ovat funktiosuhteita. Ne voivat vallita muun muassa toimijan ja toiminnan tai syyn ja seurauksen välillä. Esimerkiksi *kuntajakoselvittäjä* tekee *erityisen kuntajakoselvityksen*.

Palaute

Valtioneuvoston kanslia ottaa mielellään vastaan sanastoa koskevia kommentteja:

Valtioneuvoston kanslia
 Kielipalvelu
 PL 23
 00023 Valtioneuvosto
 sähköposti: kielipalvelu(a)vnk.fi
 puhelin: 09 160 22058
 faksi: 09 160 22163

Förord

År 1998 inledde finansministeriet tillsammans med statsrådets kansli ett terminologiprojekt i syfte att utarbeta flerspråkiga ordlistor med termer från de centrala sektorerna inom finansministeriets kompetensområde. Projektet resulterade då i *EMU-ordlista* (1999), *Budgetordlista* (2001), *Skatteordlista* (2002) och *Arbetsmarknadsordlista* (2005). Som en fortsättning på projektet har ordlistorna nu utökats med *Kommunal ordlista* (2012).

Den kommunala ordlistan omfattar cirka 220 centrala kommunala begrepp med definitioner på finska, svenska och engelska. Ordlistan riktar sig i första hand till anställda inom statsförvaltningen, men vi hoppas att den kan vara till nytta också för andra som arbetar med kommunala frågor och som behöver kommunal terminologi. Ordlistan syftar till att förenhetliga bruket av termer och sålunda skapa klarhet i kommunala texter på de olika språken.

Den finska delen av ordlistan har utarbetats av följande sakkunniga vid finansministeriet, statsrådets kansli, Finlands Kommunförbund och Institutet för de inhemska språken:

- förvaltningsrådet *Arto Luhtala*, finansministeriet (projektgruppens ordförande)
- translator *Veronica Eriksson*, Finlands Kommunförbund
- språkgranskare *Merja Fleming*, finansministeriet
- ledande jurist *Heikki Harjula*, Finlands Kommunförbund
- translator *Heli Huttunen*, Finlands Kommunförbund
- translator *Timo Juvonen*, finansministeriet
- myndighetsspråkvårdare *Matti Räsänen*, Institutet för de inhemska språken
- ledande terminolog *Kaisa Kuhmonen*, statsrådets kansli (projektgruppens sekreterare)

Den tekniska delen av ordlistarbetet sköttes av terminolog *Simo Kankkunen* vid statsrådets kansli.

Den svenska delen av den kommunala ordlistan har utarbetats av translator *Veronica Eriksson* från Finlands Kommunförbund och translator *Timo Juvonen* från finansministeriet. Den engelska delen har utarbetats av översättaren *Peter Ovell* vid översättningsbyrån Bellcrest Käännökset Oy och har granskats av språkgranskare *Merja Fleming* från finansministeriet och translator *Heli Huttunen* från Finlands Kommunförbund. Högskolepraktikanterna *Piia Montonen* och *Juulia Vanninen* deltog i insamlingen av termer på svenska och engelska.

Till användaren

Avgränsning

Den kommunala ordlistan innehåller centrala begrepp som gäller kommunsektorns organisation, förtroendevalda och tjänsteinnehavare, det kommunala beslutsfattandet, den kommunala ekonomin, statsandelssystemet, ändringar i kommunindelningen och kommunens uppgifter. Eftersom kommunerna har ett mycket omfattande verksamhetsfält innehåller ordlistan begrepp från många olika områden. Särskilt begrepp som förekommer i lagstiftningen om kommunsektorn har tagits med i ordlistan. Remissrundan gav en hel del förslag till flera ord, men på grund av projektets tidsplan kunde endast en liten del av dem tas med i listan. Författningsändringar har beaktats ända till 1.6.2011.

En del av begreppen har redan tidigare definierats i ordlistor som utarbetats av bland annat statsrådets kansli, terminological centralen TSK, Institutet för hälsa och välfärd samt undervisnings- och kulturministeriet. Projektgruppen har också samarbetat med den kärnterminologigrupp som arbetar med utvecklingsprocessen för terminologi inom den offentliga förvaltningen (JHS 175). De ordlistor och andra väsentliga källor som använts i den kommunala ordlistan anges i källförteckningen.

Metoder och principer

Den kommunala ordlistan har utarbetats med terminologiska metoder genom analys av begreppens innehåll, deras inbördes förhållanden och de begreppssystem som bildas av dessa förhållanden. Det centrala innehållet i begreppet beskrivs i form av en definition. Många begrepp i ordlistan förekommer också inom andra områden än kommunsektorn. Sådana begrepp har i mån av möjlighet definierats så att definitionen också täcker andra områden. Vissa begrepp (t.ex. *nämnd*) har ändå definierats uttryckligen ur kommunsektorns perspektiv. Perspektivet anges då inom vinkelparentes i början av definitionen.

I enlighet med internationella standarder för terminologiskt arbete inleds definitionerna med liten bokstav och avslutas utan punkt. I anmärkningen under definitionen ges vid behov tilläggsinformation om begreppet eller om hur termen används. Anmärkningarna är skrivna i form av vanliga meningar. Vissa begrepp (t.ex. *sektion*) har i stället för definition försetts med en mer utförlig beskrivning i anmärkningen.

Beteckningar i ordlistan

Begreppen i ordlistan har delats in i sju kapitel efter ämnesområde. Varje begrepp presenteras som en termpost. En del av begreppen presenteras också i form av begreppsscheman som beskriver begreppssystemen. Exempel på en termpost:

begreppets nummer	A001	
den finska termen		kunta kaupunki <i>suppeampi käsite</i>
definition (beskriver det väsentliga begreppsinnehållet)		asukkaiden <i>itsehallintoon</i> perustuva paikallistasolla toimiva julkisyhteisö, jolla on oma rajattu alueensa ja väestönsä sekä

		<i>verotusoikeus</i>
anmärkning (ger ytterligare information om begreppet)		Suomessa kunnat eivät ole valtion valvonnassa toisin kuin useimmissa muissa maissa.
tilläggsinformation om termen		Kunta voi käyttää nimitystä kaupunki, jos se katsoo täyttävänsä kaupunkimaiselle yhdyskunnalle asetettavat vaatimukset.
se också		<i>yleinen toimiala, erityistoimiala</i>
svensk ekvivalent	sv	kommun stad <i>snävare begrepp</i>
svensk översättning av definitionen		lokalt offentligt samfund som bygger på <i>självstyrelse</i> för invånarna och som har ett eget avgränsat område och en egen avgränsad befolkning samt <i>beskattningsrätt</i>
svensk översättning av förklaringen		I Finland har staten inte tillsyn över kommunerna, vilket är fallet i de flesta andra länder.
osv.		

Den term som rekommenderas i första hand står i allmänhet överst i termposten. Sedan anges synonymerna under varandra. Vissa termer följs av en kommentar om hur termen används, huruvida den kan rekommenderas eller i vilken mån begreppen motsvarar varandra:

rekommenderas	form som rekommenderas framför andra former
avrådd	felaktig eller vilseledande form
i författningar	form som används i Finlands författningar och som avviker från allmänt språkbruk
officiell	officiell term
inofficiell	term som avviker från den officiella, t.ex. den som anges i lagstiftningen
i allmänspråket	uttryck som används i allmänspråket
förkortning	förkortad form
kortform	kortare beteckning som kan användas i stället för den längre formen eller för att undvika upprepning
föråldrad	term som fallit ur bruk
snävare begrepp	snävare begrepp än det finskspråkiga eller det förstnämnda svenskspråkiga begreppet
vidare begrepp	vidare begrepp än det finskspråkiga eller det förstnämnda svenskspråkiga begreppet
besläktat begrepp	inte helt motsvarande begrepp

Det nummer som står inom parentes efter en term (1) skiljer åt homonymer, dvs. termer som stavas på samma sätt men som refererar till olika begrepp, till exempel *basservice (1)* och *basservice (2)*.

Kursiverade termer i definitioner och förklaringar är korsreferenser till begrepp som definierats på något annat ställe i ordlistan.

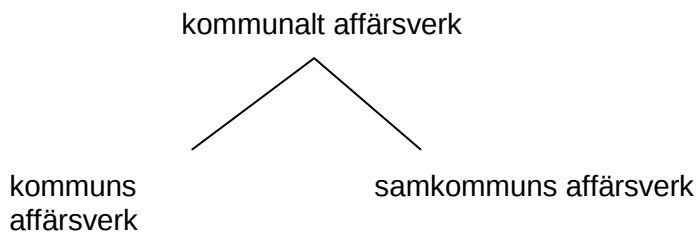
I ordlistan används följande koder och förkortningar:

fi	finska
sv	svenska
svFI	term som främst används i Finland
svSE	term som främst används i Sverige
en	engelska
enUS	amerikansk engelska
n	neutrum (ett-ord)
pl	pluralis

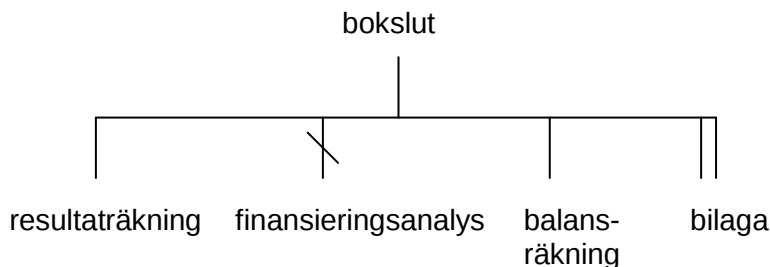
Begreppsdiagram

Ordlistan innehåller begreppsdiagram som illustrerar relationerna mellan begreppen och gör det lättare att överblicka helheter. Diagrammen finns enbart på finska. De termer som ingår i ordlistan är markerade med **fet stil** i diagrammen. Siffran före respektive term hänvisar till termpostens nummer i ordlistan. De termer som inte är markerade med fet stil är avsedda att underlätta tolkningen av diagrammet, men de har inte definierats i ordlistan.

I begreppsdiagrammen framställs generiska relationer med trädidiagram. Den generiska relationen beskriver relationen mellan ett överordnat, dvs. vidare begrepp (*kommunalt affärsverk*) och ett underordnat, dvs. snävare begrepp (*samkommuns affärsverk*).

En partitiv relation framställs med ett kamdiagram. Till exempel består ett *bokslut* i allmänhet av en *resultaträkning*, en *finansieringsanalys*, en *balansräkning* och bilagor. Ett snedstreck i ett diagram som beskriver en partitiv relation anger att denna del inte alltid utgör en del av helheten. Dubbla streck anger att helheten i allmänhet består av flera sådana delar:

Alla andra begreppsrelationer är associativa relationer. De anger till exempel relationen mellan aktör och verksamhet eller orsak och verkan. Till exempel görs en *särskild kommunindelningsutredning* av en *kommunindelningsutredare*.

Kommentarer

Statsrådets kansli tar gärna emot kommentarer till ordlistan:

Statsrådets kansli
Språktjänsten

PB 23
00023 Statsrådet
e-post: kielipalvelu(snabel-a)vnk.fi
telefon: 09 160 22058
fax: 09 160 22163

Foreword

In 1998, the Ministry of Finance, together with the Prime Minister's Office, launched a project aimed at producing multilingual glossaries that would contain terms needed in the core sectors of the Ministry's work. The following glossaries have since been compiled as part of this project: *EMU Glossary* (1999), *Budget Glossary* (2001), *Taxation Glossary* (2002) and *Labour Market Glossary* (2005). The next glossary in the series is this *Local Government Glossary* (2012).

The Local Government Glossary contains 220 key concepts with definitions. The glossary is in Finnish, Swedish and English. It is primarily intended for the needs of those employed in the government sector, although it should also be useful to anyone dealing with municipal issues or otherwise requiring local government terminology. The purpose of the glossary is to standardise the use of terms and to avoid possible confusion in translations concerning local government matters.

The following experts from the Ministry of Finance, the Prime Minister's Office, the Association of Finnish Local and Regional Authorities and the Institute for the Languages of Finland were involved in compiling the Finnish sections of the Local Government Glossary:

- *Arto Luhtala*, Ministerial Counsellor, Ministry of Finance (project group chairman)
- *Veronica Eriksson*, Translator, Association of Finnish Local and Regional Authorities
- *Merja Fleming*, Language Adviser, Ministry of Finance
- *Heikki Harjula*, Senior Legal Counsel, Association of Finnish Local and Regional Authorities
- *Heli Huttunen*, Translator, Association of Finnish Local and Regional Authorities
- *Timo Juvonen*, Translator, Ministry of Finance
- *Matti Räsänen*, Advisor on Administrative Language, Institute for the Languages of Finland
- *Kaisa Kuhmonen*, Chief Terminologist, Prime Minister's Office (project group secretary)

In addition, *Simo Kankkunen*, Terminologist at the Prime Minister's Office, was responsible for the technical side of the glossary compilation process.

The Swedish part of the Local Government Glossary was compiled by *Veronica Eriksson*, Translator at the Association of Finnish Local and Regional Authorities, and *Timo Juvonen*, Translator at the Ministry of Finance. The English part of the glossary was compiled by *Peter Ovell*, Translator at Bellcrest Translations Ltd, and checked by *Merja Fleming*, Language Adviser at the Ministry of Finance, and *Heli Huttunen*, Translator at the Association of Finnish Local and Regional Authorities. University trainees *Piia Montonen* and *Juulia Vanninen* assisted in assembling the Swedish and English terms.

To the user

Scope of the glossary

The Local Government Glossary contains key concepts applicable to the Finnish municipal sector under the following themes: organisational units; elected officials and local government officers; municipal decision-making procedures; local government finances; the system of central government transfers to local government; municipal boundary redetermination; and the various functions of the municipalities. The broad spectrum of duties performed by the municipalities is reflected in the glossary's wide range of concepts from different fields. The selection of concepts was based especially on the terminology used in Finnish statutes covering the local government sector. Due to timetabling constraints it was possible to incorporate in the glossary only a small proportion of the additional concepts proposed for inclusion during the consultation rounds. The glossary takes account of new and amended legislation up to 1 June 2011.

Some of the concepts are already defined in other glossaries, such as those produced by the Government Terminology Service of the Prime Minister's Office, the Finnish Terminology Centre TSK, the National Institute for Health and Welfare, and the Ministry of Education and Culture. The glossary project also involved cooperation with the JHS core terminology team under the Advisory Committee on Information Management in Public Administration (JUHTA). The glossaries and other key sources used in compiling the Local Government Glossary are set out in the list of sources.

Compilation of the glossary

Compilation of the Local Government Glossary was based on established principles and methods of terminology work and involved analysing the content of the concepts, the interrelationships between them, and the concept systems formed on the basis of these relations. The essence of each concept is presented in its definition (*määritelmä*). Many of the glossary terms are relevant not just to the local government sector but to other fields, too. The intention has been to define these concepts in such a way that the definition covers other fields as well. A number of concepts (e.g. *rules of procedure*) are nevertheless defined specifically from a municipal perspective. In these cases the perspective is given in angle brackets at the start of the Finnish and Swedish definition.

In accordance with international standards applied in terminology work, the first letter of each definition is in lower case and there is no full stop at the end. Where necessary, additional information on the concept or the use of a term is given in a note (*selite*), which appears below the definition. The notes are written as conventional sentences. For some concepts (e.g. *sub-committee*), the meaning is outlined more broadly in a note rather than under a definition.

Notation used in the glossary

The glossary concepts are grouped by theme into seven sections. Each concept is presented as a separate entry. Some concepts are also presented in the diagrams of the concept systems. Here is an example of the entry for a concept:

concept number	A001	
----------------	------	--

Finnish term		kunta kaupunki <i>suppeampi käsite</i>
definition (describes the essential content of the concept)		asukkaiden <i>itsehallintoon</i> perustuva paikallistasolla toimiva julkisyhteisö, jolla on oma rajattu alueensa ja väestönsä sekä <i>verotusoikeus</i>
note (additional information on the concept)		Suomessa kunnat eivät ole valtion valvonnassa toisin kuin useimmissa muissa maissa.
additional information on the terms		Kunta voi käyttää nimitystä kaupunki, jos se katsoo täyttävänsä kaupunkimaiselle yhdyskunnalle asetettavat vaatimukset.
see also		<i>yleinen toimiala, erityistoimiala</i>
Swedish equivalent	sv	kommun stad <i>snävare begrepp</i>
translation of the definition into Swedish		lokalt offentligt samfund som bygger på <i>självstyrelse</i> för invånarna och som har ett eget avgränsat område och en egen avgränsad befolkning samt <i>beskattningsrätt</i>
translation of note into Swedish		I Finland har staten inte tillsyn över kommunerna, vilket är fallet i de flesta andra länder.
etc.		

If one of the terms is preferred over the others, this term is normally given first in the entry and labelled ‘preferred’. Terms with the same meaning (i.e. synonyms) appear one below the other in the entry. After some terms there is information about usage, recommendations regarding different alternatives, and any differences in equivalence of meanings, as follows:

preferred	preferred over other terms
admitted	acceptable form
deprecated	term that should not be used
unofficial	differs from official (e.g. in legislation) term or name
informal	informal variant
abbreviation	abbreviated form
shorter form	may be used in place of longer form or to avoid repetition
outdated	term no longer used
broader concept	broader than the Finnish concept
narrower concept	narrower than the Finnish concept
related concept	near equivalent to the Finnish concept

If there is a number in parentheses after the term, this is intended to distinguish between different homonyms (terms whose written forms are identical but which refer to different concepts), e.g. *mayor (1)* and *mayor (2)*.

Terms written in *italics* refer to other concepts defined elsewhere in the glossary.

The glossary uses the following codes and abbreviations:

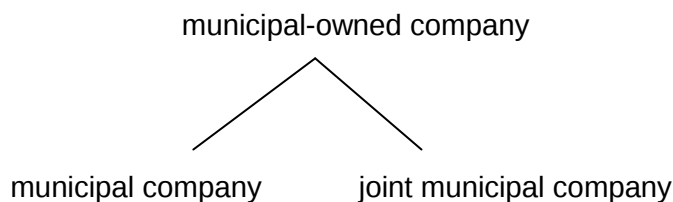
fi	Finnish
sv	Swedish
svFI	Finland-Swedish
svSE	Swedish used in Sweden
en	English
enUS	American English
n	Swedish <i>ett</i> gender

pl	plural
----	--------

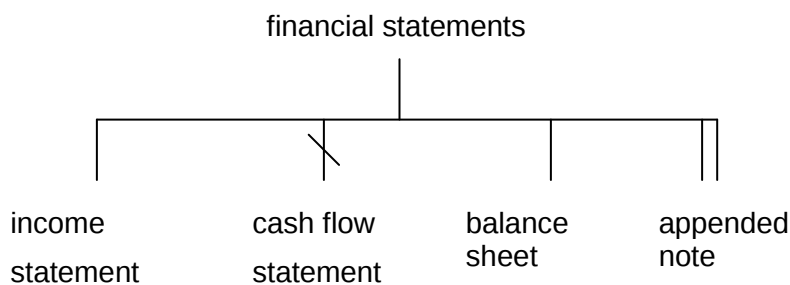
Concept diagrams

The glossary also includes concept diagrams that illustrate the relationships between concepts and help the glossary user to understand the context. The diagrams are only in Finnish. Terms which appear in the glossary appear in **bold type** in the concept diagrams. The numbers preceding the terms are the numbers that apply to the entries for the terms. Terms not shown in bold in the diagrams are there to assist in understanding the diagram but are not defined in the glossary.

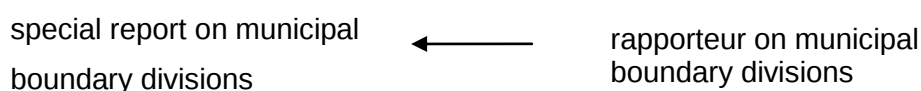
In the concept diagrams, a generic relation is illustrated as a tree diagram. Each generic relation shows the relationship between a broader, superordinate concept (e.g. *municipal-owned company*) and a narrower, subordinate concept (e.g. *joint municipal company*).

A partitive relation is depicted with a rake diagram. For example, *financial statements* normally consist of an *income statement*, a *cash flow statement*, a *balance sheet* and appended notes. A diagonal stroke on a branch of the diagram indicates that the element in question does not always occur. A double stroke indicates that there are usually a number of such elements in question.

All other concept relations are associative. Such relations apply between e.g. agent and action or cause and effect. For example, a *rapporteur on municipal boundary divisions* compiles a *special report on municipal boundary divisions*.

Feedback

The Government Terminology Service welcomes comments on the glossary. These should be sent to:

Government Terminology Service
Prime Minister's Office
PO Box 23
FI-00023 Government
e-mail: kielipalvelu@vnk.fi
Phone: +358 (0)9 160 22058
Fax: +358 (0)9 160 22163

A Kunta-alan organisaatioyksiköitä – Organisationsenheter – Organisational units

A001

kunta

kaupunki suppeampi käsite

Määritelmä: asukkaiden *itsehallintoon* perustuva paikallistasolla toimiva julkisyhteisö, jolla on oma rajattu alueensa ja väestönsä sekä *verotusoikeus*

Selite: Suomessa kunnat eivät ole valtion valvonnassa toisin kuin useimmissa muissa maissa.

Lisätieto: Kunta voi käyttää nimitystä kaupunki, jos se katsoo täyttävänsä kaupunkimaiselle yhdyskunnalle asetettavat vaatimukset.

Ks. myös: *yleinen toimiala, erityistoimiala*

sv kommun

sv stad snävare begrepp

Määritelmä: lokalt offentligt samfund som bygger på *självstyrelse* för invånarna och som har ett eget avgränsat område och en egen avgränsad befolkning samt *beskattningsrätt*

Selite: I Finland har staten inte tillsyn över kommunerna, vilket är fallet i de flesta andra länder.

Lisätieto: Kommunen kan använda benämningen stad när den anser sig uppfylla de krav som ställs på ett stadssamhälle.

Ks. myös: *allmän kompetens, kommunens obligatoriska uppgifter*

en municipality

Lisätieto: Generic term used when referring to the organisational units of Finnish local government. These are self-governing units with democratically elected representation. The term is also used in the English names of these units (e.g. Municipality of Inari), unless the municipality chooses to call itself a town or city (e.g. City of Espoo). Since Finland has a single tier system of local government, the terms municipality and local authority are frequently conceptually interchangeable, subject to textual context. Municipality is often preferred where the use of local authority might be misunderstood to mean 'locally based authority'.
The genitive form (kunnan) can often be translated using the adjective 'municipal' or 'local'.

en local authority

Lisätieto: Generally interchangeable with municipality (though not in names of municipalities), as the municipalities are the only form of local authority in Finland's single tier local government system. Some countries have a two-tier system of local government in which there is also an intermediate level of government between central government and local government. Every local authority in Finland is a municipality, whether or not it chooses to call itself a municipality or a town or city.
The Finnish term *kunta* is often used when actually referring to a municipal authority (i.e. *kunnan viranomaisen*) or other decision-making body.

en local government broader concept

Lisätieto: Local government refers collectively to the system of government at local as opposed to central level, for instance, central and local government authorities, local government employers. It is thus a general concept rather than a name for specific organisational units. It can refer to the municipalities collectively (as does 'local authorities'). Normally used instead of 'municipalities' when in juxtaposition with 'central government', for example central government transfers to local government, central government finances and local government finances.
Unlike in Finland, in some countries (for example in the United States), the term local government refers to single municipality.
This glossary does not examine state administration at the local level (i.e. local state government).

en city narrower concept

Lisätieto: A municipality may choose to call itself a city (e.g. City of Oulu) if it wishes.

en town narrower concept

Määritelmä: public entity established at local level for the purpose of *self-government* by the area's inhabitants, with its own territorial limits and population and *right to levy taxes*

Selite: In Finland, unlike many other countries, the municipalities are strongly self-governing, and central government control is limited.

Lisätieto: A municipality may choose to call itself a town (e.g. Town of Pyhäjärvi) if it wishes.

Ks. myös: *optional functions of a municipality, statutory functions of a municipality*

A002

valtuusto säädöksissä

kunnanvaltuusto

kaupunginvaltuusto suppeampi käsite

Määritelmä: *kunnan* ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin

Selite: Valtuuston jäsenet eli *valtuutetut* valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan *kunnallisvaaleilla*. Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä tekee tärkeimmät kunnan päätökset.

Lisätieto: Kaupungeissa valtuustosta voidaan käyttää nimitystä kaupunginvaltuusto.

Ks. myös: *vaalikelpoisuus*

sv fullmäktige pl

sv kommunfullmäktige pl

sv fullmäktigeförsamling

sv stadsfullmäktige pl snävare begrepp

Määritelmä: organ som utövar den högsta beslutanderätten i *kommunen*

Selite: *Fullmäktigeledamöterna* väljs för fyra år åt gången i *kommunalvalet*. Fullmäktige ansvarar för kommunens verksamhet och ekonomi och fattar de viktigaste besluten i kommunen.

Lisätieto: Benämningen stadsfullmäktige kan användas i städer.

Ks. myös: *valbarhet*

en local council

Lisätieto: Termi council tarkoittaa Englannissa usein kuntaa.

en municipal council

en city council *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a city.

en town council *narrower concept*

Määritelmä: decision-making body vested with the highest decision-making authority in a *municipality*

Selite: The members of the local council, or *local councillors*, are elected by local residents for a four-year term in *local elections*. The local council is responsible for the municipality's activities and finances and makes the most important decisions of the municipality.

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a town.

Ks. myös: *eligibility for election*

A003

valtuustoryhmä

Määritelmä: yleensä samaan puolueeseen kuuluvien *valtuutettujen* valtuustotyöskentelyä varten muodostama yhteenliittymä

sv fullmäktigegrupp

Määritelmä: coalition som *fullmäktigeledamöter* med i allmänhet samma partitillhörighet bildat för fullmäktigearbetet

en local council group

en municipal council group

en city council group *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a city.

en town council group *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a town.

en party bloc *related concept*

Määritelmä: grouping of *local councillors* normally belonging to the same party, formed for the purpose of conducting council business

A004

kunnanhallitus

kaupunginhallitus *suppeampi käsite*

Määritelmä: *kunnan* ylintä toimeenpanovaltaa käyttävä toimielin

Selite: Kunnanhallituksen jäsenet valitsee *valtuusto* keskuudestaan tai muista kunnassa vaalikelpoisista henkilöistä. Valtuusto voi erottaa kunnanhallituksen jäsenet, jos he eivät nauti valtuuston luottamusta. Kunnanhallituksella on itsenäinen päätösvalta asioissa, jotka valtuusto on delegoinut sille. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Muut kunnan toimielimet ja *viranhaltijat* toimivat kunnanhallituksen alaisina.

	Lisätieto:	Kaupungeissa kunnanhallituksesta voidaan käyttää nimitystä kaupunginhallitus.
	Ks. myös:	<i>vaalikelpoisuus</i>
sv	kommunstyrelse	
sv	stadsstyrelse	<i>snävare begrepp</i>
	Määritelmä:	organ som utövar den högsta verkställande makten i <i>kommunen</i>
	Selite:	Kommunstyrelsens ledamöter väljs av <i>fullmäktige</i> , som utser dem bland sina egna ledamöter eller andra valbara personer i kommunen. Fullmäktige kan återkalla uppdraget för kommunstyrelsens ledamöter, om de inte har fullmäktiges förtroende. Kommunstyrelsen har självständig beslutanderätt i ärenden som fullmäktige delegerat till styrelsen. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens förvaltning och ekonomi och för beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet. Kommunstyrelsen bevakar kommunens intresse, företräder kommunen och för kommunens talan. Kommunens övriga organ och <i>tjänsteinnehavare</i> är underställda kommunstyrelsen.
	Lisätieto:	Benämningen stadsstyrelse kan användas i städer.
	Ks. myös:	<i>valbarhet</i>
en	local executive	
en	municipal executive	
en	executive	<i>shorter form</i>
en	city executive	<i>narrower concept</i>
	Lisätieto:	When a municipality calls itself a city.
en	town executive	<i>narrower concept</i>
	Lisätieto:	When a municipality calls itself a town.
en	municipal board	<i>deprecated</i>
en	city board	<i>deprecated</i>
en	town board	<i>deprecated</i>
	Määritelmä:	decision-making body vested with the highest executive authority in a <i>municipality</i>
	Selite:	The members of the local executive are elected by the <i>local council</i> from among its members and from among residents of the municipality who are eligible for election. The local council may dismiss members of the local executive if they do not enjoy the confidence of the council. The local executive takes decisions independently on matters delegated to it by the local council. The local executive is responsible for the administration and financial management of the municipality and for all preparatory work and execution of council decisions and for oversight of their legality. The local executive oversees the municipality's interests, represents the municipality and exercises its right of action. Apart from the local council, all other local government decision-making bodies and the <i>local government officers</i> of the municipality are subordinate to the local executive.
	Ks. myös:	<i>eligibility for election</i>

A005

lautakunta

	Määritelmä:	<kunnallishallinto> <i>kunnanhallituksen</i> alainen toimielin, joka hoitaa <i>valtuuston</i> sille antamia jonkin hallinnonalan pysyväisluonteisia tehtäviä
	Selite:	Lautakuntien jäsenet valitsee valtuusto. Valtuusto voi erottaa lautakunnan jäsenet, jos he eivät nauti valtuuston luottamusta. Pakollisia lautakuntia ovat <i>tarkastuslautakunta</i> , <i>kunnan keskusvaalilautakunta</i> ja <i>vaalilautakunnat</i> . Valtuusto päättää muiden lautakuntien asettamisesta. Muiden kuin pakollisten lautakuntien nimet ja <i>tehtäväalueet</i> voivat olla erilaisia eri kunnissa. Tyypillisiä muita lautakuntia ovat esim. perusturvalautakunta tai sosiaali- ja terveyslautakunta, sivistyslautakunta tai opetuslautakunta, tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta.
	Ks. myös:	<i>vaalikelpoisuus</i>
sv	nämnd	
	Määritelmä:	<kommunalförvaltning> organ som är underställt <i>kommunstyrelsen</i> och som sköter av fullmäktige tilldelade uppgifter av bestående karaktär inom någon <i>förvaltning</i>
	Selite:	Nämndernas ledamöter väljs av fullmäktige. Fullmäktige kan återkalla uppdraget för ledamöterna om de inte har fullmäktiges förtroende. Obligatoriska nämnder är <i>revisionsnämnden</i> , den <i>kommunala centralvalnämnden</i> och <i>valnämnderna</i> . Fullmäktige fattar beslut om andra nämnder. Dessa övriga nämnder kan ha olika namn och <i>uppgiftsområden</i> i olika kommuner. Kommunen kan till exempel ha en vård- och omsorgsnämnd eller social- och hälsovårdsnämnd, en bildningsnämnd eller skolnämnd, en teknisk nämnd och en miljönämnd.
	Ks. myös:	<i>valbarhet</i>
en	local authority committee	
en	municipal committee	
en	committee	<i>shorter form</i>
en	municipal board	<i>deprecated</i>
	Määritelmä:	decision-making body subordinate to the <i>local executive</i> with the job of managing permanent tasks in a particular administrative domain that are allotted to it by the <i>local council</i>
	Selite:	The members of local authority committees are chosen by the local council. The council may dismiss the members of a local authority committee if they do not enjoy the confidence of the council. The three mandatory local authority committees are the <i>local authority audit committee</i> , <i>central municipal electoral board</i> and <i>election boards</i> . Decisions to set up other committees are taken by the local council. The names and <i>mandates</i> of local authority committees other than the mandatory committees can differ from one municipality to the next. Other committees typically include a basic social security committee or social welfare and health committee, an education and culture committee or education committee, a technical committee and an environmental committee.
	Ks. myös:	<i>eligibility for election</i>

A006**tarkastuslautakunta**

Määritelmä: *lautakunta*, joka valmistelee *valtuustolle kunnan* hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet

Selite: Tarkastuslautakunta on pakollinen lautakunta. Sen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava *valtuutettuja*.

sv revisionsnämnd

Määritelmä: *nämnd* som bereder sådana ärenden för *fullmäktige* som gäller granskningen av *kommunens* förvaltning och ekonomi och bedömer om fullmäktiges mål för verksamheten och ekonomin har nåtts

Selite: Revisionsnämnden är ett obligatoriskt organ. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara *fullmäktigeledamöter*.

en local authority audit committee

en municipal audit committee

en audit committee

en auditing committee

Määritelmä: *local authority committee* that conducts preparatory work for the *local council* on matters concerning audit of the *municipality's* administration and finances, and assesses the extent to which the operating and financial targets set by the council have been met

Selite: The local authority audit committee is a mandatory local authority committee. Its chairperson and deputy chairperson must be *local councillors*.

A007

johtokunta

Määritelmä: <kunnallishallinto> *kunnan* toimielin, joka vastaa *kunnallisen liikelaitoksen* tai jonkin muun kunnan laitoksen toiminnasta tai tietyn tehtävän hoitamisesta

Selite: Johtokunta voi olla suoraan *kunnanhallituksen* alainen tai kyseisestä *tehtäväalueesta* vastaavan *lautakunnan* alainen. Johtokunnan asettamisesta ja jäsenten valinnasta määrätään kunnan *johtosäännössä*. Kunnallisissa liikelaitoksissa, kuten energia- ja vesihuoltolaitoksissa, johtokunta on pakollinen. Tyypillisiä muita laitoksia, joissa voi olla johtokunta, ovat esimerkiksi koulut, päiväkodit ja vanhainkodit.

sv direktion

Määritelmä: <kommunalförvaltning> kommunalt organ som ansvarar för verksamheten i ett *kommunalt affärsverk* eller någon annan kommunal institution eller för skötseln av en viss uppgift

Selite: Direktionen kan vara direkt underställd *kommunstyrelsen* eller underställd den *nämnd* som ansvarar för *uppgiftsområdet* i fråga. Hur direktionen tillsätts och ledamöterna väljs bestäms i en *instruktion*. I kommunala affärsverk, såsom energi- och vattentjänstverk, är direktionen obligatorisk. Andra typiska institutioner som kan ha en direktion är till exempel skolor, daghem och ålderdomshem.

en municipal management board

en board of management

en board *shorter form*

Määritelmä: municipal decision-making body responsible for the operation of a *municipal-owned company* or other municipal organisation or for the management of a specific task

Selite: A municipal management board can be directly subordinate to the *local executive* or to the *local authority committee* responsible for the *services* in question. Provisions on setting up a management board and on the selection of its members are laid down in the municipality's *rules of procedure*. In certain municipal-owned companies, such as those dealing with energy management and water services facilities, a management board is mandatory. Other municipal-owned establishments that may have a management board typically include schools, daycare centres, and homes for the elderly.

A008

jaosto

Selite: *Kunnanhallituksessa, lautakunnissa ja johtokunnissa* voi olla jaostoja. Jaostot ovat *kunnan* toimielimiä. Jaoston asettamisesta, tehtävistä ja jäsenten valinnasta määrätään *kunnan johtosäännössä*. Tyypillisiä jaostoja ovat esimerkiksi *kunnanhallituksen* henkilöstöjaosto ja perusturvalautakunnan yksilöjaosto, joka käsittelee yksittäisten henkilöiden salassa pidettäviä asioita (mm. *toimeentulotukea, lastensuojelua*).

sv sektion

Selite: *Kommunstyrelsen, nämnder och direktioner* kan ha sektioner. Sektionerna är kommunala organ. Hur en sektion tillsätts, vilka uppgifter den har och hur ledamöterna väljs bestäms i en *instruktion*. Typiska sektioner är till exempel kommunstyrelsens personalsektion samt vård- och omsorgsnämndens individsektion, som behandlar sekretessbelagda ärenden som gäller enskilda personer (bl.a. *utkomststöd, barnskydd*).

en sub-committee preferred

en division

Selite: The *local executive, local authority committees* and *municipal management boards* may have sub-committees. Sub-committees are municipal decision-making bodies. Provisions on the setting up of a sub-committee and on its tasks and the selection of its members are laid down in the *municipality's rules of procedure*. Sub-committees typically include a personnel sub-committee for the local executive and an individual residents sub-committee for the basic social security committee, the latter sub-committee dealing with confidential matters of individual persons (e.g. *social assistance, child welfare*).

A009

toimikunta

Selite: Toimikunta on *kunnan* toimielin, joka hoitaa yleensä projektiluonteisia tai tilapäisiä tehtäviä. Toimikunnan voi asettaa *kunnanhallitus*. *Lautakunta* voi asettaa toimikunnan vain *valtuuston* päätöksellä.

Ks. myös: *tilapäinen valiokunta*

sv kommitté

Selite: En kommitté är ett kommunalt organ som i allmänhet sköter uppgifter av projektnatur eller av tillfällig karaktär.
En kommitté kan tillsättas av *kommunstyrelsen*. En *nämnd* kan tillsätta en kommitté endast enligt beslut av *fullmäktige*.

Ks. myös: *tillfälligt utskott*

en commission

Selite: A commission is a municipal decision-making body that normally manages project-based or temporary tasks.
A commission may be set up by the *local executive*. A *local authority committee* may set up a commission only by decision of the *local council*.

Lisätieto: Toimikunnan tehtävän mukaan voi tarvittaessa käyttää esim. määreitä consultative, advisory, preparatory tai ad hoc.

Ks. myös: *council ad hoc committee*

A010

tilapäinen valiokunta

Määritelmä: <kunnallishallinto> *valtuuston* tiettyä tehtävää varten keskuudestaan asettama tilapäinen *kunnan* toimielin

Selite: Valtuusto asettaa erityistapauksissa tilapäisen valiokunnan valmistelemaan *luottamushenkilön* erottamista tai *kunnanjohtajan* irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä. Valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten.

sv tillfälligt utskott n

Määritelmä: <kommunalförvaltning> tillfälligt kommunalt organ som består av *fullmäktigeledamöter* och som tillsatts av *fullmäktige* för ett visst uppdrag

Selite: Fullmäktige tillsätter i särskilda fall ett tillfälligt utskott för att bereda ett återkallande av uppdraget för en *förtroendevald* eller en uppsägning av *kommundirektören* eller en förflyttning av honom eller henne till andra uppgifter. Utskott kan också tillsättas för att ge utlåtanden och för att granska förvaltningen.

en council ad hoc committee preferred

en ad hoc committee preferred

en temporary committee admitted

Määritelmä: ad hoc municipal decision-making body set up for a specific task by the *local council* and comprising members of the council

Selite: In special cases the local council may set up an ad hoc committee to make preparations for the dismissal of an *elected official* or for a notice of termination concerning the *chief executive* or the latter's transfer to other duties. An ad hoc committee may also be set up for the purpose of issuing an opinion or statement or for the auditing of governance.

A011

kuntayhtymä

Määritelmä: kahden tai useamman *kunnan* perustama julkisyhteisö, joka hoitaa kuntien sille antamia tehtäviä

	Selite:	Kuntayhtymä on julkisoikeudellinen oikeushenkilö ja taloudellisesti merkittävin kuntien yhteistoimintamuoto. Kunnat vastaavat joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta kuntayhtymien rahoituksesta. Kuntayhtymä voi olla lakisääteinen tai vapaaehtoinen. Lakisääteisiä kuntayhtymiä ovat <i>erikoissairaanhoidon kuntayhtymät</i> ja kehitysvammahuollon tehtäviä hoitavat kuntayhtymät sekä <i>maakuntaliitot</i> . Vapaaehtoisissa kuntayhtymissä hoidetaan tyypillisesti <i>perusterveydenhuollon</i> , ammatillisen koulutuksen ja <i>vanhustenhuollon</i> tehtäviä. Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on joko yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous.
sv	samkommun	
	Määritelmä:	offentligt samfund som grundats av två eller flera <i>kommuner</i> och som sköter de uppgifter kommunerna gett
	Selite:	Samkommunerna är offentligrättsliga juridiska personer och som samarbetsform för kommunerna har samkommunerna den största ekonomiska betydelsen. Med några undantag finansieras samkommunerna av sina medlemskommuner. En samkommun kan vara lagstadgad eller frivillig. Till de lagstadgade samkommunerna hör <i>samkommuner för specialiserad sjukvård</i> , samkommuner som sköter omsorg om utvecklingsstörda samt <i>landskapsförbunden</i> . Frivilliga samkommuner sköter i allmänhet uppgifter inom <i>primärvården</i> , yrkesutbildningen och <i>äldreomsorgen</i> . Samkommunens högsta beslutande organ är antingen samkommunens fullmäktige eller samkommunsstämman.
	Lisätieto:	I Sverige och på Åland motsvaras samkommun av kommunalförbund.
en	joint municipal authority	<i>preferred</i>
en	joint authority	<i>shorter form</i>
en	joint local government entity	<i>admitted</i>
	Lisätieto:	Voidaan käyttää esim. kun puhutaan kuntayhtymistä yleisellä tasolla.
en	municipal federation	<i>deprecated</i>
	Lisätieto:	Voi sekaantua terminä kuntaliittoon.
en	intermunicipal authority	<i>deprecated</i>
en	joint municipal board	<i>deprecated</i>
en	municipal partnership	<i>deprecated</i>
	Määritelmä:	public entity established by two or more <i>municipalities</i> for managing the tasks assigned to it by these municipalities
	Selite:	A joint municipal authority is defined in law as a legal person subject to public law, and is in financial terms the most significant form of intermunicipal cooperation. With a few exceptions, the municipalities are responsible for the funding of these authorities. A joint municipal authority can be statutory or voluntary. Statutory joint municipal authorities comprise <i>joint municipal authorities for specialised health care</i> , joint municipal authorities for care for the mentally handicapped, and <i>regional councils</i> . Voluntary joint municipal authorities typically manage <i>primary health care</i> , vocational education and training, and care for the elderly. The highest decision-making organ in a joint municipal authority is either its council or its assembly.

maakuntaliitto *suositettava***maakunnan liitto** *säädöksissä*

Määritelmä: lakisääteinen *kuntayhtymä*, jonka jäseniä ovat samaan maakuntaan kuuluvat *kunnat* ja joka edistää maakunnan yleistä kehittämistä ja kuntien yhteistyötä sekä vastaa maakuntakaavoituksesta

Selite: Maakuntaliitot vastaavat suurelta osin EU:n rakennerahasto-ohjelmista ja niiden täytäntöönpanosta.

Lisätieto: Termin maakunnan liitto monikkomuoto on maakuntien liitot.

Ks. myös: *maakuntakaava*

sv **landskapsförbund** *n* *rekommenderas***sv** **förbund på landskapsnivå** *n* *i författningar*

Määritelmä: lagstadgad *samkommun* vars medlemmar är *kommunerna* i landskapet och som främjar den allmänna utvecklingen av landskapet och samarbetet mellan kommunerna samt ansvarar för landskapsplanläggningen

Selite: Landskapsförbunden ansvarar i stor utsträckning för EU:s strukturfondsprogram och verkställandet av dem.

Ks. myös: *landskapsplan*

en **regional council**

Määritelmä: statutory *joint municipal authority* which consists of *municipalities* that are all geographically part of the same region and which promotes the general development of the region and cooperation among the municipalities and is responsible for regional planning

Selite: The regional councils are responsible for most EU Structural Fund programmes and their implementation.

Ks. myös: *regional land use plan*

A013**Kuntien takauskeskus**

Määritelmä: *kuntien* vastuulla toimiva julkisoikeudellinen laitos, joka turvaa ja kehittää kuntien varainhankintaa

sv **Kommunernas garanticentral**

Määritelmä: offentligrättslig institution som *kommunerna* ansvarar för och som tryggar och utvecklar kommunernas medelsanskaffning

en **Municipal Guarantee Board**

Määritelmä: institution governed by public law whose operation is the responsibility of the *municipalities* and whose purpose is to safeguard and develop the funding of municipalities

A014**KT Kuntatyönantajat****Kunnallinen työmarkkinalaitos** *virallinen***KT** *lyhenne*

Määritelmä: kunta-alan työnantajajärjestö ja työmarkkinakeskusjärjestö, joka neuvottelee ja solmii *kuntia* ja *kuntayhtymiä* sitovat virka- ja työehtosopimukset

Selite: KT Kuntatyönantajat on osa *Suomen Kuntaliittoa*. Se hoitaa kuntatyönantajien työmarkkinoita koskevat asiat sekä antaa suosituksia palvelussuhdetta, tuloksellisuutta ja työelämän laatua koskevissa asioissa.

sv **KT Kommunarbettsgivarna**

sv **Kommunala arbetsmarknadsverket** officiell

sv **KT** förkortning

Määritelmä: kommunsektorn arbetsgivarorganisation och en av arbetsmarknadens centralorganisationer som förhandlar om och ingår kollektivavtal för *kommunerna* och *samkommunerna*

Selite: KT Kommunarbettsgivarna utgör en del av *Finlands Kommunförbund*. KT sköter arbetsmarknadsfrågor för de kommunala arbetsgivarna och ger rekommendationer om anställningsförhållanden, resultat och arbetslivskvalitet.

en **KT Local Government Employers**

en **Commission for Local Authority Employers** outdated

Määritelmä: local government employers' organisation and central labour market organisation that negotiates and concludes binding collective agreements for employees in *municipalities* and *joint municipal authorities*

Selite: KT Local Government Employers is part of the *Association of Finnish Local and Regional Authorities*. It deals with labour market matters of concern to local government employers and issues recommendations in matters concerning employment relationships, cost-effectiveness and the quality of working life.

A015

Suomen Kuntaliitto

Kuntaliitto lyhyempi muoto

Määritelmä: Suomen *kuntien* keskusjärjestö, jonka tehtävänä on kuntien ja niiden yhteistoimintaorganisaatioiden edunvalvonta, palvelu ja kehittäminen

sv **Finlands Kommunförbund**

sv **Kommunförbundet** kortform

Määritelmä: de finländska *kommunernas* centralorganisation till vars uppgifter hör intressebevakning och service för kommunerna och deras samarbetsorganisationer samt utveckling av dem

en **Association of Finnish Local and Regional Authorities**

Määritelmä: central organisation for Finland's *municipalities* with the purpose of serving, developing and representing the interests of the municipalities and their joint organisations

A016

kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunta

KUTHANEK lyhenne

Määritelmä: valtion ja *Suomen Kuntaliiton* yhteistyö- ja neuvotteluelin, joka käsittelee periaatteellisesti tärkeitä ja laajakantoisia kuntalainsäädännön ja kuntatalouden asioita

Selite: Kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnan keskeisiä tehtäviä ovat mm. valtion ja *kuntien* taloutta koskevien toimenpiteiden yhteensovittaminen

kokonaistaloudellisen kehityksen näkökulmasta sekä *valtionosuusjärjestelmän* toimivuuden seuranta ja järjestelmää koskevien kehittämis ehdotusten valmistelu. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii kunta-asioista vastaava ministeri. Neuvottelukunnassa on valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomen Kuntaliiton edustus.

Ks. myös: *peruspalveluohjelmamenettely*

sv **delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning**

sv **KUTHANEK** *förkortning*

Määritelmä: statens och *Finlands Kommunförbunds* samarbetsorgan som behandlar principiellt viktiga frågor och frågor med stor räckvidd som gäller kommunallagstiftningen och den kommunala ekonomin

Selite: Till delegationens viktigaste uppgifter hör bland annat att samordna åtgärder som gäller statens och kommunernas ekonomi med tanke på den totalekonomiska utvecklingen och att följa hur *statsandelssystemet* fungerar och bereda förslag till hur systemet kunde utvecklas. Ordförande för delegationen är den minister som ansvarar för kommunala frågor. Delegationen har representanter från finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och *Finlands Kommunförbund*.

Ks. myös: *basserviceprogramförfarande*

en **Advisory Committee on Local Government Finances and Administration** *preferred*

en **Advisory Board for Municipal Administration and Economy** *outdated*

Määritelmä: collaborating and negotiating body of the state and the *Association of Finnish Local and Regional Authorities* which deals with matters of local government legislation and local government finances that are far-reaching and of importance in principle

Selite: The main tasks of the Advisory Committee on Local Government Finances and Administration include coordinating measures concerning central and local government finances from the perspective of public finances in general, and monitoring the operation of the *system of central government transfers to local government* and preparing proposals for developing the system. The Advisory

Committee's chairperson is the government minister in charge of local government matters. The Advisory Committee has representatives from the Ministry of Finance, the Ministry of Social Affairs and Health, the Ministry of Education and Culture and the Association of Finnish Local and Regional Authorities.

Ks. myös: *basic public services programme procedure*

A017

Keva

Kuntien eläkevakuutus *vanhentunut*

Määritelmä: julkisoikeudellinen eläkelaitos, joka huolehtii kunta-alan henkilöstön työeläketurvasta ja sen rahoituksesta sekä valtion ja evankelis-luterilaisen kirkon henkilöstön työeläketurvan toimeenpanosta

Selite: Kevan jäsenyhteisöjä ovat kaikki Suomen *kunnat* ja *kuntayhtymät* sekä valtaosa kuntien määräysvallassa olevista osakeyhtiöistä, säätiöistä ja yhdistyksistä. Valtio ja kirkko eivät ole Kevan jäsenyhteisöjä, vaan niitä koskevat tehtävät on annettu Kevalle erityislilla. Kevan toimintaa valvoo valtiovarainministeriö.

	Lisätieto:	Kevan nimi oli aikaisemmin Kuntien eläkevakuutus. Tehtävien laajentumisen vuoksi nimi muutettiin vuoden 2011 alusta muotoon Keva.
sv	Keva	
sv	Kommunernas pensionsförsäkring föräldrad	
	Määritelmä:	offentligrättslig pensionsanstalt som sköter arbetspensionsskyddet för kommunalt anställda och finansieringen av det samt verkställandet av arbetspensionsskyddet för statens och den evangelisk-lutherska kyrkans personal
	Selite:	Medlemssamfund i Keva är alla Finlands <i>kommuner</i> och <i>samkommuner</i> och största delen av de aktiebolag, stiftelser och föreningar där kommunerna har bestämmande inflytande. Staten och kyrkan är inte medlemssamfund i Keva. De uppgifter som gäller staten och kyrkan har tilldelats Keva genom speciallagstiftning. Kevas verksamhet övervakas av finansministeriet.
	Lisätieto:	Keva hette tidigare Kommunernas pensionsföräkring. Då pensionsanstalten fick fler uppgifter ändrades namnet i början av 2011 till Keva.
en	Keva	
en	Local Government Pensions Institution outdated	
	Määritelmä:	pensions institution which is governed by public law and arranges employment pension cover for local government employees and the funding for this, and handles employment pension cover for state employees and employees of the Evangelical Lutheran Church of Finland
	Selite:	The member organisations of Keva comprise all of Finland's <i>municipalities</i> and <i>joint municipal authorities</i> , and the majority of the limited companies, foundations and associations that are under local government control. Neither the state nor the church are member organisations of Keva; instead, tasks pertaining to them have been allotted to Keva through special legislation. Keva's activities are supervised by the Ministry of Finance.
	Lisätieto:	Formerly known as the Local Government Pensions Institution. The new name was adopted at the start of 2011 because the duties of the organisation were broadened.

B Luottamushenkilöt ja viranhaltijat – Förtroendevalda och tjänsteinnehavare – Elected officials and local government officers

B001

vaalikelpoisuus

Määritelmä:	kelpoisuus olla ehdokkaana <i>vaaleissa</i>
Selite:	Yleisellä vaalikelpoisuudella tarkoitetaan edellytyksiä, jotka henkilön on täytettävä, jotta hänet voidaan valita <i>kunnan</i> luottamustoimeen. <i>Kunnallisvaaleissa</i> vaalikelpoinen on jokainen äänioikeutettu, jonka <i>kotikunta</i> kyseinen kunta on ja joka ei ole vajaavaltainen. Lisäksi kuntalaissa (365/1995) on säädetty toimielinkohtaisista vaalikelpoisuuden rajoituksista. Esimerkiksi <i>valtuustoon</i> ei voi tulla valituksi kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii <i>kunnanhallituksen</i> tai <i>lautakunnan tehtäväalueen</i> johtavassa tai vastuullisessa tehtävässä, tai kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön johtohenkilö. Kunnanhallitukseen ja lautakuntaan vaalikelpoisuus on vielä tiukemmin rajoitettu. Esimerkiksi kunnanhallitukseen ei voi tulla valituksi kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka vastaa kunnanhallituksen

käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta, eikä lautakuntaan kyseisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö.

Ks. myös: *äänioikeus*

sv **valbarhet**

Määritelmä: kvalifikationskrav för att få stålla upp som kandidat i *val*

Selite: Med allmän valbarhet avses förutsättningar som en person måste uppfylla för att kunna bli vald till ett kommunalt förtroendeuppdrag. Valbar i *kommunalvalet* är varje röstberättigad som har *kommunen* som *hemkommun* och som inte står under förmyndarskap. I kommunallagen (365/1995) finns dessutom bestämmelser om begränsningar i valbarheten till olika organ. Valbar till *fullmäktige* är till exempel inte den som är anställd hos kommunen i en ledande eller ansvarsfull uppgift inom *kommunstyrelsens* eller en *nämnds uppgiftsområde* och inte heller den som har en ledande ställning i ett samfund där kommunen har bestämmande inflytande. Valbarheten till kommunstyrelsen och nämnder har ännu större begränsningar. Valbar till kommunstyrelsen är till exempel inte den som är anställd hos kommunen och som svarar för beredningen av ärenden som kommer att behandlas av kommunstyrelsen. Till en nämnd kan inte väljas en sådan anställd i kommunen som lyder under nämnden.

Ks. myös: *rösträtt*

en **eligibility for election**

en **candidate eligibility**

en **eligibility** *shorter form*

en **eligibility to stand as a candidate**

Määritelmä: right to stand as a candidate in an *election*

Selite: General eligibility for election refers to the preconditions that a person must satisfy before he/she can be elected to a position of trust in a *municipality*. In *local elections* anyone with the right to vote whose *municipality of residence* is the municipality in question and who is not legally incompetent can stand as a candidate. In addition, the Local Government Act (365/1995) lays down candidate eligibility restrictions that apply to specific decision-making bodies. For instance, a person cannot be elected to a *local council* if he/she is employed by the council in a leading or responsible position within an *area of responsibility* of the *local executive* or a *local authority committee*, or has a leading position in an entity under the control of the municipality. Eligibility for election to the local executive or a local authority committee is restricted even further. For instance, nobody may be elected to the local executive who is an employee of the municipality and responsible for the preparation of matters to be dealt with by the local executive, and nobody may be elected to a local authority committee who is employed by the municipality in a role that is subordinate to the committee in question.

Ks. myös: *right to vote*

B002

vir kavastuu

Määritelmä: *vir kasuhteessa* olevan henkilön oikeudellinen vastuu virkatoimistaan

Selite: Myös kunnan *luottamushenkilöt* toimivat tehtävässään virkavastuulla. Virkavastuu tarkoittaa rikosoikeudellista vastuuta ja vahingonkorvausvastuuta.

sv tjänsteansvar n

Määritelmä: *tjänsteinnehavares juridiska ansvar för sina tjänsteåtgärder*

Selite: Också kommunens *förtroendevalda* har tjänsteansvar i sitt uppdrag. Tjänsteansvar innebär straffrättsligt ansvar och skadeståndsansvar.

en liability for acts in office

Määritelmä: legal liability of a person in a *public-service employment relationship* for his/her acts in office

Selite: A *municipality's elected officials* also perform their duties while subject to liability for acts in office. Liability for acts in office means criminal liability and liability for damages.

B003

luottamushenkilö

Määritelmä: luottamustoimeen valittu henkilö

Selite: Luottamushenkilöt käyttävät *kunnassa* ylintä päätösvaltaa. Kunnan luottamushenkilöitä ovat esimerkiksi *valtuutetut* ja *varavaltuutetut* sekä kunnan toimielimiin valitut jäsenet ja varajäsenet. Kunnan luottamustoimen piirteitä ovat määräaikaisuus, *vaalikelpoisuus*, *virkavastuu*, poliittinen ja eettinen vastuu sekä erottamattomuus harvoin poikkeuksin.

sv förtroendevald

Määritelmä: person som valts till ett förtroendeuppdrag

Selite: De förtroendevalda har den högsta beslutanderätten i *kommunen*. Förtroendevalda i kommunen är till exempel *fullmäktigeledamöter* och deras *ersättare* samt ledamöter och ersättare i kommunens organ. Kommunens förtroendeuppdrag är tidsbegränsade och det finns regler för *valbarheten*. De förtroendevalda har *tjänsteansvar* samt politiskt och etiskt ansvar och deras uppdrag kan återkallas endast i sällsynta fall.

en elected official

en elected representative

Määritelmä: person elected to a position of trust

Selite: Elected officials exercise the highest decision-making power in a *municipality*. A municipality's elected officials include the *local councillors* and *deputy councillors* and the members and deputy members elected to municipal decision-making bodies. Positions of trust in a municipality are characterised by their fixed duration, *candidate eligibility*, *liability for acts in office*, political and ethical responsibilities, and almost complete irremovability.

B004

valtuutettu säädöksissä

kunnanvaltuutettu

kaupunginvaltuutettu suppeampi käsite

Määritelmä: *valtuuston* jäsen

Selite: Valtuutetut valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan *kunnallisvaaleilla*.

Lisätieto: *Kaupungeissa* voidaan valtuutetusta käyttää nimitystä kaupunginvaltuutettu.

sv **fullmäktigeledamot**

sv **kommunfullmäktigeledamot**

sv **stadsfullmäktigeledamot** *snävare begrepp*

Määritelmä: ledamot i *fullmäktige*

Selite: Fullmäktigeledamöterna väljs för fyra år åt gången i *kommunalvalet*.

Lisätieto: Benämningen stadsfullmäktigeledamot kan användas i *städer*.

en **local councillor**

Lisätieto: Amerikanenglannissa myös councilman/councilwoman.

en **municipal councillor**

en **councillor** *shorter form*

en **member of a local council**

en **city councillor** *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a city.

en **town councillor** *narrower concept*

Määritelmä: member of a *local council*

Selite: Councillors are elected for a term of four years in *local elections*.

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a town.

B005

varavaltuutettu

Määritelmä: *valtuuston* varajäsen

Selite: Varavaltuutettuja on yhtä monta kuin *kunnallisvaaleissa* valittuja *valtuutettuja* kustakin puolueesta, vaaliliitosta tai yhteislistalta. Varavaltuutetut eivät ole valtuutettujen henkilökohtaisia varajäseniä, vaan heidän järjestyksensä määräytyy äänimäärien perusteella.

sv **ersättare i fullmäktige**

sv **ersättare** *kortform*

Määritelmä: ersättare för *fullmäktigeledamot*

Selite: Ersättarna i fullmäktige är lika många som de i *kommunalvalet* invalda fullmäktigeledamöterna från respektive parti, valförbund eller gemensamma lista. Ersättarna är inte personliga ersättare för fullmäktigeledamöterna, utan deras ordning bestäms utgående från antalet röster.

en **deputy councillor**

en **deputy city councillor** *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a city.

en **deputy town councillor** *narrower concept*

Määritelmä: deputy member of a *local council*

Selite: There are as many deputy councillors as there are *local councillors* elected in *local elections*, taken from each party, electoral alliance or joint list.

Deputy councillors are not the personal deputies of local councillors but are instead selected in order of the number of votes obtained.

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a town.

B006

kunnanjohtaja

kaupunginjohtaja *suppeampi käsite*

Määritelmä: *kunnanhallituksen* alaisena toimiva *kunnan viranhaltija*, joka johtaa kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa

Selite: Kunnanjohtajan valitsee *valtuusto* joko toistaiseksi tai määräajaksi. Kunnanjohtaja toimii kunnanhallituksen *esittelijänä*, ja hänellä on oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.

Lisätieto: Kaupungissa kunnanjohtajasta voidaan käyttää nimitystä kaupunginjohtaja. Kunnassa voi olla myös apulaiskunnanjohtajia ja kaupungissa apulaiskaupunginjohtajia. He ovat asemaltaan rinnastettavissa toimialajohtajaan tai vastaavaan viranhaltijaan. Heidän asemansa perustuu kunnan omiin päätöksiin samalla tavoin kuin muiden viranhaltijoiden eikä heihin sovelleta kunnanjohtajaa koskevia erityissäännöksiä.

Ks. myös: *pormestari*

sv **kommundirektör**

sv **stadsdirektör** *snävare begrepp*

Määritelmä: kommunal *tjänsteinnehavare* som underställd *kommunstyrelsen* leder *kommunens* förvaltning, ekonomi och övriga verksamhet

Selite: Kommundirektören väljs av *fullmäktige*, antingen tills vidare eller för viss tid. Kommundirektören fungerar som föredragande i kommunstyrelsen och har rätt att föra kommunstyrelsens talan.

Lisätieto: I städer kan kommundirektören ha titeln stadsdirektör. En kommun kan också ha biträdande kommundirektörer och en stad biträdande stadsdirektörer. De är till sin ställning jämförbara med sektordirektörerna eller motsvarande tjänsteinnehavare. Ställningen baserar sig på kommunens egna beslut på samma sätt som för de övriga tjänsteinnehavarna, och de särskilda bestämmelser som gäller kommundirektören tillämpas inte på dem.

Ks. myös: *borgmästare*

en **chief executive** *preferred*

en **chief executive officer** *admitted*

Lisätieto: Termiä chief executive officer käytetään yleensä yksityissektorilla.

en **city manager** *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a city.

en **town manager** *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a town.

en **municipal manager** *enUS|deprecated*

en **mayor (1)** *deprecated*

Määritelmä: *local government officer* operating subordinate to the *local executive* who directs the *municipality's* administration, financial management and other activities

Selite:	The chief executive is chosen by the <i>local council</i> either until further notice or for a fixed term. The chief executive acts as rapporteur for the local executive and is entitled to exercise the right of action on behalf of the local executive.
Lisätieto:	The most senior position in a municipality is either that of a chief executive or a <i>mayor</i> (2). In Finland, mayors are elected officials and not local government officers, in accordance with the Local Government Act. Hence the use of the term mayor as a synonym for chief executive, while common in some other countries, is not recommended here. However, in Finland an elected official appointed as mayor may also be given the duties of chief executive. Besides a chief executive, a municipality may also have deputy chief executives. Their position is comparable to a department head or equivalent officeholder. The position is based on decisions made by the municipality itself, as with the positions of other officeholders, and the special provisions concerning chief executives are not applicable to mayors.
Ks. myös:	<i>mayor</i> (2)

B007**apulaiskunnanjohtaja**

apulaiskaupunginjohtaja *suppeampi käsite*

Ks. myös: *kunnanjohtaja*

sv **biträdande kommundirektör**

sv **biträdande stadsdirektör** *snävare begrepp*

Ks. myös: *kommundirektör*

en **deputy chief executive**

en **deputy city manager** *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a city.

en **deputy town manager** *narrower concept*

Lisätieto: Used if a municipality chooses to call itself a town.

en **deputy mayor** *deprecated*

Ks. myös: *chief executive*

B008**pormestari**

Määritelmä: *kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan luottamushenkilö, joka johtaa kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa kunnanjohtajan sijasta*

Selite: Pormestarin valitsee *valtuusto* enintään valtuuston toimikaudeksi. Pormestari toimii kunnanhallituksen puheenjohtajana, ja hänellä on oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.
Pormestarin lisäksi kunnassa voi olla apulaispormestareita. Apulaispormestarin valintatapa, toimikausi ja asema luottamushenkilönä ovat samat kuin pormestarin.

sv **borgmästare**

Määritelmä: *kommunalt förtroendevald som underställd kommunstyrelsen leder kommunens förvaltning, ekonomi och övriga verksamhet i stället för en kommundirektör*

Selite: Borgmästaren väljs av *fullmäktige* högst för fullmäktiges mandatperiod. Borgmästaren fungerar som föredragande i kommunstyrelsen och har rätt att föra kommunstyrelsens talan. En kommun kan utöver borgmästaren också ha en eller flera biträdande borgmästare. En biträdande borgmästare väljs på samma sätt som borgmästaren och har samma mandatperiod och ställning som förtröendevald.

en mayor (2)

Määritelmä: *elected official of the municipality who operates subordinate to the local executive and who directs the municipality's administration, financial management and other activities instead of a chief executive*

Selite: The most senior position in a municipality is either that of a chief executive or a mayor. The mayor is chosen by the *local council* for a term not exceeding that of the council. The mayor acts as chairperson of the local executive, and he/she is entitled to exercise the right of action on behalf of the local executive. Besides a mayor, a municipality may also have deputy mayors. The method for choosing a deputy mayor and the term of office and status as elected officials are the same as for mayor.

Ks. myös: *chief executive*

B009

apulaispormestari

Ks. myös: *pormestari*

sv biträdande borgmästare

Ks. myös: *borgmästare*

en deputy mayor

Ks. myös: *mayor (2)*

B010

viranhaltija

Määritelmä: *virkasuhteessa oleva henkilö*

Lisätieto: Valtionhallinnossa käytetään virkasuhteessa olevasta henkilöstä termiä *virkamies*.

sv tjänsteinnehavare

Määritelmä: *person som är anställd i tjänsteförhållande*

Lisätieto: Inom statsförvaltningen används begreppet tjänsteman om en person som är anställd i tjänsteförhållande.

en local government officer *preferred*

en local government official *admitted*

en local government officeholder *admitted*

en municipal officeholder *admitted*

en municipal official *admitted*

Määritelmä: *person in a public-service employment relationship*

Lisätieto: Term used for local government officials in contrast to the government employees in central government.

B011**palvelussuhde**

Määritelmä: työnantajan ja työntekijän välinen oikeussuhde

Selite: *Kunnan palveluksessa oleva henkilöstö on joko virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa kuntaan.*

sv **anställningsförhållande** *n*

sv **anställning**

Määritelmä: rättsförhållande mellan arbetsgivare och arbetstagare

Selite: *Kommunens anställda har antingen ett tjänsteförhållande eller ett arbetsavtalsförhållande till kommunen.*

en **employment relationship** *preferred*

en **service relationship**

Määritelmä: legal relationship between an employer and an employee

Selite: *Personnel employed by a municipality have either a public-service employment relationship or a contractual employment relationship.*

B012**työsuhde****työsopimussuhde**

Määritelmä: yksityisoikeudellinen *palvelussuhde*, joka syntyy työsopimuksen tekemisellä

Selite: *Kunnan palveluksessa oleva henkilöstö on joko virkasuhteessa tai työsuhteessa kuntaan. Työsuhde voidaan solmia joko toistaiseksi tai määräajaksi.*

sv **arbetsavtalsförhållande** *n*

sv **anställningsförhållande** *n vidare begrepp*

Lisätieto: *Anställningsförhållande kan användas när man inte behöver göra skillnad mellan tjänsteförhållande och arbetsavtalsförhållande.*

sv **anställning** *vidare begrepp*

Lisätieto: *Anställning kan användas när man inte behöver göra skillnad mellan tjänsteförhållande och arbetsavtalsförhållande*

sv **arbetsförhållande** *n svFI avrådd*

Määritelmä: privaträttsligt *anställningsförhållande* som uppkommer genom ett arbetsavtal

Selite: *Kommunens anställda har antingen ett tjänsteförhållande eller ett arbetsavtalsförhållande till kommunen. Ett arbetsavtalsförhållande kan ingås tills vidare eller för en viss tid.*

en **contractual employment relationship**

en **contractual relationship** *shorter form*

en **employment relationship** *broadier concept*

Määritelmä: *employment relationship* governed by civil law and established by making an employment contract

Selite: *Personnel employed by a municipality have either a public-service employment relationship or a contractual employment relationship. A contractual*

employment relationship can be established on either an indefinite or fixed-term basis.

B013

virkasuhde

Määritelmä: julkisoikeudellinen *palvelussuhde*, joka syntyy, kun henkilö valitaan virkaan ja valittu ottaa viran vastaan

Selite: *Kunnan palveluksessa oleva henkilöstö on joko virkasuhteessa tai työsuhteessa kuntaan. Virkasuhde voi olla voimassa toistaiseksi tai määräajaisesti. Virkasuhteessa hoidetaan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa. Tyypillisesti julkisen vallan käyttöön kuuluvat erilaiset viranomaistehtävät (esim. asioiden esittely toimielimille, itsenäisen päätösvallan käyttö, ympäristöluvat, toimeentulotuki, lastensuojelu, pakkokeinot).*

sv tjänsteförhållande n

Määritelmä: offentligrättsligt *anställningsförhållande* som uppstår när en person väljs till en tjänst och personen tar emot tjänsten

Selite: *Kommunens anställda har antingen ett tjänsteförhållande eller ett arbetsavtalsförhållande till kommunen. Ett tjänsteförhållande kan ingås tills vidare eller för en viss tid. I tjänsteförhållande sköts uppgifter som innebär utövande av offentlig makt. Till utövande av offentlig makt hör framför allt olika myndighetsuppgifter (t.ex. föredragning av ärenden i organ, utövande av självständig beslutanderätt, miljötillstånd, utkomststöd, barnskydd, tvångsmedel).*

en public-service employment relationship

en public-service relationship shorter form

en public-service position

Määritelmä: *employment relationship* governed by public law and established when a person is selected for a public post and accepts the post

Selite: *A person employed by a municipality or a joint municipal authority is either in a public-service employment relationship or a contractual employment relationship. The public-service employment relationship may be valid either indefinitely or for a fixed term. A public-service employment relationship involves a position in which public authority is exercised. Typically the exercise of public authority includes various official duties (e.g. presentation of matters to decision-making bodies, exercise of independent power of decision, environmental permits, social assistance, child welfare, coercive means).*

B014

kelpoisuusvaatimus

Määritelmä: edellytys, joka henkilön on täytettävä ollakseen kelpoinen virkaan tai työsuhteeseen

Selite: Kelpoisuusvaatimuksia ovat esimerkiksi koulutus ja kokemus. Joidenkin virkojen ja työsuhteiden kelpoisuusvaatimuksista on säädetty erikseen (esim. opettajat, päivähoitohenkilöstö, sairaanhoitajat). Muutoin *kunta* voi päättää itse virkojen tai työsuhteiden kelpoisuusvaatimuksista.

sv behörighetsvillkor n

sv behörighetskrav n

Määritelmä:	villkor som en person ska uppfylla för att vara behörig för en tjänst eller ett <i>arbetsavtalsförhållande</i>
Selite:	Behörighetsvillkor är till exempel utbildning och erfarenhet. För vissa tjänster och arbetsavtalsförhållanden finns särskilda bestämmelser i lagstiftningen (t.ex. lärare, dagvårdspersonal, sjukskötare). I övrigt kan <i>kommunen</i> själv bestämma behörighetskraven för tjänster eller arbetsavtalsförhållanden.

en required qualification

en occupational qualification

Määritelmä:	requirement which a person must fulfil in order to be formally qualified for a public post or <i>contractual employment relationship</i>
Selite:	Required qualifications include education and experience. For some public posts and contractual employment relationships the required qualifications are separately laid down by law (e.g. teachers, daycare personnel, nurses). The <i>municipality</i> may otherwise itself determine the required qualifications for public posts and contractual employment relationships.

B015

viranhoidomääräys

Määritelmä:	asiakirja, joka annetaan <i>viranhaltijalle</i> todistukseksi ottamisesta <i>virkasuhteeseen</i>
Selite:	Viranhoidomääräys on yleensä pöytäkirjanote. Siitä ilmenee viranhaltijan virkanimike, virkasuhteen kesto aika, määräaikaaisuuden peruste, mahdollinen koeaika, virantoimituksen alkamisajankohta, pääasialliset tehtävät tai niiden määrätymisperuste ja palkkauksen perusteet.

sv tjänsteförordnande n

Määritelmä:	dokument som ges till en <i>tjänsteinnehavare</i> som bevis på att han eller hon anställs i <i>tjänsteförhållande</i>
Selite:	Tjänsteförordnandet är i allmänhet ett protokollsutdrag. Av tjänsteförordnandet framgår tjänsteinnehavarens tjänstebeteckning, tjänsteförhållandets längd, grunden för tidsbegränsad anställning, eventuell provotid, tidpunkten då tjänsteutövningen börjar, de huvudsakliga arbetsuppgifterna eller grunderna för hur de bestäms samt lönegrunderna.

en appointment to office

Määritelmä:	document given to a <i>local government officer</i> as proof of having a <i>public-service employment relationship</i>
Selite:	An appointment to office is normally an extract from the official records. It indicates the officeholder's job title, the duration of the <i>public-service employment relationship</i> , the grounds for a fixed-term duration, any trial period, the start of official duties, the main tasks and the basis for determining these, and the remuneration basis.

C Kunnan päätöksentekomenettely – Kommunens beslutsförfarande – Municipal decision-making procedures

C001

kunnallinen itsehallinto

itsehallinto *lyhyempi muoto*

kunnallishallinto *Lähikäsité*

Määritelmä: *kunnan* omien toimielinten oikeus hoitaa itselleen ottamansa ja kunnalle laissa säädettyt tehtävät

Selite: Kunnallinen itsehallinto pohjautuu perustuslakiin (731/1999) ja kuntalakiin (365/1995). Perustuslain mukaan kunnan hallinnon tulee perustua kunnan asukkaiden itsehallintoon. Kunnallisen itsehallinnon ytimeen kuuluu *kunnan verotusoikeus*.

sv **kommunal självstyrelse**

sv **självstyrelse** *kortform*

sv **kommunalt självstyre** *n*

sv **kommunalförvaltning** *besläktat begrepp*

Määritelmä: rätt för *kommunens* egna organ att sköta de uppgifter som de åtagit sig eller som ålagts kommunen genom lag

Selite: Den kommunala självstyrelsen baserar sig på grundlagen (731/1999) och kommunallagen (365/1995). Enligt grundlagen ska kommunens förvaltning grunda sig på självstyrelse för kommunens invånare. En viktig del av den kommunala självstyrelsen är den *kommunala beskattningsrätten*.

en **local self-government**

en **municipal self-government**

en **self-government** *shorter form*

en **municipal autonomy** *deprecated*

Määritelmä: right of a *municipality's* own decision-making bodies to manage the tasks it assumes for itself and those prescribed for it by law

Selite: Local self-government is based on the Constitution of Finland (731/1999) and the Local Government Act (365/1995). Under the Constitution of Finland, the administration of a municipality must be based on the self-government of its residents. A core element of local self-government is the *municipality's right to levy taxes*.

C002

äänestys

Määritelmä: päätöksentekomenettely, jossa tehdään valinta kahden tai useamman ehdotuksen välillä siten, että ratkaisu perustuu eri ehdotusten saamaan äänimäärään

Selite: Äänestys koskee asiaratkaisuja ja *vaali* henkilövalintoja. *Kunnan* toimielimissä äänestys toimitetaan avoimesti.

sv **omröstning**

Määritelmä: beslutsförfarande där ett val görs mellan två eller flera förslag utgående från det antal röster som respektive förslag får

Selite: Omröstning gäller avgöranden i sakfrågor och *val* gäller personer. I kommunala organ sker omröstningarna öppet.

en **voting**

Määritelmä: decision-making procedure in which a choice is made between two or more proposals and the outcome is based on the number of votes given to the different proposals

Selite: Voting is held openly in municipal decision-making bodies.

C003

ennakkoäänestys

Määritelmä: *äänestys* ennen varsinaista vaalipäivää

Selite: Ennakkoäänestys voidaan toimittaa yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lisäksi esim. sairaalassa, vankilassa tai muussa laitoksessa tai tietyin edellytyksin äänestäjän kotona (kotiäänestys). Äänestyksen toimittamisesta yleisessä ennakkoäänestyspaikassa tai äänestäjän kotona huolehtivat vaalitoimitsijat. Vaalitoimitsijat kotimaan yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan määrää *kunnan keskusvaalilautakunta*.

sv förhandsröstning

Määritelmä: *röstning* före valdagen

Selite: Förutom på de allmänna förhandsröstningsställena kan förhandsröstningen ordnas till exempel på sjukhus, i fängelser eller andra institutioner eller under vissa förutsättningar i väljarens hem (hemmaröstning). Röstningen på allmänna förhandsröstningsställena eller hemma hos väljaren sköts av valförrättare. *Kommunens centralvalnämnd* utser valförrättarna till de allmänna förhandsröstningsställena i Finland.

Lisätieto: I Sverige används begreppet förtidsröstning.

en advance voting

en voting in advance

en advance polling

en early voting

Määritelmä: *voting* in advance of election day

Selite: Advance voting can be held not only at normal advance polling stations but also in places such as hospitals, prisons or other institutions, or, under certain preconditions, at voters' homes (at-home voting). Election officials oversee the voting in normal advance polling stations and at-home voting. Election officials are appointed to normal advance polling stations by the respective *municipality's central municipal electoral board*.

Lisätieto: Many countries do not have an option of voting at home but may instead use proxy and postal voting.

C004

kunnallinen kansanäänestys

Määritelmä: *äänestys*, jossa äänioikeutetut *kunnan* asukkaat ilmaisevat kantansa jostakin kunnalle kuuluvasta asiasta

Selite: Kunnallinen kansanäänestys on neuvoa-antava. Se voidaan toteuttaa koko kuntaa tai jotakin kunnan osa-aluetta koskevana.

sv kommunal folkomröstning

sv folkomröstning *kortform*

Määritelmä: *omröstning* där de röstberättigade kommuninvånarna uttrycker sin åsikt om ett ärende som hör till *kommunen*

Selite: En kommunal folkomröstning är rådgivande. Den kan gälla hela kommunen eller någon del av den.

en local referendum *preferred*

en municipal referendum

Määritelmä: *voting* in which residents of the *municipality* who are entitled to vote may express their view on a matter concerning the municipality

Selite: A local referendum is a non-binding indicative vote. It may be undertaken in all or part of the municipality.

C005

äänestystapa

Määritelmä: menettely, jolla *äänestys* suoritetaan

Selite: Äänestystapoja ovat esim. nimenhuuto, kädennosto ja koneäänestys.

sv omröstningssätt *n*

Määritelmä: sätt på vilket *omröstning* genomförs

Selite: Omröstningssätt är t.ex. namnupprop, handuppräckning och maskinomröstning.

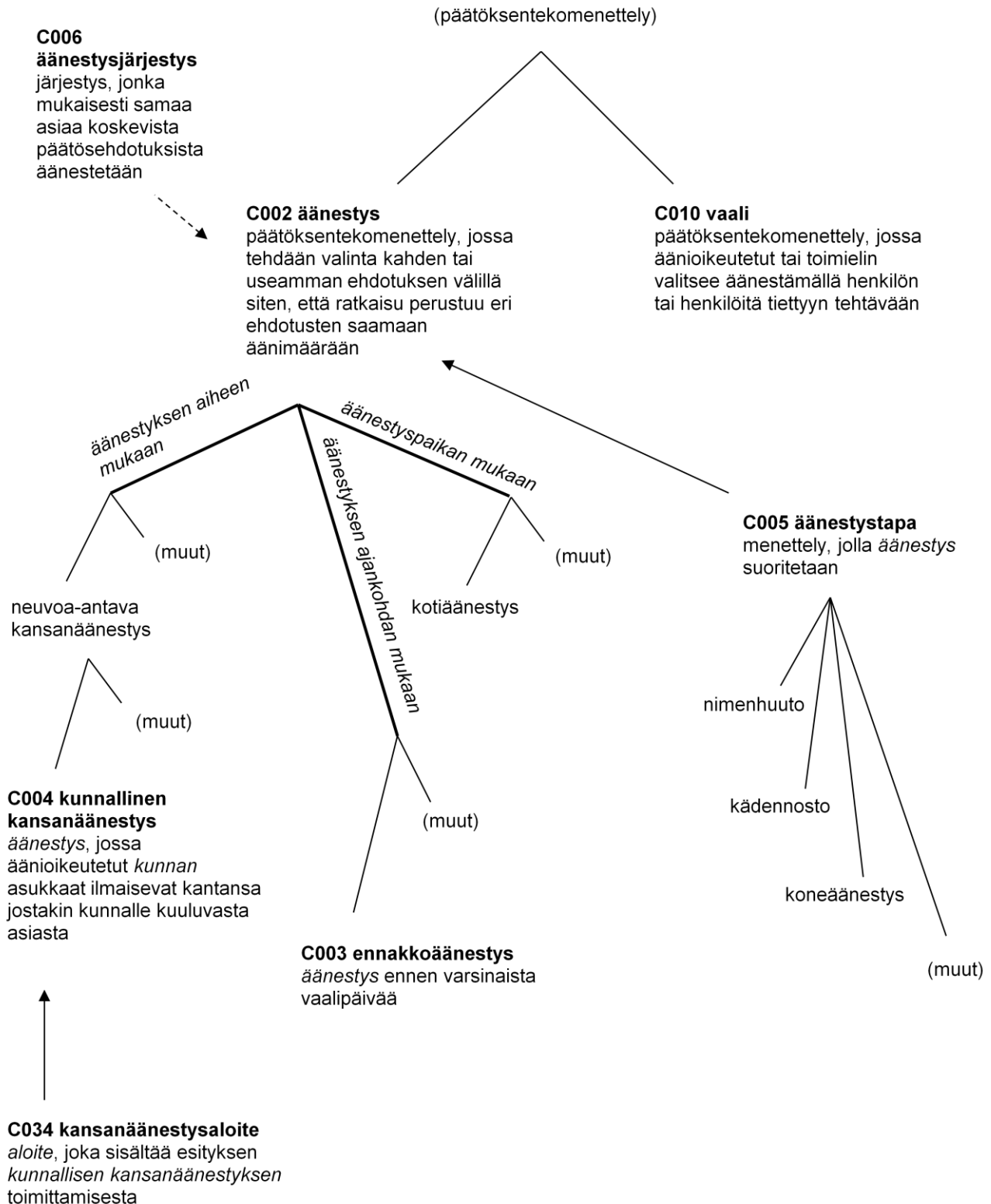
en method of voting

Määritelmä: method of excecuting the *voting* itself

Selite: The methods of voting include roll call voting, show of hands, and mechanical voting.

Lisätieto: Äänestysmenettely (voting procedure) viittaa eri käsitteeseen.

Käsitekaavio1: Äänestys

C006**äänestysjärjestys**

- Määritelmä: järjestys, jonka mukaisesti samaa asiaa koskevista päätösehdotuksista äänestetään
- Selite: *Kunnan* toimielimessä äänestys toimitetaan siten, että pohjaehdotuksesta eniten poikkeavat ehdotukset asetetaan vastakkain ensin, ja niistä voittanut asetetaan edelleen vastakkain pohjaehdotuksen kanssa.

sv omröstningsordning

- Määritelmä: den ordning i vilken beslutsförslagen i ett och samma ärende ställs mot varandra vid omröstning
- Selite: I kommunala organ sker omröstningen så att de två förslag som avviker mest från utgångsförslaget först ställs mot varandra, varefter det vinnande förslaget ställs mot utgångsförslaget.

en voting order**en order of voting**

- Määritelmä: order in which draft resolutions on the same matter are voted on
- Selite: Voting in municipal decision-making bodies is conducted in such a way that the proposals which differ most from the initial proposal are first set against each other, and the winner then set against the initial proposal.

C007**äänestysalue**

- Määritelmä: *kunta* tai kunnan osa, jonka alueella asuvat äänioikeutetut äänestävät samassa äänestyspaikassa
- Selite: *Valtuusto* jakaa kunnan äänestysalueisiin.

sv röstningsområde n

- Määritelmä: *kommun* eller del av kommun där de röstberättigade invånarna röstar på samma röstningsställe
- Selite: *Fullmäktige* delar in kommunen i röstningsområden.

en electoral ward preferred**en voting district deprecated**

- Määritelmä: area covering a *municipality* or part thereof in which all residents with the right to vote exercise this right at the same polling station
- Selite: The municipality is divided into electoral wards by the *local council*.

C008**äänioikeus**

- Määritelmä: oikeus äänestää *vaaleissa*
- Selite: *Kunnallisvaaleissa* äänioikeus on jokaisella 18 vuotta täyttäneellä EU-maan ja Pohjoismaan kansalaisella, jonka *kotikunta* kyseinen *kunta* on. Kahden vuoden kunnassa asumisen jälkeen äänioikeus on kaikilla ulkomaalaisilla kansalaisuudesta riippumatta.
- Lisätieto: Neuvoo-antavien kansanäänestysten yhteydessä käytetään termiä äänestysoikeus.

sv rösträtt

Määritelmä: rätt att rösta i *val*

Selite: Rösträtt i *kommunalvalet* har alla EU-medborgare och nordiska medborgare som fyllt 18 år och som har *kommunen* som *hemkommun*. Oberoende av nationalitet har alla utlänningar rösträtt efter att ha bott två år i kommunen.

en right to vote**en suffrage** *related concept*

Määritelmä: right to vote in an *election*

Selite: In *local elections* the right to vote in a *municipality* applies to all citizens of EU and Nordic countries who are at least 18 years of age and whose *municipality of residence* is the municipality in question. Any foreigner who has lived two years in the municipality also has the right to vote, irrespective of nationality.

C009**vaalitapa**

Määritelmä: menettely, jolla *vaalit* toimitetaan, äänet lasketaan ja tulokset määräytyvät

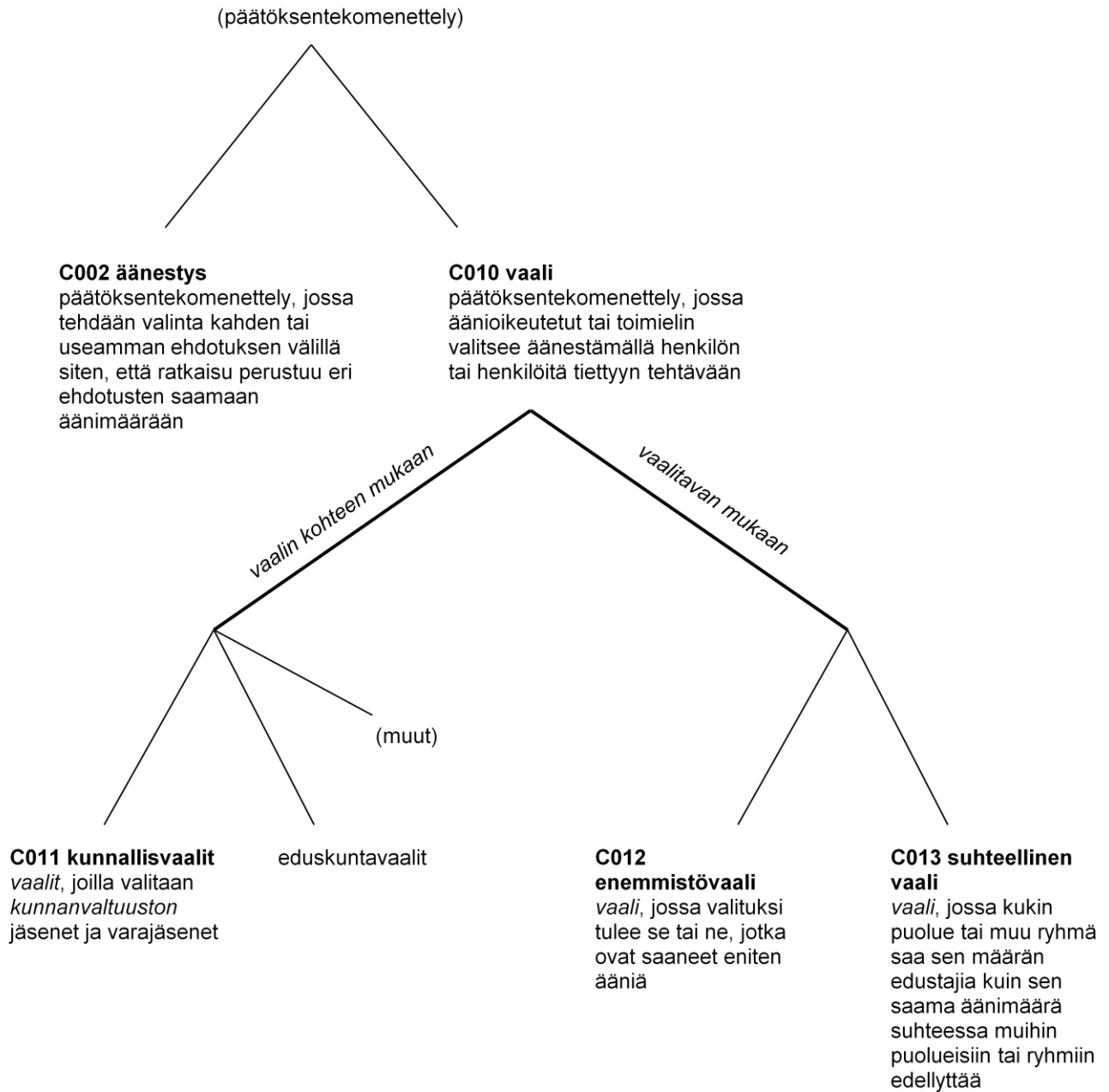
sv valsätt *n*

Määritelmä: metod för att förrätta *val*, räkna röster och fastställa resultatet

en electoral system**en voting system** *related concept*

Määritelmä: procedure by which *elections* are conducted, votes counted and results determined

Käsittekaavio 2: Vaalit

C010**vaali**

Määritelmä: päätöksentekomenettely, jossa äänioikeutetut tai toimielin valitsee äänestämällä henkilön tai henkilöitä tiettyyn tehtävään

Selite: Vaali koskee henkilövalintoja ja *äänestys* asiaratkaisuja. Vaali voidaan toimittaa avoimena tai suljettuna. Jos vaalissa on ehdokkaita yhtä monta kuin paikkoja, ei äänestämistä tarvita.

sv val n

Määritelmä: beslutsförfarande där de röstberättigade eller ett organ genom röstning väljer en eller flera personer till en viss uppgift

Selite: Val gäller personer och *omröstning* sakfrågor. Valet kan genomföras som öppet eller slutet val. Om det finns lika många kandidater som platser behövs ingen röstning.

en election

Määritelmä: decision-making procedure in which, by means of voting, a person is chosen, or persons are chosen, for a specific task by those with the right to vote or by a decision-making body

Selite: An election can be held openly or behind closed doors. If there are as many candidates in an election as there are places, no voting is necessary.

C011**kunnallisvaalit virallinen****kuntavaalit yleiskielessä**

Määritelmä: *vaalit*, joilla valitaan *valtuuston* jäsenet ja varajäsenet

Selite: Kunnallisvaalit ovat välittömät, salaiset ja suhteelliset. Välittömissä vaaleissa äänioikeutettu äänestää suoraan omaa ehdokastaan. *Suhteellisissa vaaleissa* kukin ryhmittymä saa sen määrän edustajia kuin sen saama äänimäärä suhteessa muihin ryhmittymiin edellyttää. Salaisissa vaaleissa äänestäjän valinta jää vain hänen omaan tietoonsa. Kunnallisvaalit toimitetaan neljän vuoden välein.

sv kommunalval n**sv kommunval n inofficiell**

Määritelmä: val där ledamöterna och ersättarna i *kommunfullmäktige* väljs

Selite: Kommunalvalet är direkt, hemligt och proportionellt. Direkt val innebär att den röstberättigade röstar direkt på sin egen kandidat. Att valet är proportionellt innebär att mandatens fördelas mellan olika grupperingar i proportion till det antal röster grupperingarna fått. Hemligt val innebär att det bara är väljaren som vet vem han eller hon röstat på. Kommunalval hålls vart fjärde år.

Ks. myös: *proportionellt val*

en local elections

Lisätieto: Generally interchangeable with 'municipal elections', as the municipalities are the only form of local authority in Finland's single tier local government system.

en municipal elections

Määritelmä:	elections in which the members and deputy members of the <i>local council</i> are elected
Selite:	Local elections are direct, proportional and held by secret ballot. This means that persons entitled to vote may vote directly for the candidate of their choice, and that each party or other group receives the number of representatives that is proportional to the number of votes it receives in relation to other groups, and also that nobody will be aware of the voter's choice except the voter himself/herself. Local elections are held every four years.

C012

enemmistövaali

Määritelmä:	<i>vaali</i> , jossa valituksi tulee se tai ne, jotka ovat saaneet eniten ääniä
sv	majoritetsval <i>n</i>
Määritelmä:	<i>val</i> där den eller de som fått flest röster väljs
en	plurality voting <i>related concept</i>
en	first past the post system <i>related concept</i>
en	non-proportional system <i>related concept</i>
en	simple majority voting <i>related concept</i>
en	relative majority voting <i>related concept</i>
en	election by majority <i>deprecated related concept</i>
Määritelmä:	<i>election</i> in which the person/persons receiving the most votes is/are chosen

C013

suhteellinen vaali

Määritelmä:	<i>vaali</i> , jossa kukin puolue tai muu ryhmä saa sen määrän edustajia kuin sen saama äänimäärä suhteessa muihin puolueisiin tai ryhmiin edellyttä
sv	proportionellt val <i>n</i>
Määritelmä:	<i>val</i> där varje parti eller gruppering får det antal representanter som dess röstetal i proportion till de övriga partiernas eller grupperingarnas röstetal förutsätter
en	election by proportional representation
en	proportional election
en	proportional voting system <i>deprecated</i>
Määritelmä:	<i>election</i> in which each party or other group receives the number of representatives that is proportional to the number of votes it receives in relation to other parties or groups

C014

kunnan keskusvaalilautakunta

keskusvaalilautakunta *lyhyempi muoto*

Määritelmä:	<i>kunnan</i> vaaliviranomainen, joka huolehtii valtiollisissa ja <i>kunnallisvaaleissa</i> sekä neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä yleisjärjestelyistä kunnassa
Selite:	Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta kunnallisvaaleissa sekä tuloksen laskennasta kunnallisvaaleissa ja <i>kunnallisissa kansanäänestyksissä</i> .

Kunnanvaltuusto valitsee keskusvaalilautakunnan jäsenet niistä puolueista tai muista ryhmistä, jotka ovat asettaneet ehdokkaita edellisissä kunnallisvaaleissa kyseisessä kunnassa.

Ks. myös: *vaalilautakunta, vaalitoimikunta*

sv kommunal centralvalnämnd

sv kommunens centralvalnämnd

sv centralvalnämnd *kortform*

Määritelmä: *kommunens* valmyndighet som sköter de allmänna arrangemangen i kommunen vid statliga val, *kommunalval* och rådgivande *folkomröstningar*

Selite: Kommunens centralvalnämnd sköter dessutom kandidatuppställningen vid kommunalvalet samt räkningen av röster vid kommunalvalet och *kommunala folkomröstningar*.
Kommunfullmäktige väljer ledamöterna till centralvalnämnden från de partier och andra grupper som ställt upp kandidater i kommunen vid föregående kommunalval.

Ks. myös: *valnämnd, valbestyrelse*

en central municipal electoral board

Määritelmä: *municipality's* electoral authority in charge of the municipality's general arrangements for national and *local elections* and advisory referenda

Selite: The central municipal electoral board is also in charge of candidate nomination in local elections and counting the votes cast in local elections and in *local referenda*.
The members of the central municipal electoral board are chosen by the *local council* from the parties or other groups that nominated candidates in the previous local elections in the municipality.

Ks. myös: *election board, advance voting council*

C015

vaalilautakunta

Määritelmä: *kunnan* vaaliviranomainen, joka järjestää *äänestysalueella* vaalipäivän äänestyksen ja laskee alustavasti vaalipäivänä annetut äänet

Selite: *Kunnanhallitus* valitsee vaalilautakunnan jäsenet jokaisia valtiollisia ja *kunnallisvaaleja* varten erikseen niistä puolueista tai muista ryhmistä, jotka ovat edellisissä vaaleissa asettaneet ehdokkaita kyseisessä vaalipiirissä.

Ks. myös: *kunnan keskusvaalilautakunta, vaalitoimikunta*

sv valnämnd

Määritelmä: *kommunens* valmyndighet som ordnar röstning på valdagen i *röstningsområdet* och preliminärt räknar de röster som getts på valdagen

Selite: *Kommunstyrelsen* väljer ledamöterna till valnämnden för respektive statliga val och *kommunalval* från de partier och andra grupper som vid föregående val ställt upp kandidater i valkretsens.

Ks. myös: *kommunal centralvalnämnd, valbestyrelse*

en election board

Määritelmä: municipal electoral authority that organises the voting on election day in the municipality's *electoral wards* and carries out a preliminary count of the votes cast on election day

Selite: The *local executive* chooses the members of the election board separately for each national and *local election* from the parties or other groups that nominated candidates in the previous elections in that electoral district.

Ks. myös: *central municipal electoral board, advance voting council*

C016

vaalitoimikunta

Määritelmä: *kunnan* vaaliviranomainen, joka järjestää *ennakkoäänestyksen* laitoksissa sekä kotiaäänestyksen

Selite: *Kunnanhallitus* valitsee vaalitoimikunnan jäsenet jokaisia valtiollisia ja *kunnallisvaaleja* varten erikseen niistä puolueista tai muista ryhmistä, jotka ovat edellisissä vaaleissa asettaneet ehdokkaita kyseisessä vaalipiirissä.

Ks. myös: *kunnan keskusvaalilautakunta, vaalilautakunta*

sv valbestyrelse

Määritelmä: *kommunens* valmyndighet som ordnar *förhandsröstning* på institutioner och hemmaröstning

Selite: *Kommunstyrelsen* väljer ledamöterna till valbestyrelsen för respektive statliga val och *kommunalval* från de partier och andra grupper som vid föregående val ställt upp kandidater i valkretsen.

Ks. myös: *kommunal centralvalnämnd, valnämnd*

en advance voting council

Määritelmä: municipal electoral authority that organises *advance voting* at the designated establishments and arranges at-home voting

Selite: The *local executive* chooses the members of the advance voting council separately for each national and *local election* from the parties and other groups that nominated candidates in the previous elections in that electoral district.

Lisätieto: Termi electoral commission viittaa yleensä valtakunnalliseen vaaleja valvovaan organisaatioon.

Ks. myös: *central municipal electoral board, election board*

C017

hallintomenettely

Määritelmä: laissa säädetyt periaatteet ja menettelytavat, joita noudatetaan hallintoasian käsittelyssä viranomaisessa

Selite: Hallintomenettelyä eivät ole esim. tuomioistuinten hallintolainkäyttö, lainsäädäntöasiat eivätkä yksityisoikeudelliset asiat.

sv förvaltningsförfarande n

Määritelmä: lagstadgade principer och tillvägagångssätt som tillämpas vid behandlingen av ett förvaltningsärende hos en myndighet

Selite: Till förvaltningsförfarande hör inte till exempel förvaltningsprocessen vid domstolar, lagstiftningsärenden och privaträttsliga ärenden.

en administrative procedure

Määritelmä: principles and procedures laid down by law that are observed by public authorities in handling administrative matters

Selite: Areas that do not constitute administrative procedure include administrative judicial procedure in the courts, legislative matters and matters of civil law.

C018

johtosääntö

Määritelmä: <kunnallishallinto> *valtuuston* hyväksymä sitova säännöstö, jossa määrätään *kunnan* eri viranomaisista sekä niiden toiminnasta, toimivallan jaosta ja tehtävistä

Selite: *Hallintosääntö* on ainoa pakollinen johtosääntö. Hallinnon järjestämiseksi kunnassa voi olla muitakin johtosääntöjä, joissa annetaan esimerkiksi yksittäistä toimielintä koskevia määräyksiä.

sv instruktion

Määritelmä: <kommunalförvaltning> bindande regelverk som godkänts av *fullmäktige* och som innehåller bestämmelser om *kommunens* olika myndigheter samt deras verksamhet, befogenhetsfördelning och uppgifter

Selite: *Förvaltningsstadgan* är den enda obligatoriska instruktionen. För organiseringen av kommunens förvaltning kan kommunen också ha andra instruktioner med bestämmelser om till exempel enskilda organ.

en rules of procedure pl

Määritelmä: binding regulations approved by the *local council* and governing the various municipal authorities and their activities, division of powers, and tasks

Selite: *Administrative regulations* are the only mandatory rules of procedure. For the purpose of administration, a *municipality* may also have other rules of procedure, including for instance regulations on individual decision-making bodies.

C019

hallintosääntö

Määritelmä: *johtosääntö*, jossa määrätään *kunnan* tai *kuntayhtymän* hallinto- ja päätöksentekomenettelystä

Selite: Hallintosääntö on ainoa pakollinen johtosääntö. Hallintosääntöön voidaan koota kaikkia kunnan toimielimiä koskevat määräykset.

sv förvaltningsstadga

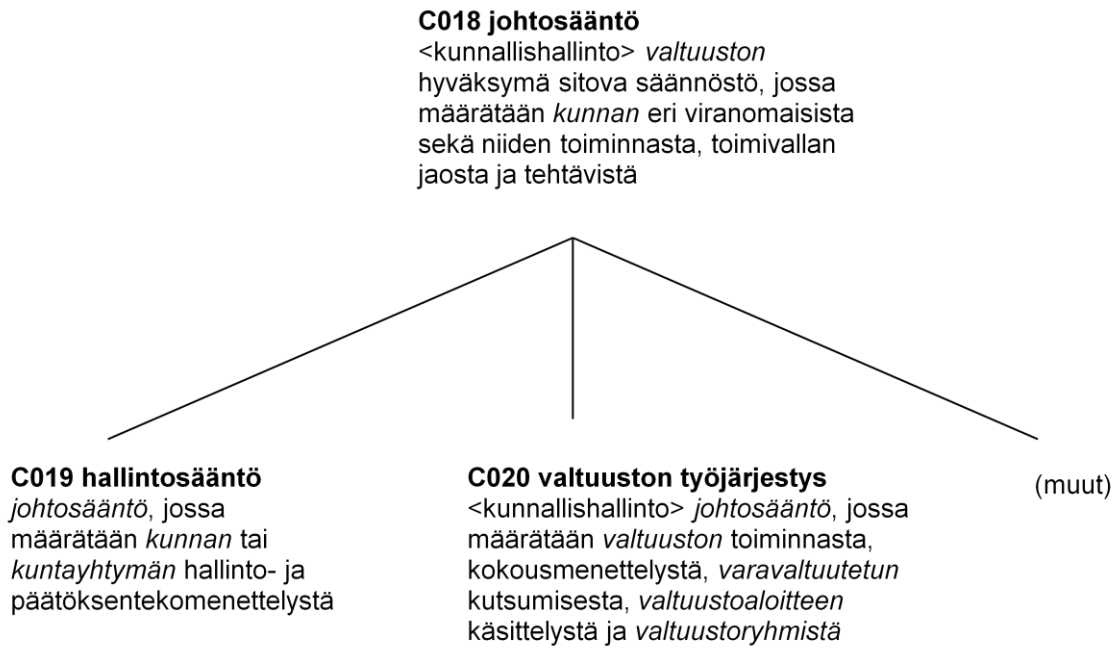
Määritelmä: *instruktion* som innehåller bestämmelser om *kommunens* eller *samkommunens* förvaltnings- och beslutsförfarande

Selite: *Förvaltningsstadgan* är den enda obligatoriska instruktionen. Den kan innehålla bestämmelser om alla organ i kommunen.

en administrative regulations pl

Määritelmä: *rules of procedure* that govern the administrative and decision-making procedures of a *municipality* or *joint municipal authority*

Selite: Administrative regulations are the only mandatory rules of procedure. Regulations concerning all of the municipality's decision-making bodies can be assembled in the administrative regulations.

Käsitekaavio 3: Kunnan johtosäännöt

C020**valtuuston työjärjestys**

Määritelmä: <kunnallishallinto> *johtosäntö*, jossa määrätään *valtuuston* toiminnasta, kokousmenettelystä, *varavaltuutetun* kutsumisesta, *valtuustoaloitteen* käsittelystä ja *valtuustoryhmistä*

sv fullmäktiges arbetsordning

Määritelmä: <kommunalförvaltning> *instruktion* som innehåller bestämmelser om *fullmäktiges* verksamhet och mötesförfarande, inkallande av *ersättare*, behandlingen av *fullmäktigemotioner* samt *fullmäktigegrupper*

en council's standing orders pl**en council procedure**

Määritelmä: *rules of procedure* that govern a *local council's* activities, procedure at meetings, calling in *deputy councillors*, the consideration of *council initiatives*, and *local council groups*

C021**otto-oikeus**

Määritelmä: <kunnallishallinto> ylemmän toimielimen oikeus ottaa käsiteltäväksi asia, josta alempi toimielin tai *viranhaltija* on tehnyt päätöksen

Selite: Otto-oikeus on *kunnanhallituksella*, *lautakunnalla* ja *johtokunnalla* alaistensa viranomaisten tekemiin päätöksiin. Otto-oikeus ei koske esim. lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita tai yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

sv övertagningsrätt**sv upptagningsrätt avrådd**

Määritelmä: <kommunalförvaltning> högre organs rätt att till behandling ta upp ett ärende som ett lägre organ eller en tjänsteinnehavare fattat beslut i

Selite: Övertagningsrätten ger *kommunstyrelsen*, *nämnder* och *direktioner* rätt att ta över ärenden som underställda myndigheter har fattat beslut i. Övertagningsrätten omfattar inte ärenden som gäller till exempel tillstånds-, anmälnings-, tillsyns- och förrättningsförfaranden och inte heller sådana ärenden inom undervisningsverksamheten, hälso- och sjukvården eller socialväsendet som gäller en individ.

en power to reconsider a matter

Määritelmä: right of a higher decision-making body to consider a matter on which a lower decision-making body or *local government officer* has made a decision

Selite: The *local executive*, *local authority committees* and *municipal management boards* have the power to reconsider a matter in regard to decisions made by public authorities that are subordinate to them. The right to reconsider does not apply to matters such as procedure-related matters for permits or notifications, supervisory procedures or proceedings, or matters of education, health care or social welfare that concern an individual person.

C022**esteellisyys****jääviys**

Määritelmä: henkilön sellainen suhde asiaan tai asianosaisiin, että se vaarantaa hänen puolueettomuutensa, minkä vuoksi hän ei saa osallistua asian käsittelyyn

Selite: Esteellisyys liittyy olennaisesti kunnalliseen päätöksentekoon niin *luottamushenkilö*- kuin *viranhaltija*-asemassa. Esteellisyysperusteista säädetään hallintolaissa (434/2003) ja kuntalaissa (365/1995). Henkilöllä itsellään on vastuu siitä, että hän jäävää itsensä ollessaan esteellinen, mutta kuka tahansa voi ottaa esteellisyysskysymyksen esille.

sv jäv n

Määritelmä: situation där en persons opartiskhet i ett ärende äventyras på grund av hans eller hennes förhållande till ärendet eller de berörda parterna och personen därför inte får delta i behandlingen av ärendet

Selite: Jävsfrågan har en central betydelse i det kommunala beslutsfattandet, både när det gäller *förtroendevalda* och *tjänsteinnehavare*. Bestämmelser om jävsgrunder finns i förvaltningslagen (434/2003) och kommunallagen (365/1995). Det ligger på vars och ens eget ansvar att förklara sig jävig när det finns anledning till det, men vem som helst kan ta upp en jävsfråga.

en **disqualification** preferred

en **lack of impartiality**

Määritelmä: person's relationship to a matter or to interested parties where this endangers his/her impartiality, thus disqualifying him/her from any involvement in dealing with the matter

Selite: Disqualification is highly relevant in municipal decision-making as much for those in the role of *elected officials* as for *local government officers*. The grounds for disqualification are laid down in the Administrative Procedure Act (434/2003) and the Local Government Act (365/1995). The person himself/herself is responsible for remaining uninvolved if he/she is subject to disqualification, but anyone at all can bring up the issue of disqualification.

C023

päätösvaltaisuus

Määritelmä: tilanne, jossa kokouksen koollekutsumisen ja läsnä olevien jäsenten määrää koskevat ehdot täyttyvät siten, että kokous voi käsitellä asioita ja tehdä päätöksiä

Selite: *Valtuuston* kokous on päätösvaltainen, kun vähintään 2/3 *valtuutetuista* on läsnä. Muun kunnallisen toimielimen kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

sv **beslutförhet**

sv **beslutsförhet**

Määritelmä: befogenhet för ett möte att behandla ärenden och fatta beslut, då villkoren för sammankallande av mötet och kravet på antalet närvarande ledamöter uppfylls

Selite: *Fullmäktiges* sammanträde är beslutfört när minst 2/3 av *fullmäktigeledamöterna* är närvarande. För övriga kommunala organ är ett sammanträde beslutfört när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

en **presence of a quorum**

en **being quorate**

Määritelmä: situation in which the conditions for convening a meeting and the conditions concerning the number of members present are met, thus allowing the meeting to consider matters and make decisions

Selite: A meeting of the *local council* is quorate when at least two thirds of the *local councillors* are present. Meetings of other municipal decision-making bodies are quorate when more than half the members are present.

C024

esityslista

Määritelmä: asiakirja, jossa selostetaan kokoukselle esitettävät asiat, niiden valmistelun tulokset ja päätösehdotukset

sv föredragningslista

Määritelmä: dokument som utvisar de ärenden som ska tas upp på ett sammanträde, resultatet av ärendeberedningen och förslagen till beslut

en agenda

Määritelmä: document outlining the matters to be presented at a meeting, the results of the preparatory work on these matters, and the draft decisions

C025

pöytäkirja

Määritelmä: kokouksesta, päätöksestä tai toimenpiteestä laadittu määrämuotoinen asiakirja, jossa selostetaan käsitellyt asiat

Selite: Kunnallishallinnossa toimielimen kokouksesta on aina laadittava pöytäkirja. Myös *luottamushenkilön* ja *viranhaltijan* päätöksistä pidetään tarpeen mukaan pöytäkirjaa.

sv protokoll n

Määritelmä: formbundet dokument som upprättas om ett sammanträde, ett beslut eller en åtgärd och som innehåller en redogörelse om de ärenden som behandlats

Selite: Inom kommunalförvaltningen ska organens sammanträden alltid protokollföras. Vid behov förs också protokoll över de *förtroendevaldas* och *tjänsteinnehavarnas* beslut.

en minutes pl

en official record

en written record

Määritelmä: specific type of document on a meeting, decision or measure that details the matters discussed

Selite: In local government administration, minutes must always be made of meetings of decision-making bodies. Minutes are also kept of decisions by *elected officials* and *local government officers* where necessary.

C026

salassapitoperuste

Määritelmä: laissa säädetty peruste pitää viranomaisen asiakirja salassa

Selite: Viranomaisen asiakirja on julkinen, ellei julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta.

sv sekretessgrund

Määritelmä: lagstadgad grund för att hemlighålla en myndighetshandling

Selite: Med myndighetshandling avses ett dokument som innehas av en myndighet. En myndighetshandling är offentlig, om inte offentligheten av nödvändighetsskäl begränsats genom lag. Var och en har rätt att ta del av en offentlig handling hos en myndighet.

en secrecy grounds pl

en non-disclosure grounds pl narrower concept

en non-disclosure reasons pl narrower concept

en confidentiality reasons pl related concept

Määritelmä: grounds laid down by law for keeping secret the documents of a public authority

Selite: Documents of public authorities are available for public inspection, unless this is separately restricted by law for reasons that are imperative. Anyone is entitled to access the information contained in a public authority's public documents.

C027

esittely

Määritelmä: päätöksentekomenettely, jossa *viranhaltija* valmistelee asian, tekee ratkaisuehdotuksen ja on päätöksentekijän ohella vastuussa tehdystä päätöksestä, jollei ole ilmoittanut *eriävää mielipidettään pöytäkirjaan*

Selite: Kunnallinen toimielin ei voi tehdä päätöstä ilman *esittelijän* esitystä. *Valtuustolle* päätösesityksen tekee *kunnanhallitus*, ellei kysymys ole valtuuston omasta työjärjestyksestä tai kiireellisestä asiasta. Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevilla asioilla päätösesityksen tekee *tarkastuslautakunta*.

sv föredragning

Määritelmä: beslutsförfarande där en *tjänsteinnehavare* bereder ett ärende, lägger fram ett förslag till avgörande och vid sidan av beslutsfattaren är ansvarig för beslutet, om inte tjänsteinnehavaren har anmält *avvikande mening till protokollet*

Selite: Ett kommunalt organ kan inte fatta ett beslut utan föredragning. Ett beslutsförslag för *fullmäktige* läggs fram av *kommunstyrelsen*, om det inte är fråga om fullmäktiges egen arbetsordning eller ett brådskande ärende. Beslutsförslag i ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin läggs fram av *revisionsnämnden*.

en presentation

Määritelmä: decision-making procedure in which a *local government officer* prepares a matter, proposes a decision and, unless he/she has declared a *dissenting opinion* in the *minutes*, is responsible alongside the decision-maker for the decision made

Selite: A municipal decision-making body may not make a decision without a presentation from a *rapporteur*. A proposal for a decision is made to the *local council* by the *local executive*, unless the matter concerns the council's own standing orders or an urgent issue. In matters concerning the auditing of

governance and finances, the proposal for a decision is made by the *local authority audit committee*.

C028

esittelijä

Määritelmä: *viranhaltija, joka valmistelee asian, tekee ratkaisuehdotuksen ja on päätöksentekijän ohella vastuussa tehdystä päätöksestä, jollei ole ilmoittanut eriävää mielipidettä pöytäkirjaan*

Ks. myös: *esittely*

sv föredragande

Määritelmä: *tjänsteinnehavare som bereder ett ärende, lägger fram ett förslag till avgörande och vid sidan av beslutsfattaren är ansvarig för beslutet, om inte tjänsteinnehavaren har anmält avvikande mening till protokollet*

Ks. myös: *föredragning*

en rapporteur

Määritelmä: *local government officer who prepares a matter, devises a proposed decision and, unless he/she has declared a dissenting opinion in the minutes, is responsible alongside the decision-maker for the decision made*

Ks. myös: *presentation*

C029

esittelijänvastuu

Määritelmä: *esittelijän oikeudellinen vastuu hänen esittelystään tehdystä päätöksestä, vaikka päätös poikkeaa hänen ehdotuksestaan, jollei hän ole ilmoittanut eriävää mielipidettä*

Selite: Eriävästä mielipiteestä huolimatta esittelijä vastaa siitä, että päätöksenteon pohjaksi annetut tiedot ovat oikeat ja riittävät.

sv föredragandes ansvar n

Määritelmä: *föredragandens juridiska ansvar för ett beslut som fattats utgående från hans eller hennes föredragning, också när beslutet avviker från förslaget, om inte föredraganden anmält avvikande mening*

Selite: Också när föredraganden anmält avvikande mening svarar han eller hon för att de uppgifter som getts som grund för beslutsfattandet är korrekta och tillräckliga.

en rapporteur's liability

Määritelmä: *rapporteur's legal liability for the decision made on the basis of his/her presentation even if the decision differs from his/her proposal, unless he/she has declared a dissenting opinion*

Selite: Despite a dissenting opinion, the rapporteur remains liable for the accuracy and adequacy of the information given as a basis for decision-making.

C030

eriävä mielipide

Määritelmä: *kanta, jonka toimielimen jäsen tai asian esittelijä ilmoittaa pöytäkirjaan ollessaan eri mieltä päätöksestä*

Selite: Eriävän mielipiteen ilmoittaminen vapauttaa toimielimen jäsenen tai asian esittelijän päätöksen oikeudellisesta vastuusta.

sv **avvikande mening**

sv **reservation**

Määritelmä: ställningstagande som en ledamot i ett organ eller *föredraganden* låter anteckna till *protokollet* när han eller hon inte samtycker till det beslut som fattats

Selite: När en ledamot eller föredragande reserverar sig genom att låta anteckna avvikande mening befrias han eller hon från det juridiska ansvaret för beslutet.

en **dissenting opinion**

en **minority opinion** *related concept*

Määritelmä: position declared in the *minutes* by a member of a decision-making body or by the *rapporteur* on the matter when this person holds a different view concerning a decision

Selite: By declaring a dissenting opinion the member of the decision-making body or the *rapporteur* on the matter will be discharged from legal liability for the decision.

Lisätieto: Termillä minority opinion tarkoitetaan vähemmistöön jääneen näkemystä.

C031

aloite

Määritelmä: <kunnallishallinto> *valtuutetun, kunnan* muun *luottamushenkilön* tai kunnan asukkaan tekemä esitys, jolla kunnan toimintaa koskeva asia saatetaan vireille kunnan viranomaisessa

Selite: Jos *valtuuston* toimivaltaan kuuluvassa asiassa aloitteen tekijöitä on 2 % äänioikeutetuista kunnan asukkaista, aloite on otettava valtuuston käsiteltäväksi viimeistään kuudessa kuukaudessa. Muut aloitteet käsittelee se kunnan viranomainen, jonka toimivaltaan asia kuuluu.

Ks. myös: *kuntalaisaloite, valtuustoaloite*

sv **initiativ (1)** *n snävare begrepp*

sv **motion** *snävare begrepp*

Määritelmä: <kommunalförvaltning> förslag av en *fullmäktigeledamot*, någon annan kommunalt *förtroendevald* eller en kommuninvånare, genom vilket ett ärende som gäller *kommunens* verksamhet väcks hos en myndighet i kommunen

Selite: Om antalet initiativtagare i en fråga som hör till *fullmäktiges* befogenhet utgör minst två procent av kommunens röstberättigade invånare, ska initiativet tas upp till behandling i fullmäktige inom sex månader. Övriga initiativ behandlas av den kommunala myndighet till vars befogenhet frågan hör.

Lisätieto: Initiativ väcks av kommuninvånare och motioner av fullmäktigeledamöter eller andra förtroendevalda.

Ks. myös: *invånarinitiativ, fullmäktigemotion*

en **initiative** *preferred*

en **proposal** *admitted*

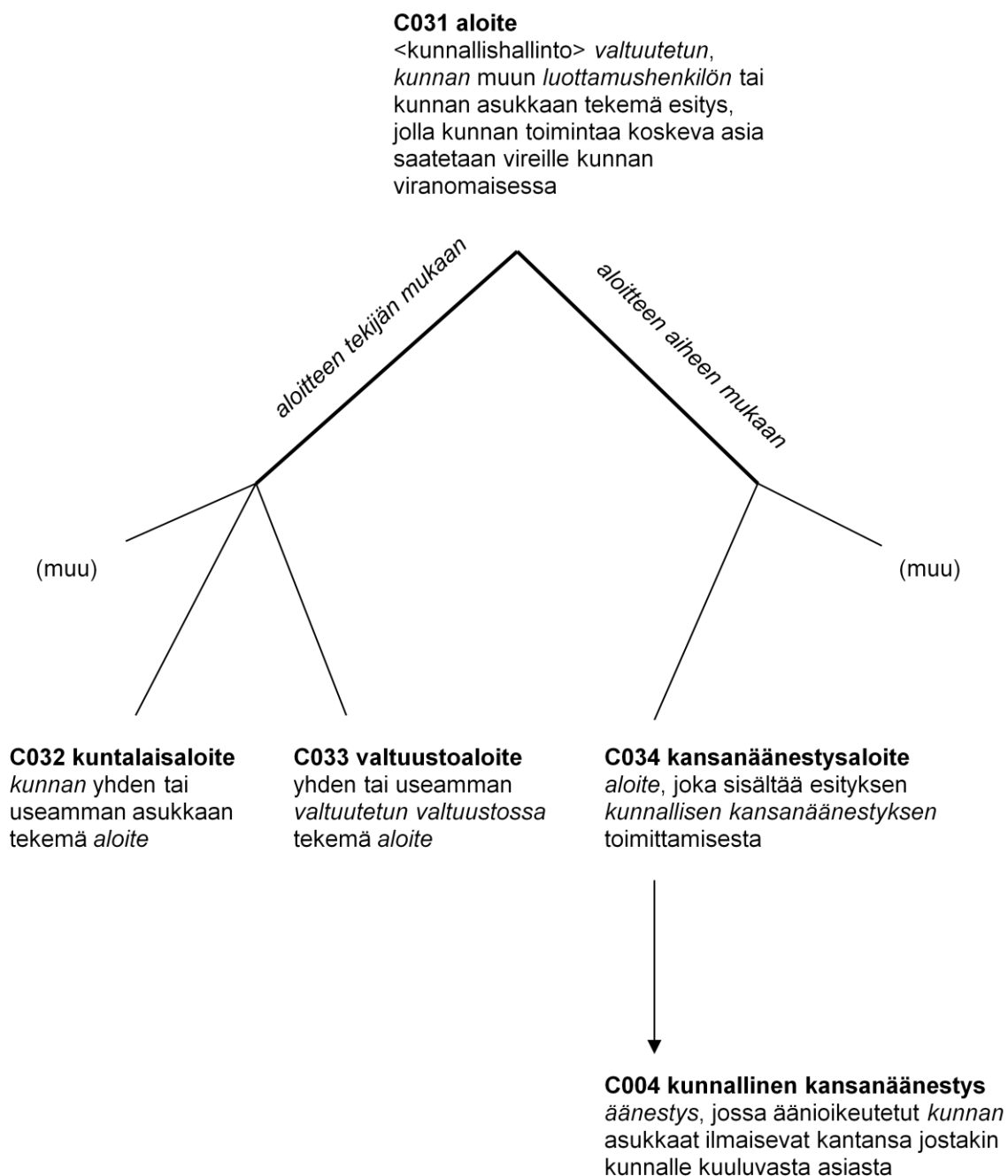
en **motion** *narrower concept*

Määritelmä: suggestion put forward by a *local councillor*, other *elected official* of the *municipality* or a resident of the municipality, on the basis of which

proceedings are instituted by authorities of the municipality in a matter concerning the municipality's activities

- Selite: If an initiative on a matter within the remit of the *local council* is submitted by persons who together represent at least two per cent of all residents entitled to vote in the municipality, the proposal must be considered by the local council within six months. Other proposals are considered by the particular municipal authority within whose remit the matter belongs.
- Lisätieto: A formal proposal for discussion at a meeting.
- Ks. myös: *local resident's initiative, council initiative*

Käsitekaavio 4: Aloitteet

C032**kuntalaisaloite**

Määritelmä: *kunnan yhden tai useamman asukkaan tekemä aloite*

sv **invånarinitiativ** *n* *svFI|rekommenderas*

sv **initiativ (2)** *n* *svFI|rekommenderas|kortform*

Lisätieto: Ordet initiativ används i den finska kommunallagen (365/1995).

sv **medborgarförslag** *n* *svSE*

Määritelmä: *initiativ (1) som väcks av en eller flera kommuninvånare*

en **local resident's initiative**

Määritelmä: *initiative put forward by one or more residents of the municipality*

C033**valtuustoaloite**

Määritelmä: *yhden tai useamman valtuutetun valtuustossa tekemä aloite*

sv **fullmäktigemotion**

Määritelmä: *motion som väcks i fullmäktige av en eller flera fullmäktigeledamöter*

en **council initiative**

Määritelmä: *initiative put forward by one or more local councillors at a meeting of the local council*

C034**kansanäänestysaloite**

Määritelmä: *aloite, joka sisältää esityksen kunnallisen kansanäänestyksen toimittamisesta*

Selite: *Kunnan äänioikeutetuilla asukkailla on oikeus tehdä aloite kansanäänestyksen toimittamisesta. Valtuuston on otettava aloite käsiteltäväksi, jos aloitteen tekijöitä on vähintään 5 % äänioikeutetuista kunnan asukkaista.*

sv **initiativ till folkomröstning** *n*

Määritelmä: *initiativ där kommunal folkomröstning föreslås*

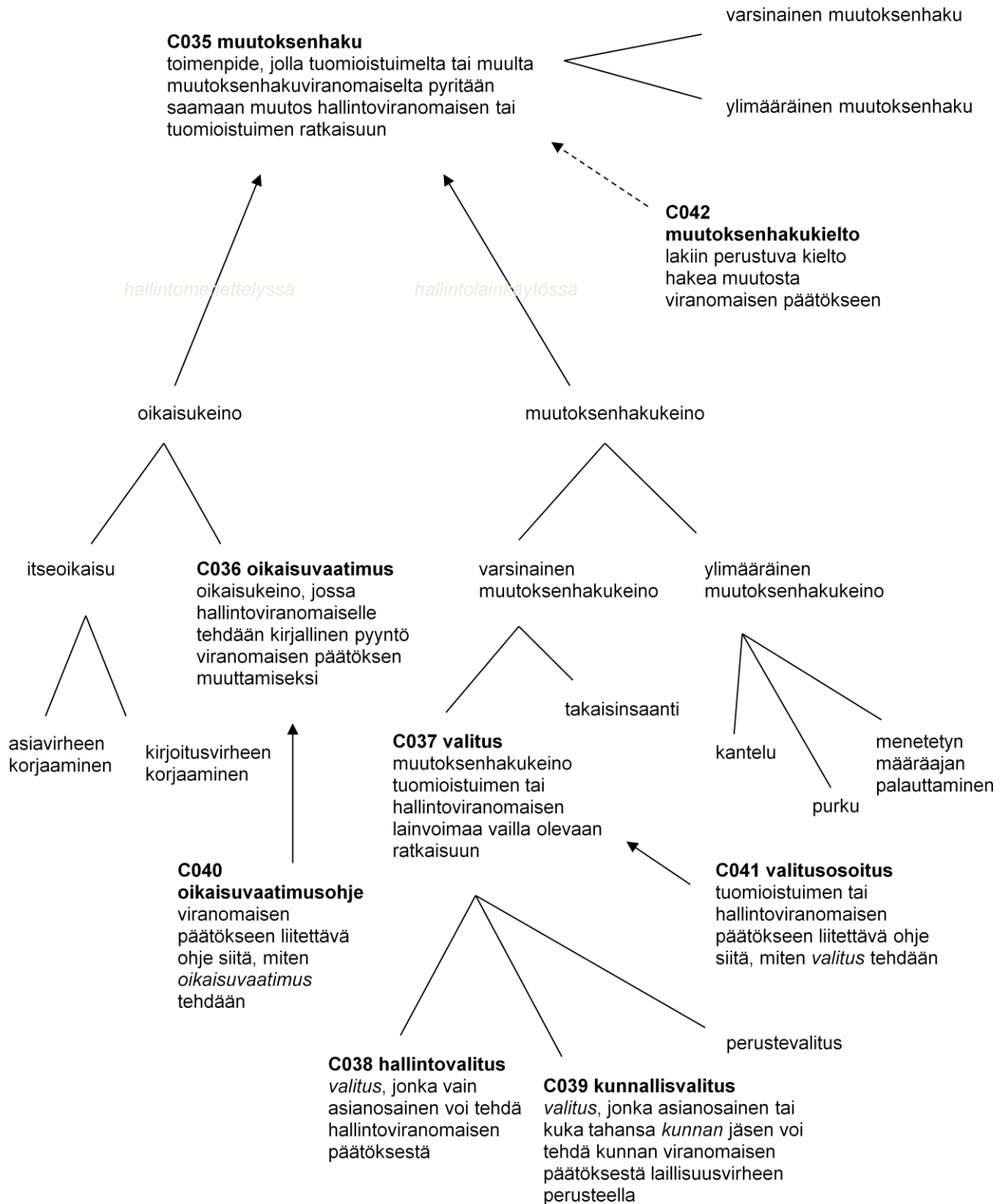
Selite: *De röstberättigade invånarna i kommunen har rätt att väcka ett initiativ om folkomröstning. Fullmäktige ska ta upp initiativet till behandling om initiativtagarna utgör minst 5 procent av de röstberättigade invånarna i kommunen.*

en **referendum initiative**

Määritelmä: *initiative outlining a proposal for holding a local referendum*

Selite: *Residents of the municipality who have the right to vote are entitled to submit a proposal for holding a referendum. The local council must consider the proposal if it is made by residents representing at least five per cent of those entitled to vote in the municipality.*

Käsitekaavio 5: Muutoksenhaku

C035

muutoksenhaku

Määritelmä: toimenpide, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun

Ks. myös: *muutoksenhakukielto*

sv **sökande av ändring** *n*

sv **ändringssökande** *n*

sv **överklagande** *n*

Määritelmä: åtgärd genom vilken ändring i en förvaltningsmyndighets eller domstols avgörande söks hos en domstol eller en annan besvärsmyndighet

Ks. myös: *besvärsförbud*

en **appeal (1)**

Määritelmä: measure by which a change to the decision of an administrative authority or a court is sought from a court or other appeal authority

Ks. myös: *prohibition of appeal*

C036

oikaisuvaatimus

Määritelmä: oikaisukeino, jossa hallintoviranomaiselle tehdään kirjallinen pyyntö viranomaisen päätöksen muuttamiseksi

Selite: *Kunnanhallituksen ja lautakunnan, niiden jaostojen tai alaisen viranhaltijan päätöksestä ei voi valittaa ennen kuin siitä on tehty oikaisuvaatimus ja oikaisuvaatimus on käsitelty. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä asianosainen tai kunnan jäsen. Kunnanhallituksen ja lautakunnan päätöksistä oikaisuvaatimus tehdään niille itselleen. Niiden alaisten viranhaltijoiden päätöksistä oikaisuvaatimus tehdään kunnanhallitukselle tai lautakunnalle. Kunta puolestaan voi tehdä oikaisuvaatimuksen tai hakea muutosta eräisiin valtion viranomaisten päätöksiin, kuten valtiosuutta koskeviin päätöksiin.*

sv **begäran om omprövning** *rekommenderas*

Lisätieto: Används i ny lagstiftning.

sv **rättelseyrkande** *n svFI*

Määritelmä: skriftlig begäran till en förvaltningsmyndighet om ändring av myndighetens beslut

Selite: *Ett beslut av kommunstyrelsen, en nämnd, deras sektioner eller underställda tjänsteinnehavare kan inte överklagas förrän begäran om omprövning lämnats in och behandlats. Omprövning kan begäras (eller rättelseyrkande framställas) av en part eller en kommunmedlem. I beslut som fattats av kommunstyrelsen eller en nämnd eller tjänsteinnehavare underställda dem riktas begäran till organet i fråga. Kommunen kan för sin del begära omprövning eller söka ändring i vissa beslut av statliga myndigheter, till exempel beslut om statsandelar.*

Lisätieto: Ordet rättelseyrkande används vid hänvisning till kommunallagen (365/1995) tills den ändras.

en **claim for a revised decision** *preferred*

en **request for rectification** *admitted|outdated*

en claim for rectification *admitted|outdated*

Määritelmä: means of seeking reconsideration whereby a written request is made to an administrative authority for amending an official decision

Selite: No appeal can be made against decisions of a *local executive* or *local authority committee*, or of their *sub-committees*, or of a *local government officer* subordinate to them, before a claim for a revised decision is made and this claim has been considered. A claim for a revised decision may be made by the party concerned or by a natural or legal person resident in the *municipality*. A claim for a revised decision of a *local executive* or *local authority committee* is submitted to the body itself. A claim for a revised decision of a local government officer subordinate to these is submitted to the local executive or local authority committee.
A municipality may make a claim for a revised decision or lodge an appeal concerning certain decisions of central government authorities, such as decisions on *central government transfers to local government*.

Ks. myös: *instructions concerning claim for a revised decision*

C037

valitus

Määritelmä: muutoksenhakukeino tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen lainvoimaa vailla olevaan ratkaisuun

sv besvär *npl*

Määritelmä: rättsmedel för sökande av ändring i en domstols eller förvaltningsmyndighets avgörande som inte vunnit laga kraft

en appeal (2)

en appeal for judicial review

en appeal for reconsideration

en appeal to rescind decision

en appeal for confirmation

Määritelmä: mode of *appeal (1)* against a decision of a court or an administrative authority where this decision has not yet gained legally validity

Lisätieto: In British English, the standard phrase is to “appeal against a decision”, whereas American English prefers the expression “appeal a decision”.

C038

hallintovalitus

Määritelmä: *valitus*, jonka vain asianosainen voi tehdä hallintoviranomaisen päätöksestä

Selite: Hallintovalitukset koskevat yleensä yksilön oikeuksia ja velvollisuuksia (esim. lupia) koskevia päätöksiä.

sv förvaltningsbesvär *npl*

sv besvär i förvaltningsärende *npl*

Määritelmä: *besvär* som gäller en förvaltningsmyndighets beslut och som kan anföras endast av en part

Selite: Förvaltningsbesvär gäller i allmänhet beslut som påverkar individens rättigheter och skyldigheter (t.ex. tillstånd).

en administrative appeal

- Määritelmä: *appeal (2)* against the decision of an administrative authority which can only be made by the party concerned
- Selite: Administrative appeals generally concern decisions regarding the rights and obligations of individuals (e.g. permits).
- Lisätieto: In British English, the standard phrase is to “appeal against a decision”, whereas American English prefers the expression “appeal a decision”.

C039**kunnallisvalitus**

- Määritelmä: *valitus*, jonka asianosainen tai kuka tahansa *kunnan* jäsen voi tehdä kunnan viranomaisen päätöksestä laillisuusvirheen perusteella
- Selite: Laillisuusvirheellä tarkoitetaan esim. menettelytapaan, toimivaltaan tai virheelliseen lain soveltamiseen liittyvää virhettä.

sv kommunalbesvär npl

- Määritelmä: *besvär* som en part eller vilken kommunmedlem som helst kan anföra över ett beslut av en kommunal myndighet på laglighetsgrund
- Selite: Att besvär anförs på laglighetsgrund innebär att den ändringssökande hänvisar till fel som gäller till exempel förfarandet eller befogenheterna eller felaktig tillämpning av lagen.

en appeal against the decision of a municipal authority preferred

- Lisätieto: In British English, the standard phrase is to “appeal against a decision”, whereas American English prefers the expression “appeal a decision”.

en appeal against a municipal authority decision admitted**en appeal against the decision of a municipality deprecated**

- Lisätieto: Valitus ei kohdistu kuntaan (municipality), vaan kunnan viranomaiseen (municipal authority).

en municipal appeal deprecated

- Määritelmä: *appeal (2)* on the basis of the illegality of a municipal authority's decision, which can be made by the party concerned or by any natural or legal person resident in the *municipality*
- Selite: Illegality refers to an error concerning, for instance, procedure or jurisdiction, or defective application of the law.
- Lisätieto: Termiä municipal appeal ei suositeta, koska sen voi ymmärtää väärin siten, että kyseessä olisi valitus, jonka kunta tekee.

C040**oikaisuvaatimusohje**

- Määritelmä: viranomaisen päätökseen liitettävä ohje siitä, miten *oikaisuvaatimus* tehdään
- Selite: Jos *kunnan* toimielimen tai *viranhaltijan* päätöksestä voi tehdä oikaisuvaatimuksen, on päätökseen liitettävä ohje oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Ohje sisältää tiedon kunnan toimielimestä, jolle oikaisuvaatimus toimitetaan, sekä muut ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen.

sv anvisning om hur man begär omprövning rekommenderas

Lisätieto: Används i ny lagstiftning.

sv anvisning om rättelseyrkande svFI

Määritelmä: dokument som fogas till ett myndighetbeslut och som anger hur man begär ändring av beslutet

Selite: Om det är möjligt att begära omprövning (eller yrka på rättelse) av ett beslut som fattats av ett kommunalt organ eller en *tjänsteinnehavare* ska en anvisning om hur man går tillväga bifogas beslutet. Anvisningen ska innehålla uppgifter om till vilket kommunalt organ begäran ska skickas samt övriga anvisningar som behövs för att avfatta en *begäran om omprövning* (eller ett *rättelseyrkande*).

Lisätieto: Anvisning om rättelseyrkande används fortfarande i kommunallagen (365/1995), men kommer vid tillfälle att ändras där.

en instructions concerning claim for a revised decision pl preferred

en instructions for seeking rectification pl

Määritelmä: instructions appended to the decision of a public authority which give details of how a *claim for a revised decision* may be made

Selite: If a claim for a revised decision can be made concerning the decision of a municipal decision-making body or *local government officer*, instructions on making a claim for a revised decision must be appended to the decision. The instructions should include information on the municipal decision-making body to which the claim for a revised decision is to be submitted, and other instructions on making a claim for a revised decision.

C041

valitusosoitus

Määritelmä: tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen päätökseen liitettävä ohje siitä, miten *valitus* tehdään

Selite: Jos päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, on päätökseen liitettävä valitusosoitus. Valitusosoitus sisältää tiedon valitusviranomaisesta sekä muut ohjeet valituksen tekemiseen.

sv besväransvisning

Määritelmä: dokument som fogas till en domstols eller en förvaltningsmyndighets beslut med anvisningar om hur man anför *besvär*

Selite: Om ett beslut kan överklagas genom besvär, ska en besväransvisning bifogas beslutet. Besväransvisningen ska innehålla uppgifter om besvärsmyndigheten samt övriga anvisningar om hur man anför besvär.

en appeal instructions pl

en instructions for appeal pl

Määritelmä: instructions on how to make an *appeal* (2), appended to the decision of a court or an administrative authority

Selite: If an appeal against the decision is permitted, appeal instructions must be appended to the decision. The appeal instructions should include information on the appeal authority to which the appeal is to be submitted, and other instructions on making the appeal.

C042

muutoksenhakukielto

Määritelmä: lakiin perustuva kielto hakea muutosta viranomaisen päätökseen

Selite: *Kunnan* viranomaisen päätökseen on liitettävä ilmoitus muutoksenhakukiellosta, jos päätöksestä ei saa tehdä *oikaisuvaatimusta* eikä *kunnallisvalitusta*. Samalla on mainittava, mihin säännökseen kielto perustuu. Muutoksenhakukielto liittyy tyypillisesti valmistelua koskeviin päätöksiin.

sv besvärsförbud n

Määritelmä: lagenligt förbud mot att söka ändring i ett myndighetsbeslut

Selite: Till ett beslut av en kommunal myndighet ska fogas ett meddelande om besvärsförbud, om ändring inte får sökas genom *begäran om omprövning (rättelseyrkande)* eller *kommunalbesvär*. Av handlingarna ska framgå vilken bestämmelse förbudet baserar sig på. Till exempel beslut som gäller beredning kan inte överklagas.

en prohibition of appeal

Määritelmä: prohibition prescribed by law on appealing against the decision of a public authority

Selite: A notice of prohibition of appeal must be appended to the decision of a municipal authority if no *claim for a revised decision* or *appeal against the decision of a municipal authority* is permitted. The legal provision on which this is based must also be stated. A prohibition of appeal typically applies to decisions related to preparatory work.

Ks. myös: *appeal (1)*

D Kunnan talous – Kommunens ekonomi – Local government finances**D001****kunnan verotusoikeus****verotusoikeus lyhyempi muoto**

Määritelmä: *kunnan* oikeus verottaa asukkaitaan, kiinteistönomistajia ja alueellaan toimivia yhteisöjä

Selite: Kunnan verotusoikeus kuuluu *kunnalliseen itsehallintoon*. Kunnalle maksettavia veroja ovat *kunnallisvero*, *kiinteistövero*, *yhteisövero* ja *koiravero*. Koiraveroa lukuun ottamatta valtio huolehtii näiden verojen kannosta kuntien maksamaa korvausta vastaan.

sv kommunens beskattningsrätt**sv beskattningsrätt kortform**

Määritelmä: *kommunens* rätt att beskatta sina invånare, fastighetsägare och samfund som är verksamma på kommunens område

Selite: Beskattningsrätten är en del av den *kommunala självstyrelsen*. Skatter som betalas till kommunen är *kommunalskatt*, *fastighetsskatt*, *samfundsskatt* och *hundskatt*. Med undantag av hundskatten sköter staten skatteuppbörden mot en ersättning av kommunerna.

en local authority's right to levy taxes**en right to levy taxes shorter form****en municipality's right to levy taxes deprecated**

Määritelmä: *municipality's right to tax its residents, property owners and corporations operating in the municipality*

Selite: A municipality's right to levy taxes is part of *local self-government*. Taxes paid to local government comprise *local income tax, real estate tax, corporation tax* and *dog tax*. With the exception of dog tax, the state levies these taxes against compensation from the municipalities.

D002

verotulot *pl*

Määritelmä: verotuksella kootut tulot

Selite: *Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta, kiinteistöverosta ja koiraverosta. Kunta päättää itsenäisesti tuloveroprosentistaan ja lain säätämässä rajoissa kiinteistöveron ja koiraveron määrästä. Valtio päättää yhteisöveroprosentin ja tulouttaa osan yhteisöverosta kunnille.*

Ks. myös: *kunnan verotusoikeus*

sv **skatteinkomster** *pl*

sv **skatteintäkter** *pl*

Määritelmä: inkomster av skatt

Selite: Skatteinkomsterna utgör i genomsnitt hälften av *kommunernas* inkomster. Kommunernas skatteinkomster består av *kommunalskatt*, en andel av *samfundsskatten*, *fastighetsskatt* och *hundskatt*. Kommunen bestämmer självständigt om sin inkomstskattesats och inom vissa lagstadgade gränser också om fastighetsskatten och hundskatten. Staten bestämmer samfundsskattesatsen och överför en del av samfundsskatten till kommunerna.

Ks. myös: *kommunens beskattningsrätt*

en **tax revenue**

en **tax receipts** *pl*

Määritelmä: revenue gathered through taxation

Selite: Tax revenue accounts for an average of half of the *municipalities'* total income. A municipality's tax revenue is made up of *local income tax*, a proportion of *corporation tax, real estate tax* and *dog tax*. The municipality may independently decide on its rate of local income tax and, within the parameters of the law, on the amount of real estate tax and dog tax. Central government decides the rate of corporation tax and dispatches a proportion of this revenue to the municipalities.

Ks. myös: *municipality's right to levy taxes*

D003

kunnallisvero

Määritelmä: *kunnalle* ansiotulon perusteella kannettava vero

Selite: Ansiotuloihin kuuluvat mm. palkkatulot ja eläkkeet. Kunnallisvero maksetaan sille kunnalle, joka on verovelvollisen *kotikunta*.

sv **kommunalskatt**

Määritelmä: skatt som betalas till *kommunen* på basis av förvärvsinkomster

Selite: Till förvärvsinkomsterna räknas bland annat löneinkomster och pensioner. Kommunalskatten betalas till den skattskyldiges *hemkommun*.

en local income tax *preferred*

en local tax *shorter form*

en municipal income tax *admitted*

en municipal tax *deprecated*

Määritelmä: tax to be paid to a *municipality* on the basis of earned income

Selite: Earned income generally consists of pay and pensions. Local income tax is paid to the taxpayer's *municipality of residence*.

Lisätieto: Corporations do not pay local income tax (see *corporation tax*).
Termiä municipal tax ei suositeta, koska se voi viitata myös muuhun kunnalliseen veroon kuin ansiotulon perusteella kannettavaan veroon.

D004

kiinteistövero

Määritelmä: *kunnalle* kiinteistön arvon perusteella kannettava vuotuinen vero

Selite: Kiinteistövero koskee sekä rakennuksia että maapohjaa lukuun ottamatta metsiä ja maatalousmaata.

sv fastighetsskatt

Määritelmä: skatt som årligen betalas till *kommunen* på basis av värdet på en fastighet

Selite: Fastighetsskatten gäller både byggnader och markområden, med undantag av skogar och jordbruksmark.

en real estate tax *preferred*

en property tax *admitted*

Määritelmä: tax levied annually on the basis of the value of real property and paid to the *municipality*

Selite: Real estate tax applies to both buildings and land, with the exception of forests and agricultural land.

en council tax *related concept*

Lisätieto: Isossa-Britanniassa kiinteistövero jaetaan kotitalouksien kiinteistöveroon (council tax) ja liiketilojen kiinteistöveroon (business rates).

D005

yhteisövero

yhteisön tulovero

Määritelmä: yhteisöltä kannettava tulovero, jonka tuotto jaetaan suhteellisiin osuuksiin valtiolle, *kunnille* ja seurakunnille

Selite: Yhteisöveroa maksavia yhteisöjä ovat pääasiassa osakeyhtiöt, osuuskunnat, yhdistykset ja säätiöt. Osa yleishyödyllisistä yhteisöistä on säädetty kokonaan tai osittain verovapaiksi.

sv samfundsskatt

sv inkomstskatt för samfund

sv samfunds inkomstskatt *i författningar*

Määritelmä: inkomstskatt som tas ut hos samfund och som fördelas proportionellt mellan staten, *kommunerna* och församlingarna

Selite: Samfundsskatt betalas framför allt av aktiebolag, andelslag, föreningar och stiftelser. En del av de allmännyttiga samfunden har genom lagstiftning helt eller delvis befriats från samfundsskatt.

en corporation tax *preferred*

en corporate income tax *admitted*

Määritelmä: income tax to be paid by a corporation, the revenue from which is divided on a proportional basis between the state, the *municipalities* and the parishes

Selite: Corporations subject to corporation tax are mainly limited liability companies, cooperatives, associations and foundations. Certain non-profit corporations are legally exempt in whole or in part from corporation tax.

D006

yhteisövero-osuus

Määritelmä: valtion, *kunnan* tai seurakunnan saama suhteellinen osuus *yhteisöveron* tuotosta

sv samfundsskatteandel

Määritelmä: den proportionella del av inkomsterna av *samfundsskatt* som tillfaller staten, en *kommun* eller en församling

en corporation tax apportionment *preferred*

en share of corporation tax revenue

en corporation tax revenue *deprecated*

Määritelmä: proportional share of *corporation tax* revenue received by the state, a *municipality* or a parish

D007

koiravero

Määritelmä: *kunnalle* koirasta vuosittain kannettava vero

Selite: *Valtuusto* päättää, kantaako *kunta* koiraveroa. *Valtuusto* päättää lain säätämissä rajoissa myös koiraveron määrästä.

sv hundskatt

Määritelmä: årlig skatt som *kommunen* tar ut för hundar

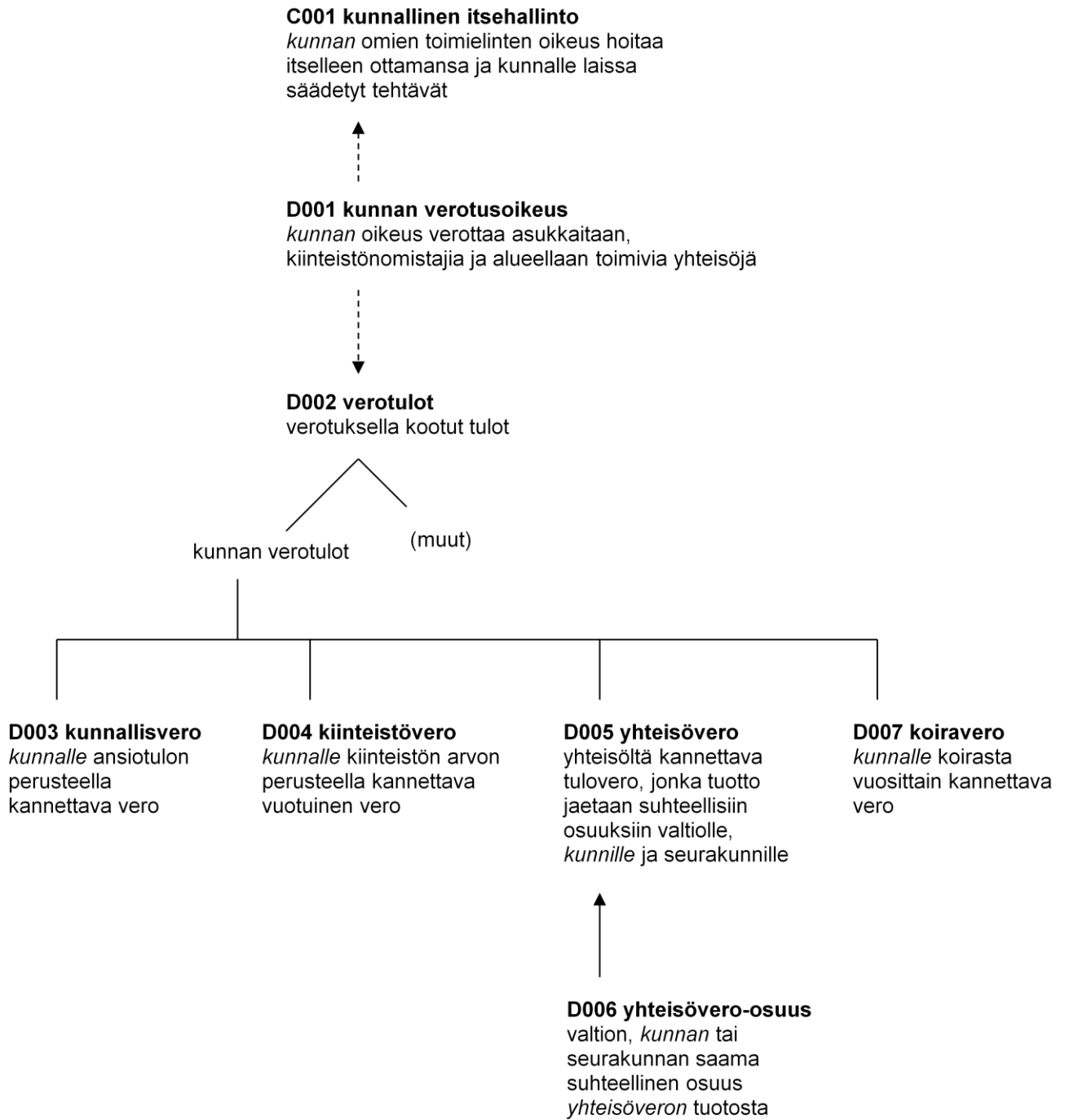
Selite: *Fullmäktige* beslutar om *kommunen* ska ta ut hundskatt och fastställer beloppet inom de lagstadgade gränserna.

en dog tax

Määritelmä: tax levied annually on dogs and paid to the *municipality*

Selite: The *local council* decides whether the *municipality* will levy dog tax. The council also decides, within the parameters of the law, on the size of the dog tax.

Käsitekaavio 6: Kunnan verotulot

D008**peruspalveluohjelmamenettely**

- Määritelmä: valtion ja *kuntien* neuvottelumenettelyn ja valtion talousarvion valmistelun osa, jossa laaditaan *peruspalveluohjelma* ja *peruspalvelubudjetti*
- Selite: Valtion ja kuntien neuvottelumenettelyyn kuuluu peruspalveluohjelmamenettelyn lisäksi lakiesitysten ja muiden, kuntien talouteen ja hallintoon vaikuttavien esitysten käsittely valtiovarainministeriön yhteydessä toimivassa *kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa*.
- Ks. myös: *peruspalvelut (2)*

sv basserviceprogramförfarande n

- Määritelmä: förfarande där *basserviceprogrammet* och *basservicebudgeten* görs upp som en del av statens och *kommunernas* samrådsförfarande och beredningen av statsbudgeten
- Selite: Till statens och kommunernas samrådsförfarande hör förutom *basserviceprogramförfarandet* även behandling av propositioner och andra förslag som påverkar kommunernas ekonomi och förvaltning. Behandlingen sker i *delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning* vid finansministeriet.
- Ks. myös: *basservice (2)*

en basic public services programme procedure**en preparation of basic public services programme**

- Määritelmä: part of the negotiation process between central and local government and part of the Budget preparations, in which the *basic public services programme* and the *basic public services budget* are drawn up
- Selite: The negotiation process between the central and local government involves not only the procedure for drawing up the basic public services programme but also the consideration of legislative proposals, along with other proposals affecting local government finances and administration, by the *Advisory Committee on Local Government Finances and Administration*, which operates in connection with the Ministry of Finance.
- Ks. myös: *statutory basic public services of a municipality*

D009**peruspalveluohjelma**

- Määritelmä: valtion ja *kuntien* neuvottelumenettelyssä laadittava ohjelma, joka sisältää arvion kuntien toimintaympäristön ja palvelujen muutoksista sekä kuntatalouden kehityksestä
- Ks. myös: *peruspalvelut (2)*

sv basserviceprogram n

- Määritelmä: program som utarbetas i statens och *kommunernas* samrådsförfarande och som innehåller en bedömning av förändringarna i kommunernas verksamhetsmiljö och tjänster samt den kommunala ekonomins utveckling
- Ks. myös: *basservice (2)*

en Basic Public Services Programme**en basic services programme deprecated**

Määritelmä: programme drawn up in the negotiation process between central and *local government* containing an assessment of changes in the municipalities' operating environment and services and the situation in local government finances

Ks. myös: *statutory basic public services of a municipality*

D010

peruspalvelubudjetti

Määritelmä: valtion talousarvioesityksen osa, joka sisältää arvion kuntatalouden kehityksestä ja valtion talousarvioesityksen vaikutuksista kuntatalouteen

Ks. myös: *peruspalvelut (2)*

sv basservicebudget

Määritelmä: del av statens budgetproposition i vilken ingår en bedömning av den kommunala ekonomins utveckling och budgetpropositionens inverkan på den kommunala ekonomin

Ks. myös: *basservice (2)*

en Basic Public Services Budget

en basic services budget *deprecated*

Määritelmä: part of the Budget proposal that contains an assessment of the local government finances situation and the impact of the Budget proposal on local government finances

Ks. myös: *statutory basic public services of a municipality*

D011

yhtiöittäminen

Määritelmä: toiminnon muuttaminen omaksi yhtiökseen

sv bolagisering

Määritelmä: omvandling av en verksamhet till ett bolag

en corporatisation

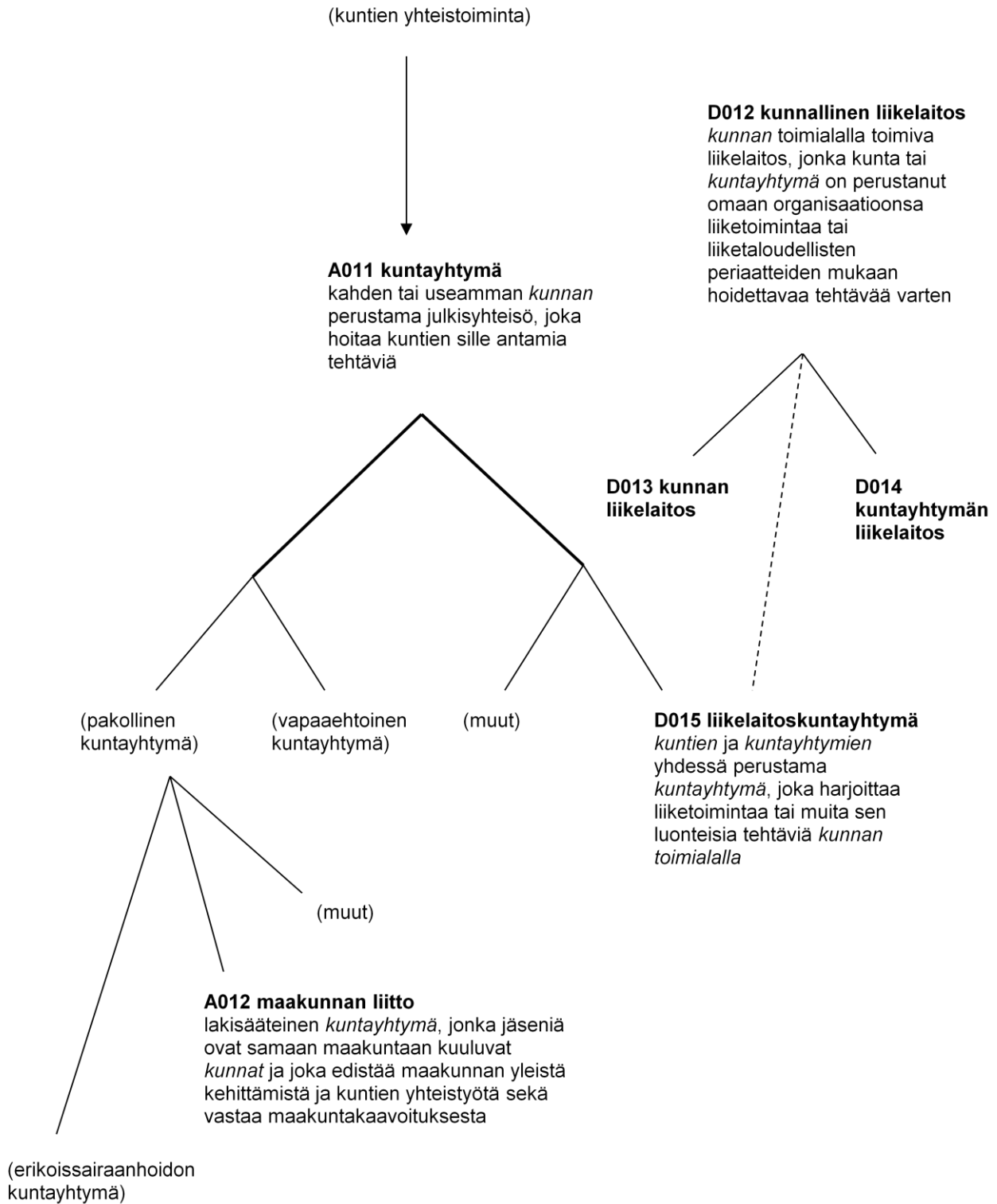
en incorporation

en conversion into a separate company

en create a spin-off company *deprecated*

Määritelmä: converting an activity or function into a separate company

Käsitekaavio 7: Kuntayhtymät ja kunnalliset liikelaitokset

D012**kunnallinen liikelaitos**

- Määritelmä: *kunnan toimialalla* toimiva liikelaitos, jonka *kunta* tai *kuntayhtymä* on perustanut omaan organisaatioonsa liiketoimintaa tai liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten
- Selite: Kunnallinen liikelaitos voi olla kunnan liikelaitos tai kuntayhtymän liikelaitos. Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitokset eivät ole itsenäisiä oikeushenkilöitä vaan osa kunnan tai kuntayhtymän organisaatiota. Kunta ja kuntayhtymä vastaavat siten liikelaitostensa velvoitteista ja vastuista. Kunnallisen liikelaitoksen nimessä tulee olla sana liikelaitos.
- Lisätieto: Myös termiä *enterprise* voi käyttää.
- Ks. myös: *liikelaitoskuntayhtymä*

sv kommunalt affärsverk n

- Määritelmä: *affärsverk* som verkar inom *kommunens kompetensområde* och som *kommunen* eller en *samkommun* bildat i sin egen organisation för affärsverksamhet eller för en uppgift som ska skötas enligt företagsekonomiska principer
- Selite: Ett kommunalt affärsverk kan vara en kommuns affärsverk eller en samkommuns affärsverk. Kommunala affärsverk är inga självständiga juridiska personer utan utgör en del av kommunens eller samkommunens organisation. Kommunen eller samkommunen ansvarar sålunda för affärsverkets skyldigheter och ansvar. Ordet affärsverk ska ingå i affärsverkets namn.
- Ks. myös: *affärsverkssamkommun*

en municipal-owned company**en local authority-owned company**

- Määritelmä: company operating within a *municipality's fields of activity* that has been set up by the *municipality* or by a *joint municipal authority* as part of its own organisation for business purposes or for a task to be managed on business principles
- Selite: A municipal-owned company may be a municipal company or a joint municipal company. Municipal and joint municipal companies are not independent legal persons but part of the organisation of a municipality or a joint municipal authority. The municipality or joint municipal authority is thus liable for the obligations and responsibilities of its companies.
- Ks. myös: *business-based joint municipal authority*

D013**kunnan liikelaitos**

- Ks. myös: *kunnallinen liikelaitos*

sv kommuns affärsverk n

- Ks. myös: *kommunalt affärsverk*

en municipal company**en local authority company**

- Ks. myös: *municipal-owned company*

D014**kuntayhtymän liikelaitos**

Ks. myös: *kunnallinen liikelaitos*

sv **samkommuns affärsverk** *n*

Ks. myös: *kommunalt affärsverk*

en **joint municipal company**

en **joint local authority company**

Ks. myös: *municipal-owned company*

D015**liikelaitoskuntayhtymä**

Määritelmä: *kuntien ja kuntayhtymien yhdessä perustama kuntayhtymä, joka harjoittaa liiketoimintaa tai muita sen luonteisia tehtäviä kunnan toimialalla*

Selite: Liikelaitoskuntayhtymä on *kunnallinen liikelaitos*.
Liikelaitoskuntayhtymän nimessä tulee olla sana liikelaitoskuntayhtymä.

sv **affärsverkssamkommun**

Määritelmä: *samkommun som bildats gemensamt av kommuner och samkommuner och som bedriver affärsverksamhet eller liknande inom kommunens kompetensområde*

Selite: En affärsverkssamkommun är ett *kommunalt affärsverk*.
Ordet affärsverk ska ingå i affärsverkssamkommunens namn.

en **business-based joint municipal authority**

Määritelmä: *joint municipal authority established jointly by municipalities and joint municipal authorities for engaging in business or other tasks of a similar nature within a municipality's fields of activity*

Selite: A business-based joint municipal authority is a *municipal-owned company*.

D016**kuntakonserni**

Määritelmä: *kunnan ja sen tytäryhteisöjen muodostama kokonaisuus, jossa kunta käyttää määräysvaltaa*

Selite: Kuntakonserniin kuuluvat myös yhteisöt, joissa kunnan tytäryhteisöt käyttävät määräysvaltaa. Kuntakonserniin kuuluvia yhteisöjä voivat olla esim. osakeyhtiöt, yhdistykset ja säätiöt.
Kunnan tulee laatia ja sisällyttää *tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös*.
Kunnan konsernijohtoon kuuluvat *kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari* ja muut *johtosäännössä* määrätty toimitelimet, *viranhaltijat* tai *luottamushenkilöt*.
Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohtoon toimintaa ohjaa *valtuusto*.

sv **kommunkoncern**

Määritelmä: *helhet som består av kommunen och dess dottersamfund och som kommunen har bestämmande inflytande över*

Selite: Till kommunkoncernen hör också samfund där kommunernas dottersamfund har bestämmande inflytande. Samfund som hör till kommunkoncernen kan vara till exempel aktiebolag, föreningar och stiftelser.

Kommunen ska upprätta ett *koncernbokslut* som tas med i kommunens *bokslut*. Till kommunens koncernledning hör *kommunstyrelsen*, *kommundirektören* eller *borgmästaren* och sådana andra organ, *tjänsteinnehavare* och *förtroendevalda* som fastställs i en *instruktion*. Koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och ordnandet av koncernens interna kontroll. Koncernledningens verksamhet styrs av *fullmäktige*.

en corporate local authority *preferred*

en local government corporate entity

en local government corporation

en local authority corporation

en corporate local government

en consolidated local government *deprecated*

en municipal corporation *deprecated*

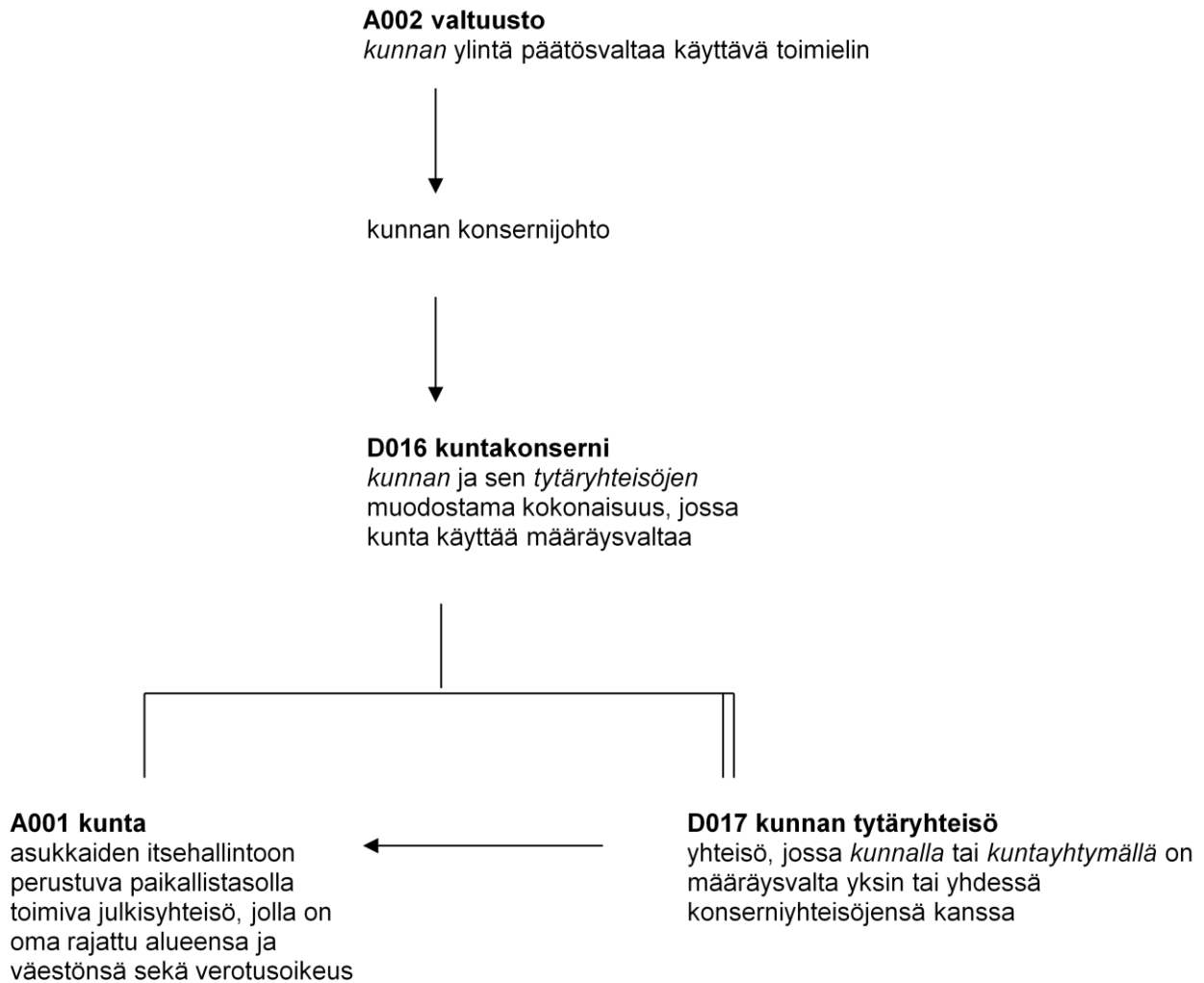
Lisätieto: It is not recommended to use the term 'municipal corporation' because it can be understood to mean a political unit of a state which performs certain state functions on a local level. In some countries, a municipal corporation can be a city or town that has governmental powers to conduct business with the private sector.

en municipal enterprise group *deprecated*

Määritelmä: corporate entity which consists of a *municipality* and its *subsidiaries* and in which the municipality exercises control

Selite: A corporate local authority may also include entities in which a local authority subsidiary exercises control. The entities belonging to a corporate local authority may comprise entities such as limited liability companies, associations and foundations. The municipality must prepare *consolidated financial statements* and incorporate these in its *financial statements*. The management of a corporate local authority consists of the *local executive*, the *chief executive* or the *mayor* (2), together with the other decision-making bodies, *local government officers* or *elected officials* specified in the *rules of procedure*. The corporate local authority's management are responsible for overseeing the operation of the entity and for arranging supervision of the entity. The actions of the entity's management are steered by the *local council*.

Käsittekaavio 8: Kuntakonserni

D017**kunnan tytär yhteisö****tytäryhteisö** *lyhyempi muoto*

- Määritelmä:** yhteisö, jossa *kunnalla* tai *kuntayhtymällä* on määräysvalta yksin tai yhdessä konserniyhteisöjensä kanssa
- Selite:** Kunnan määräysvalta voi perustua joko omistuksen tuomaan enemmistöön äänivallasta, oikeuteen nimittää tai erottaa yhteisön hallitus tai sopimukseen. Määräysvalta voi olla kunnalla tai kuntayhtymällä yksin tai yhdessä sen tytäryhteisöjen kanssa.
Kunta tytäryhteisöineen muodostaa *kuntakonsernin*. Tytäryhteisöjä voivat olla esim. osakeyhtiöt, yhdistykset ja säätiöt.

sv **kommunens dottersamfund** *n*sv **dottersamfund** *n kortform*

- Määritelmä:** samfund där *kommunen* eller en *samkommun* ensam eller tillsammans med sina koncernsamfund har bestämmande inflytande
- Selite:** Kommunens bestämmande inflytande kan basera sig på ägande som ger kommunen mer än hälften av rösträtten eller också kan det basera sig på avtal eller på rätt att utse eller avskeda samfundets styrelse. Kommunen eller *samkommunen* kan ha bestämmande inflytande ensam eller tillsammans med sina dottersamfund.
Kommunen och dess dottersamfund bildar en *kommunkoncern*. Dottersamfund kan vara till exempel aktiebolag, föreningar och stiftelser.
- Lisätieto:** I Finland används samfund som en sammanfattande benämning på organisationer, företag och myndigheter.

en **local authority subsidiary** *preferred*en **subsidiary** *shorter form*en **affiliated entity**

- Määritelmä:** entity in which the *municipality* or a *joint municipal authority* exercises control exclusively or together with its group entities
- Selite:** The municipality's control can be based on holding a majority of the voting rights through ownership, or on the right to appoint or dismiss the entity's board of directors, or on an agreement. Control may lie with the municipality or with a joint municipal authority, exclusively or together with its subsidiaries. The municipality and its subsidiaries constitute a *corporate local authority*. The subsidiaries may be limited liability companies, associations or foundations, for instance.

D018**suunnittelukausi**

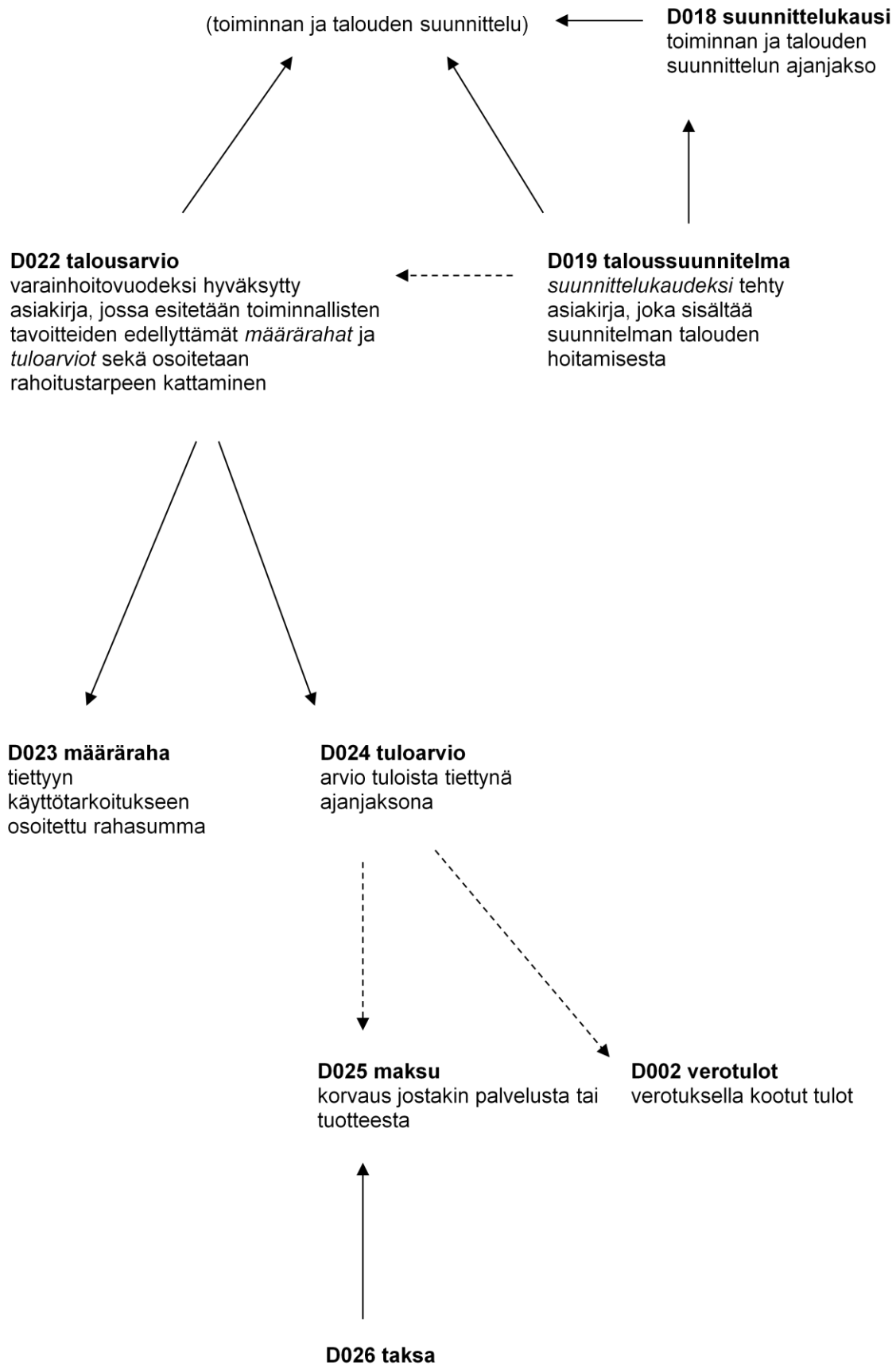
- Määritelmä:** toiminnan ja talouden suunnittelun ajanjakso
- Selite:** Kuntataloudessa suunnittelukausi tarkoittaa ajanjaksoa, jolle *valtuusto* hyväksyy *taloussuunnitelman*. Suunnittelukauden on oltava vähintään kolme vuotta.

sv **planperiod** *rekommenderas*sv **planeperiod** *svFI:n författningar*

- Määritelmä:** period för planering av verksamheten och ekonomin

	Selite:	Inom den kommunala ekonomin avser planperiod den period för vilken <i>fullmäktige</i> godkänner <i>ekonomiplanen</i> . Planperioden ska vara minst tre år.
en	planning period	
	Määritelmä:	period for operational and financial planning
	Selite:	In local government finances the planning period refers to the period for which the <i>local council</i> approves the <i>financial plan</i> . The planning period must be at least three years.
D019		
	taloussuunnitelma	
	Määritelmä:	<i>suunnittelukaudeksi</i> tehty asiakirja, joka sisältää suunnitelman talouden hoitamisesta
	Selite:	<i>Kunnan</i> taloussuunnitelma laaditaan kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Niistä ensimmäinen on talousarviovuosi. Taloussuunnitelma sisältää kunnan strategiasta johdetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos <i>talousarvion</i> laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidystä toimenpiteistä (<i>toimenpideohjelma</i>), joilla kattamaton alijäämä katetaan <i>valtuuston</i> erikseen päättämänä kattamiskautena (<i>alijäämän kattamisvelvollisuus</i>).
sv	ekonomiplan	
	Määritelmä:	plan över hur ekonomin ska skötas under <i>planperioden</i>
	Selite:	<i>Kommunens</i> ekonomiplan görs upp för tre eller flera år. Budgetåret är planperiodens första år. Ekonomiplanen innehåller mål för verksamheten och ekonomin, vilka härletts ur kommunens strategi. Ekonomiplanen ska vara i balans eller uppvisa överskott under en planperiod på högst fyra år, om det inte beräknas uppstå överskott i balansräkningen för det år <i>budgeten</i> görs upp. Om ett underskott i balansräkningen inte kan täckas under planperioden, ska i anslutning till ekonomiplanen fattas beslut om specificerade åtgärder (<i>åtgärdsprogram</i>) genom vilka det underskott som saknar täckning ska täckas under en period som <i>fullmäktige</i> särskilt fastställer (<i>skyldighet att täcka underskott</i>).
en	financial plan	
	Määritelmä:	document compiled for the <i>planning period</i> and containing a financial management plan
	Selite:	A <i>municipality's</i> financial plan is prepared for three or more years. The first of these is the budget year. The financial plan contains operating and financial targets based on the municipality's strategy. If the balance sheet for the year in which the <i>budget</i> is drafted is not expected to show a surplus, the financial plan must remain in balance or in surplus for a planning period of no more than four years. If a balance sheet deficit cannot be covered during the planning period, a decision must be taken in conjunction with the financial plan concerning detailed measures (<i>operational programme</i>) for covering an uncovered deficit over a given offsetting period determined by the <i>local council</i> (<i>deficit coverage obligation</i>).

Käsitekaavio 9: Talouden suunnittelu

D020**toimenpideohjelma**

Määritelmä: <kuntatalous> suunnitelma yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla katetaan taseen alijäämä *valtuuston* erikseen päättämänä ajanjaksona

Ks. myös: *taloussuunnitelma*

sv åtgärdsprogram n

Määritelmä: <kommunal ekonomi> plan över specificerade åtgärder för att täcka underskott i balansräkningen under en period som *fullmäktige* fastställer särskilt

Ks. myös: *ekonomiplan*

en operational programme preferred**en programme of measures****en action plan deprecated**

Määritelmä: plan for specific measures to offset a balance sheet deficit over a given period decided by the *local council*

Ks. myös: *financial plan*

D021**alijäämän kattamisvelvollisuus**

Määritelmä: <kuntatalous> *kunnan* velvollisuus kattaa taseen alijäämä *valtuuston* erikseen päättämänä ajanjaksona

Selite: Alijäämällä tarkoitetaan kirjanpidon näyttämää tappiota.

Ks. myös: *taloussuunnitelma*

sv skyldighet att täcka underskott

Määritelmä: <kommunal ekonomi> *kommunens* skyldighet att täcka underskott i balansräkningen under en period som *fullmäktige* fastställer särskilt

Selite: Med underskott avses bokföringsmässig förlust.

Ks. myös: *ekonomiplan*

en deficit coverage obligation**en coverage obligation shorter form**

Määritelmä: *municipality's* obligation to cover a balance sheet deficit over a given period determined by the *local council*

Selite: Deficit refers to a loss declared in the accounting.

Ks. myös: *financial plan*

D022**talousarvio**

Määritelmä: varainhoitovuodeksi hyväksytty asiakirja, jossa esitetään toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät *määrärahat* ja *tuloarviot* sekä osoitetaan rahoitustarpeen kattaminen

Selite: *Kunnan* talousarvion hyväksyy *valtuusto*, ja se sisältää *kunnan* toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviota on noudatettava *kunnan* toiminnassa ja taloudenhoidossa. Talousarviovuosi on *suunnittelukauden* ensimmäinen vuosi.

	Ks. myös:	<i>taloussuunnitelma</i>
sv	budget	
	Määritelmä:	dokument som godkänts för ett finansår och som utvisar de <i>anslag</i> och <i>beräknade inkomster</i> som verksamhetsmålen förutsätter och som anger hur finansieringsbehovet ska täckas
	Selite:	<i>Kommunens</i> budget godkänns av <i>fullmäktige</i> och den innehåller mål för kommunens verksamhet och ekonomi. Budgeten ska följas i kommunens verksamhet och ekonomi. Budgetåret är det första året i <i>planperioden</i> .
	Ks. myös:	<i>ekonomiplan</i>
en	budget	
	Määritelmä:	document approved for the fiscal year and presenting the <i>appropriations</i> required to meet the operating targets, and the <i>revenue estimates</i> , and a presentation of coverage of the financing requirement
	Selite:	The municipal budget requires the approval of the <i>local council</i> , and it contains the <i>municipality's</i> operating and financial targets. The budget must be complied with in the municipality's activities and in its financial management. The budget year is the first year of the <i>planning period</i> .
	Ks. myös:	<i>financial plan</i>
D023		
määräraha		
	Määritelmä:	tiettyyn käyttötarkoitukseen osoitettu rahasumma
	Selite:	<i>Kunnan</i> hyväksyttyyn <i>talousarvioon</i> otettu määräraha tarkoittaa <i>valtuuston</i> toimielimelle antamaa määrältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattua valtuutusta varojen käyttämiseen.
sv	anslag	<i>n</i>
	Määritelmä:	belopp som anvisas för ett visst ändamål
	Selite:	Anslag i <i>kommunens</i> godkända <i>budget</i> innebär att <i>fullmäktige</i> ger ett organ fullmakt att använda medel till ett visst belopp och för ett visst ändamål.
en	appropriation	
	Määritelmä:	sum of money allocated for a particular purpose
	Selite:	An appropriation for an approved municipal <i>budget</i> refers to authorisation granted by the <i>local council</i> to a decision-making body for the use of funds of a restricted amount and for a restricted purpose.
D024		
tuloarvio		
	Määritelmä:	arvio tuloista tiettyinä ajanjaksona
	Selite:	<i>Kunnan</i> hyväksyttyyn <i>talousarvioon</i> otettu tuloarvio tarkoittaa arviota vero-, maksu- ja muista tuloista.
sv	beräknade inkomster	<i>pl</i>
	Määritelmä:	uppskattade inkomster under en viss period
	Selite:	I <i>kommunens</i> godkända <i>budget</i> innebär beräknade inkomster en uppskattning av skatte- och avgiftsinkomsterna och andra inkomster.

en revenue estimate

en income estimate *deprecated narrower concept*

Määritelmä: estimate of revenue for a given period

Selite: Revenue estimate included in an approved municipal *budget* refers to an estimate of revenue from taxes, charges and other sources.

D025

maksu

Määritelmä: korvaus jostakin palvelusta tai tuotteesta

Selite: *Kunnan* perimä maksu voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen. Julkisoikeudellinen maksu perustuu lakiin. Julkisoikeudellisia maksuja ovat esim. sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut, rakennustarkastus- ja -valvontamaksut sekä jätemaksut. Yksityisoikeudellinen maksu perustuu kunnan ja asianomaisen väliseen sopimukseen. Yksityisoikeudellisia maksuja ovat esim. vesi- ja sähkömaksut, vuokrat sekä erilaiset pääsymaksut. Viranomaisen päätöstä maksujen perusteista kutsutaan toisinaan taksaksi.

sv avgift

Määritelmä: ersättning för en tjänst eller produkt

Selite: *Kommunen* kan ta ut offentligrättsliga eller privaträttsliga avgifter. En offentligrättslig avgift baserar sig på lag. Offentligrättsliga avgifter är till exempel klientavgifter inom social- och hälsovården, avgifter för byggnadsinspektion och byggnadstillsyn samt avfallsavgifter. Privaträttsliga avgifter baserar sig på avtal mellan kommunen och den som avgiften gäller. Privaträttsliga avgifter är till exempel vatten- och elavgifter, hyror och olika inträdesavgifter. Ett myndighetsbeslut om avgiftsgrunder kallas ibland taxa.

en charge

en fee

en payment

Määritelmä: recompense for a service or product

Selite: A charge collected by a *municipality* may be based on public law or on civil law. A charge based on public law is made on the basis of legislation. Charges based on public law include customer charges for social welfare and health care services, building inspection and supervision charges, and waste charges. A charge based on civil law is made on the basis of an agreement between the municipality and the party concerned. Charges based on civil law include water and electricity charges, rent and various entrance fees.

D026

taksa

Ks. myös: *maksu*

sv taxa

Ks. myös: *avgift*

D027

valtionavustus *säädöksissä*

valtionapu

- Määritelmä: rahallinen tuki valtiolta *kunnille* ja muille julkisyhteisöille, elinkeinoelämälle tai yleishyödyllisille yhteisöille
- Selite: Valtionavustuksia jaetaan lakisääteisinä tai harkinnanvaraisina valtion talousarviosta tai valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista. Valtionavustus voi kattaa vain osan kustannuksista. Se myönnetään hakemuksesta tiettyyn käyttötarkoitukseen.
Valtionavustus voidaan myöntää yleisavustuksena saajan toimintaan tai erityisavustuksena esim. investointiin, hankkeeseen tai apurahaksi.

sv **statsunderstöd** *n*sv **statsbidrag** *n*

- Määritelmä: finansiellt statligt stöd till *kommuner* och andra offentliga samfund, näringslivet eller allmännyttiga samfund
- Selite: Statsunderstöden är lagstadgade eller behovsprövade och de tas ur statsbudgeten eller fonder utanför statsbudgeten. Ett statsunderstöd kan täcka endast en del av kostnaderna. Det beviljas på ansökan för ett visst ändamål. Statsunderstödet kan beviljas som allmänt understöd för mottagarens verksamhet eller som särskilt understöd för till exempel en investering eller ett projekt eller som stipendium.

en **government transfers and grants** *pl*en **government aid**en **government grant**en **government transfer**en **state aid (1)** *admitted*

- Määritelmä: financial support from central government to *local government*, other public entities, businesses or non-profit organisations
- Selite: Government transfers and grants are granted from the Budget or from off-budget funds as statutory or discretionary items. Government transfers and grants may cover just part of the costs. They are granted for a specific purpose upon application.
Government transfers and grants may be granted for general activities or for specific investments, projects or scholarships, for instance.

D028**perustamishanke**

- Määritelmä: opetus- ja kulttuuritoimen hanke, joka koskee tilojen rakentamista, hankintaa, peruskorjausta tai niitä vastaavaa toimenpidettä ja mainittuihin toimenpiteisiin liittyvää irtaimen omaisuuden hankintaa
- Selite: Perustamishankkeisiin on mahdollista saada *valtionavustusta*.

sv **anläggningsprojekt** *n*

- Määritelmä: projekt som utförs inom undervisnings- och kulturverksamheten och som gäller byggande, förvärv eller renovering av lokaler eller motsvarande åtgärder samt anskaffning av lös egendom i samband med dessa åtgärder
- Selite: *Statsunderstöd* kan beviljas för anläggningsprojekt.

en **educational or cultural start-up project**en **start-up project eligible for government aid**

Määritelmä: education and culture project that involves the construction, acquisition or renovation of facilities, or corresponding measures, and the procurement of movable property related to said measures

Selite: It is possible to receive *government transfers and grants* for start-up projects.

D029

valtiontuki

Määritelmä: valtion tai *kuntien* myöntämä taloudellinen tuki elinkeinoelämälle

Selite: Euroopan unionin valtiontukisäätely koskee valtion lisäksi myös kuntia. Sen mukaan valtiontuet, jotka voivat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristää kilpailua, ovat kiellettyjä.

sv **statligt stöd** *n*

sv **statsstöd** *n*

Määritelmä: ekonomiskt stöd som staten eller *kommunerna* beviljar näringslivet

Selite: Europeiska unionens regler om statliga stöd gäller förutom staten också kommunerna. Enligt EU-reglerna är statliga stöd som kan påverka handeln mellan medlemsstater och snedvrída konkurrensen förbjudna.

en **government support for businesses**

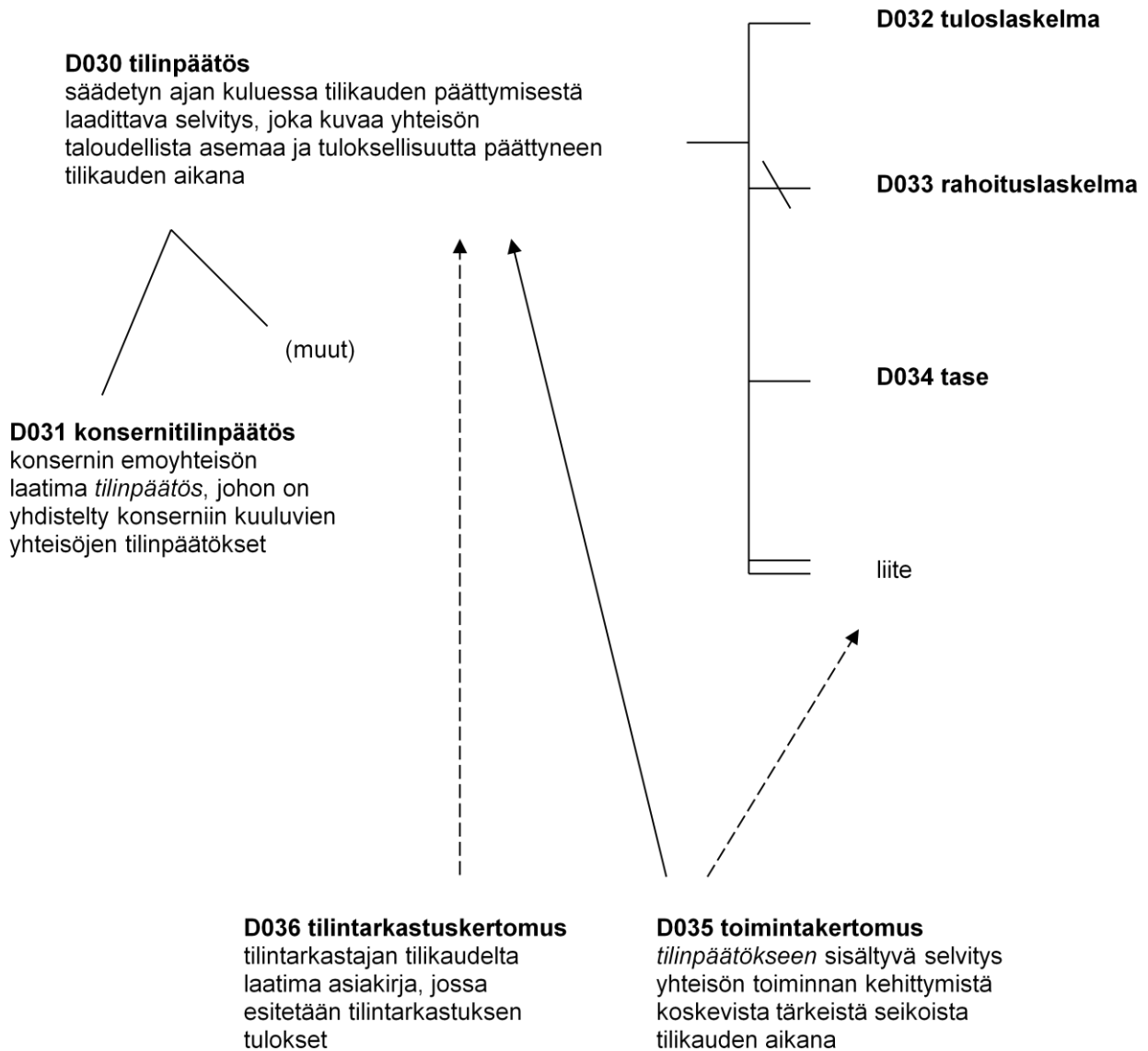
en **government subsidy** *deprecated*

en **state aid (2)** *deprecated*

Määritelmä: financial support for businesses granted by central government or *local government*

Selite: The European Union's regulations on government support apply not only to central but also local government. These regulations prohibit government support for businesses that could affect trade between member states and distort competition.

Käsitekaavio 10: Tilinpäätös

D030**tilinpäätös**

Määritelmä: säädetyn ajan kuluessa tilikauden päättymisestä laadittava selvitys, joka kuvaa yhteisön taloudellista asemaa ja tuloksellisuutta päättyneen tilikauden aikana

Selite: *Kunnan* tilinpäätöksestä säädetään kuntalaissa (365/1995), ja kirjanpidossa noudatetaan kirjanpitolakia (1336/1997). Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot, talousarvion toteutumisvertailu ja *toimintakertomus* sekä mahdollinen *konsernitilinpäätös*. Tilinpäätöksen laatimisesta vastaa *kunnanhallitus*.
Koska kunnan tilinpäätös perustuu kirjanpitolakiin, sen perusteella voidaan arvioida kunnan tulosta ja taloudellista asemaa samoilla tunnusluvuilla kuin yksityissektorin kirjanpitovelvollisten kohdalla.

sv bokslut n

Määritelmä: redogörelse som utvisar ett samfunds ekonomiska ställning och resultat under den avslutade räkenskapsperioden och som ska sammanställas inom den lagstadgade tiden efter att räkenskapsperioden gått ut

Selite: Bestämmelser om *kommunens* bokslut finns i kommunallagen (365/1995) och i bokföringen tillämpas bokföringslagen (1336/1997). Kommunens räkenskapsperiod är kalenderåret. Till kommunens bokslut hör balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem, en tablå över budgetutfallet, en *verksamhetsberättelse* och ett eventuellt *koncernbokslut*. *Kommunstyrelsen* ansvarar för att bokslutet upprättas. Eftersom kommunens bokslut baserar sig på bokföringslagen kan man utgående från bokslutet bedöma kommunens resultat och ekonomiska ställning med samma nyckeltal som för bokföringsskyldiga inom privata sektorn.

en financial statements pl preferred**en final accounts pl****en annual accounts pl****en closing of the accounts narrower concept**

Määritelmä: documentation to be drawn up within a legally prescribed period after the closing of the accounting period, describing the entity's financial position and performance in the accounting period just ended

Selite: Provisions are laid down on the financial statements of *municipalities* in the Local Government Act (365/1995), and accounting complies with the Accounting Act (1336/1997). The accounting period of municipalities is one calendar year. The financial statements of municipalities comprise a balance sheet, income statement, cash flow statement, and appended notes, the budget review and an *annual report*, together with any *consolidated financial statements*. The *local executive* is responsible for the rendering of accounts. Since the financial statements of municipalities are based on the Accounting Act, they are used as a basis for assessing the municipality's performance and financial position, using the same indicators as private sector entities with accounting obligations.

D031**konsernitilinpäätös**

Määritelmä: konsernin emoyhteisön laatima *tilinpäätös*, johon on yhdistelty konserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätökset

Selite: *Kunnan on laadittava konsernitilinpäätös, jos sillä on yksi tai useampia tytäryhteisöjä. Konsernitilinpäätös sisällytetään kunnan tilinpäätökseen. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma.*

Ks. myös: *kuntakonserni*

sv koncernbokslut n

Määritelmä: *bokslut där koncernens modersamfund sammanställer boksluten för de samfund som hör till koncernen*

Selite: *Koncernbokslut ska upprättas av de kommuner som har ett eller flera dottersamfund. Koncernbokslutet tas in i kommunens bokslut. Koncernbokslutet upprättas som en sammanställning av koncernsamfundens balansräkningar och resultaträkningar samt noterna till dem. Dessutom inkluderas en finansieringsanalys för koncernen.*

Ks. myös: *kommunkoncern*

en consolidated financial statements pl

en consolidated accounts pl

Määritelmä: *financial statements drawn up by the parent of corporate entity and into which the financial statements of subsidiaries of the corporate entities are consolidated*

Selite: *A municipality is required to draw up consolidated financial statements if it has one or more subsidiaries. The consolidated financial statements are included in the municipality's financial statements. The consolidated financial statements are drawn up as a combination of the balance sheets and income statements and appended notes of the local authority subsidiaries. The consolidated financial statements also include the cash flow statement for the corporate local authority.*

Ks. myös: *corporate local authority*

D032

tuloslaskelma

Ks. myös: *tilinpäätös*

sv resultaträkning

Ks. myös: *bokslut*

en income statement

en profit and loss statement deprecated

Ks. myös: *financial statements*

D033

rahoituslaskelma

Ks. myös: *tilinpäätös*

sv finansieringsanalys

Ks. myös: *bokslut*

en cash flow statement

en funds statement deprecated

en statement of source and application of funds *deprecated*

Ks. myös: *financial statements*

D034

tase

Ks. myös: *tilinpäätös*

sv balansräkning

Ks. myös: *bokslut*

en balance sheet

Ks. myös: *financial statements*

D035

toimintakertomus

Määritelmä: *tilinpäätökseen sisältyvä selvitys yhteisön toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista tilikauden aikana*

Selite: *Kunnan toimintakertomuksessa esitetään selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa arvioidaan myös kunnan toiminnan ja talouden tulevaa kehitystä. Jos kunnan taseessa on alijäämää, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa esitettävä selvitys siitä, miten taloutta on tasapainotettu tilikaudella ja ovatko toimenpiteet riittäviä.*

Ks. myös: *toimenpideohjelma, alijäämän kattamisvelvollisuus*

sv verksamhetsberättelse

sv förvaltningsberättelse *svSE*

Määritelmä: *i bokslutet ingående redogörelse för viktiga faktorer som gäller verksamhetens utveckling under räkenskapsperioden*

Selite: *Av kommunens verksamhetsberättelse ska framgå hur de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige ställt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen. I verksamhetsberättelsen bedöms också kommunens verksamhet och den kommande ekonomiska utvecklingen. Om kommunens balansräkning uppvisar underskott ska kommunstyrelsen i verksamhetsberättelsen redogöra för vilka åtgärder som under räkenskapsperioden vidtagits för att balansera ekonomin och om åtgärderna räcker till.*

Ks. myös: *åtgärdsprogram, skyldighet att täcka underskott*

en report on operations

Määritelmä: *report contained in the financial statements that gives details of important aspects of the entity's operations during the accounting period*

Selite: *A municipality's report on operations gives information on how the operating and financial targets set by the local council have been implemented in the municipality and in any corporate local authority. It also gives an assessment of the future outlook for the municipality's operations and finances. If the municipality's balance sheet is in deficit, the local executive must present, in the report on operations, an explanation of the efforts to bring the finances*

into balance during the accounting period and of whether the measures are sufficient.

Ks. myös: *operational programme, deficit coverage obligation*

D036

tilintarkastuskertomus

Määritelmä: tilintarkastajan tilikaudelta laatima asiakirja, jossa esitetään tilintarkastuksen tulokset

Selite: *Kunnan tilintarkastajan on esitettävä tilintarkastuskertomuksessa, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko tilivelvollisille eli toimielimen jäsenelle ja toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle myöntää vastuuvapaus. Jos kunnan tilintarkastuksessa havaitaan, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Tilintarkastuskertomus annetaan tarkastuslautakunnalle, joka hankkii mahdollisesta muistutuksesta asianosaisen selityksen ja kunnanhallituksen lausunnon sekä valmistelee kertomuksen valtuuston käsiteltäväksi. Valmistelun perusteella valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.*

sv revisionsberättelse

Määritelmä: dokument där revisorn redogör för resultaten av revisionen för räkenskapsperioden

Selite: *Kommunens revisor ska i sin revisionsberättelse uttala sig om huruvida bokslutet kan godkännas och de redovisningsskyldiga, dvs. ledamöter i organet i fråga och den ledande tjänsteinnehavaren inom organets uppgiftsområde, kan beviljas ansvarsfrihet. Om revisorn konstaterar att den redovisningsskyldige har verkat i strid med lag eller fullmäktiges beslut, ska i revisionsberättelsen riktas en anmärkning mot den redovisningsskyldige. Revisionsberättelsen ges till revisionsnämnden, som i fall av anmärkning ska inhämta en förklaring av den som anmärkningen riktar sig mot och ett utlåtande av kommunstyrelsen. Revisionsnämnden bereder också revisionberättelsen för behandlingen i fullmäktige. Utgående från beredningen fattar fullmäktige beslut om beviljande av ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga.*

en audit report

en auditor's report

en auditors' report

Määritelmä: document compiled by the auditor covering the accounting period and which presents the outcome of the audit

Selite: *In the auditor's report, the municipality's auditor must state whether the financial statements can be approved and whether the parties liable to render accounts, that is the members of the municipality's decision-making bodies and the leading officeholders of the decision-making bodies, can be released from liability. If the municipality's auditing reveals that a party liable to render accounts has acted in breach of the law or of decisions of the local council, an admonishment directed at the party in question must be made in the auditor's report. The auditor's report is submitted to the local authority audit committee, which, in the event of any admonishment, will procure an explanation from the party in question and a statement from the local executive, and will prepare a report for the local council to consider. On the basis of the latter report, the council will decide on the release from liability for the parties liable to render accounts.*

D037**arviointikertomus**

Määritelmä: <kuntatalous> *tarkastuslautakunnan* vuosittain *valtuustolle* laatima selvitys, jossa arvioidaan, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet *kunnassa* ja *kuntakonsernissa*

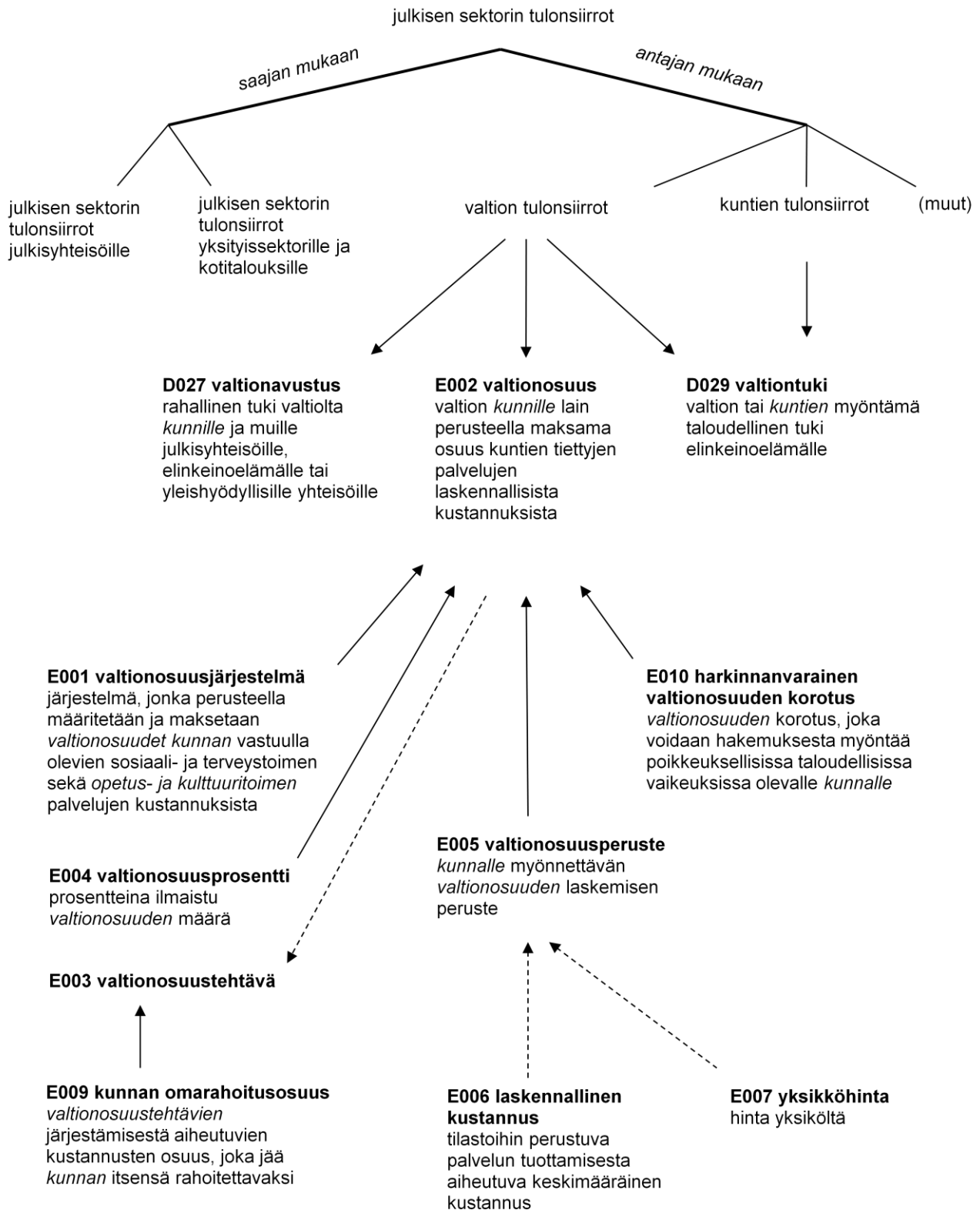
sv utvärderingsberättelse

Määritelmä: <kommunal ekonomi> *revisionsnämndens* årliga redogörelse till *fullmäktige* om hur de mål som fullmäktige satt upp för verksamheten och ekonomin har uppnåtts i *kommunen* och *kommunkoncernen* under räkenskapsperioden

en assessment report

Määritelmä: report compiled annually by the *local authority audit committee* for the *local council*, in which an assessment is given of how the operating and financial targets for the accounting period set by the local council have been met within the *municipality* and within any *corporate local authority*

Käsitekaavio 11: Valtion tulonsiirrot kunnille

E Valtionosuusjärjestelmä – Statsandelssystemet – System of central government transfers to local government

E001

valtionosuusjärjestelmä

- Määritelmä:** järjestelmä, jonka perusteella määritetään ja maksetaan *valtionosuudet kunnan* vastuulla olevien sosiaali- ja terveystoimen sekä *opetus- ja kulttuuritoimen* palvelujen kustannuksista
- Selite:** Kuntien valtionosuusjärjestelmässä valtiovarainministeriö hallinnoi sosiaali- ja terveystoimen sekä *perusopetuksen* valtionosuuksia ja opetus- ja kulttuuriministeriö muita opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia. Suomessa valtionosuusjärjestelmän yhtenä elementtinä on kuntien *verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus*. Järjestelmän tehtävänä on myös tasoittaa kuntien välisiä *verotulojen* eroja.

sv statsandelssystem n

- Määritelmä:** system för bestämning och betalning av *statsandelar* för de tjänster inom social- och hälsovården samt *undervisnings- och kulturverksamheten* som *kommunen* ansvarar för
- Selite:** Statsandelarna för social- och hälsovård och *grundläggande utbildning* administreras av finansministeriet och statsandelarna för den övriga undervisnings- och kulturverksamheten administreras av undervisnings- och kulturministeriet.
Ett element i det finska statsandelssystemet är *utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomsterna*. Systemet är också avsett att utjämna skillnader i *skatteinkomster* mellan kommunerna.

en system of central government transfers to local government preferred

en system of central government transfers to municipalities admitted

- Määritelmä:** system by which *central government transfers to local government* are determined and under which payment is made for the costs of social welfare and health care services and educational and cultural services for which each *municipality* is responsible
- Selite:** In the system of central government transfers to local government, the Ministry of Finance administers the central government transfers for social welfare and health care services and for *basic education*, and the Ministry of Education and Culture administers the central government transfers for other *educational and cultural services*.
In Finland, one element of the system is an adjustment to the transfers according to tax revenue. This is known as the *tax revenue-based adjustment of central government transfers to local government*. The aims of the system include balancing out the *tax revenue* differences between the municipalities.

E002

valtionosuus

- Määritelmä:** valtion *kunnille* lain perusteella maksama osuus kuntien tiettyjen palvelujen *laskennallisista kustannuksista*
- Selite:** Valtionosuuksien tarkoituksena on taata kuntien kyky niiden vastuulla olevien julkisten palvelujen tarjoamiseen koko maassa. Valtionosuuksia myönnetään käyttökustannuksiin ja opetus- ja kulttuuritoimessa myös

perustamiskustannuksiin (eli rakentamis- ja peruskorjauskustannuksiin). Valtionosuuksia myönnetään ns. valtionosuustehtäviin, joita ovat kunnan *peruspalvelut* (2) eli mm. *sosiaali- ja terveydenhuolto*, *esi- ja perusopetus*, lukiot, *ammattillinen peruskoulutus*, ammattikorkeakoulut, yleiset kirjastot, *liikunta- ja nuorisotoimi* sekä erilaiset kulttuuripalvelut.

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta rahoituksesta pääosin perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen. Valtionosuudet ovat laskennallisia ja perustuvat kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen (esim. kunnan väestö ja ikärakenne) ja palvelutoiminnan kustannuksia kasvattaviin olosuhdetekijöihin (esim. kaksikielisyys, erityisen harva asutus). Valtionosuuden laskennallisuudesta johtuen kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää. Suomessa valtionosuuksia ei ole korvamerkitty.

Ks. myös: *valtionosuusjärjestelmä*

sv statsandel

Määritelmä: andel som staten med stöd av lag betalar till *kommunerna* för de *kalkylerade kostnaderna* för vissa kommunala tjänster

Selite: Syftet med statsandelarna är att trygga kommunernas förmåga att över hela landet tillhandahålla de offentliga tjänster som kommunerna ansvarar för. Statsandelar beviljas för driftskostnader och inom undervisnings- och kulturverksamheten också för anläggningskostnader (kostnader för byggande och grundliga reparationer). Statsandelarna beviljas för s.k. statsandelsåligganden, som omfattar kommunal *basservice* (2), dvs. bland annat *social- och hälsovård*, *förskoleundervisning* och *grundläggande utbildning*, gymnasier, *grundläggande yrkesutbildning*, yrkeshögskolor, allmänna bibliotek, *idrotts- och ungdomsväsendet* samt olika kulturtjänster. Statsandelen till kommunerna består av två delar: statsandelen för kommunal *basservice* och finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), vilken främst gäller utbildning efter den grundläggande utbildningen. Statsandelarna är kalkylerade och baserar sig på kommuninvånarnas servicebehov (t.ex. kommunens befolkning och åldersstruktur) och på särförhållanden som ökar kostnaderna (t.ex. tvåspråkighet, särskilt gles bosättning). Eftersom statsandelarna är kalkylerade påverkas statsandelen inte av hur kommunen organiserar sin service. I Finland är statsandelarna inte öronmärkta.

Ks. myös: *statsandelssystem*

en central government transfers to local government *pl preferred*

en statutory government contribution *admitted*

en central government transfers to municipalities *pl admitted*

en central government transfers *pl shorter form*

en central government grants *pl deprecated*

en state aid (3) *deprecated*

en government grants *pl deprecated*

Määritelmä: statutory central government transfers to *local government* for the *imputed costs* of certain municipal services

Selite: The purpose of central government transfers to local government is to guarantee the ability of municipalities to provide the public services for which they are responsible throughout the country. The transfers are granted for

operating costs and, in educational and cultural services, also for start-up costs (i.e. costs of construction and renovation). Central government transfers to local government are granted for central government transfer functions, which comprise the municipality's *basic public services*, i.e. *social welfare* and *health care*, *pre-primary* and *basic education*, upper secondary schools, *vocational upper secondary education and training*, polytechnics, public libraries, sports and *youth work* and various cultural services.

A municipality's central government transfers are made up of two parts, namely central government transfers for the municipality's basic public services and funding under the Act on the Funding of Educational and Cultural Services (1705/2009), which is mainly for post-basic education and training. Central government transfers are calculated on the basis of imputed estimates and are based on the service needs of the municipality's residents (using e.g. the municipality's population and age structure), and on circumstances that lead to higher service production costs (e.g. bilingualism, very sparse population). Because the transfers are imputed, the sum of transfers to each municipality is not affected by how the municipalities organise their basic services. In Finland, central government transfers to local government are not earmarked for specific purposes.

Ks. myös: *system of central government transfers to local government*

E003

valtionosuustehtävä

Ks. myös: *valtionosuus*

sv **statsandelsåliggande** *n*

Ks. myös: *statsandel*

en **central government transfer function**

en **central government transfer competence**

Ks. myös: *central government transfers to local government*

E004

valtionosuusprosentti

Määritelmä: prosentteina ilmaistu *valtionosuuden* määrä

Selite: Valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja *kuntien* välistä kustannusten jakoa. Valtionosuusprosentti on erisuuruinen sosiaali- ja terveystoimessa ja *opetus- ja kulttuuritoimessa*.

sv **statsandelsprocent**

Määritelmä: *statsandelens* storlek uttryckt i procent

Selite: Statsandelsprocenten beskriver kostnadsfördelningen mellan staten och *kommunerna*. Statsandelsprocenten är olika stor för social- och hälsovården respektive *undervisnings- och kulturverksamheten*.

en **central government transfer percentage**

Määritelmä: amount of *central government transfers to local government* expressed as a percentage

Selite: The central government transfer percentage indicates the division of costs between central and *local government*. The percentage for social welfare and health care services differs from that for *educational and cultural services*.

E005**valtionosuusperuste**

- Määritelmä:** *kunnalle myönnettävän valtionosuuden laskemisen peruste*
- Selite:** Valtiovarainministeriön hallinnoimissa valtionosuuksissa valtionosuusperusteina käytetään *yleisen osan* määräytymisperusteita, *sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen* sekä yleisten kirjastojen *laskennallisia kustannuksia, taiteen perusopetuksen* ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteita sekä mm. erityisen harvaa asutusta ja saaristoisuutta. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimissa valtionosuuksissa valtionosuusperusteina käytetään laskennallisia *yksikköhintoja* ja kunnan asukaskohtaista rahoitusosuutta. Yksikköhinnat perustuvat keskimääraisiin valtakunnallisiin toteutuneisiin käyttökustannuksiin. Lisäksi yksikköhintoihin vaikuttavat erilaiset olosuhdetekijät ja suoritteet. Kunnan lopulliseen valtionosuuteen vaikuttavat laskennallisten kustannusten lisäksi erilaiset kertoimet ja korotukset. Tällaisia ovat mm. syrjäisyyskerroin, päivähoitokerroin, työttömyyskerroin, lastensuojelukerroin, vammaiskerroin, sairastavuuskerroin, *taajamarakennekorotus*, pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville perusopetuksen oppilaille myönnettävä korotus ja koulukotikorotus.

sv statsandelsgrund

- Määritelmä:** *grund för beräkning av den statsandel som beviljas kommunen*
- Selite:** I de statsandelar som administreras av finansministeriet används följande statsandelsgrunder: bestämningsgrunderna för den *allmänna delen*, de *kalkylerade kostnaderna* för *social- och hälsovården*, för *förskoleundervisning* och *grundläggande utbildning* och för allmänna bibliotek, bestämningsgrunderna för *grundläggande konstundervisning* och det allmänna kulturväsendet samt bland annat särskilt gles bosättning och skärgårdsförhållanden. I de statsandelar som administreras av undervisnings- och kulturministeriet används kalkylerade *priser per enhet* och kommunens finansieringsandel per invånare som statsandelsgrunder. Priserna per enhet baserar sig på de genomsnittliga faktiska driftskostnaderna på nationell nivå. Priserna per enhet påverkas också av olika särförhållanden och prestationer. Utöver de kalkylerade kostnaderna påverkas den slutliga statsandelen också av olika koefficienter och förhöjningar, bland annat fjärrortsförhöjningen, dagvårdskoefficienten, arbetslöshetskoefficienten, barnskyddskoefficienten, handikappkoefficienten, sjukfrekvenskoefficienten, *tätortsstrukturförhöjningen*, förhöjningen för elever som omfattas av förlängd läroplikt inom den grundläggande utbildningen och skolhemsförhöjningen.

en criteria for central government transfers to local government preferred

- Määritelmä:** *basis for calculating the central government transfers granted to local government*
- Selite:** The calculation of central government transfers within the remit of the Ministry of Finance uses the following breakdown: the basis for determining the *general component*; the *imputed costs* of *social welfare* and *health care services*, *pre-primary* and *basic education*, and public libraries; the determination basis for *basic education in the arts* and general cultural services; and circumstantial factors such as a very sparse population or being part of the archipelago. The calculation of central government transfers within the remit of the Ministry of Education and Culture applies the imputed *unit prices* and the share of funding per municipal resident. The unit prices are based on actual average

operating costs nationally. Unit prices are also affected by various circumstantial factors and performance figures. The municipality's final amount of central government transfers is determined not only by the imputed costs but also by various coefficients and increments. These include the remoteness coefficient, daycare coefficient, unemployment coefficient, child welfare coefficient, disability coefficient, sickness coefficient, *built-up area increment*, increment granted to basic education pupils with prolonged compulsory schooling, and the reform school increment.

E006

laskennallinen kustannus

Määritelmä: tilastoihin perustuva palvelun tuottamisesta aiheutuva keskimääräinen kustannus

Ks. myös: *valtionosuusperuste*

sv kalkylerad kostnad

Määritelmä: statistiskt beräknad genomsnittlig kostnad för produktionen av en tjänst

Ks. myös: *statsandelsgrund*

en imputed cost

Määritelmä: average cost of producing a service, based on statistics

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E007

yksikköhinta

Määritelmä: hinta yksiköltä

Selite: Yksiköllä tarkoitetaan esim. opiskelijaa, opetustuntia, opiskelijatyövuotta, kunnan asukasta tai laskennallista henkilötyövuotta. Laskennallisia yksikköhintoja käytetään *valtionosuusperusteina* laskettaessa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisia *valtionosuuksia*. Yksikköhinnat perustuvat kunkin koulutusmuodon tai muun toimintamuodon (esim. *nuorisotoimi*, teatteri) keskimääriäisiin, valtakunnallisiin toteutuneisiin käyttökustannuksiin.

sv pris per enhet n

Selite: Med enhet avses till exempel en studerande, en undervisningstimme, ett studerandeårsverke, en kommuninvånare eller ett kalkylerat årsverke. Kalkylerade priser per enhet används som *statsandelsgrund* vid beräkningen av *statsandelarna* enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009). Priserna per enhet baserar sig på de genomsnittliga faktiska driftskostnaderna på nationell nivå för respektive utbildningsform eller annan verksamhetsform (t.ex. ungdomsväsendet, teatrar).

en unit cost

Määritelmä: price per unit

Selite: The units in question can be, for instance, students, teaching hours, student workyears, municipal residents or imputed man-years. In calculating the *central government transfers to local government* referred to in the Act on the Funding of Educational and Cultural Services (1705/2009), imputed unit prices are used as the basis. The unit prices are based on the actual

average operating costs nationally for each form of education or other activity (e.g. *youth work*, theatre).

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E008

kustannustenjaon tarkistaminen

kustannustenjaon tarkistus

Määritelmä: *valtionosuuden* tarkistaminen toteutuneiden kustannusten mukaiseksi

Selite: Valtionosuuksien vuotuinen maksaminen olemassa oleviin ja uusiin tai laajeneviin tehtäviin perustuu etukäteen arvioituihin kustannuksiin. Toteutuneet kustannusten muutokset ilmenevät tilastotarkistuksista, joiden perusteella kustannustenjakoa tarkistetaan joka neljäs vuosi.

sv justering av kostnadsfördelningen

Määritelmä: justering av *statsandelen* enligt de faktiska kostnaderna

Selite: Den årliga betalningen av statsandelar för befintliga, nya eller utvidgade uppgifter baserar sig på kostnader som uppskattats på förhand. Förändringarna i de faktiska kostnaderna framgår av statistiska utredningar, och utgående från dem justeras kostnadsfördelningen vart fjärde år.

en adjustment to shared costs

en adjustment to distribution of cost liability

Määritelmä: adjustment made to *central government transfers to local government* to accord with actual costs

Selite: The annual payment of central government transfers to local government for existing and for new and expanding functions is based on costs estimated in advance. Changes in these costs will be evident from the statistical reports, and on this basis the distribution of cost liability is adjusted every four years.

E009

kunnan omarahoitusosuus

Määritelmä: valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuvien kustannusten osuus, joka jää *kunnan* itsensä rahoitettavaksi

Selite: Kunnan omarahoitusosuus on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

Ks. myös: *valtionosuus*

sv kommunens självfinansieringsandel

sv kommunens egen finansieringsandel

Määritelmä: den andel av kostnaderna för statsandelsåligganden som *kommunen* ska finansiera själv

Selite: Per invånare är kommunens självfinansieringsandel lika stor för alla kommuner.

Ks. myös: *statsandel*

en municipality's self-financing proportion *preferred*

en proportion funded by local authority

Määritelmä: proportion of the costs of organising central government transfer functions that remains for the *municipality* itself to finance

- Selite: The sum per resident of the self-financing proportion is the same size for all municipalities.
- Ks. myös: *central government transfers to local government*

E010**harkinnanvarainen valtionosuuden korotus****harkinnanvarainen rahoitusavustus *vanhentunut***

Määritelmä: *valtionosuuden korotus, joka voidaan hakemuksesta myöntää poikkeuksellisissa taloudellisissa vaikeuksissa olevalle kunnalle*

Selite: Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on muun muassa, että taloudelliset vaikeudet johtuvat kunnasta riippumattomista syistä ja että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä.

sv **höjning av statsandelen enligt prövning** *i författningar*

sv **behovsprövad höjning av statsandelen** *i allmänspråket*

sv **finansieringsunderstöd enligt prövning** *n föråldrad*

Määritelmä: statsandelshöjning som på ansökan kan beviljas *kommuner* med exceptionella ekonomiska svårigheter

Selite: Ett villkor för att behovsprövad höjning ska kunna beviljas är bland annat att de ekonomiska svårigheterna inte beror på kommunen och att kommunen har godkänt en plan över åtgärder som ska vidtas för att balansera ekonomin.

Ks. myös: *statsandel*

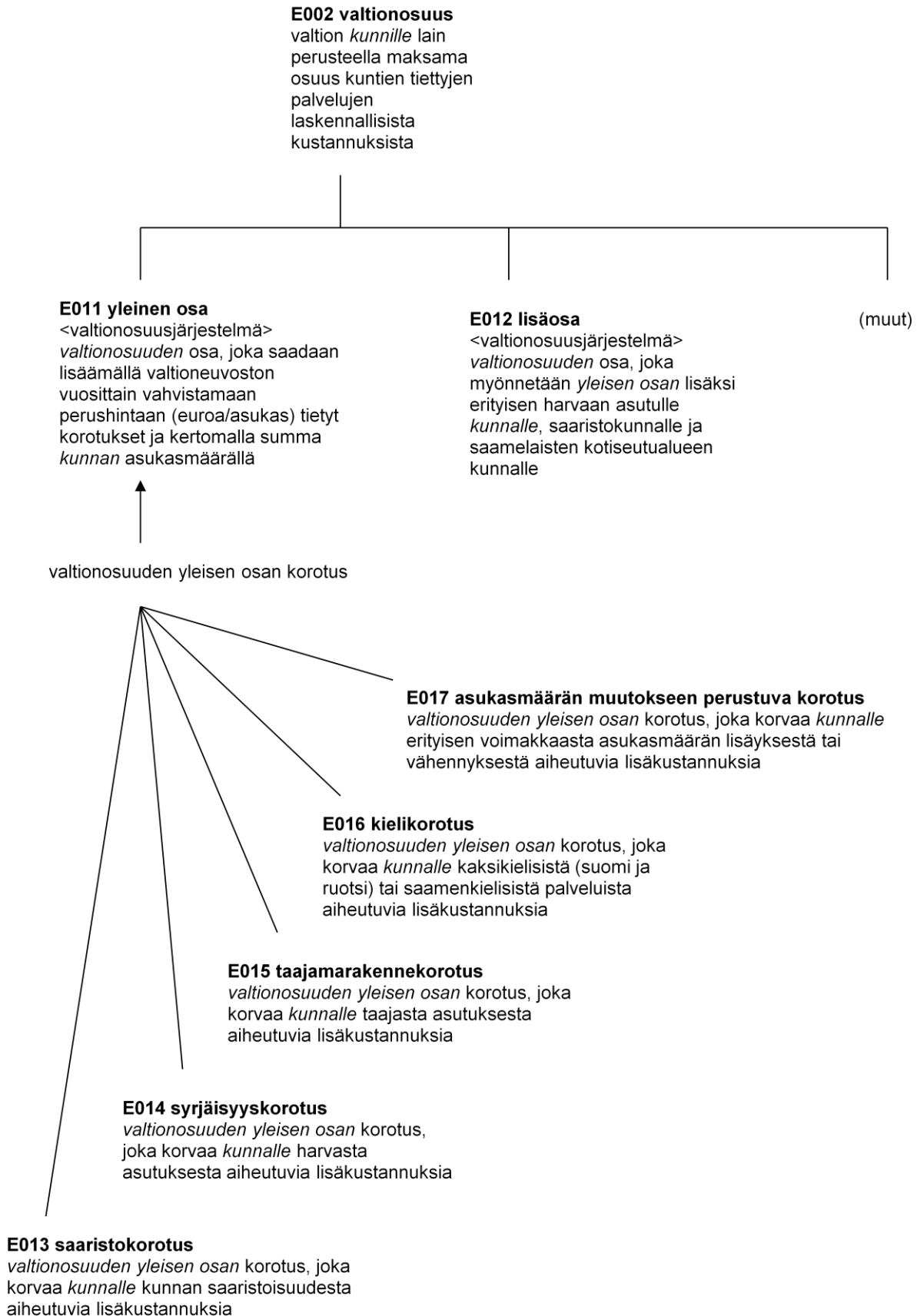
en **discretionary increase in central government transfers to local government**

en **discretionary government grant** *outdated*

Määritelmä: increase in *central government transfers to local government* that can be granted, upon application, to a *municipality* that is in exceptional financial difficulty

Selite: One of the conditions for granting a discretionary increase in central government transfers is that the financial difficulty is for reasons beyond the municipality's control and that the municipality has approved an *operational programme* for bringing its finances into balance.

Käsitekaavio 12: Valtionosuus

E011**yleinen osa**

Määritelmä: <valtionosuusjärjestelmä> *valtionosuuden* osa, joka saadaan lisäämällä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaan perushintaan (euroa/asukas) tietyt korotukset ja kertomalla summa *kunnan* asukasmäärällä

Selite: Valtionosuuden yleisen osan korotuksia ovat *saaristokorotus*, *syрjяisyysskorotus*, *taajamarakennekorotus*, *kielikorotus* ja *asukasmäärän muutokseen perustuva korotus*.

sv allmän del

Määritelmä: <statsandelssystemet> i *statsandelen* ingående del som beräknas genom att vissa förhöjningar läggs till det grundpris (euro/invånare) som statsrådet årligen fastställer, varefter summan multipliceras med *kommunens* invånarantal

Selite: Förhöjningar av den allmänna delen är *skärgårdsförhöjning*, *fjяrrortsförhöjning*, *tätortsstrukturförhöjning*, *språkförhöjning* och *höjning på basis av förändringar i invånarantalet*.

en general transfer

Määritelmä: part of *central government transfers to local government*, obtained by adding certain increments to the basic price (euros/resident) approved annually by the Government and multiplying this sum by the *municipality's* total number of residents

Selite: The increments in the general transfers are the *archipelago increment*, *remoteness increment*, *built-up area increment*, *language increment* and *population change increment*.

Lisätieto: Not to be confused with the term 'general component' used in the Budget.

E012**lisäosa**

Määritelmä: <valtionosuusjärjestelmä> *valtionosuuden* osa, joka myönnetään *yleisen osan* lisäksi erityisen harvaan asutulle *kunnalle*, saaristokunnalle ja saamelaisten kotiseutalueen kunnalle

sv tilläggsdel

Määritelmä: <statsandelssystemet> i *statsandelen* ingående del som utöver den *allmänna delen* beviljas *kommuner* med särskilt gles bosättning, skärgårdskommuner och kommuner inom samernas hembygdsområde

en supplementary transfer

Määritelmä: component of *central government transfers to local government* that is granted over and above the *general transfer to municipalities* with a very sparse population, municipalities in the archipelago and municipalities in the Saami Homeland

E013**saaristokorotus**

Määritelmä: *valtionosuuden yleisen osan* korotus, joka korvaa *kunnalle* *kunnan* saaristoisuudesta aiheutuvia lisäkustannuksia

Ks. myös: *valtionosuusperuste*

sv skärgårdsförhöjning

Määritelmä: förhöjning av *den allmänna delen* som ersättning för de extra kostnader som skärgårdsförhållanden medför för *kommunen*

Ks. myös: *statsandelsgrund*

en archipelago increment

Määritelmä: increment in the *general transfer of central government transfers to local government* that compensates a *municipality* for additional costs incurred due to the municipality's archipelago location

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E014

syrjäisyyskorotus

Määritelmä: *valtionosuuden yleisen osan* korotus, joka korvaa *kunnalle* harvasta asutuksesta aiheutuvia lisäkustannuksia

Ks. myös: *valtionosuusperuste*

sv fjärrortsförhöjning

Määritelmä: förhöjning av *statsandelens allmänna del* som ersättning för de extra kostnader som gles bosättning medför för *kommunen*

Ks. myös: *statsandelsgrund*

en remoteness increment

Määritelmä: increment in the *general transfer of central government transfers to local government* that compensates a *municipality* for additional costs incurred in sparsely populated areas

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E015

taajamarakennekorotus

Määritelmä: *valtionosuuden yleisen osan* korotus, joka korvaa *kunnalle* taajasta asutuksesta aiheutuvia lisäkustannuksia

Ks. myös: *valtionosuusperuste*

sv tätortsstrukturförhöjning

Määritelmä: förhöjning av *statsandelens allmänna del* som ersättning för de extra kostnader som tät bosättning medför för *kommunen*

Ks. myös: *statsandelsgrund*

en built-up area increment

Määritelmä: increment in the *general transfer of central government transfers to local government* that compensates a *municipality* for additional costs incurred in densely populated areas

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E016

kielikorotus

Määritelmä: *valtionosuuden yleisen osan* korotus, joka korvaa *kunnalle* kaksikielisistä (suomi ja ruotsi) tai saamenkielisistä palveluista aiheutuvia lisäkustannuksia

	Ks. myös:	<i>valtionosuusperuste</i>
sv	språkförhöjning	
	Määritelmä:	förhöjning av <i>statsandelens allmänna del</i> som ersättning för de extra kostnader som tvåspråkig (finska och svenska) eller samiskspråkig service medför för <i>kommunen</i>
	Ks. myös:	<i>statsandelsgrund</i>
en	language increment	
	Määritelmä:	increment in the <i>general transfer of central government transfers to local government</i> that compensates a <i>municipality</i> for additional costs incurred in providing bilingual (Finnish and Swedish) services or Saami language services
	Lisätieto:	<i>criteria for central government transfers to local government</i>

E017**asukasmäärän muutokseen perustuva korotus**

	Määritelmä:	<i>valtionosuuden yleisen osan</i> korotus, joka korvaa <i>kunnalle</i> erityisen voimakkaasta asukasmäärän lisäyksestä tai vähennyksestä aiheutuvia lisäkustannuksia
	Ks. myös:	<i>valtionosuusperuste</i>
sv	höjning på basis av förändringar i invånarantal	
	Määritelmä:	förhöjning av <i>statsandelens allmänna del</i> som ersättning för de extra kostnader som en särskild stor ökning eller minskning i invånarantalet medför för <i>kommunen</i>
	Ks. myös:	<i>statsandelsgrund</i>
en	population change increment	
	Määritelmä:	increment in the <i>general transfer of central government transfers to local government</i> that compensates a <i>municipality</i> for additional costs incurred due to a very considerable increase or decrease in population
	Ks. myös:	<i>criteria for central government transfers to local government</i>

E018**syrjäisyyskerroin**

	Ks. myös:	<i>valtionosuusperuste</i>
sv	fjärrortskoefficient	
	Ks. myös:	<i>statsandelsgrund</i>
en	remoteness coefficient	
	Ks. myös:	<i>criteria for central government transfers to local government</i>

E019**päivähoitokerroin**

	Ks. myös:	<i>valtionosuusperuste</i>
sv	dagvårdskoefficient	
	Ks. myös:	<i>statsandelsgrund</i>
en	daycare coefficient	

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E020

työttömyyskerroin

Ks. myös: *valtionosuusperuste*

sv **arbetslöshetskoefficient**

Ks. myös: *statsandelsgrund*

en **unemployment coefficient**

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E021

lastensuojelukerroin

Ks. myös: *valtionosuusperuste*

sv **barnskyddskoefficient**

Ks. myös: *statsandelsgrund*

en **child welfare coefficient**

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E022

vammaiskerroin

Ks. myös: *valtionosuusperuste*

sv **handikappkoefficient**

Ks. myös: *statsandelsgrund*

en **disability coefficient**

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E023

sairastavuuskerroin

Ks. myös: *valtionosuusperuste*

sv **sjukfrekvenskoefficient**

Ks. myös: *statsandelsgrund*

en **sickness coefficient**

Ks. myös: *criteria for central government transfers to local government*

E024

verotuloihin perustuva valtionosuuden tasa

verotuloihin perustuva tasa *epävirallinen*

verotulotasa *hylättävä*

Määritelmä: *kunnalle myönnettävän valtionosuuden lisäys tai vähennys, joka perustuu kunnan laskennallisiin verotuloihin*

Selite: Kuntien saamia valtionosuuksia tasataan kuntien verotulojen perusteella. Kunnalle myönnetään valtionosuuden lisäystä (tasauslisä), jos kunnan laskennallinen verotulo alittaa *tasausrajan*. Kunnalle myönnettävää valtionosuutta vähennetään (tasausvähennys), jos kunnan laskennallinen verotulo ylittää tasausrajan.

sv **utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna**

sv **skatteinkomstutjämning** *avrådd*

Määritelmä: tillägg eller avdrag i *kommunens statsandel* utgående från kommunens kalkylerade *skatteinkomster*

Selite: Statsandelarna till kommunerna jämnas ut utgående från kommunernas skatteinkomster. Om kommunens kalkylerade skatteinkomster ligger under *utjämningsgränsen* beviljas kommunen ett tillägg till statsandelen (utjämningsstillägg). Om de kalkylerade skatteinkomsterna överstiger utjämningsgränsen görs ett avdrag i statsandelen (utjämningsavdrag).

en **tax revenue-based equalisation of central government transfers to local government**

en **tax based equalisation**

Määritelmä: increase or decrease in *central government transfers* granted to a *municipality* based on the imputed *tax revenues* of the municipality

Selite: The central government transfers received by municipalities are balanced out on the basis of tax revenues. A municipality is granted an increase in central government transfers (equalisation supplement) if its imputed tax revenue is below the *equalisation limit*. The central government transfers granted to a municipality are reduced (equalisation deduction) if the municipality's imputed tax revenue exceeds the equalisation limit.

E025

tasauslisä

Ks. myös: *verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus*

sv **utjämningsstillägg** *n*

Ks. myös: *utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna*

en **equalisation supplement**

Ks. myös: *tax revenue-based equalisation of central government transfers to local government*

E026

tasausvähennys

Ks. myös: *verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus*

sv **utjämningsavdrag** *n*

Ks. myös: *utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna*

en **equalisation deduction**

Ks. myös: *tax revenue-based equalisation of central government transfers to local government*

E027

tasausraja

	Selite:	Tasausraja on tällä hetkellä (2012) 91,86 prosenttia euromäärästä, joka saadaan jakamalla kaikkien <i>kuntien</i> yhteenlasketut laskennalliset <i>verotulot</i> kuntien yhteenlasketulla asukasmäärällä.
	Ks. myös:	<i>verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus</i>
sv	utjämningsgräns	
	Selite:	Utjämningsgränsen är för tillfället (2012) 91,86 procent av det belopp man får då de totala kalkylerade <i>skatteinkomsterna</i> för alla <i>kommuner</i> divideras med kommunernas totala invånarantal.
	Ks. myös:	<i>utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna</i>
en	equalisation limit	
	Selite:	The equalisation limit is currently (2012) 91.86 per cent of the euro amount obtained by dividing the combined imputed <i>tax revenues</i> of all <i>municipalities</i> by the total population of all municipalities.
	Ks. myös:	<i>tax revenue-based equalisation of central government transfers to local government</i>
E028		
	ylläpitäjämalli	
	Määritelmä:	<i>valtionosuusjärjestelmään</i> kuuluva <i>opetus- ja kulttuuritoimen</i> rahoitusmalli, jossa <i>valtionosuus</i> maksetaan suoraan <i>kuntayhtymälle</i> tai yksityiselle palveluntuottajalle
sv	huvudmannamodellen	
	Määritelmä:	finansieringsmodell i <i>statsandelssystemet</i> där <i>statsandelen</i> för <i>undervisnings- och kulturverksamhet</i> betalas direkt till en <i>samkommun</i> eller en privat serviceproducent
en	maintainer model	
	Määritelmä:	financing model for <i>educational and cultural services</i> that forms part of the <i>system of central government transfers to local government</i> , where the <i>central government transfers</i> are paid directly to a <i>joint municipal authority</i> or to a private service provider
E029		
	kotikuntakorvaus	
	Määritelmä:	korvaus, jonka <i>esi-</i> tai <i>perusopetuksessa</i> olevan oppilaan <i>kotikunta</i> suorittaa opetuksen järjestäjälle <i>kunnalle</i> tai muulle opetuksen järjestäjälle
	Selite:	Suomessa lapset käyvät yleensä koulua kotikunnassaan, mutta esim. etäisyyksien vuoksi kunnat voivat sopia koulunkäynnistä toisessa kunnassa.
sv	hemkommunsersättning	
	Määritelmä:	ersättning som en elevs <i>hemkommun</i> betalar till en annan <i>kommun</i> eller utbildningsanordnare som anordnar <i>förskoleundervisning</i> eller <i>grundläggande utbildning</i> för eleven
	Selite:	I Finland går barnen i allmänhet i skola i sin hemkommun, men till exempel på grund av avstånd kan kommunerna komma överens om att barn kan gå i skola i en annan kommun.
en	municipality of residence reimbursement	

Määritelmä: reimbursement paid by the *municipality of residence* of a pupil in *pre-primary* or *basic education* to the *municipality* that arranges the schooling or to another education provider

Selite: In Finland, children generally attend school in their municipality of residence, but local authorities may arrange for a child to attend a school in a different municipality on the grounds of distance, for example.

F Kuntajaon muuttaminen – Ändringar i kommunindelningen – Municipal boundary redetermination

F001

kuntajako

Määritelmä: Suomen alueen hallinnollinen jako *kuntiin*

Selite: Suomi on jaettu kuntiin asukkaiden itsehallintoa, palvelujen järjestämistä ja yleistä hallintoa varten.

sv kommunindelning

Määritelmä: administrativ indelning av Finlands territorium i *kommuner*

Selite: Finland är indelat i kommuner i syfte att tillgodose invånarnas självstyrelse, tillhandahållandet av service och den allmänna förvaltningen.

en municipal boundary divisions pl

en division into municipalities

en municipal divisions pl shorter form

Määritelmä: administrative division of the territory of Finland into *municipalities*

Selite: Finland is divided into municipalities for the purpose of local self-government, service provision and general administration.

F002

kuntajaon muuttaminen

Määritelmä: *kuntien yhdistyminen* tai *kunnan osan siirtäminen toiseen kuntaan*

Selite: Kuntajaon muuttamisessa voi olla kyse kokonaisten *kuntien* yhdistämisestä tai kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan (*kunnan osaliitos*). Kun kunnat yhdistetään,
 1) yksi tai useampi kunta lakkautetaan ja yhdistetään olemassa olevaan kuntaan,
 2) kunnat lakkautetaan ja ne yhdistetään perustamalla uusi kunta tai
 3) kunnan alue jaetaan kahden tai useamman kunnan kesken siten, että jaettava kunta lakkautetaan.
 Osaliitoksessa kunnan osa siirretään toiseen kuntaan ilman, että kuntien lukumäärä muuttuu.

sv ändring i kommunindelningen

Määritelmä: *sammanslagning av kommuner* eller *överföring av en del av en kommun till en annan kommun*

Selite: Kommunindelningen kan ändras genom att hela *kommuner* slås ihop eller en del av en kommun överförs till en annan kommun (*partiell kommunsammanslagning*). En kommunsammanslagning kan gå till på följande

sätt:

- 1) en eller flera kommuner upplöses och slås ihop med en existerande kommun
- 2) flera kommuner upplöses och slås ihop till en ny kommun
- 3) en kommun upplöses och dess område delas mellan två eller flera kommuner.

Vid partiell kommunsammanslagning överförs en del av kommunen till en annan kommun utan att antalet kommuner ändras.

en municipal boundary redetermination

en redrawing municipal boundaries

en local government boundary changes *pl*

Määritelmä: *municipal merger or partial municipal merger*

Selite: Municipal boundary redetermination can involve the merger of entire *municipalities* or the transfer of part of one municipality to another (partial municipal merger). When municipalities are merged,

- 1) one or more municipalities are abolished and amalgamated with an existing municipality,
- 2) the municipalities are abolished and a new municipality created as an amalgamation of the former municipalities, or
- 3) the territory of a municipality is divided among two or more municipalities and the divided municipality abolished.

In a partial municipal merger, part of one municipality is transferred to another without the number of municipalities changing.

F003

kuntien yhdistyminen

kuntaliitos *yleiskielessä*

Selite: Kuntien yhdistymisessä vähintään yksi kokonainen *kunta* lakkautetaan. Esityksen kuntien yhdistymisestä tekevät muutoksen kohteena olevien kuntien *valtuustot* yhdessä.

Ks. myös: *kuntajaon muuttaminen*

sv sammanslagning av kommuner

sv kommunsammanslagning

sv kommunsammanläggning

sv kommunfusion *svFI*

sv kommunsamgång *svFI*

Selite: Vid en kommunsammanslagning upplöses åtminstone en *kommun* i sin helhet. En framställning om kommunsammanslagning görs av de berörda kommunernas *fullmäktige* gemensamt.

Ks. myös: *ändring av kommunindelningen*

en municipal merger *preferred*

en merger of municipalities

en consolidation of municipalities

en municipal amalgamation

Selite: In a municipal merger at least one entire *municipality* is abolished. The proposal for a municipal merger is made jointly by the *local councils* of the municipalities in question.

Lisätieto:	Termiä municipal amalgamation käytetään erityisesti Pohjois-Amerikassa ja Australiassa.
Ks. myös:	<i>municipal boundary redetermination</i>

F004

kunnan osan siirtäminen toiseen kuntaan

kunnan osaliitos

osittaisliitos

Selite:	<i>Kunnan osan siirtämisessä toiseen kuntaan kuntien lukumäärä pysyy samana. Esityksen kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voi tehdä muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto, kuntien valtuustot yhdessä tai kunnan jäsen.</i>
Ks. myös:	<i>kuntajaon muuttaminen</i>

sv **övertföring av en del av en kommun till en annan kommun**

sv **partiell kommunsammanslagning**

Selite:	När en del av en <i>kommun</i> överförs till en annan kommun förblir antalet kommuner oförändrat. En framställning om övertföring av en del av en kommun till en annan kommun kan göras av <i>fullmäktige</i> i den kommun som är föremål för ändringen, kommunernas fullmäktige gemensamt eller en kommunmedlem.
Ks. myös:	<i>ändring i kommunindelningen</i>

en **partial municipal merger** *preferred*

en **transfer of part of one municipality to another**

Selite:	In a partial municipal merger the number of <i>municipalities</i> remains unchanged. The proposal for a partial municipal merger may be made by the <i>local council</i> of the municipality containing the area in question, by the councils of the municipalities jointly or by a natural or legal person resident in the municipality.
Ks. myös:	<i>municipal boundary redetermination</i>

F005

monikuntaliitos

Määritelmä:	useamman kuin kahden <i>kunnan yhdistyminen</i>
Ks. myös:	<i>kuntajaon muuttaminen</i>

sv **sammanslagning av flera kommuner**

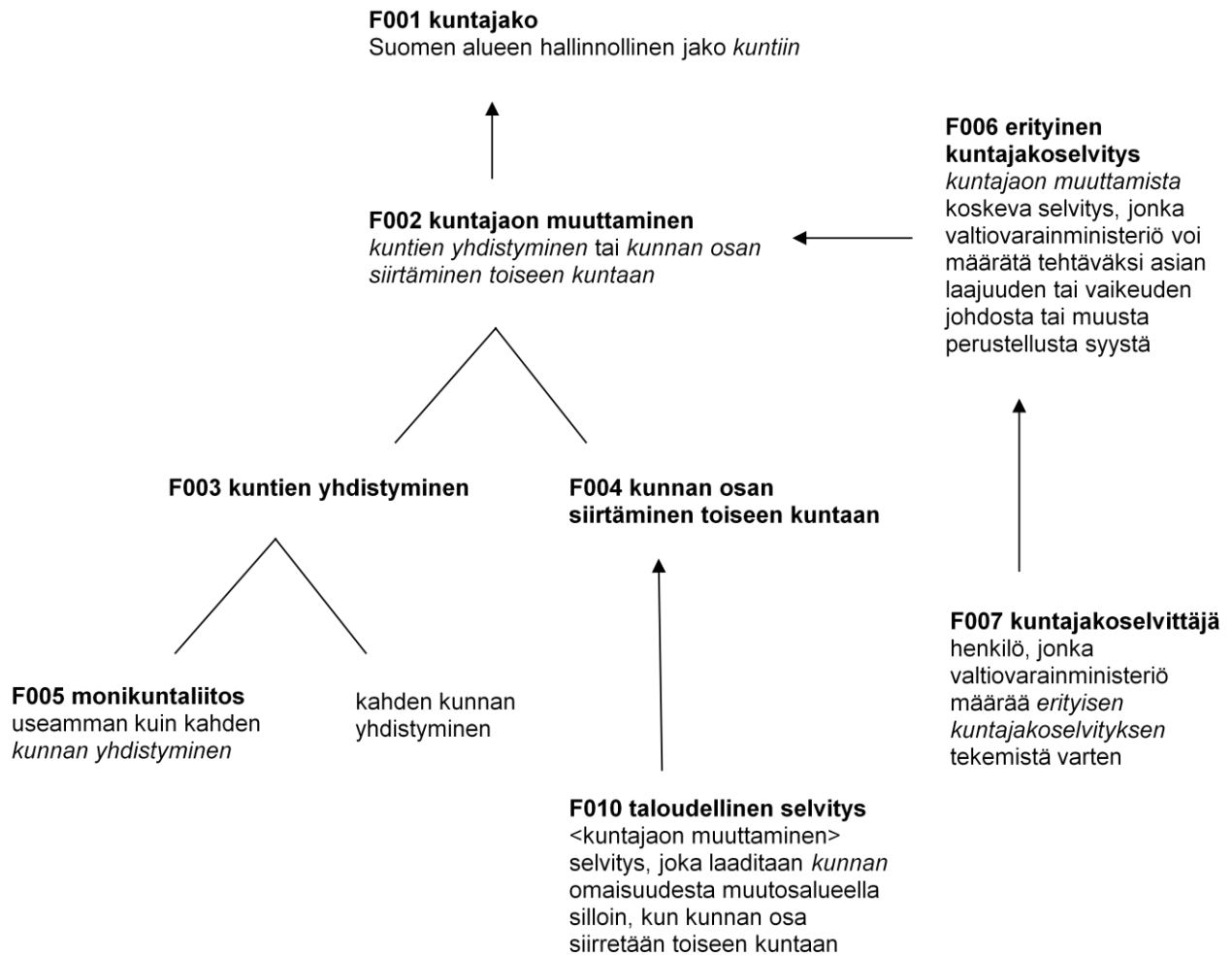
sv **sammanslagning av fler än två kommuner**

Ks. myös:	<i>ändring i kommunindelningen</i>
-----------	------------------------------------

en **multi-municipal merger**

Määritelmä:	<i>merger of more than two municipalities</i>
Ks. myös:	<i>municipal boundary redetermination</i>

Käsitekaavio 13: Kuntajaon muuttaminen

F006**erityinen kuntajakoselvitys****kuntajakoselvitys lyhyempi muoto**

Määritelmä: *kuntajaon muuttamista* koskeva selvitys, jonka valtiovarainministeriö voi määrätä tehtäväksi asian laajuuden tai vaikeuden johdosta tai muusta perustellusta syystä

Selite: Erityinen kuntajakoselvitys on aina poikkeusmenettely. Pääsääntöisesti *kunnat* huolehtivat itse kuntajaon muuttamiseen liittyvistä selvityksistä.

Ks. myös: *kuntajakoselvittäjä*

sv särskild kommunindelningsutredning**sv kommunindelningsutredning kortform**

Määritelmä: utredning som gäller en *ändring i kommunindelningen* och som finansministeriet kan förordna för att ärendet är omfattande eller komplicerat eller av någon annan grundad anledning

Selite: En särskild kommunindelningsutredning är alltid ett undantagsförfarande. I regel sköter *kommunerna* själva de utredningar som behövs vid ändringar i kommunindelningen.

Ks. myös: *kommunindelningsutredare*

en special report on municipal boundary divisions**en municipal boundary report unofficial**

Määritelmä: report on *municipal boundary redetermination* which the Ministry of Finance can require to be compiled on account of the breadth and complexity of the matter or for any other justifiable reason

Selite: A special report on municipal boundary divisions is always an exceptional procedure. As a rule, *municipalities* will themselves see to any reporting on municipal boundary divisions.

Ks. myös: *rapporteur on municipal boundary divisions*

F007**kuntajakoselvittäjä**

Määritelmä: henkilö, jonka valtiovarainministeriö määrää *erityisen kuntajakoselvityksen* tekemistä varten

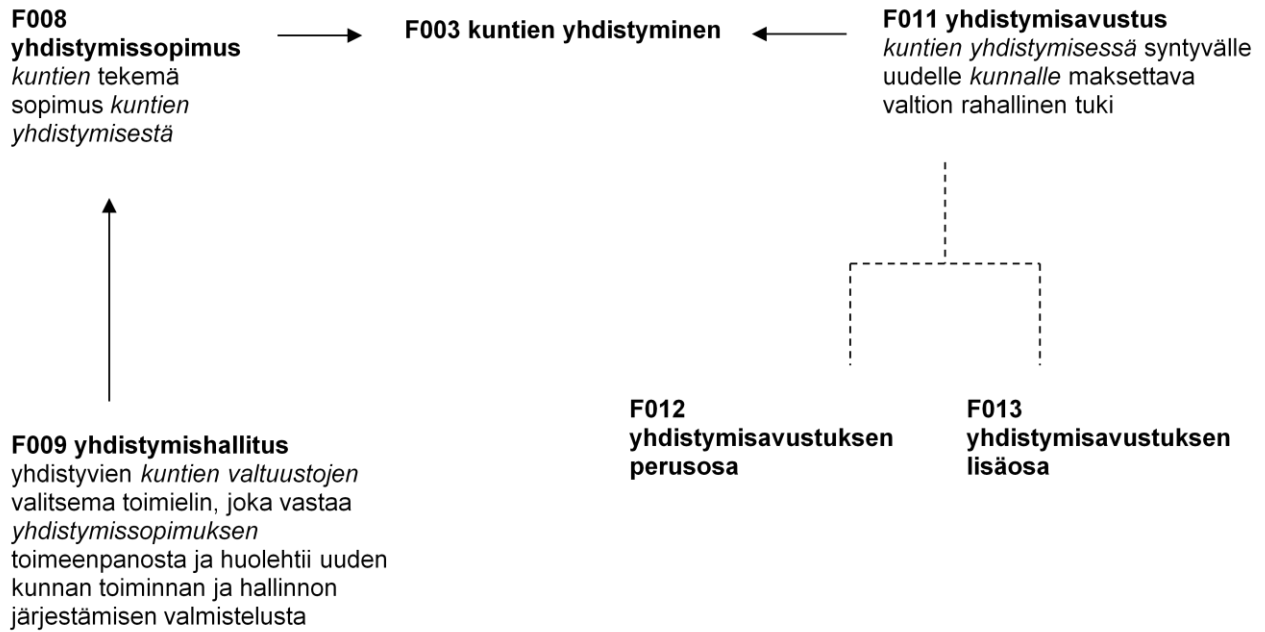
sv kommunindelningsutredare

Määritelmä: person som finansministeriet utser att genomföra en *särskild kommunindelningsutredning*

en rapporteur on municipal boundary divisions

Määritelmä: person designated by the Ministry of Finance to compile a *special report on municipal boundary divisions*

Käsitekaavio 14: Kuntien yhdistyminen

F008**yhdistymissopimus**

Määritelmä: *kuntien tekemä sopimus kuntien yhdistymisestä*

Selite: Yhdistymissopimuksessa sovitaan mm. *kuntajaon muuttamisen* toteuttamistavasta, uuden kunnan hallinnon järjestämisen ja taloudenhoidon periaatteista, uuden kunnan nimestä, *yhdistymishallituksesta* ja yhdistyvien kuntien palvelujärjestelmien yhteensovittamisesta.

sv sammanslagningsavtal n

Määritelmä: *avtal mellan kommuner om en kommunsammanslagning*

Selite: I sammanslagningsavtalet kommer kommunerna överens om bland annat hur *ändringen i kommunindelningen* ska genomföras, principerna för den nya kommunens förvaltning och ekonomi, den nya kommunens namn, *sammanslagningsstyrelsen* och samordningen av kommunernas servicesystem.

en merger agreement

Määritelmä: *agreement made by the municipalities in question concerning a municipal merger*

Selite: A merger agreement will include agreement on matters such as the method of implementing the local government boundary changes, the principles concerning the administration arrangement and financial management in the new municipality, the name of the new municipality, the *merger board* and the combining of the services of the merging municipalities.

F009**yhdistymishallitus**

Määritelmä: *yhdistyvien kuntien valtuustojen valitsema toimielin, joka vastaa yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelusta*

Selite: Yhdistymishallituksen toimikausi päättyy, kun uuden kunnan *kunnanhallitus* on valittu.

sv sammanslagningsstyrelse

Määritelmä: *organ som vid en kommunsammanslagning väljs av de berörda kommunernas fullmäktige och som svarar för att sammanslagningsavtalet verkställs och förbereder den nya kommunens verksamhet och förvaltning*

Selite: Sammanslagningsstyrelsens mandattid upphör när den nya kommunens *kommunstyrelse* har valts.

en merger board

Määritelmä: *decision-making body set up by the local councils of the merging municipalities, with responsibility for putting the merger agreement into effect and seeing to preparations for the operation and administration of the new municipality*

Selite: The term of the merger board expires when the *local executive* of the new municipality is chosen.

F010**taloudellinen selvitys**

Määritelmä: <kuntajaon muuttaminen> selvitys, joka laaditaan *kunnan* omaisuudesta muutosalueella silloin, kun kunnan osa siirretään toiseen kuntaan

Ks. myös: *kunnan osan siirtäminen toiseen kuntaan*

sv ekonomisk uppgörelse

Määritelmä: <ändring i kommunindelningen> uppgörelse om *kommunens* egendom på det område som berörs när en del av en kommun överförs till en annan

Ks. myös: *överföring av en del av en kommun till en annan kommun*

en report on finances

Määritelmä: report drawn up on the *municipality's* assets in the area that is to be transferred in a *partial municipal merger*

F011

yhdistymisavustus

porkkanaraha *arkikielessä*

liitosporkkana *arkikielessä*

Määritelmä: *kuntien yhdistymisessä* syntyvälle uudelle *kunnalle* maksettava valtion rahallinen tuki

Selite: Yhdistymisavustus on määräaikainen. Se muodostuu asukasmäärän mukaan määräytyvästä perusosasta ja yhdistymisessä mukana olevien kuntien lukumäärän mukaan määräytyvästä lisäosasta.

sv sammanslagningsunderstöd *n*

sv morotspengar *pl inofficiell*

Määritelmä: statligt ekonomiskt stöd till en ny *kommun* som bildas vid en *kommunsammanslagning*

Selite: Sammanslagningsunderstödet är tidsbegränsat. Det består av en grunddel, som bestäms enligt invånarantalet, och en tilläggsdel, som bestäms enligt antalet kommuner som deltar i sammanslagningen.

en municipal merger grant *preferred*

en merger grant *shorter form*

en merger aid *admitted*

Määritelmä: state financial aid to be paid to the new *municipality* created in a *municipal merger*

Selite: Municipal merger grant is awarded for a fixed period. It consists of a basic component determined according to the population size and a supplementary component determined according to the number of municipalities in the merger.

F012

yhdistymisavustuksen perusosa

Ks. myös: *yhdistymisavustus*

sv sammanslagningsunderstödet grunddel

Ks. myös: *sammanslagningsunderstöd*

en basic component of municipal merger grant

en **basic component of merger grant** *shorter form*
 Ks. myös: *municipal merger grant*

F013

yhdistymisavustuksen lisäosa

Selite: Yhdistymisavustuksen lisäosaa maksetaan *monikuntaliitoksissa*.
 Ks. myös: *yhdistymisavustus*

sv **sammanslagningsunderstödetts tilläggsdel**

Selite: Sammanslagningsunderstödetts tilläggsdel betalas vid *sammanslagning av flera kommuner*.
 Ks. myös: *sammanslagningsunderstöd*

en **supplementary component of municipal merger grant**

en **supplementary component of merger grant**

Selite: The supplementary component of municipal merger grant is awarded in the case of *multi-municipal mergers*.
 Ks. myös: *municipal merger grant*

F014

kunta- ja palvelurakenneuudistus

Paras-uudistus

Määritelmä: määräaikainen uudistushanke, jossa vahvistetaan kunta- ja palvelurakennetta suurentamalla kuntakokoa ja kehittämällä palvelujen tuotantotapoja ja organisointia
 Selite: Kunta- ja palvelurakenneuudistuksen taustalla on väestön vanheneminen ja palvelutarpeiden muuttuminen sekä julkisen talouden tasapainovaatimukset. Määräaikaisen lain voimassaolo päättyy vuoden 2012 lopussa.
 Ks. myös: *kuntauudistus*

sv **kommun- och servicestrukturreformen**

sv **strukturreformen** *kortform*

sv **KSSR** *avrådd*

Määritelmä: tidsbegränsat reformprojekt där kommun- och servicestrukturen stärks genom att *kommunerna* blir större och sätten att producera och organisera tjänster utvecklas
 Selite: Bakgrunden till kommun- och servicestrukturreformen är befolkningens stigande ålder, förändringarna i servicebehoven och kraven på att balansera den offentliga ekonomin.
 Den tidsbegränsade lagen om reformen upphör att gälla i slutet av 2012.

en **restructuring of municipalities and services** *preferred*

en **reform to restructure municipalities and services** *preferred|longer form*

en **municipal and service structure reform** *admitted*

en **local government reform** *admitted*

en **PARAS** *abbreviation*

- Määritelmä:** fixed-duration reform project to strengthen the municipal and service structure by increasing the size of *municipalities* and developing the ways in which services are produced and organised
- Selite:** The need for restructuring of municipalities and services is based on the ageing of the population and changes in service needs, and the requirement to balance public finances.
The temporary legislation on this restructuring is in force until the end of 2012.

F015

kuntauudistus

- Määritelmä:** määräaikainen hanke, jossa uudistetaan kunta- ja palvelurakennetta siten, että koko maassa voidaan turvata laadukkaita ja yhdenvertaiset kunnalliset palvelut
- Selite:** Kuntauudistuksen tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Asukasluvultaan nykyistä suuremmat *kunnat* muodostuisivat luonnollisista *työssäkäyntialueista*, jotka tällä hetkellä käsittävät yleensä useita kuntia. Uudet kunnat olisivat riittävän suuria pystyäkseen itsenäisesti vastaamaan *peruspalveluista (2)* vaativaa *erikoissairaanhoidoa* ja vaativia *sosiaalihuollon* palveluja lukuun ottamatta. Ne edellyttäisivät edelleen kuntien yhteistoimintaa.
Kuntauudistus on jatkoa *kunta- ja palvelurakenneuudistukselle* eli *Parasuudistukselle*.

sv kommunreformen

- Määritelmä:** tidsbegränsat projekt där kommun- och servicestrukturen ses över så att kommunal service av hög kvalitet kan tryggas i hela landet på lika villkor
- Selite:** Målet för kommunreformen är en livskraftig kommunstruktur som bygger på starka primärkommuner. Det är meningen att *kommunerna* ska bli större till invånarantalet och utgå från naturliga *pendlingsområden*, som i dagens läge i allmänhet omfattar flera kommuner. De nya kommunerna ska vara tillräckligt stora för att självständigt kunna svara för *basservicen (2)*, med undantag av krävande *specialiserad sjukvård* och krävande *socialvård*. Dessa kommer fortfarande att kräva samarbete mellan kommunerna.
Kommunreformen är en fortsättning på *kommun- och servicestrukturreformen*.

en reform in local government structures

- Määritelmä:** fixed-duration project to reform the municipal and service structure and thus secure municipal services that are comparable and of a good quality throughout the country
- Selite:** The aim of the reform in local government structures is a thriving local government structure based on robust *municipalities*. The municipalities would be larger in population than at present and would be formed from *travel-to-work areas* which in general currently comprise several municipalities. The new municipalities would be large enough to be able to be independently responsible for *basic public services*, with the exception of demanding *specialised health care* and demanding *social welfare services*. These would still require cooperation between municipalities.
The reform in local government structures is a continuation of the *reform to restructure municipalities and services* (also known by the Finnish abbreviation PARAS).

F016

työssäkäyntialue

Määritelmä: alue, jonka sisällä suurin osa asukkaista asioi, käy työssä ja harrastuksissa
 Selite: Työhallinnossa työssäkäyntialueella tarkoitetaan aluetta, jolta työttömän työnhakijan on lähtökohtaisesti oltava valmis ottamaan tarjottu työ vastaan ja osallistumaan työllistymistä edistäviin palveluihin.

Ks. myös: *kuntauudistus*

sv pendlingsområde n

Määritelmä: område inom vilket merparten av invånarna anlitar service, arbetar och utövar fritidsverksamhet

Selite: Inom arbetsförvaltningen avses med pendlingsområde ett område inom vilket en arbetslös arbetssökande i princip ska vara beredd att ta emot ett arbete som erbjuds och ta del av sysselsättningsfrämjande tjänster.

Ks. myös: *kommunreformen*

en commuter area

en travel-to-work area

Määritelmä: area within which a majority of residents conduct their business, go to work and engage in leisure time activities

Selite: In the central government's employment administration, travel-to-work area means an area in which an unemployed jobseeker is presumed to be ready to accept jobs offered and to take part in services designed to promote employment.

Ks. myös: *reform in local government structures*

F017

seutukunta

Määritelmä: yhdestä tai useammasta *kunnasta* muodostuva alue, jonka valtioneuvosto vahvistaa aluepoliittisten tukien määrittelyä ja tilastollista seurantaa varten

Selite: Seutukunnan muodostamisen perusteena käytetään mm. työssäkäyntiä, asiointia, liikenneyhteyksiä ja kuntien välistä yhteistyötä.

sv ekonomisk region

Määritelmä: område som består av en eller flera *kommuner* och som statsrådet fastställer för bestämning av regionpolitiska stöd och statistisk uppföljning

Selite: Som grund för bildande av en ekonomisk region används bland annat arbets- och servicependling, trafikförbindelser och samarbete mellan kommuner.

en sub-regional unit

Määritelmä: area comprising one or more *municipalities* and approved by the Government for the purposes of determining regional policy assistance and statistical monitoring

Selite: Travel to work, conducting personal business, transport connections and intermunicipal cooperation are among the considerations used as a basis for creating a sub-regional unit.

F018

kaupunkiseutu

	Määritelmä:	keskuskaupungista ja sitä ympäröivistä <i>kunnista</i> muodostuva alue, jossa <i>maankäyttö</i> , asuminen, liikenne ja palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden
	Selite:	Kaupunkiseutu voi käsittää saman alueen kuin <i>seutukunta</i> .
sv	stadsregion	
	Määritelmä:	område som består av en stad, som är centralort, och av dess omgivande <i>kommuner</i> och där <i>markanvändning</i> , boende, trafik och service utgör en enhetlig helhet
	Selite:	En stadsregion kan omfatta samma område som en <i>ekonomisk region</i> .
en	urban region	<i>preferred</i>
en	city region	
en	metropolitan region	<i>narrower concept</i>
	Määritelmä:	region consisting of a central urban <i>municipality</i> and the municipalities that surround it, in which <i>land use</i> , housing, transport and services form a coherent entity
	Selite:	An urban region can constitute the same area as a <i>sub-regional unit</i> .

G Kunnan tehtävät – Kommunens uppgifter – Functions of local government

G001

kunnan tehtävät *pl*

kunnan toimiala

	Selite:	Kunnan tehtävät voidaan jakaa <i>yleiseen toimialaan</i> ja <i>erityistoimialaan</i> .
	Ks. myös:	<i>tehtäväalue</i>
sv	kommunens uppgifter	<i>pl</i>
sv	kommunens kompetens	
sv	kommunens kompetensområde	<i>n</i>
sv	kommunens ansvarsområde	<i>n</i>
sv	kommunens verksamhetsområde	<i>n svFI avrådd</i>
	Selite:	Kommunens uppgifter kan indelas i obligatoriska uppgifter och frivilliga uppgifter.
	Lisätieto:	I Sverige har kommunens verksamhetsområde konkret betydelse och avser ett geografiskt område eller ett specifikt uppgiftsområde, till exempel "verksamhetsområdet kultur och fritid". Därför bör användning av verksamhetsområde i betydelsen "kommunens samtliga uppgifter" undvikas.
	Ks. myös:	<i>kommunens obligatoriska uppgifter, kommunens frivilliga uppgifter, verksamhetsområde</i>
en	municipality's functions	<i>pl</i>
	Lisätieto:	Viittaa erityisesti kunnan tehtäviin.
en	municipality's duties	<i>pl</i>
	Lisätieto:	Viittaa erityisesti kunnan tehtäviin.
en	municipality's responsibilities	<i>pl</i>

en municipality's fields of activity pl

Lisätieto: Viittaa erityisesti kunnan toimialaan.

en municipality's area of responsibilities**en municipality's scope of operation**

Lisätieto: Viittaa erityisesti kunnan toimialaan.

en municipality's sphere of operation deprecated

Selite: A municipality's functions can be divided into optional and statutory functions.

Lisätieto: Ilmaisun municipality's sijaan kaikki termit voi aloittaa myös ilmaisuilla local authority's tai municipal.

Ks. myös: *optional functions of a municipality, statutory functions of a municipality, area of responsibility*

G002**yleinen toimiala****kunnan vapaaehtoiset tehtävät pl**

Määritelmä: tehtävät, jotka *kunta* omalla päätöksellään voi ottaa hoidettavakseen ja jotka palvelevat kunnan asukkaita

Selite: Keskeisiä yleiseen toimialaan kuuluvia tehtäviä ovat elinkeinotoiminnan yleisistä edellytyksistä huolehtiminen sekä lukio- ja ammatillinen koulutus.

Ks. myös: *erityistoimiala*

sv allmän kompetens**sv kommunens frivilliga uppgifter pl**

Määritelmä: uppgifter som *kommunen* kan åta sig genom eget beslut och som betjänar kommunens invånare

Selite: Centrala uppgifter inom den allmänna kompetensen är att främja de allmänna förutsättningarna för näringsverksamheten och att anordna gymnasie- och yrkesutbildning.

Ks. myös: *kommunens lagstadgade uppgifter*

en optional functions of a municipality pl

Määritelmä: functions that the *municipality*, by its own decision, may decide to engage in and which serve the municipality's residents

Selite: The principal fields of activity within the optional functions of a municipality consist of ensuring that the general prerequisites for business are in place, and upper secondary and vocational education and training.

Ks. myös: *statutory functions of a municipality*

G003**erityistoimiala****kunnan lakisääteiset tehtävät pl**

Määritelmä: tehtävät, jotka *kunnan* on lakisääteisesti hoidettava

Selite: Pääosa kunnan tehtävistä on pakollisia ja perustuu erityislainsäädäntöön. Kunta voi kuitenkin itse päättää, miten palvelut tuotetaan. Ainoastaan *kuntien*

viranomaistehtävät kunnan täytyy hoitaa itse tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa.

Ks. myös: *yleinen toimiala*

sv kommunens lagstadgade uppgifter *pl*

sv kommunens obligatoriska uppgifter *pl*

Määritelmä: uppgifter som *kommunen* ska sköta enligt lagstiftningen

Selite: Merparten av kommunens uppgifter är obligatoriska och baserar sig på speciallagstiftning. Kommunen kan ändå själv bestämma hur tjänsterna produceras. Endast *kommunala myndighetsuppgifter* måste skötas av kommunen själv eller i samarbete med andra kommuner.

Ks. myös: *allmän kompetens*

en statutory functions of a municipality

Määritelmä: functions that a *municipality* is required to engage in by law

Selite: Most of a municipality's functions are statutory and are based on special legislation. A municipality may, however, itself decide how the services are to be provided. The only functions that are required to be managed by the municipality itself or in cooperation with other municipalities are the *official duties of municipalities*.

Ks. myös: *optional functions of a municipality*

G004

kunnan viranomaistehtävä

Määritelmä: tehtävä, jossa *kunnan* viranomainen käyttää julkista valtaa ja vaikuttaa yksilön tai yhteisön oikeuksiin ja velvollisuuksiin

Selite: Kunnan viranomaistehtäviä ovat esimerkiksi erilaisten etuuksien ja lupien myöntäminen sekä kieltojen ja uhkasakkojen määrääminen.

sv kommunal myndighetsuppgift

Määritelmä: uppgift där en myndighet i *kommunen* använder offentlig makt och påverkar individens eller samhällets rättigheter och skyldigheter

Selite: Till kommunens myndighetsuppgifter hör till exempel att bevilja olika förmåner och tillstånd och att utfärda förbud och förelägga vite.

en official duty of a municipality

Määritelmä: duty in which a municipal authority exercises public authority and has an impact on the rights and obligations of individuals or entities

Selite: The official duties of municipalities include granting various benefits and licences, imposing prohibitions and issuing notices of conditional fines.

G005

peruspalvelut (1) *pl*

Määritelmä: *kunnan* järjestämät kunnan asukkaiden kannalta tärkeät julkiset palvelut

Selite: Peruspalveluihin laajassa merkityksessä kuuluvat paitsi laissa kuntien peruspalveluiden valtiosuudesta (1704/2009) tarkoitetut *peruspalvelut* (2) myös esim. infrastruktuuri, *joukkoliikenne*, *pelastustoimi* ja *väestönsuojelu*. Osa näistä tehtävistä on lakisääteisiä, osa vapaaehtoisia.

sv **basservice (1)**

sv **grundläggande service**

Määritelmä: offentliga tjänster som *kommunen* tillhandahåller och som är viktiga för kommuninvånarna

Selite: Basservice i vid bemärkelse omfattar förutom den *basservice (2)* som avses i lagen om statsandelar för kommunal basservice (1704/2009) också till exempel infrastruktur, *kollektivtrafik*, *räddningsväsendet* och *befolkningsskydd*. Vissa av dessa uppgifter är lagstadgade, andra frivilliga.

en **basic public services of a municipality** *pl*

en **basic public services** *pl* *shorter form*

en **basic services** *pl* *deprecated*

Määritelmä: public services that are important to the residents of a *municipality* and which are arranged by the municipality

Selite: In the broadest sense, basic public services include not only the *statutory basic public services* referred to in the Act on Central Government Transfers to Local Government for Basic Public Services (1704/2009) but also infrastructure, *public transport*, *rescue services* and *civil defence*, for instance. Some of these tasks are statutory and others are optional.

Lisätieto: Termistä basic services ei käy ilmi, että on kyse julkisesta palvelusta.

Ks. myös: *statutory basic public services of a municipality*

G006

peruspalvelut (2) *pl*

Määritelmä: lakisääteiset *kunnan* palvelut, joihin kunta saa *valtionosuutta*

Selite: Tässä merkityksessä *kunnan* peruspalveluita ovat mm. *sosiaali- ja terveydenhuolto*, *esi- ja perusopetus*, ammatillinen koulutus, yleiset kirjastot, *liikuntapalvelut*, *nuorisotyö*, yleinen kulttuuritoimi sekä *taiteen perusopetus*.

Ks. myös: *peruspalvelut (1)*

sv **basservice (2)**

Määritelmä: lagstadgade kommunala tjänster som *kommunen* får *statsandel* för

Selite: Kommunal basservice i denna bemärkelse omfattar bland annat *socialvård*, *hälso- och sjukvård*, *förskoleundervisning* och *grundläggande utbildning*, yrkesutbildning, allmänna bibliotek, *idrottstjänster*, *ungdomsarbete*, det allmänna kulturväsendet och *grundläggande konstundervisning*.

Ks. myös: *basservice (1)*

en **statutory basic public services of a municipality** *pl*

en **statutory basic public services** *pl* *shorter form*

en **statutory basic services** *pl* *deprecated*

Määritelmä: statutory municipal services for which the *municipality* receives *central government transfers*

Selite: Basic public services under this definition include *social welfare* and *health care services*, *pre-primary* and *basic education*, vocational education and training, public libraries, *sports services*, *youth work*, general cultural services and *basic education in the arts*.

Lisätieto: Termistä statutory basic services ei käy ilmi, että on kyse julkisesta palvelusta.

Ks. myös: *basic public services of a municipality*

G007

subjektiivinen oikeus

Määritelmä: *kunnan asukkaan lakisääteinen oikeus tiettyihin peruspalveluihin (2), jotka kunnan on järjestettävä*

Selite: Subjektiivisia oikeuksia ovat mm. oikeus riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin, oikeus välttämättömään toimeentuloon, alle kouluikäisten oikeus päivähoidon, oikeus eräisiin vammais- ja lastensuojelupalveluihin, oikeus kuntouttavaan työtoimintaan, oikeus *esiopetukseen* sekä oikeus maksuttomaan *perusopetukseen*. Kunnan on osoitettava *talousarviossa* riittävät resurssit subjektiivisten oikeuksien piiriin kuuluvien palvelujen järjestämiseen.

sv **subjektiv rätt**

sv **subjektiv rättighet**

Määritelmä: *kommuninvånarnas lagstadgade rätt till en viss basservice (2) som kommunen är skyldig att tillhandahålla*

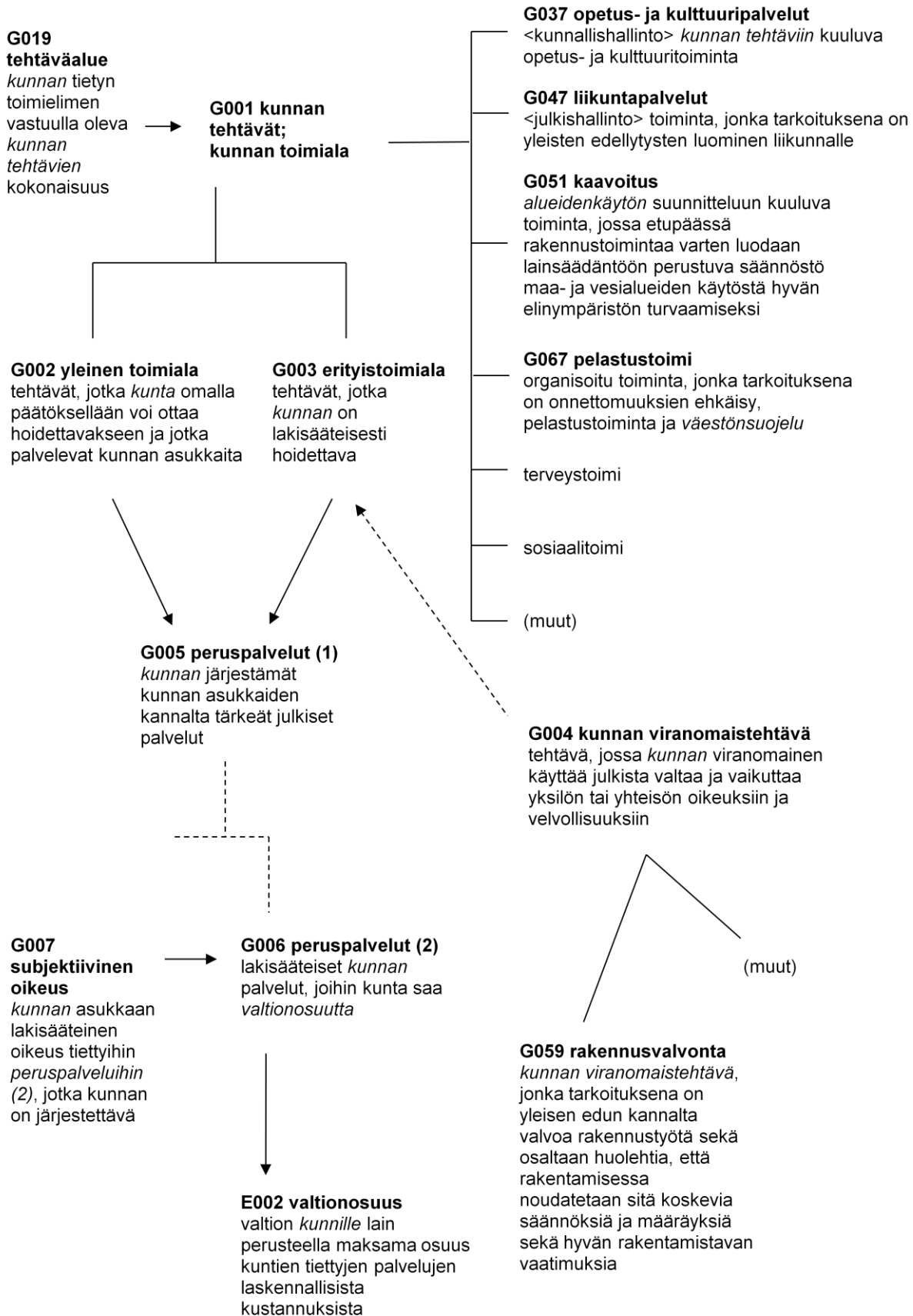
Selite: Subjektiva rättigheter är till exempel rätt till tillräckliga social-, hälso- och sjukvårdstjänster, rätt till oundgänglig försörjning, rätt till dagvård för barn under skolåldern, rätt till vissa handikapp- och barnskyddstjänster, rätt till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och rätt till *förskoleundervisning* och avgiftsfri *grundläggande utbildning*. Kommunen ska i sin *budget* anslå tillräckliga resurser för de tjänster som omfattas av den subjektiva rätten.

en **subjective right**

Määritelmä: *statutory right of each resident in a municipality to certain statutory basic public services that the municipality is obliged to arrange*

Selite: Subjective rights include the right to sufficient social welfare and health care services, the right to cover basic needs, the right of those below school age to receive daycare, the right to various disability and child welfare services, the right to rehabilitating work experience, the right to *pre-primary education* and the right to *basic education* free of charge. In its *budget*, the municipality must demonstrate sufficient resources for arranging services to which subjective rights apply.

Käsitekaavio 15: Kunnan tehtävät

G008**yhteistoiminta-alue**

Määritelmä: alue, jossa *kunnat* hoitavat laajaa väestöpohjaa edellyttävät palvelut yhdessä

Selite: Yhteistoiminta-alueen tehtävät voi hoitaa joko *kuntayhtymä* tai *isäntäkunta*. Jos tehtävät hoitaa isäntäkunta toisten kuntien puolesta, perustetaan tehtävien hoitamista varten alueen kuntien yhteinen toimielin isäntäkunnan organisaatioon.

sv samarbetsområde n

Määritelmä: område där *kommunerna* tillsammans sköter tjänster som kräver ett brett befolkningsunderlag

Selite: De uppgifter som hör till samarbetsområdet kan skötas av en *samkommun* eller av en *värddkommun*. Om uppgifterna sköts av en värddkommun för de andra kommunernas räkning, inrättar kommunerna i området ett gemensamt organ för ändamålet i värddkommunens organisation.

en local government co-management area**en local government collaboration area****en local government joint services area****en local government area of codetermination deprecated****en partnership area deprecated**

Määritelmä: area in which *municipalities* jointly manage services requiring a broad population base

Selite: The tasks of a local government co-management area can be managed either by a *joint municipal authority* or a *host municipality*. If the tasks are managed by a host municipality on behalf of the other municipalities, a joint decision-making body of the area's municipalities is established within the host municipality's organisation for the purposes of managing the tasks in question.

Lisätieto: Termiä partnership ei voi käyttää yhteistoiminta-alueen yhteydessä, koska se viittaa osakkuuteen ja liiketaloudelliseen yhteistyöhön.

G009**isäntäkunta****vastuukunta**

Määritelmä: *kunta*, joka sopimuksen nojalla hoitaa sovittua tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta

Selite: Muut sopijakunnat maksavat isäntäkunnalle oman osansa kustannuksista.

Ks. myös: *yhteistoiminta-alue*

sv värddkommun

Määritelmä: *kommun* som med stöd av avtal sköter en överenskommen uppgift för en eller flera kommuners räkning

Selite: De övriga avtalskommunerna betalar sin andel av kostnaderna till värddkommunen.

Ks. myös: *samarbetsområde*

en host municipality

Määritelmä:	<i>municipality that manages an agreed task on behalf one or more municipalities by virtue of an agreement</i>
Selite:	The other municipalities that are party to the agreement pay their own share of the costs to the host municipality.
Ks. myös:	<i>local government co-management area</i>

G010

ulkoistaminen

ulkoistus

Määritelmä: jonkin toiminnon siirtäminen organisaation ulkopuolisen palveluntuottajan tehtäväksi

Ks. myös: *ostopalvelu*

sv **utläggning**

sv **utkontraktering**

Määritelmä: överlåtelse av en verksamhet till en serviceproducent utanför organisationen

Ks. myös: *köpt tjänst*

en **outsourcing**

en **contracting-out** *deprecated*

Määritelmä: transfer of a function to a service provider outside the organisation

Ks. myös: *outsourced service*

G011

ostopalvelu

Määritelmä: palvelu, jonka palvelunjärjestäjä hankkii korvausta vastaan oman organisaationsa ulkopuoliselta palveluntuottajalta

Selite: *Kunta voi itse päättää, miten sen toimialaan kuuluvat palvelut tuotetaan. Ainoastaan kuntien viranomaistehtävät kunnan täytyy hoitaa itse tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa.*

Ks. myös: *ulkoistaminen*

sv **köpt tjänst**

Määritelmä: tjänst som tjänstetillhandahållaren köper av en serviceproducent utanför sin egen organisation

Selite: *Kommunen kan själv bestämma hur de tjänster som hör till kommunens uppgifter ska produceras. Endast kommunala myndighetsuppgifter måste skötas av kommunen själv eller i samarbete med andra kommuner.*

Ks. myös: *utläggning*

en **outsourced service**

en **purchased service** *admitted*

en **outsourcing service** *narrower concept*

Määritelmä: service which a service purchaser procures from a service provider outside the service purchaser's own organisation in return for payment

Selite: *A municipality may itself decide how services that fall within its area of responsibilities are to be provided. The only activities that are required to be*

managed by the municipality itself or in cooperation with other municipalities are the *official duties of municipalities*.

Lisätieto: In careful use, the term 'outsourcing service' mainly applies to the provider's perspective (an outside company supplies outsourcing services, whereas the recipient company uses outsourced services)

Ks. myös: *outsourcing*

G012

tilaaja-tuottajamalli

tilaaja–tuottaja-malli

tilaaja–tuottaja-toimintatapa

Määritelmä: julkisten palvelujen organisoinnin malli, jossa palvelun tilaajan ja palvelun tuottajan roolit on erotettu toisistaan

Selite: Tilaaja-tuottajamallissa tilaajana voi toimia esim. *kunta* tai kuntien muodostama *yhteistoiminta-alue* ja tuottajana kunnan oma tai sen ulkopuolinen organisaatio.

sv beställar–utförar-modell

sv beställar–utförarmodell

Määritelmä: modell för organiserings av offentliga tjänster där serviceproducentens och beställarens roll särskiljs från varandra

Selite: I beställar–utförarmodellen kan beställaren vara till exempel *kommunen* eller ett *samarbetsområde* som kommunerna bildat. Utföraren (producenten) kan vara kommunens egen eller en utomstående organisation.

en purchaser-provider model

en purchaser-provider split

Määritelmä: basis for organising public services whereby the role of service purchaser is separate from the role of service provider

Selite: In the purchaser-provider model the purchaser may be, for instance, a *municipality* or a *local government co-management area* made up of municipalities, and the provider an organisation run by the municipality itself or an organisation external to it.

G013

hankintamenettely

Määritelmä: *julkisessa hankinnassa käytettävä määrämuotoinen menettely*

Selite: Hankintamenettelyjä ovat avoin menettely, rajoitettu menettely, puitejärjestely, neuvottelumenettely, kilpailullinen neuvottelumenettely, suunnittelukilpailu ja suora hankinta.

sv upphandlingsförfarande n

Määritelmä: formbundet förfarande vid *offentlig upphandling*

Selite: Upphandlingsförfaranden är öppet förfarande, selektivt förfarande, ramavtal, förhandlat förfarande, konkurrenspräglad dialog, projekttävling och direktupphandling.

en procurement procedure

en contract award procedure

Määritelmä:	specified form of procedure to be used in <i>public procurement</i>
Selite:	The following are procurement procedures: open procedure, restricted procedure, framework agreement, negotiated procedure, competitive dialogue, design contest and direct award.

G014

julkinen hankinta

Määritelmä:	julkisyhteisön tai muun hankintayksikön oman organisaationsa ulkopuolelta tekemä tavarán, palvelun tai rakennusurakan hankinta
Selite:	Julkisissa hankinnoissa on noudatettava hankintalainsäädännössä säädettyjä menettelytapoja. <i>Kynnysarvon</i> ylittävät hankinnat on kilpailutettava.
Ks. myös:	<i>kilpailuttaminen</i>

sv offentlig upphandling

Määritelmä:	upphandling som ett offentligt samfund eller någon annan upphandlande enhet genomför vid anskaffning av varor, tjänster eller byggtreprenader utanför sin egen organisation
Selite:	Vid offentlig upphandling ska de förfaranden som föreskrivs i upphandlingslagstiftningen iakttas. Upphandlingar som överstiger <i>tröskelvärde</i> t ska konkurrensutsättas.
Ks. myös:	<i>konkurrensutsättning</i>

en public procurement

en public contract *related concept*

Määritelmä:	procurement of goods, services or building contracts by a public entity or other contracting authority from outside its own organisation
Selite:	Public procurements must comply with the procedures laid down in the legislation on public procurement. Procurements exceeding a <i>threshold value</i> must be put out to tender.
Lisätieto:	Termi public contract viittaa hankintasopimukseen.
Ks. myös:	<i>competitive tendering</i>

G015

kilpailuttaminen

kilpailutus

Määritelmä:	menettely, jossa pyydetään tarjouksia tavarán, palvelun tai rakennusurakan toimittajilta ja valitaan hinnaltaan halvin tai kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous
Selite:	Julkisyhteisön tai muun hankintayksikön on kilpailutettava <i>kynnysarvon</i> ylittävä <i>julkinen hankinta</i> .

sv konkurrensutsättning

Määritelmä:	förfarande där leverantörer av varor, tjänster eller byggtreprenader ombeds lämna anbud, varefter det billigaste eller totalekonomiskt mest fördelaktiga anbudet väljs
Selite:	Offentliga samfund och andra upphandlande enheter ska konkurrensutsätta <i>offentlig upphandling</i> som överstiger <i>tröskelvärde</i> t.

en competitive tendering

en competitive bidding

en call for tenders

en putting out to tender

Määritelmä: procedure in which tenders are requested from goods or services suppliers or building contractors, and the award given to the tender which has the lowest price or is most advantageous in overall financial terms

Selite: A public entity or other contracting authority must subject all *public procurements* that exceed the *threshold value* to competitive tendering.

G016

kynnysarvo

Määritelmä: hankinnan ennakoitu arvo, joka määrittää *julkisen hankinnan* menettelytavan

Selite: Kynnysarvo määrittää sen, sovelletaanko hankintaan kansallista vai Euroopan unionin laajuista kilpailumenettelyä vai voidaananko hankinta tehdä hankintayksikön päättämällä yksinkertaisemmalla menettelyllä.

Ks. myös: *kilpailuttaminen*

sv tröskelvärde n

Määritelmä: uppskattat värde på en *offentlig upphandling*, vilket avgör hur upphandlingen ska genomföras

Selite: Tröskelvärde avgör om upphandlingen ska genomföras enligt ett nationellt upphandlingsförfarande eller inom EU eller om den upphandlande enheten kan välja ett enklare förfarande.

Ks. myös: *konkurrensutsättning*

en threshold value

Määritelmä: anticipated value of the procurement, the magnitude of which will determine the nature of the *public procurement* procedure

Selite: The threshold value determines whether the procurement will be subject to national or European Union competition procedures, or whether the procurement can be made following a simpler procedure decided by the contracting authority.

Ks. myös: *competitive tendering*

G017

kotikunta

Määritelmä: *kunta*, jossa henkilö asuu tai johon hänellä on muuten kiinteä yhteys

Selite: Jos henkilöllä on käytössään useampia asuntoja tai jos hänellä ei ole käytössään asuntoa lainkaan, hänen kotikuntansa on se kunta, jota hän perhesuhteidensa, toimeentulonsa tai muiden vastaavien seikkojen johdosta itse pitää kotikuntanaan tai johon hänellä on edellä mainittujen seikkojen perusteella kiintein yhteys. Vastasyntyneen lapsen kotikunta on hänen äitinsä kotikunta lapsen syntyessä.

Kotikunnan mukaan määräytyy mm. äänioikeus *kunnallisvaaleissa* ja se, mihin kuntaan henkilö maksaa veronsa ja mikä kunta on vastuussa henkilön koulutus-, sosiaali- ja terveystalvasta.

sv hemkommun

Määritelmä: *kommun* som man bor i eller annars har fast anknytning till

Selite: För den som använder flera bostäder eller inte har någon bostad alls är hemkommunen den kommun som personen själv betraktar som sin hemkommun på grund av sina familjeförhållanden, sin utkomst eller andra motsvarande omständigheter eller till vilken personen med hänsyn till dessa omständigheter har den största anknytningen. För ett nyfött barn är hemkommunen moderns hemkommun vid den tidpunkt då barnet föds. I *kommunalvalet* röstar var och en i sin hemkommun, och det är till hemkommunen man betalar skatt. Hemkommunen ansvarar också för utbildnings-, social-, hälso- och sjukvårdstjänster för sina invånare.

en municipality of residence preferred**en place of residence related concept**

Lisätieto: Place of residence can refer to a person's address rather than simply the municipality of residence.

en home municipality informal

Määritelmä: *municipality* in which a person lives or with which he/she otherwise has a firm connection

Selite: If a person has two or more homes or if he/she has no home at all, the municipality of residence is the municipality that he/she regards as the home municipality on account of family relationships, income or other similar considerations, or with which he/she has the firmest connection on the basis of the aforementioned considerations. The municipality of residence of a newborn child is the municipality of residence of its mother at the birth of the child. The municipality in which a person can exercise the right to vote in *local elections* will be the same as the person's municipality of residence, which will also be the municipality to which he/she pays *local income tax* and the municipality responsible for the provision of education, social welfare and health care services for that person.

G018**palveluseteli**

Määritelmä: sitoumus, jonka *kunta* myöntää palveluun oikeutetulle ja jolla kunta sitoutuu korvaamaan kunnan järjestämisvastuulla olevan palvelun kustannukset ulkopuoliselle palvelun tuottajalle kunnan ennalta määräämään arvoon asti

Selite: Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan vastuulle kuuluvia palveluja, erityisesti sosiaali- ja terveysten palveluja.

sv servicesedel

Määritelmä: förbindelse som *kommunen* beviljar en person som är berättigad till en tjänst och genom vilken kommunen förbinder sig att, upp till ett belopp som kommunen bestämt på förhand, ersätta en utomstående serviceproducent för kostnaderna för en tjänst som kommunen ska tillhandahålla

Selite: Systemet med servicesedlar är ett sätt att tillhandahålla tjänster som kommunen ansvarar för, särskilt social- och hälsovårdstjänster.

en service voucher

Määritelmä: undertaking granted by a *municipality* to those entitled to a service, by which the municipality undertakes to compensate an external service provider for the

costs of providing a service for which the municipality is responsible, up to the value determined in advance by the municipality

Selite:

The service voucher is one way of arranging the services for which the municipality is responsible, especially social welfare and health care services.

G019

tehtäväalue

vastuualue

sektori

-toimi

toimiala

hallinnonala

virasto *Lähikäsité*

hallintokunta *hylättävä*

Määritelmä:

<kunnallishallinto> *kunnan* tietyn toimielimen vastuulla oleva *kunnan tehtävien* kokonaisuus

Selite:

Kunnan tehtävät voidaan jakaa ylätasolla muutamaan suureen tehtäväkokonaisuuteen eli tehtäväalueeseen: esim. elinkeinot, hallinto, opetus ja kulttuuri, tekniset palvelut, sosiaalipalvelut, terveys ja ympäristö. Tehtäväalueista käytetään eri kunnissa erilaisia nimityksiä, ja ne voidaan myös jaotella eri tavoin. Esimerkiksi teknisestä tehtäväalueesta voidaan käyttää nimityksiä tekninen virasto, tekninen toimi, tekninen toimiala, tekniset palvelut, tekninen sektori jne. Teknisiin palveluihin kuuluvat esim. *kaavoitus, rakennusvalvonta, kunnallistekniikka* ja *joukkoliikenne*. Vastaavasti voidaan jakaa myös muut kunnan tehtäväalueet. Termillä kunnan toimiala viitataan kaikkiin kunnan tehtäviin. Termillä toimiala voidaan viitata myös kunnan tiettyyn tehtäväalueeseen. Toimi- ja toimialaloppuisilla nimityksillä viitataan usein joko organisaatioyksikköön tai tuon yksikön toimintaan tai molempiin. Virasto puolestaan viittaa yleensä organisatoriseen yksikköön. Termeillä tehtäväalue ja vastuualue voidaan viitata myös yksittäisen *viranhaltijan* vastuulla olevaan tehtäväkokonaisuuteen.

Ks. myös:

yleinen toimiala, erityistoimiala

sv **sektor**

sv **-väsende** *n*

sv **-väsen** *n*

sv **verksamhetsområde** *n*

sv **uppgiftsområde** *n*

sv **ansvarsområde** *n*

sv **verk** *n* *besläktat begrepp*

sv **verksamhet** *vidare begrepp*

sv **förvaltning** *vidare begrepp*

Määritelmä:

<kommunalförvaltning> uppgiftshelhet som ett visst organ i *kommunen* ansvarar för

Selite:

Kommunens uppgifter kan indelas i några stora uppgiftsområden, till exempel näringsliv, förvaltning, undervisning och kultur, tekniska tjänster, social service, hälsa och miljö. Olika kommuner använder olika benämningar på

uppgiftsområdena, och de kan också indelas på olika sätt. Till exempel det tekniska området kan kallas tekniska verket, tekniska väsendet, tekniska tjänster, tekniska sektorn osv. Till de tekniska tjänsterna hör till exempel *planläggning, byggnadstillsyn, kommunalteknik* och *kollektivtrafik*. Också kommunens övriga uppgiftsområden kan indelas på motsvarande sätt. Benämningar som slutar på -väsende avser ofta antingen en organisationsenhet eller enhetens verksamhet eller båda. Verk avser i allmänhet en organisatorisk enhet. Begreppen uppgiftsområde och ansvarsområde kan också avse en enskild tjänsteinnehavares uppgiftsområde.

Lisätieto: Förvaltning tarkoittaa myös hallintoa.

en competence

en area of responsibility

en mandate

en administrative branch

en remit

en xx services

Lisätieto: Esim. healthcare services, technical services.

en function *related concept*

en department *related concept*

en sector *deprecated*

Määritelmä: collectively the *municipality's functions* for which one of the municipality's decision-making bodies is responsible

Selite: A municipality's functions can be divided at the general level into a number of main areas of responsibility, for example businesses, administration, education and culture, technical services, social services, health care, and the environment. The names given to these differ from one municipality to the next, and they may also be divided in different ways. For example, the technical area of responsibility can be called the technical department, technical services, technical function, etc. The range of technical services can include *statutory land use planning, local building control, municipal engineering* and *public transport*. Other municipal functions may also be divided up in this way. The term municipality's area of responsibilities refers to all the tasks of a municipality. The term can also refer to a specific area of responsibility of a municipality. Names ending in 'services' or 'function' will usually refer either to an organisational unit itself or to the actual functions of such a unit, or to both. Department, on the other hand, generally refers to an organisational unit. The terms 'competence', 'area of responsibility', 'mandate' and 'remit' can also refer to a group of activities for which an individual local government officer is responsible.

Ks. myös: *optional functions of a municipality, statutory functions of a municipality*

G020

terveydenhuolto

Määritelmä: organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on taata yhteiskunnan jäsenille riittävät terveyden- ja sairaanhoidon palvelut

Selite: Suomessa terveydenhuollon järjestäminen on yksi *kuntien* keskeisistä tehtävistä. Terveysdenhuoltoon sisältyvät *perusterveydenhuolto* ja *erikoissairaanhoito*. Kuntien lisäksi myös yksityissektori tarjoaa

terveydenhuollon palveluita, erityisesti suuremmissa kaupungeissa. Sekä yksityisellä että julkisella työnantajalla on lakisääteinen velvollisuus järjestää työntekijöilleen työterveyshuolto. Työnantaja voi hankkia työterveyshuollon palvelut *terveyskeskukselta* tai yksityiseltä palveluntuottajalta tai järjestää ne itse tai yhdessä toisten työnantajien kanssa.

sv **hälso- och sjukvård**

sv **hälsovård** svFI *snävare begrepp*

Määritelmä: organiserad verksamhet som syftar till att garantera samhällsmedlemmar tillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster

Selite: I Finland hör tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster till *kommunernas kärnuppgifter*. I hälso- och sjukvården ingår *primärvård* och *specialiserad sjukvård*. Utöver kommunerna erbjuder också privata sektorn hälso- och sjukvårdstjänster, särskilt i större städer. Både privata och offentliga arbetsgivare har lagstadgad skyldighet att tillhandahålla företagshälsovård för sina anställda. Arbetsgivaren kan köpa företagshälsovårdstjänster av en *hälsocentral* eller en privat serviceproducent eller tillhandahålla dem själv eller tillsammans med andra arbetsgivare.

Lisätieto: I Sverige omfattar ordet hälsovård inte sjukvård. Därför bör man undvika att använda hälsovård som motsvarighet till "terveydenhuolto", som också inbegriper sjukvård. Den finska motsvarigheten till hälsovård är "terveydenhoito".

en **health care service** *preferred*

en **health care** *shorter form*

en **public health care service** *narrower concept*

en **public health service** *admitted narrower concept*

Määritelmä: service provision aimed at guaranteeing sufficient health care and medical care for all members of society

Selite: In Finland, the provision of health care is one of the main tasks of *municipalities*. The health care service comprises *primary health care* and *specialised health care*. In addition to provision by the municipalities, health care services are also offered by the private sector, especially in the larger cities. Employers in both the private and public sectors have a statutory obligation to arrange occupational health care for their employees. The employer may obtain occupational health care services from a *health centre* or private service provider, or arrange such services itself or jointly with other employers.

Lisätieto: Can be used in the plural when referring not to the entity or system but rather to the services themselves.

G021

perusterveydenhuolto

kansanterveystyö

Määritelmä: *terveydenhuollon* osa-alue, johon kuuluu yksilöön, väestöön ja elinympäristöön kohdistuva terveyden edistäminen ja yksilön sairaanhoito

Selite: Perusterveydenhuollon järjestäminen on yksi keskeisistä *kunnan* tehtävistä. Perusterveydenhuoltoa ovat terveysneuvonta, terveystarkastukset, seulonnat, neuvolapalvelut, kouluterveydenhuolto, opiskeluterveydenhuolto, työterveyshuolto, *ympäristöterveydenhuolto*, päivystys, avosairaanhoito,

kotisairaanhoito, kotisairaala- ja sairaalahoito, suun terveydenhuolto, mielenterveystyö, päihdetyö ja lääkinnällinen kuntoutus.

sv **primärvård** *rekommenderas*

sv **folkhälsoarbete** *n*

sv **primärhälsovård**

Määritelmä: delområde inom *hälso- och sjukvården* vilket omfattar hälsofrämjande som är inriktat på individen, befolkningen och livsmiljön samt sjukvård för individen

Selite: Primärvården hör till *kommunens* kärnuppgifter. Primärvården omfattar hälsorådgivning, hälsokontroller, screening, rådgivningstjänster, skolhälsovård, studenthälsovård, företagshälsovård, *miljö- och hälsoskydd*, jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mun- och tandvård, mentalvårdsarbete, missbrukarvård och medicinsk rehabilitering.

en **primary health care**

Määritelmä: part of the *health care service*, comprising health promotion targeted at individuals, the general population and the environment in which people live, and medical care for individuals

Selite: Arranging primary health care is one of the main fields of activity of *municipalities*. Primary health care is made up of health information and advice, medical examinations, screening, maternity and child health clinics, school health service, student health care, occupational health care, *environmental health*, emergency care, community health care, home nursing care, hospital-based home care, hospital care, oral health, mental health work, substance abuse work and medical rehabilitation services.

G022

ympäristöterveydenhuolto

- Määritelmä:** *perusterveydenhuollon* osa-alue, jonka tarkoituksena on varmistaa elinympäristön terveellisyys ja turvallisuus
- Selite:** Ympäristöterveydenhuoltoa ovat esim. terveydensuojelu, tupakka-, kemikaali-, elintarvike- ja kuluttajaturvallisuusvalvonta sekä eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle.
Kunnat vastaavat ympäristöterveydenhuollon toteuttamisesta omalla alueellaan. Kunnan, jolla ei ole riittävästi resursseja (10 htv) ympäristöterveydenhuollon tehtäviin, on kuuluttava johonkin ympäristöterveydenhuollon *yhteistoiminta-alueeseen*.

sv miljö- och hälsoskydd n

sv miljöhälsovård svFI avrådd

- Määritelmä:** delområde inom *primärvården* vilket syftar till att trygga hälsa och säkerhet i livsmiljön

- Selite:** Till miljö- och hälsoskyddet hör till exempel hälsoskydd, tobaks-, kemikalie-, livsmedels- och konsumentssäkerhetstillsyn samt veterinärvård och djurskydd. Målet för miljö- och hälsoskyddet är att förebygga, minska och undanröja faktorer som kan medföra risker eller men för människornas hälsa och livsmiljö.
Kommunerna ansvarar för miljö- och hälsoskyddet inom sitt område. De kommuner som inte har tillräckliga resurser (10 årsverken) för att sköta miljö- och hälsoskyddsuppgifterna ska höra till något *samarbetsområde* för miljö- och hälsoskydd.

en environmental health

en environmental health care

en environmental health services pl

- Määritelmä:** part of *primary health care* and aimed at ensuring the health and safety of the environment in which people live

- Selite:** Examples of environmental health care include: health protection; monitoring of tobacco, chemicals, food and consumer safety; and veterinary care and animal welfare. The aim of environmental health services is to prevent, reduce and eliminate factors that can endanger or adversely affect human health and the environment in which people live.
Each *municipality* is responsible for ensuring that environmental health services are in place within its own area. A municipality that does not have the necessary resources (10 man-years) for environmental health tasks is required to join a *local government co-management area* for environmental health.

- Lisätieto:** Also used in the singular, as the name of an organisational unit, for example.

G023

erikoissairaanhoito

- Määritelmä:** *terveydenhuollon* osa-alue, johon kuuluu lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisaloilla tehtävä sairaanhoito

- Selite:** Erikoissairaanhoitoa ovat lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaiset sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon,

päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvat terveydenhuollon palvelut.

sv specialiserad sjukvård

sv specialistsjukvård *svSE*

sv specialsjukvård *svFI*

Määritelmä: delområde inom *hälso- och sjukvården* vilket omfattar sjukvård inom medicinska och odontologiska specialiteter

Selite: Specialiserad sjukvård är sådana hälso- och sjukvårdstjänster inom medicinska och odontologiska specialiteter som gäller förebyggande, undersökning och behandling av sjukdomar, prehospital akutsjukvård, jour och medicinsk rehabilitering.

en specialised health care

en specialised medical care

en specialised care *shorter form*

en secondary health care *narrower concept*

Määritelmä: part of the *health care service* and comprising medical care performed in specialised fields within medicine and dentistry

Selite: Specialised health care is made up of health care services in specialised fields within medicine and dentistry concerning disease prevention, examination, treatment, emergency medicine, emergency care and medical rehabilitation services.

G024

terveyskeskus

Määritelmä: *perusterveydenhuollosta* vastaava *kunnan* tai *kuntayhtymän* ylläpitämä toimintayksikkö

Selite: Terveyskeskuksella voi olla useita toimipaikkoja eli terveysasemia tai sairaaloita.

sv hälsocentral

sv hälsovårdscentral

Määritelmä: verksamhetsenhet som ansvarar för *primärvården* och som drivs av en *kommun* eller *samkommun*

Selite: En hälsocentral kan ha flera verksamhetsställen, dvs. hälsostationer eller sjukhus.

Lisätieto: I Sverige kallas hälsocentraler vårdcentraler.

en health centre

en health center *enUS*

Määritelmä: operating unit responsible for *primary health care* and maintained by a *municipality* or *joint municipal authority*

Selite: A health centre may operate at two or more sites, i.e. branch health centres or hospitals.

G025

sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

sairaanhoitopiiri**erikoissairaanhoidon kuntayhtymä** *epävirallinen***erikoissairaanhoitopiiri** *epävirallinen*

Määritelmä: *kuntayhtymä*, joka vastaa jäsenkuntiensa asukkaille annettavista *erikoissairaanhoidon* palveluista

Selite: Erikoissairaanhoidon järjestämiseksi *kunnan* on kuuluttava johonkin sairaanhoitopiiriin kuntayhtymään. Sairaanhoitopiiriin kuntayhtymä antaa alueensa *terveyskeskuksille* niiden tarvitsemia erikoissairaanhoidon palveluja, joita ei ole tarkoituksenmukaista tuottaa terveyskeskuksissa. Lisäksi sairaanhoitopiiriin kuntayhtymä vastaa tehtäväalueensa tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoiminnasta sekä kunnallisen *terveydenhuollon* tietojärjestelmien yhteensovittamisesta. Sairaanhoitopiiriin kuntayhtymällä on sairaaloita ja muita toimintayksiköitä.

sv **samkommun för ett sjukvårdsdistrikt**sv **sjukvårdsdistrikt** *n*sv **samkommun för specialiserad sjukvård** *inofficiell*

Määritelmä: *samkommun* som ansvarar för den *specialiserade sjukvården* för medlemskommunernas invånare

Selite: För att uppfylla förpliktelsen att ordna specialiserad sjukvård ska *kommunen* höra till en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt. Samkommunen tillhandahåller *hälsocentralerna* inom sitt område sådana specialiserade sjukvårdstjänster som det inte är ändamålsenligt att hälsocentralerna producerar. Dessutom ska samkommunen sörja för forskning, utvecklingsverksamhet och utbildning inom sitt uppgiftsområde och för samordningen av informationssystemen inom den kommunala *hälso- och sjukvården*. Samkommunen har sjukhus och andra verksamhetsenheter.

en **joint municipal authority for specialised health care**en **hospital district**

Lisätieto: Used as the name of the authority that provides these services, but can also refer simply to the administrative area.

en **health care district**

Määritelmä: *joint municipal authority* responsible for the provision of *specialised health care* services to residents of its member municipalities

Selite: For the purpose of arranging specialised health care a *municipality* must belong to a joint municipal authority for medical services. The joint municipal authority for specialised health care provides the *health centres* in its area with the specialised health care services they need which cannot be provided appropriately at health centres. The joint municipal authority for specialised health care is also responsible for research, development and training in its area of responsibility and for coordinating the municipal *health care service* information systems within its area. The joint municipal authority for specialised health care will operate hospitals and other operating units.

Lisätieto: Used as the name of the authority that provides these services, but can also refer simply to the administrative area.

G026**hoitotakuu**

Määritelmä: lakisääteinen oikeus saada määräajassa kiireettömän hoidon tarpeen arviointi ja tarpeelliseksi todettu hoito

Selite: Kiireettömällä hoidolla tarkoitetaan hoitoa, jossa tila ei vaadi välitöntä hoitoon pääsyä, vaan potilas voi odottaa sekä hoidon tarpeen arviointiin että hoitoon pääsyä. Kiireelliseen hoitoon on päästävä heti.

sv vårdgaranti

Määritelmä: lagstadgad rätt att inom en viss tid få ett icke akut vårdbehov bedömt samt den vård och behandling som konstaterats vara nödvändig

Selite: Med icke akut vårdbehov avses att patientens tillstånd inte kräver omedelbara insatser, utan att han eller hon kan vänta med bedömningen och vården. Ett akut vårdbehov ska tillgodoses omedelbart.

en treatment time guarantee preferred

en care guarantee admitted

Määritelmä: statutory right to receive within a specified period both an assessment of the need for non-urgent treatment and any treatment found to be necessary

Selite: Non-urgent treatment refers to a situation where immediate access to treatment is not required, but instead the patient can wait for an assessment of the need for treatment and for the treatment itself. Urgent treatment must be available immediately.

G027

sosiaalihuolto

Määritelmä: viranomaisten organisoima toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää riittävät *sosiaalipalvelut* ja niihin kuuluva taloudellinen tuki

Selite: Sosiaalihuolto on osa sosiaaliturvaa, johon kuuluu lisäksi toimeentuloturva eli mm. työttömyysturva, eläkkeet, erilaiset sairaus-, äitiys- ja perhe-etuudet. Sosiaalihuoltoon kuuluvat sosiaalipalvelut, *toimeentulotuki*, sosiaaliavustukset ja sosiaalinen luotto.

sv socialvård

Määritelmä: av myndigheter organiserad verksamhet som syftar till att tillhandahålla tillräcklig *social service* och ekonomiskt stöd som ingår i denna service

Selite: Socialvården utgör en del av den sociala tryggheten som också omfattar utkomstskydd, dvs. bland annat arbetslöshetsskydd, pensioner och olika sjuk-, moderskaps- och familjeförmåner. Till socialvården hör social service, *utkomststöd*, sociala understöd och social kredit.

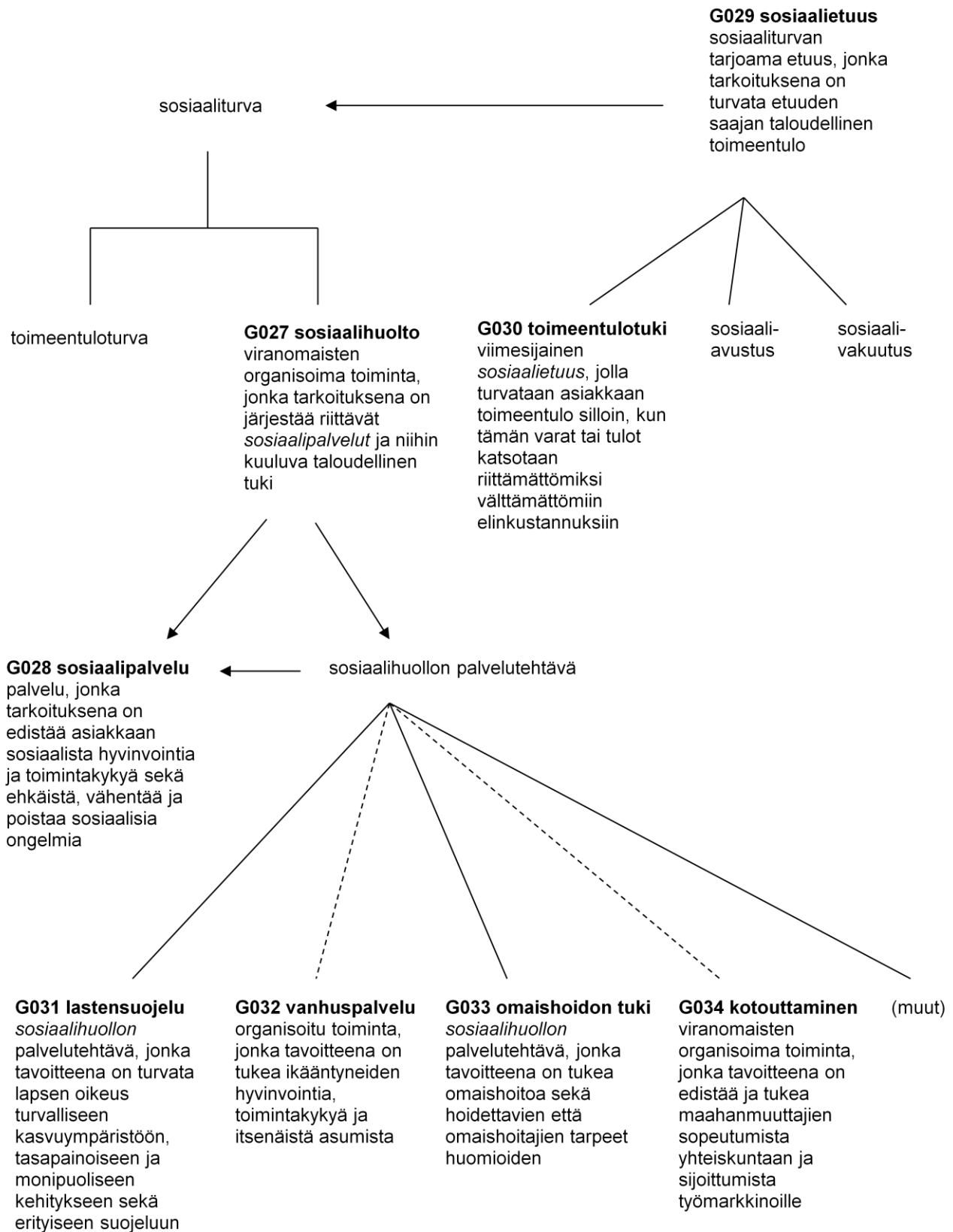
en social welfare

en social welfare services pl

Määritelmä: actions of public authorities aimed at arranging sufficient provision of *social services* and the financial support for these

Selite: Social welfare is part of social security, which also includes income security (i.e. unemployment benefit, pensions, various sickness, maternity and family benefits, etc). Social welfare comprises social services, *social assistance*, social security benefits and social lending.

Käsitekaavio 17: Sosiaaliturva

G028

sosiaalipalvelu

- Määritelmä: palvelu, jonka tarkoituksena on edistää asiakkaan sosiaalista hyvinvointia ja toimintakykyä sekä ehkäistä, vähentää ja poistaa sosiaalisia ongelmia
- Selite: Sosiaalipalvelujen järjestäminen on yksi *kunnan* keskeisistä tehtävistä. Lakisääteisiä sosiaalipalveluja ovat mm. sosiaalityö, kasvatus- ja perheneuvonta, kotipalvelu, asumispalvelu, laitoshuolto, perhehoito, vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta, vammaisten henkilöiden työtoiminta, *lastensuojelu*, lasten päivähoito, kehitysvammaisten erityishuolto, vammaisuuden perusteella annettava palvelu, päihdehuolto, isyyden selvittäminen ja vahvistaminen, adoptio- eli ottolapsineuvonta, perheasioiden sovittelu, *omaishoidon tuki* ja kuntouttava työtoiminta. Näiden lisäksi kunta voi harkintansa mukaan järjestää muitakin sosiaalipalveluja asukkailleen. Myös yksityissektori ja kolmas sektori (esim. järjestöt ja seurakunnat) tarjoavat sosiaalipalveluja.

sv social service

sv socialservice

- Määritelmä: service som syftar till att främja klientens sociala välfärd och funktionsförmåga samt förebygga, minska och eliminera sociala problem

Selite: Den sociala servicen hör till *kommunens* kärnuppgifter. Lagstadgad social service är bland annat socialarbete, uppfostrings- och familjerådgivning, hemservice, boendeservice, institutionsvård, familjevård, verksamhet i sysselsättnings syfte för handikappade, arbetsverksamhet för handikappade, *barnskydd*, barndagvård, specialomsorger om utvecklingsstörda, service för handikappade, missbrukarvård, utredning och fastställande av faderskap, adoptionsrådgivning, medling i familjefrågor, *stöd för närståendevård* och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Därutöver kan kommunen enligt egen prövning tillhandahålla också annan social service för sina invånare. Även privata sektorn och tredje sektorn (t.ex. organisationer och församlingar) erbjuder social service.

en social services pl

- Määritelmä: services aimed at promoting the social wellbeing and functional capacity of the client, and preventing, reducing and eliminating social problems

Selite: Arranging social services is one of the key duties of a *municipality*. Statutory social services include social work, child guidance and family counselling, home-help service, housing service, institutional care, family care, employment support activities for persons with disabilities, work experience for persons with disabilities, *child welfare*, child daycare, special care for people with intellectual disabilities, services for persons with disabilities, substance abuse care, paternity investigation and confirmation, adoption counselling, family mediation, *informal care support* and rehabilitating work experience. In addition to these, the municipality may, as it sees fit, arrange other social services for its residents. The private sector and the third sector (e.g. organisations and parishes) also provide social services.

Ks. myös: *social welfare*

G029

sosiaalietuus

sosiaaliturvaetus

Määritelmä: sosiaaliturvan tarjoama etuus, jonka tarkoituksena on turvata etuuden saajan taloudellinen toimeentulo

Selite: Sosiaalietuuksia ovat sosiaalivakuutukset, sosiaaliavustukset ja viimesijainen *toimeentulotuki*. Sosiaalivakuutusten, kuten eläkkeiden, sairausvakuutuksen ja työttömyysturvan, sekä sosiaaliavustusten toimeenpano kuuluu Kansaneläkelaitokselle, yksityisten ja julkisten alojen eläkelaitoksille sekä työttömyyskassoille. Viimesijaisen toimeentulotuen myöntäminen puolestaan kuuluu *kuntien* tehtäviin. Useat sosiaalietuudet on turvattu lainsäädännössä *subjektiivisinä oikeuksina*.

sv social förmån

Määritelmä: förmån som hör till den sociala tryggheten och som syftar till att trygga förmånstagarens ekonomiska utkomst

Selite: Sociala förmåner är socialförsäkringar, sociala understöd och *utkomststöd*, som är en sistahandsförmån. Socialförsäkringarna, såsom pensioner, sjukförsäkringar och arbetslöshetsskyddet, och verkställandet av sociala understöd hör till Folkpensionsanstalten, pensionsanstalterna inom privata och offentliga sektorn och arbetslöshetskassorna. Utkomststöd beviljas däremot av *kommunerna*. Många sociala förmåner har genom lagstiftning tryggats som *subjektiva rättigheter*.

en social benefits pl

Määritelmä: benefit provided by the social security system with the aim of securing the benefit recipient's financial means of subsistence

Selite: Social benefits comprise social insurance, social security benefits and, as last resort, *social assistance*. The provision of social insurance (e.g. pensions, sickness insurance and unemployment security) and social security benefits is the domain of the Social Insurance Institution of Finland, private and public sector pension institutions, and unemployment funds. The granting of social assistance as a last resort falls within the purview of the *municipalities*. Most social benefits are safeguarded in legislation in the form of *subjective rights*.

G030

toimeentulotuki

Määritelmä: viimesijainen *sosiaalietuus*, jolla turvataan asiakkaan toimeentulo silloin, kun tämän varat tai tulot katsotaan riittämättömiksi välttämättömiin elinkustannuksiin

Selite: Toimeentulotuen myöntää *kunta*. Toimeentulotuki muodostuu perustoimeentulotuesta, täydentävästä toimeentulotuesta ja ehkäisevästä toimeentulotuesta.

sv utkomststöd n

Määritelmä: *social förmån* som beviljas i sista hand och som tryggar utkomsten för en klient som konstaterats ha för lite tillgångar eller inkomster för att klara de nödvändiga levnadskostnaderna

Selite: Utkomststödet beviljas av *kommunen*. Utkomststödet består av grundläggande utkomststöd, kompletterande utkomststöd och förebyggande utkomststöd.

Lisätieto: I Sverige motsvaras utkomststöd av försörjningsstöd, tidigare socialbidrag.

en social assistance preferred

en income maintenance admitted

en subsistence benefit admitted

en income support related concept

- Määritelmä: last-resort *social benefit* for securing a client's financial means of subsistence when his/her resources or income are considered insufficient to meet essential living costs
- Selite: Social assistance is granted by *municipalities*. Social assistance comprises basic social assistance, supplementary social assistance and preventive social assistance.

G031

lastensuojelu

- Määritelmä: *sosiaalihuollon* palvelutehtävä, jonka tavoitteena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun
- Selite: Lastensuojelu jaetaan ehkäisevään lastensuojeluun sekä lapsi- ja perhekohtaiseen lastensuojeluun. Ehkäisevää lastensuojelua on mm. lastenneuvolassa, päivähoidossa tai nuorisotyössä annettava tuki. Lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua ovat mm. avohuollon tukitoimet, lapsen kiireellinen sijoitus ja huostaanotto.

sv barnskydd n

- Määritelmä: uppgift som hör till *socialvården* och som syftar till att trygga barnets rätt till en trygg uppväxtmiljö, en harmonisk och mångsidig utveckling och särskilt skydd
- Selite: Barnskyddet indelas i förebyggande barnskydd samt barn- och familjeinriktat barnskydd. Förebyggande barnskydd är bland annat stöd som ges vid barnrådgivningen och inom dagvården eller ungdomsarbetet. Barn- och familjeinriktat barnskydd är bland annat stödåtgärder inom öppenvården samt brådskande placering och omhändertagande av barn.

en child welfare

en child protection

- Määritelmä: *social welfare* service aimed at securing a child's right to a safe growth environment, balanced and well-rounded development, and special protection
- Selite: Child welfare is divided into preventive child welfare and child-specific and family-specific child welfare. Preventive child welfare includes the support given in child-health clinics, daycare and youth work. Child-specific and family-specific child welfare include provision of support in non-institutional care, emergency placement of the child, and taking the child into care.

G032

vanhuspalvelu

vanhustenuolto

vanhustenhoito

- Määritelmä: organisoitu toiminta, jonka tavoitteena on tukea ikääntyneiden hyvinvointia, toimintakykyä ja itsenäistä asumista
- Selite: Vanhuspalvelua ovat esim. päivätoiminta, kotipalvelu, kotihoito, tavallinen ja tehostettu palveluasuminen sekä vanhainkotihoito.

sv äldreomsorg

sv **äldreservice**
 sv **äldrevård**
 sv **åldringsvård**

Määritelmä: organiserad verksamhet som syftar till att stödja de äldres välmående, funktionsförmåga och självständiga boende

Selite: Äldreomsorgen omfattar till exempel dagverksamhet, hemservice, hemvård, vanligt och effektiverat serviceboende samt vård på ålderdomshem.

Lisätieto: Ordet äldre är ofta att föredra som förled, eftersom det är modernare och har en positivare klang än åldring.

en **services for the elderly**
 en **elderly care**
 en **services for senior citizens**

Määritelmä: service provision aimed at supporting the wellbeing and functional capacity of older people and their ability to live independently

Selite: Services for the elderly include day activities, home-help service, home care, standard and intensive sheltered housing, and residential care for the elderly.

G033

omaishoidon tuki

Määritelmä: *sosiaalihuollon* palvelutehtävä, jonka tavoitteena on tukea omaishoitoa sekä hoidettavien että omaishoitajien tarpeet huomioiden

Selite: Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaishoitajan eli omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavista hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

sv **stöd för närståendevård** *n*

Määritelmä: serviceuppgift som hör till *socialvården* och som syftar till att stödja närståendevården med beaktande av både vårdtagarnas och närståendevårdarnas behov

Selite: Med närståendevård avses att vård och omsorg för en äldre, handikappad eller sjuk person ordnas i hemförhållanden med hjälp av en närståendevårdare, dvs. en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära. Stödet för närståendevård består av tjänster för den vårdbehövande och av vårdarvode och ledigheter för närståendevårdaren och tjänster som stöder närståendevården.

en **informal care support**

en **family caregiver support** *narrower concept*

Määritelmä: *social welfare* service aimed at supporting informal care while taking into account the needs of both the person being cared for and the carer

Selite: Informal care refers to care and attention given at home to someone who is elderly, disabled or sick with the help of an informal carer, i.e. a relative or other individual who is close to the person being cared for. Informal care support consists of services provided for the person being cared for and the care fees, time off and informal care support services given to the informal carer.

Lisätieto: Family caregiver support on amerikkalainen tukimuoto, joka on tarkoitettu erityisesti vanhusta kotona hoitaville.

G034

kotouttaminen

Määritelmä: viranomaisten organisoima toiminta, jonka tavoitteena on edistää ja tukea maahanmuuttajien sopeutumista yhteiskuntaan ja sijoittumista työmarkkinoille

Selite: Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja ja tukea samalla hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen. *Kunnalla* on alueellaan vastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta. Kunta järjestää kotoutumista tukevia palveluja maahanmuuttajille.

sv integration

Määritelmä: av myndigheter organiserad verksamhet som syftar till att hjälpa invandrare att anpassa sig till samhället och komma in på arbetsmarknaden

Selite: Med integration avses utveckling i växelverkan mellan invandraren och samhället i syfte att ge invandraren de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att bevara sitt eget språk och sin egen kultur stöds. *Kommunen* har inom sitt område ansvaret för att utveckla, planera och följa upp invandrarnas integration. Kommunen ska tillhandahålla integrationsfrämjande tjänster för invandrare.

en integration of immigrants

Määritelmä: service provision by public authorities aimed at promoting and supporting the integration of immigrants in society and their placement on the labour market

Selite: Integration refers to the interactive development of immigrants with society at large, the aim of which is to provide immigrants with the knowledge and skills needed in society and in working life, and also to support the opportunities for immigrants to maintain their own language and culture.

Municipalities are responsible, within their own area, for developing, planning and monitoring the integration of immigrants. Municipalities provide services to support the integration of immigrants.

G035

erityishuoltopiiri

Määritelmä: alueellinen yksikkö, jonka tehtävänä on antaa alueensa kehitysvammaisille erityishuollon palveluja

Selite: Suomi on jaettu kehitysvammaisten erityishuoltoa varten erityishuoltopiireihin. Ne on Helsinkiä lukuun ottamatta organisoitu *kuntayhtymiksi*. Jokaisen *kunnan* on kuuluttava erityishuoltopiiriin. Piirit vastaavat mm. laitoshoidon tuottamisesta sekä suuresta määrästä avopalveluja.

sv specialomsorgsdistrikt n

Määritelmä: regional enhet som inom sitt område tillhandahåller specialomsorgstjänster för utvecklingsstörda

Selite: Finland är indelat i specialomsorgsdistrikt som sköter specialomsorgerna om utvecklingsstörda. Med undantag av Helsingfors är specialomsorgsdistriken organiserade i form av *samkommuner*. Varje *kommun* ska höra till ett specialomsorgsdistrikt. Distrikten ansvarar bland annat för institutionsvården och en stor mängd öppenvårdstjänster.

en special care district

en special welfare district

Määritelmä: regional unit with the task of providing, with its own area, special care services for people with intellectual disabilities

Selite: Finland is divided into special care districts for the purpose of providing special care services to people with intellectual disabilities. With the exception of Helsinki, these districts are organised as *joint municipal authorities*. Every municipality is required to belong to a special care district. The responsibilities of the districts include provision of institutional care and a variety of non-institutional services.

G036

erityishuoltopiirin kuntayhtymä

erityishuollon kuntayhtymä

Ks. myös: *erityishuoltopiiri*

sv samkommun för ett specialomsorgsdistrikt

sv samkommun för specialomsorger

Ks. myös: *specialomsorgsdistrikt*

en joint municipal authority for a special care district

Ks. myös: *special care district*

G037

opetus- ja kulttuuripalvelut

opetus- ja kulttuuritoimi

Määritelmä: <kunnallishallinto> *kunnan tehtäviin* kuuluva opetus- ja kulttuuritoiminta

Selite: Kunnan järjestämiin tai rahoittamiin opetus- ja kulttuuripalveluihin kuuluvat mm. *esiopetus, perusopetus*, koululaisten *aamu- ja iltapäivätoiminta*, *lukiokoulutus*, *ammattillinen peruskoulutus*, ammatillinen aikuiskoulutus, ammattikorkeakoulut, *taiteen perusopetus*, *nuorisotyö*, *liikuntapalvelut*, yleinen kulttuuritoiminta, museo-, teatteri- ja orkesteritoiminta sekä yleiset kirjastot. Yleiseen kulttuuritoimintaan kuuluu mm. avustustoiminta, tapahtumien järjestäminen ja tukeminen sekä lasten ja nuorten kulttuuripalvelujen järjestäminen. Kunnat ylläpitävät taide- ja kulttuurilaitoksia ja rahoittavat yhdessä valtion kanssa niiden toimintaa.

sv undervisnings- och kulturverksamhet

sv undervisnings- och kulturtjänster *pl*

sv undervisnings- och kulturväsende *n*

Määritelmä: <kommunalförvaltning> *kommunens uppgifter* inom undervisning och kultur

Selite: Till de undervisnings- och kulturtjänster som kommunen tillhandahåller eller finansierar hör bland annat *föreskoleundervisning*, *grundläggande utbildning*, *morgon- och eftermiddagsverksamhet* för skolelever, *gymnasieutbildning*,

grundläggande yrkesutbildning, yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolor, *grundläggande konstundervisning*, *ungdomsarbete*, *idrottstjänster*, allmän kulturverksamhet, museer, teatrar och orkestrar samt allmänna bibliotek.

I den allmänna kulturverksamheten ingår bland annat stödverksamhet, ordnande av och understöd för evenemang samt kulturtjänster för barn och unga. Kommunerna driver konst- och kulturinstitutioner och finansierar deras verksamhet tillsammans med staten.

en **educational and cultural services** *pl*

en **educational and cultural services department** *related concept*

Lisätieto: Viittaa opetus- ja kulttuuripalveluihin organisaatioyksikkönä.

en **department for educational and cultural services** *related concept*

Määritelmä: provision of educational and cultural services, constituting one of the duties of a *municipality*

Selite: Educational and cultural services arranged or funded by municipalities include *pre-primary education*, *basic education*, *before-school and after-school activities* for schoolchildren, *upper secondary education*, *vocational upper secondary education and training*, vocational adult education and training, polytechnics, *basic education in the arts*, *youth work*, *sports services*, general cultural services, museum, theatre and orchestra services, and public libraries. General cultural services include grant provision, events organising and support, and organising cultural services for children and young people. The municipalities maintain artistic and cultural institutions, and fund the activities of these jointly with the state.

Lisätieto: Viittaa opetus- ja kulttuuripalveluihin organisaatioyksikkönä.

G038

esiopetus

Määritelmä: alle kouluikäisille tarkoitettu, *perusopetukseen* valmentava koulutus

Selite: *Kunta* voi järjestää esiopetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia sen muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta. Kunta vastaa siitä, että esiopetus järjestetään perusopetuslain (628/1998) mukaisesti.

sv **förskoleundervisning**

Määritelmä: undervisning för barn under skolåldern som förberedelse för den *grundläggande utbildningen*

Selite: *Kommunen* kan ordna förskoleundervisningen själv eller tillsammans med andra kommuner eller köpa den av en annan offentlig eller privat serviceproducent. Kommunen ansvarar för att förskoleundervisningen ordnas i enlighet med lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

en **pre-primary education**

Määritelmä: education for children below school age to prepare them for *basic education*

Selite: A *municipality* may arrange pre-primary education itself or jointly with other municipalities, or may obtain it from another public-sector or private-sector service provider. The municipality is responsible for ensuring that pre-primary education is arranged in accordance with the Basic Education Act (628/1998).

Lisätieto: In Finland, basic education starts at the age of 7.

G039**perusopetus**

- Määritelmä: kaikille tarkoitettu yleissivistävä koulutus, jossa pitää suorittaa tietty lakisääteinen oppimäärä
- Selite: Perusopetusta annetaan peruskoulussa. Sen lisäksi sitä voidaan antaa myös kansanopistoissa, aikuislukioissa tai muissa oppilaitoksissa. Perusopetukseen osallistumalla tai hankkimalla muulla tavoin vastaavat tiedot suoritetaan perusopetuslakiin (628/1998) perustuva oppimäärä.
Kunta on perusopetuslain nojalla velvollinen järjestämään perusopetusta alueensa oppivelvollisuusikäisille lapsille. Valtioneuvosto voi myöntää luvan perusopetuksen järjestämiseen myös rekisteröidylle yhteisölle, säätiölle tai valtiolle.
- Ks. myös: *kotikuntakorvaus*

sv grundläggande utbildning

- Määritelmä: allmänbildande utbildning som är avsedd för alla och där en viss lagstadgad lärokurs ska fullgöras
- Selite: Den grundläggande utbildningen ges i grundskolor. Den kan också ges vid folkhögskolor, vuxengymnasier eller andra läroanstalter. Genom att delta i den grundläggande utbildningen eller inhämta motsvarande kunskaper på annat sätt fullgör eleverna lärokursen enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998).
Kommunen är enligt lagen skyldig att anordna grundläggande utbildning för läropliktiga barn inom kommunens område. Statsrådet kan också bevilja en registrerad sammanslutning, en stiftelse eller staten tillstånd att anordna grundläggande utbildning.
- Ks. myös: *hemkommunsersättning*

en basic education

- Määritelmä: general education intended for everyone in which a specified statutory syllabus has to be followed
- Selite: Basic education is provided at comprehensive schools. It may also be given at folk high schools, general upper secondary schools for adults, or other educational institutions. The syllabus laid down in the Basic Education Act (628/1998) is taken by attending basic education or by obtaining the equivalent knowledge in another way.
Under the Basic Education Act, *municipalities* have an obligation to arrange basic education for children of compulsory school attendance age in their own area. The Government may also grant a registered organisation, foundation or the state a permit to provide basic education.
- Ks. myös: *municipality of residence reimbursement*

G040**aamu- ja iltapäivätoiminta**

- Määritelmä: ennen oppitunteja ja niiden jälkeen järjestettävä vapaa-ajan toiminta, joka on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä erityisopetuksen oppilaille
- Selite: *Kunnat* päättävät aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä. Kuntien lisäksi toimintaa järjestävät mm. urheiluseurat, seurakunnat ja vanhempainyhdistykset.

sv morgon- och eftermiddagsverksamhet

Määritelmä: fritidsverksamhet som ordnas före och efter lektionerna och som är avsedd för elever i årskurs ett och två och för elever som får specialundervisning

Selite: *Kommunerna* bestämmer om de ska ordna morgon- och eftermiddagsverksamhet. Verksamheten kan också ordnas av till exempel idrottsföreningar, församlingar och föräldraföreningar.

Lisätieto: Eftermiddagsverksamheten brukar på svenska kallas Eftis.

en before-school and after-school activities *pl***en morning and afternoon activities *pl deprecated***

Määritelmä: free-time activities arranged before and after school for first- and second-year pupils and for pupils in special needs education

Selite: *Municipalities* decide on the provision of before-school and after-school activities. Such activities are arranged not only by municipalities but also by, for example, sports clubs, parishes and parents' associations.

G041**ammattillinen peruskoulutus**

Määritelmä: ammatilliseen perustutkintoon johtava tai valmistava ammatillinen koulutus

Selite: Ammatillista peruskoulutusta järjestävät esim. ammatilliset oppilaitokset, erityisoppilaitokset ja kansanopistot. Suurin osa ammatillisista oppilaitoksista on *kunnan* tai *kuntayhtymän* ylläpitämiä.

sv grundläggande yrkesutbildning

Määritelmä: yrkesutbildning som leder till eller förbereder för yrkesinriktad grundexamen

Selite: Grundläggande yrkesutbildning ordnas av till exempel yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter och folkhögskolor. Största delen av yrkesläroanstalterna drivs av en *kommun* eller *samkommun*, som då är huvudman för läroanstalten.

en vocational upper secondary education and training

Määritelmä: vocational education and training leading to or preparing for a vocational upper secondary qualification

Selite: Vocational upper secondary education and training is provided by vocational institutions, special education schools and folk high schools, for instance. Most vocational institutions are maintained by *municipalities* or *joint municipal authorities*.

G042**lukiokoulutus**

Määritelmä: ylioppilastutkintoon valmistava yleissivistävä koulutus

Selite: Suurin osa lukioista on *kuntien* tai *kuntayhtymien* ylläpitämiä.

sv gymnasieutbildning

Määritelmä: allmänbildande utbildning som förbereder för studentexamen

Selite: Största delen av gymnasierna drivs av en *kommun* eller *samkommun*, som då är huvudman för skolan.

en general upper secondary education

en upper secondary education shorter form

Määritelmä: general education in preparation for the matriculation examination

Selite: Most upper secondary schools are maintained by *municipalities* or *joint municipal authorities*.

G043**ammattikorkeakoulutus**

Määritelmä: ammattikorkeakoulussa annettava korkeakoulutus

Selite: Osa ammattikorkeakouluista on *kuntien* tai *kuntayhtymien* ylläpitämiä ja osa osakeyhtiöiden tai säätiöiden ylläpitämiä.

sv yrkeshögskoleutbildning

Määritelmä: högskoleutbildning vid yrkeshögskola

Selite: En del av yrkeshögskolorna drivs av en *kommun* eller *samkommun* och en del av ett aktiebolag eller en stiftelse. Den som driver yrkeshögskolan kallas huvudman.

en polytechnic education

Määritelmä: higher education provided at a polytechnic or university of applied sciences

Selite: Some polytechnics are maintained by *municipalities* or *joint municipal authorities* and some by limited companies or foundations.

Lisätieto: Some polytechnics prefer to call themselves a university of applied sciences.

G044**aikuiskoulutus**

Määritelmä: aikuisille suunniteltu ja järjestetty koulutus

Selite: Aikuiskoulutusta järjestetään kaikilla koulutuksen osa-alueilla. Se voi olla esimerkiksi tutkintoon johtavaa koulutusta, lisäkoulutusta tai täydennyskoulutusta. Aikuiskoulutus voi olla omaehtoista kouluttautumista, henkilöstökoulutusta, työvoimapoliittista koulutusta tai vapaata sivistystyötä.

sv vuxenutbildning

Määritelmä: utbildning som planerats för och anordnas för vuxna

Selite: Vuxenutbildning anordnas inom alla delområden för utbildning. Den kan leda till examen eller bestå av till exempel tilläggsutbildning eller fortbildning. Det kan vara fråga om utbildning som fullgörs på eget initiativ eller personalutbildning, arbetskraftspolitisk utbildning eller fritt bildningsarbete.

en adult education and training**en adult education**

Määritelmä: education and training planned and provided for adults

Selite: Adult education and training is organised in all forms and fields of education. It can take the form of, for example, further training, continuing education, or education and training leading to a qualification. Adult education and training can be self-motivated learning, personnel training, labour market training or non-formal adult education.

G045

taiteen perusopetus

- Määritelmä: ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävä eri taiteenalojen koulutus, joka on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää, mutta ei johda tutkintoon
- Selite: Taiteen perusopetusta annetaan mm. musiikkioppilaitoksissa, kuvataidekouluissa, tanssioppilaitoksissa ja käsityökouluissa. Usein järjestäjänä on *kunta*.

sv grundläggande konstundervisning

- Määritelmä: utbildning inom olika konstarter för i första hand barn och unga med målinriktad undervisning som fortskrider från en nivå till en annan men inte leder till examen
- Selite: Grundläggande konstundervisning ges bland annat vid musikinstitut, bildkonstskolor, dansskolor och hantverksskolor. Ofta är det *kommunen* som anordnar utbildningen.

en basic education in the arts

- Määritelmä: education in different areas of the arts, arranged primarily for children and young people and which is goal-oriented and advances from one level to the next, but does not lead to a qualification
- Selite: Basic education in the arts is given in places such as music institutes, visual arts schools, dance institutes and crafts schools. The provider is often a *municipality*.

G046**kirjasto- ja tietopalvelut pl****kirjastotoimi**

- Selite: Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelut ovat osa kuntien *opetus- ja kulttuuripalveluja*. Kunnallisten kirjastojen lisäksi kirjasto- ja tietopalveluja saa tieteellisistä kirjastoista, erikoiskirjastoista ja oppilaitosten kirjastoista. Kunnalliset ja yliopistojen kirjastot ovat kaikille avoimia.

sv biblioteks- och informationstjänster pl**sv biblioteksväsende n**

- Selite: Biblioteks- och informationstjänsterna vid de allmänna biblioteken utgör en del av *kommunernas undervisnings- och kulturtjänster*. Biblioteks- och informationstjänster tillhandahålls förutom av de kommunala biblioteken också av vetenskapliga bibliotek, specialbibliotek och bibliotek vid olika läroanstalter. De kommunala biblioteken och universitetsbiblioteken är öppna för alla.

en library and information services pl

- Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en library services pl

- Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en library department

- Selite: The library and information services of public libraries are part of the *municipalities' educational and cultural services*. In addition to municipal libraries, library and information services are also available at research

libraries, special libraries and libraries of educational institutions. Municipal and university libraries are open to everyone.

Lisätieto: Name of an organisational unit.

G047

liikuntapalvelut *pl*

liikuntatoimi

Määritelmä: <julkishallinto> toiminta, jonka tarkoituksena on yleisten edellytysten luominen liikunnalle

Selite: Yleisten edellytysten luominen liikunnalle on valtion ja *kuntien* tehtävä. Liikunnan järjestämisestä vastaavat pääasiassa liikuntajärjestöt ja urheiluseurat. Kunnat tukevat niitä avustuksin, tarjoavat liikuntapaikkoja sekä järjestävät myös itse liikuntaa muun muassa erityisryhmille.

sv idrottsväsende *n*

sv idrotts- och motionstjänster *pl*

sv idrottstjänster *pl*

Määritelmä: <offentlig förvaltning> verksamhet som syftar till att skapa allmänna förutsättningar för idrott och motion

Selite: Staten och *kommunerna* ska skapa de allmänna förutsättningarna för idrott och motion. Idrottsverksamheten sköts främst av idrottsorganisationer och idrottsföreningar. Kommunerna stöder dem genom att betala understöd och upplåta idrottsanläggningar. Kommunerna ordnar också själva idrotts- och motionsaktiviteter, till exempel för specialgrupper.

Lisätieto: Bruket av begreppen idrott och motion vacklar. I de finländska kommunerna avser "idrottsväsendet" och "idrottstjänster" ofta både idrott och motion. I allmänhet är kombinationen "idrott och motion" en bättre motsvarighet till ordet "liikunta", eftersom ordet i kommunala sammanhang ofta avser båda. Ibland avser "liikunta" bara motionsaktiviteter, t.ex. när det är fråga om verksamhet som riktar sig till äldre.

en sports services *pl*

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en sports and fitness services

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en sports and fitness

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en sports department

Määritelmä: service providing a general framework for sports and fitness

Selite: The provision of a general framework for sports and fitness falls within the *competence* of the state and the *municipalities*. Sports organisations and sports clubs are mainly in charge of arranging sports and fitness activities. They receive municipal support through grants, and the municipalities provide sports facilities and also arrange some sports and fitness activities themselves, for instance for groups with special needs.

Lisätieto: Name of an organisational unit.

G048

nuorisotyö

nuorisotoimi

Määritelmä: nuorten harrastustoimintaa, kasvua ja sosiaalista kehitystä sekä itsenäistymistä tukeva työ

Selite: Nuorisotyö kuuluu *kuntien* tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kuntien lisäksi nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Kunnan nuorisotyötä ovat mm. nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus, nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö.

sv **ungdomsarbete** *n*

sv **ungdomsväsande** *n*

Määritelmä: arbete som stöder fritidsverksamhet för unga samt deras uppväxt, sociala utveckling och självständighetsprocess

Selite: Ungdomsarbete hör till *kommunens* uppgifter. För verksamheten ansvarar förutom kommunerna också ungdomsföreningar och andra organisationer som bedriver ungdomsarbete. Kommunens ungdomsarbete omfattar bland annat fostrande handledning av unga, verksamhetslokaler, möjligheter till fritidssysselsättning, informations- och rådgivningstjänster, stöd för ungdomsföreningar och andra ungdomsgrupper, idrottsinriktad, kulturell, internationell och mångkulturell ungdomsverksamhet, miljöfostran för unga, ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete.

en **youth work**

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en **youth services** *pl*

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en **youth service**

Määritelmä: work that supports young people's hobbies and interests, growth and social development, and independence

Selite: Youth work is one of the duties of *municipalities*. Besides the municipalities, youth associations and other organisations engaged in youth work are involved in the practical implementation of youth work. Youth work by municipalities includes provision of educational guidance for young people, facilities and opportunities to pursue hobbies and interests, information and advisory services, support of youth associations and other youth groups, sporting, cultural, international and multicultural youth activities, environmental education for young people, youth workshop services and outreach youth work.

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

G049

maanhankinta

Määritelmä: omistus- tai käyttöoikeuden hankkiminen maa- tai vesialueeseen vastiketta vastaan

Selite: *Kunnan* maanhankinnan tarkoituksena on hankkia maata tulevan yhdyskuntarakentamisen tarpeisiin. Kunta voi hankkia maata ostamalla, vaihtamalla, vuokraamalla tai käyttämällä lunastus- tai etuosto-oikeutta.

sv markförvärv n

Määritelmä: förvärv av ägande- eller nyttjanderätt till ett mark- eller vattenområde mot vederlag

Selite: Syftet med *kommunens* markförvärv är att förvärva mark som behövs för kommande samhällsbyggande. Kommunen kan förvärva mark genom köp, byte eller arrende eller genom att utnyttja kommunens inlösnings- eller förköpsrätt.

en land acquisition

Määritelmä: obtaining the right of ownership or use of an area of land or water in return for payment

Selite: The aim of land acquisition by a *municipality* is to acquire land for future development needs. The municipality may acquire land by purchase, exchange, lease or use of a redemption or pre-emption right.

G050**alueidenkäyttö****maankäyttö**

Määritelmä: maa- ja vesialueen suunnitelmallinen käyttö, jota ohjataan lainsäädännöllä ja hallinnollisilla päätöksillä

Selite: *Kunnan* alueidenkäyttöä ohjaa maapolitiikka, johon kuuluvat esim. kunnan kaavoituspäätökset ja muut maa-alueiden järjestelyä ja käyttöä koskevat päätökset (esim. kunnan päätökset ostaa tai myydä maata). Alueidenkäytön suunnittelu voi kattaa myös kaava-alueen ulkopuolisia alueita.

Ks. myös: *kaavoitus*

sv markanvändning**sv områdesanvändning svFI**

Määritelmä: planmässig användning av mark- och vattenområden, vilken styrs av lagstiftning och administrativa beslut

Selite: *Kommunens* områdesanvändning styrs av markpolitiken, som omfattar till exempel kommunens planläggningsbeslut och andra beslut som gäller regleringen och användningen av markområden (t.ex. kommunens beslut att köpa eller sälja mark). Planeringen av områdesanvändningen kan gälla också områden utanför ett planområde.

Ks. myös: *planläggning*

en land use

Määritelmä: planned use of an area of land or water, where the use is governed by legislation and administrative decisions

Selite: A *municipality's* land use is governed by its land policy, which includes the municipality's land use planning decisions and other decisions concerning the arrangement and use of land areas (e.g. municipality's decisions to buy or sell land). Land use planning may also cover areas outside the plan area.

Ks. myös: *statutory land use planning*

G051

kaavoitus

Määritelmä: *alueidenkäytön suunnitteluun kuuluva toiminta, jossa etupäässä rakennustoimintaa varten luodaan lainsäädäntöön perustuva säännöstö maa- ja vesialueiden käytöstä hyvän elinympäristön turvaamiseksi*

Selite: Kaavoituksessa on monta tasoa: Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet otetaan huomioon maakunta- ja kuntatason kaavoissa. *Maakuntaliitto* valmistelee *maakuntakaavan*, joka puolestaan ohjaa *kuntien yleiskaavan* ja *asemakaavan* laatimista. Kaikkea kaavoitusta ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999).

sv planläggning

Määritelmä: områdesplanering där man utgående från lagstiftningen och i syfte att trygga en bra livsmiljö skapar regler för användningen av mark- och vattenområden, framför allt med tanke på byggande

Selite: Planläggningen har många nivåer: De riksomfattande målen för *områdesanvändningen* beaktas i planerna på landskaps- och kommunnivå. *Landskapsförbundet* bereder en *landskapsplan*, som används som utgångspunkt när *kommunernas generalplan* och *detaljplaner* utarbetas. All planläggning styrs av markanvändnings- och bygglagen (132/1999).

en statutory land use planning

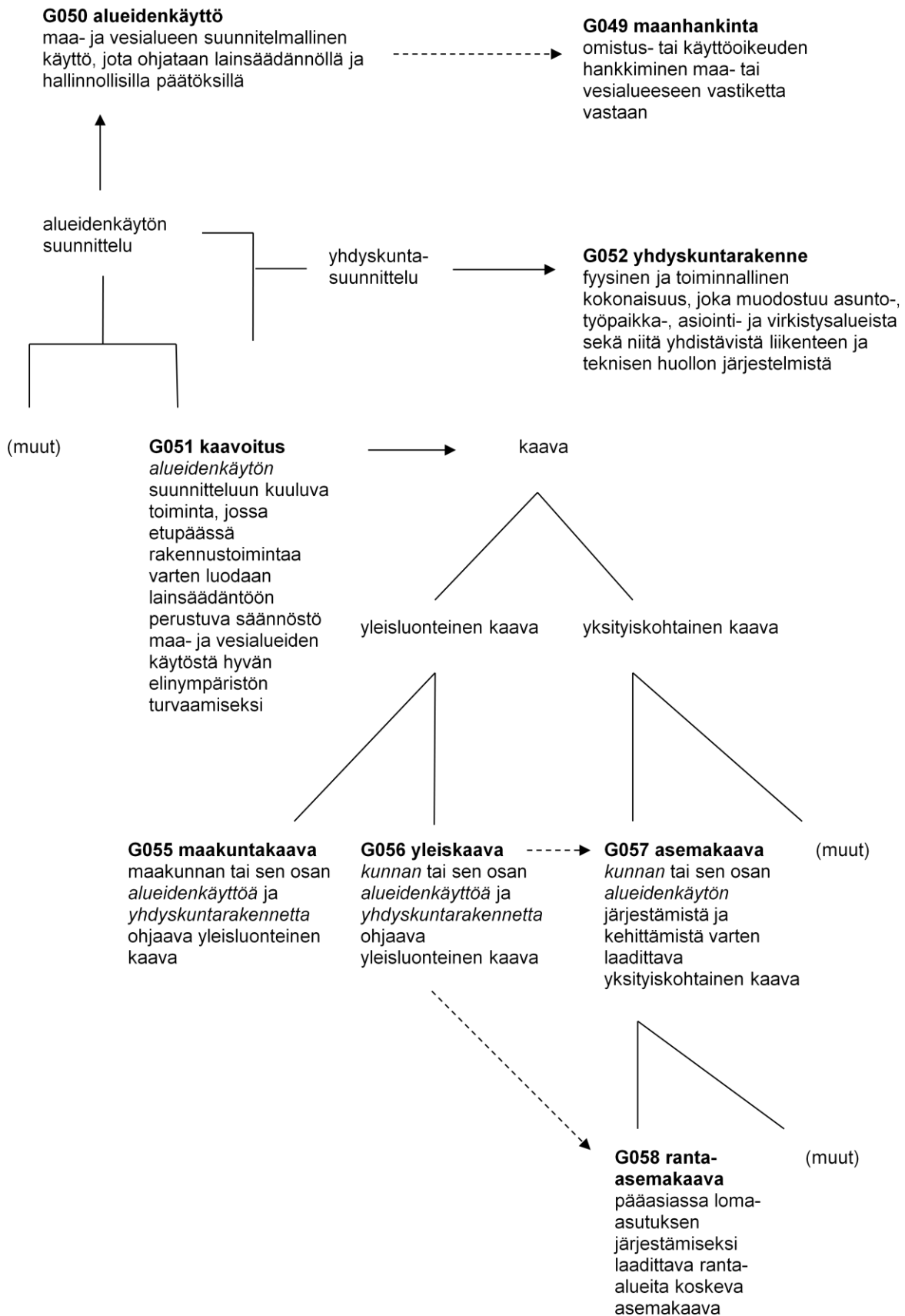
en land use planning *shorter form*

en zoning

Määritelmä: part of *land use planning* where, principally for the purpose of regulating construction, a set of rules for the use of land and water areas is created on the basis of legislation in order to ensure a good living environment

Selite: Statutory land use planning is conducted at different levels. National land use objectives are taken into account in regional and local plans. The *regional council* prepares a *regional land use plan*, which in turn governs the preparation of *municipalities' local master plans* and *local detailed plans*. All statutory land use planning is governed by the Land Use and Building Act (132/1999).

Käsitekaavio 18: Alueidenkäyttö

G052**yhdyskuntarakenne**

Määritelmä: fyysinen ja toiminnallinen kokonaisuus, joka muodostuu asunto-, työpaikka-, asiointi- ja virkistysalueista sekä niitä yhdistävistä liikenteen ja teknisen huollon järjestelmistä

sv samhällsstruktur

Määritelmä: fysisk och funktionell helhet som består av bostads-, arbetsplats-, service- och rekreationsområden samt system för trafik och teknisk service som förenar områdena

en urban structure

Määritelmä: physical and functional entity made up of residential, employment, services and recreational zones and the transport and technical service systems that connect them

Lisätieto: In Finland, urban areas are typically of a lower density and smaller scale than in many other countries.

G053**haja-asutusalue**

Määritelmä: *asemakaavan* ulkopuolinen, harvaan asuttu alue

Ks. myös: *taajama*

sv glesbygd**sv glesbygdsområde n**

Määritelmä: glest bebott område utanför detaljplaneområde

Ks. myös: *tätort, detaljplan*

en sparsely populated area

Määritelmä: thinly populated area beyond the boundaries of a *local detailed plan*

Ks. myös: *built-up area*

G054**taajama**

Määritelmä: alue, jossa asuu tietty vähimmäismäärä ihmisiä ja joka on tiheämmin rakennettu kuin sitä ympäröivät alueet

Selite: Taajamana pidetään eri maissa erilaisia alueita. Suomessa taajamaksi lasketaan vähintään 200 asukkaan rakennusryhmä, jossa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi.

Ks. myös: *haja-asutusalue*

sv tätort

Määritelmä: område med ett visst minimiantal invånare och med tätare bebyggelse än de omgivande områdena

Selite: Kriterierna för tätort varierar i olika länder. I Finland definieras tätort som en byggnadsgrupp med minst 200 invånare, där avståndet mellan byggnaderna i allmänhet inte överstiger 200 meter.

Ks. myös: *glesbygd*

en built-up area

en urban settlement

Määritelmä: area with a population above a specified threshold and which is more densely built than the surrounding areas

Selite: Built-up areas are defined in different ways in different countries. In Finland, a built-up area is defined as a cluster of buildings comprising a total of at least 200 inhabitants and where the distance between buildings does not normally exceed 200 metres.

Ks. myös: *sparsely populated area*

G055

maakuntakaava

Määritelmä: maakunnan tai sen osan *alueidenkäyttöä* ja *yhdyskuntarakennetta* ohjaava yleisluonteinen kaava

Selite: Maakuntakaavan laatii ja hyväksyy *maakuntaliitto* ja vahvistaa ympäristöministeriö. Maakuntakaavassa yhteensovitetään maakunnalliset ja paikalliset tavoitteet valtakunnallisten tavoitteiden kanssa. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa *yleiskaavaa* ja *asemakaavaa*.

sv landskapsplan

Määritelmä: översiktlig plan som styr *områdesanvändningen* och *samhällsstrukturen* i ett landskap eller en del av det

Selite: Landskapsplanen utarbetas och godkänns av *landskapsförbundet* och fastställs av miljöministeriet. I landskapsplanen samordnas landskapsmål och lokala mål med de riksomfattande målen. Landskapsplanen används som utgångspunkt när *generalplanen* och *detaljplaner* utarbetas.

en regional land use plan

Määritelmä: general plan governing *land use* and the *urban structure* in a region or part of a region

Selite: Regional land use plans are prepared by *regional councils*, which also approve the plans, and are subject to ratification by the Ministry of the Environment. A regional land use plan will coordinate regional and local objectives with national objectives. Preparation of *local master plans* and *local detailed plans* is subject to the provisions of the regional land use plan.

G056

yleiskaava

Määritelmä: *kunnan* tai sen osan *alueidenkäyttöä* ja *yhdyskuntarakennetta* ohjaava yleisluonteinen kaava

Selite: Yleiskaava laaditaan kunnan yksityiskohtaisen *kaavoituksen* sekä *alueidenkäytön* ja rakentamisen perustaksi, ja sitä käytetään ohjeena laadittaessa tai muutettaessa *asemakaavaa* tai *ranta-asemakaavaa*. Yleiskaavan hyväksyy *valtuusto*. Jos kunnat ovat laatineet yhteisen yleiskaavan, sen hyväksyy kuntien yhteinen toimielin ja vahvistaa ympäristöministeriö.

sv generalplan

Määritelmä: översiktlig plan som styr *områdesanvändningen* och *samhällsstrukturen* i *kommunen* eller en del av den

Selite: Generalplanen utarbetas som grund för kommunens detaljerade *planläggning* och för områdesanvändningen och byggandet. Den används som utgångspunkt när en *detaljplan* eller *stranddetaljplan* utarbetas eller ändras. Generalplanen godkänns av *fullmäktige*. Om flera kommuner har utarbetat en gemensam generalplan godkänns den av kommunernas gemensamma organ och fastställs av miljöministeriet.

en local master plan

en master plan *shorter form*

Määritelmä: general plan governing *land use* and the *urban structure* in a *municipality* or part of a municipality

Selite: A local master plan is prepared as the basis for a municipality's detailed *statutory land use planning* and for land use and construction, and the preparation of or amendments to *local detailed plans* or *detailed shore plans* is subject to the provisions of the local master plan. A local master plan is approved by the *local council*. If municipalities prepare a joint local master plan, it shall be subject to the approval of a joint decision-making body of the municipalities and ratification by the Ministry of the Environment.

G057

asemakaava

Määritelmä: *kunnan* tai sen osan rakentamista, *alueidenkäytön* järjestämistä ja kehittämistä varten laadittava yksityiskohtainen kaava

Selite: Asemakaavan hyväksyy *valtuusto*. Asemakaavassa osoitetaan alueet eri tarkoituksia varten (mm. asuminen, työpaikat, virkistys, liikenne) sekä ohjataan rakentamista (mm. rakennusten sijainti ja koko) ja alueidenkäyttöä.

sv detaljplan

sv stadsplan *föråldrad*

Määritelmä: detaljerad plan för byggande, reglering av *områdesanvändningen* och utveckling av områden i *kommunen* eller en del av den

Selite: Detaljplanen godkänns av *fullmäktige*. I detaljplanen anvisas områden för olika ändamål (bl.a. boende, arbetsplatser, rekreation, trafik) och den styr också byggandet (bl.a. byggnadernas placering och storlek) och områdesanvändningen.

en local detailed plan

en detailed plan *shorter form*

Määritelmä: detailed plan drawn up for the purposes of construction and organising and developing the *land use* in a *municipality* or part of a municipality

Selite: A local detailed plan is approved by the *local council*. The local detailed plan shows areas designated for different purposes (e.g. residential, employment, recreation, transport) and lays down guidelines concerning construction (e.g. location and size of buildings) and land use.

G058

ranta-asemakaava

rantakaava *vanhentunut*

Määritelmä: pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi laadittava ranta-alueita koskeva *asemakaava*

Selite: Ranta-asemakaavan laatii joko *kunta* tai maanomistaja, ja sen hyväksyy *kunnanvaltuusto*.

sv stranddetaljplan

sv strandplan föråldrad

Määritelmä: *detaljplan* för strandområden vilken i huvudsak gäller fritidsboende

Selite: Stranddetaljplanen utarbetas antingen av *kommunen* eller av markägaren, och den godkänns av *fullmäktige*.

en detailed shore plan

Määritelmä: *local detailed plan* concerning shore areas drawn up mainly for the purpose of regulating holiday homes

Selite: A detailed shore plan is prepared either by the *municipality* or by the landowner and is approved by the *local council*.

G059

rakennusvalvonta

Määritelmä: *kunnan viranomaistehtävä*, jonka tarkoituksena on yleisen edun kannalta valvoa rakennustyötä sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan sitä koskevia säännöksiä ja määräyksiä sekä hyvän rakentamistavan vaatimuksia

Selite: Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on rakentamiseen ja rakennetun ympäristön hoitoon liittyvä neuvonta, valvonta ja lupakäsittely (esim. valvontaan liittyvät pakkokeinot ja rakennuslupien myöntäminen).

sv byggnadstillsyn

Määritelmä: *kommunal myndighetsuppgift* vars syfte är att övervaka byggandet med tanke på det allmänna intresset och se till att lagstiftningen och andra bestämmelser om byggande samt kraven på god byggnadssed iakttas

Selite: Till den kommunala byggnadstillsynsmyndighetens uppgifter hör rådgivning, tillsyn och behandling av tillståndsärenden i fråga om byggande och vård av den bebyggda miljön (t.ex. tvångsmedel i samband med tillsyn och beviljande av bygglov).

en building control

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en building control department

Lisätieto: Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

en building control services pl

Määritelmä: *official duty of a municipality* aimed at controlling construction in the public interest and to help ensure that construction complies with the applicable legal provisions and the requirements of good building practice

Selite: The task of the local building control authority is to advise, monitor and process permits (e.g. control-related coercive means and granting of building permits) concerning construction and management of the built environment.

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

G060

kunnallistekniikka

Määritelmä: *kunnan* tehtäviin kuuluva yhdyskuntatekniikan osa-alue

Selite: Kunnallistekniikkaan kuuluvat mm. *energiahuolto, jätehuolto, vesihuolto*, tietoliikenneverkot, rakennukset, liikenneväylät, viheralueet, satamat ja lentokentät.

sv kommunalteknik

Määritelmä: delområde inom samhällstekniken, vilket hör till *kommunens* uppgifter

Selite: Till kommunaltekniken hör bl.a. *energiförsörjning, avfallshantering, vattentjänster*, telekommunikationsnät, byggnader, trafikleder, grönområden, hamnar och flygfält.

en municipal engineering

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en municipal engineering department

Lisätieto: Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

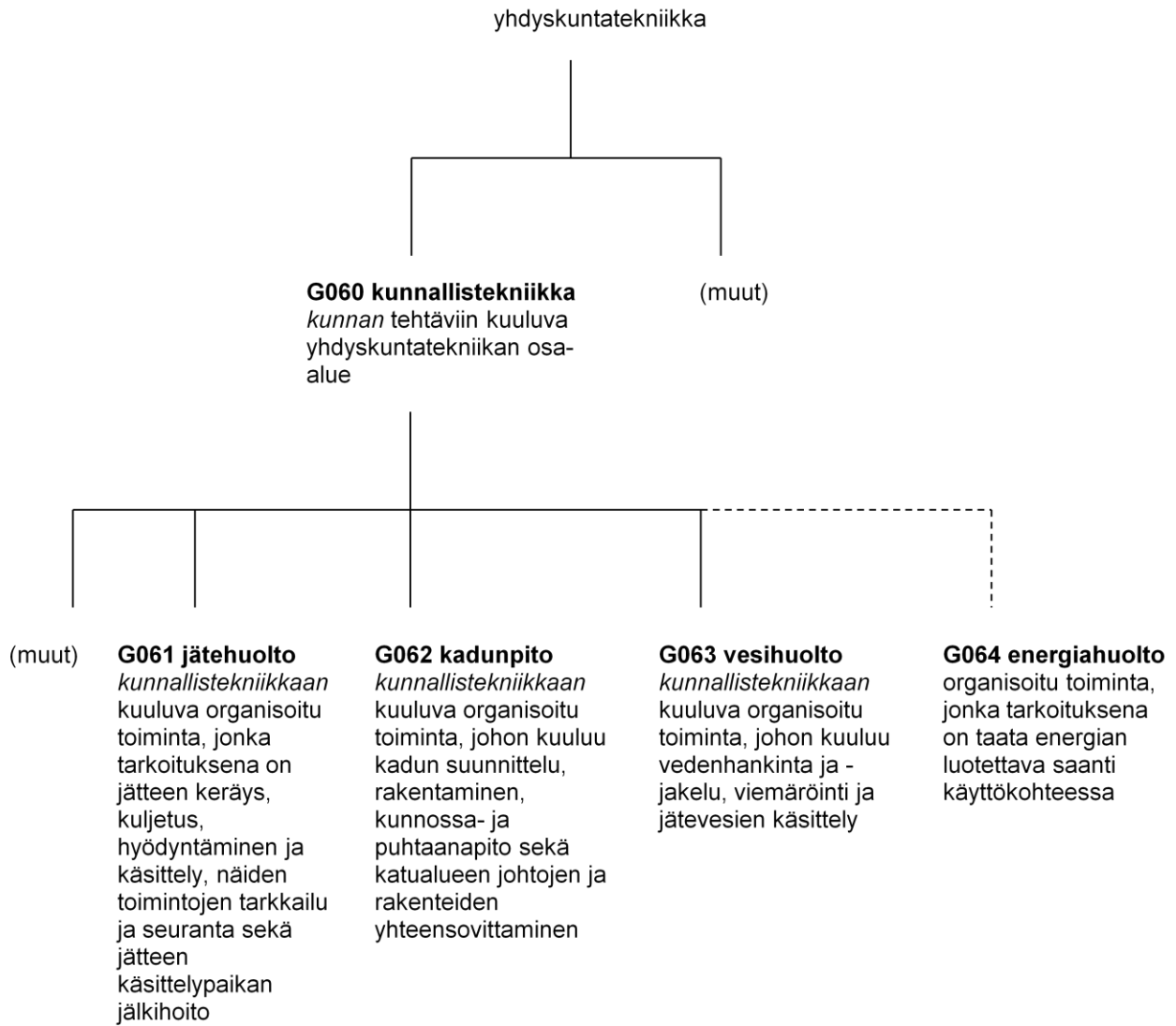
en municipal engineering services *pl*

Määritelmä: branch of civil engineering and one of the fields of activity of *municipalities*

Selite: Municipal engineering includes *energy management, waste management, water services*, communications networks, buildings, transport infrastructure, parks and green spaces, ports and airports.

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

Käsitekaavio 19: Kunnallistekniikka

G061**jätehuolto**

Määritelmä: <kunnallishallinto> *kunnallistekniikkaan* kuuluva organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on jätteen keräys, kuljetus, hyödyntäminen ja käsittely, näiden toimintojen tarkkailu ja seuranta sekä jätteen käsittelypaikan jälkihoito

Selite: Jätehuolto on yksi *kunnan* vastuulla olevista *peruspalveluista* (1). Kunnilla on velvollisuus järjestää mm. asumisessa syntyneen jätteen hyödyntäminen, käsittely ja kuljetus. Eräillä kaupan ja teollisuuden aloilla on velvollisuus järjestää jätteen keräys ja hyödyntäminen itse (esim. romuautot, autonrenkaat, elektroninen jäte).
Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää ympäristöluvat jätehuollon pienimuotoiseen toimintaan ja valvoo jätelain (1072/1993) noudattamista kunnassa.

sv avfallshantering

Määritelmä: <kommunalförvaltning> organiserad verksamhet inom *kommunaltekniken* med syfte att sköta insamling, transport, återvinning och behandling av avfall samt kontroll och uppföljning av sådan verksamhet och eftervård av behandlingsplatsen

Selite: Avfallshanteringen hör till den *basservice* (1) som *kommunen* ansvarar för. Kommunerna är skyldiga att ordna till exempel återvinning, behandling och transport av avfall som uppkommit från bosättning. Vissa handels- och industribranscher är skyldiga att själva ordna insamling och återvinning av avfall (t.ex. skrotbilar, bildäck och elektroniskt avfall).
Kommunens miljöskyddsmyndighet beviljar miljötillstånd för småskalig verksamhet inom avfallshanteringen och övervakar att avfallslagen (1072/1993) följs i kommunen.

en waste management

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en waste management department

Lisätieto: Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

en waste management services pl

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en waste disposal narrower concept

Lisätieto: Viittaa lähinnä jätteen käsittelyyn.

en garbage management deprecated

Määritelmä: service provision within the sphere of *municipal engineering* with the purpose of collecting, transporting, reclaiming and treating waste, supervising and monitoring these functions and aftercare of waste treatment sites

Selite: Waste management is one of the *basic public services* for which *municipalities* are responsible. The municipality has an obligation to arrange the reclamation, treatment and transport of household waste, among other things. Certain commercial and industrial sectors have an obligation to arrange collection and reclamation themselves (e.g. scrap vehicles, tyres, electronics waste).
The local environmental protection authority grants environmental permits for

small-scale waste management and supervises compliance with the Waste Act (1072/1993) in the municipality.

G062

kadunpito

Määritelmä: *kunnallistekniikkaan* kuuluva organisoitu toiminta, johon kuuluu kadun suunnittelu, rakentaminen, kunnossa- ja puhtaanapito sekä katualueen johtojen ja rakenteiden yhteensovittaminen

Selite: Kadunpito on yksi *kunnan* vastuulla olevista *peruspalveluista* (1).

sv gatuhållning

Määritelmä: organiserad verksamhet inom *kommunaltekniken* vilken omfattar planering, byggande, underhåll och renhållning av gator samt samordning av ledningar och konstruktioner på och under gatuområden

Selite: Gatuhållningen hör till den *basservice* (1) som *kommunen* ansvarar för

en street management

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en street management department

Lisätieto: Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

en street management services pl

Määritelmä: service provision within the sphere of *municipal engineering* that comprises the planning, design, construction, maintenance and cleaning of streets, and coordination of conduits and structures in street areas

Selite: Street management is one of the *basic public services* for which *municipalities* are responsible.

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit. This function may form part of a larger unit under a broader heading (e.g. 'streets and traffic').

G063

vesihuolto

Määritelmä: *kunnallistekniikkaan* kuuluva organisoitu toiminta, johon kuuluu vedenhankinta ja -jakelu, viemärointi ja jätevesien käsittely

Selite: Vesihuollon yleinen kehittäminen ja järjestäminen ovat yksi *kunnan* vastuulla olevista *peruspalveluista* (1). Vesihuoltolaitokset vastaavat toiminta-alueensa vesihuollon järjestämisestä. Kaavoitetun alueen ulkopuolella kunnan vastuu määräytyy vesihuoltolain (119/2001) mukaan.

sv vattentjänster pl

sv vatten och avlopp n

Määritelmä: organiserad verksamhet inom *kommunaltekniken*, vilken omfattar vattenförsörjning, vattendistribution samt avledning och behandling av avloppsvatten

Selite: Utvecklingen och organiseringen av vattentjänsterna på ett allmänt plan hör till den *basservice* (1) som *kommunen* ansvarar för. Vattentjänstverken ansvarar

för vattentjänsterna inom sitt område. Kommunens ansvar utanför planlagda områden regleras i lagen om vattentjänster (119/2001).

en water services *pl*

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en water services department

Lisätieto: Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

en water supply and sewerage

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en water resources management

Määritelmä: service provision within the sphere of *municipal engineering* that comprises water acquisition and distribution, sewerage and wastewater treatment

Selite: The general development and organisation of water services constitutes one of the *basic public services* for which *municipalities* are responsible. Water utilities are responsible for organising water services within their respective area of operation. Outside the plan area the municipality's responsibility is determined in accordance with the Water Services Act (119/2001).

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

G064

energiahuolto

Määritelmä: organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on taata energian luotettava saanti käyttökohteessa

Selite: Energiahuoltoon kuuluvat mm. polttoaineiden hankinta ja varastointi, energiantuotantolaitosten ja siirtoyhteyksien luominen ja ylläpito, energiantuotanto ja -siirto sekä syntyneestä jätteestä huolehtiminen. *Kunnilla ei ole velvollisuutta ylläpitää sähkö- tai lämpölaitoksia, mutta moni kunta tekee niin. Kunnat vastaavat suurelta osin myös kaukolämmöstä.*

sv energiförsörjning

Määritelmä: organiserad verksamhet som syftar till att garantera en tillförlitlig tillgång till energi

Selite: Till energiförsörjningen hör bl.a. anskaffning och upplagring av bränslen, grundande och upprätthållande av elproduktionsinrättningar, skapande och upprätthållande av överföringsförbindelser, energiproduktion och energiöverföring samt omhändertagande av det avfall som uppstår. *Kommunerna är inte skyldiga att driva el- eller värmeverk, men många kommuner gör det ändå. Kommunerna ansvarar i stor utsträckning också för fjärrvärme.*

en energy supply

en energy management

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en energy management services *pl*

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en energy management department

Määritelmä: service provision aimed at guaranteeing a reliable supply of energy for energy users

Selite: Energy supply includes acquisition and storage of fuels, establishment and maintenance of energy production plants and transmission links, energy production and transmission, and managing the waste that is generated. *Municipalities* have no obligation to maintain power and heat production plants, but many municipalities do so. Municipalities are also in charge of the majority of district heating services.

Lisätieto: Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

G065

joukkoliikenne

Määritelmä: organisoitu henkilöliikenne, joka järjestetään kaikkien tai tietyn käyttäjäryhmän käytettävissä olevilla, useiden ihmisten kuljettamiseen tarkoitetuilla kulkuneuvoilla ja ja jolla on yleensä tietyt reitit, aikataulut ja hinnat

Selite: Joukkoliikennevälineitä ovat mm. linja-autot, raitiovaunut, metrot, junat ja lautat. Joukkoliikennettä järjestävät sekä yksityiset yritykset että julkinen sektori, kuten valtio ja *kunnat*.

sv kollektivtrafik

Määritelmä: organiserad persontrafik som är tillgänglig för alla eller för en viss grupp och som anordnas med fordon avsedda för transport av flera personer och som i allmänhet har bestämda rutter, tidtabeller och priser

Selite: Kollektivtrafikmedel är bland annat bussar, spårvagnar, metro, tåg och färjor. Kollektivtrafik ordnas av både privata företag och offentliga sektorn, såsom staten och *kommunerna*.

en public transport

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en public transport department

Lisätieto: Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

en public transport services *pl*

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en public transportation *enUS*

Määritelmä: organised transport of passengers arranged using vehicles suitable for transporting a number of people and available to all users or to certain groups of users, and normally with specified routes, timetables and fares

Selite: Means of public transport include buses, trams, metro, trains and ferries. Public transport is provided both by private companies and the public sector (e.g. state and *municipalities*).

G066**ympäristönsuojelu**

- Määritelmä:** toimet, joilla pyritään hoitamaan ympäristöä ja suojelemaan sitä ihmisen aiheuttamilta ympäristöhaitoilta
- Selite:** Ympäristönsuojelulaissa (86/2000) viitataan ympäristönsuojelun käsitteellä suppeampaan käsitteeseen kuin yleiskielessä. Laissa ympäristönsuojelulla tarkoitetaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä ja terveellisen ja viihtyisän sekä kestävän ja monimuotoisen ympäristön turvaamista. Ympäristönsuojeluun ei kuulu tässä merkityksessä luonnonsuojelu.
Kunta vastaa paikallisella tasolla ympäristönsuojelun edistämisestä ja valvonnasta. Lisäksi kunta käsittelee pienten laitosten tarvitsemat ympäristöluvut.

sv **miljöskydd** *n*sv **miljövård**

- Määritelmä:** åtgärder för att vårda miljön och skydda den mot skador förorsakade av människan
- Selite:** I miljöskyddslagen (86/2000) används begreppet miljöskydd i en snävare betydelse än i allmänspråket. I lagen avser miljöskydd förebyggande av miljöföroreningar och bevarande av en hälsosam, trivsamt, hållbar och mångfaldig miljö. I denna bemärkelse omfattar miljöskyddet inte naturskydd. *Kommunen* ansvarar på lokal nivå för främjandet av och tillsynen över miljöskyddet. Dessutom behandlar kommunen miljötillstånd för små verk.

en **environmental protection**

- Lisätieto:** Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en **environmental protection department**

- Lisätieto:** Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

en **environmental protection services** *pl*

- Määritelmä:** actions to manage the environment and protect it from adverse environmental impacts caused by human activity
- Selite:** In the Environmental Protection Act (86/2000) environmental protection refers to a narrower concept than that which is generally understood. Under the Act, environmental protection means preventing environmental degradation and safeguarding a healthy, pleasant, sustainable and diverse environment. This definition excludes nature conservation.
Municipalities are responsible at local level for promoting and monitoring environmental protection. Municipalities also handle the environmental permits required by establishments with small-scale operations.
- Lisätieto:** Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

G067**pelastustoimi**

- Määritelmä:** organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminta ja väestönsuojelu

Selite: Suomi on jaettu pelastustoimen alueisiin. Jokaisella pelastustoimen alueella on useiden *kuntien* yhdessä ylläpitämä alueellinen pelastuslaitos. Helsinki muodostaa yksin oman pelastustoimen alueensa.

sv räddningsväsende n

Määritelmä: organiserad verksamhet som omfattar förebyggande av olyckor, räddningsverksamhet och *befolkningsskydd*

Selite: Finland är indelat i räddningsområden. På varje räddningsområde finns ett regionalt räddningsverk som drivs av flera *kommuner* tillsammans. Helsingfors utgör ett eget räddningsområde.

en rescue services pl

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en rescue department

Määritelmä: service provision for the purpose of accident prevention, rescue operations and *civil defence*

Selite: Finland is divided into rescue services regions. Each rescue services region has a regional rescue department maintained jointly by a number of *municipalities*. Helsinki constitutes a rescue services region in its own right.

Lisätieto: Name of organisational unit.

G068

väestönsuojelu

Määritelmä: ihmisten ja omaisuuden suojaaminen ja pelastustoiminnan tehtävien hoitaminen poikkeusoloissa sekä niihin varautuminen

Selite: Väestönsuojelu kuuluu pelastustoimen viranomaisten tehtäviin. *Kunnat* vastaavat alueillaan väestönsuojelusta ja siihen liittyvästä varautumisesta. Varautumisella tarkoitetaan toimintaa, jolla varmistetaan materiaalien saatavuus ja tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa erityistilanteissa.

sv befolkningsskydd n

Määritelmä: skydd av människor och egendom och skötsel av räddningsuppgifter under undantagsförhållanden samt skapande av beredskap för denna verksamhet

Selite: Befolkningsskyddet hör till räddningsmyndigheternas uppgifter. *Kommunerna* ansvarar för befolkningsskyddet inom sitt område och tillhörande beredskap. Med beredskap avses verksamhet som tryggar att det finns tillgång till material och att uppgifterna kan skötas så ostört som möjligt i alla situationer.

en civil defence

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en civil defense enUS

en emergency management enUS

en civil defence department

Lisätieto: Name of organisational unit (other alternatives to department include unit and division).

en civil protection narrower concept

Määritelmä:	protection of people and property and performance of rescue tasks in emergency conditions, and organisation of contingency for this
Selite:	Civil defence is one of the duties of rescue services authorities. <i>Municipalities</i> are responsible within their own areas for civil defence and for the related preparedness. Preparedness involves activities for securing the availability of materials and ensuring that tasks can be performed with as little disruption as possible in all exceptional situations.
Lisätieto:	Termi civil protection viittaa pelastustoimintaan.

G069

varautuminen

	Ks. myös:	<i>väestönsuojelu</i>
sv	beredskap	
	Ks. myös:	<i>befolkningsskydd</i>
en	preparedness	
en	contingency planning	
en	emergency planning	
en	emergency preparedness	
en	precautionary measures	<i>pl related concept</i>
	Ks. myös:	<i>civil defence</i>

G070

elinkeinopalvelu

	Määritelmä:	organisoitu toiminta, jonka tavoitteena on yrittäjyyden edistäminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen
	Selite:	<i>Kunnan</i> elinkeinopalvelua ovat mm. tonttien ja toimitilojen tarjoaminen, erilaiset kehittämishankkeet sekä yrityksille suunnattu neuvonta.
sv	näringslivsservice	
sv	näringslivstjänster	<i>pl</i>
	Määritelmä:	organiserad verksamhet som syftar till att främja företagsamhet och förbättra näringslivets verksamhetsförutsättningar
	Selite:	Till <i>kommunens</i> näringslivsservice hör bland annat erbjudande av tomter och verksamhetslokaler, olika utvecklingsprojekt och rådgivning till företag.
en	economic development service	
	Lisätieto:	Refers to a service or the name of an organisational unit.
en	business support services	<i>pl</i>
	Lisätieto:	Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.
en	business development service	
	Määritelmä:	service provision aimed at promoting entrepreneurship and enhancing the business operating environment

Selite: A *municipality's* economic development service can include, for instance, a land and premises service, various development projects and a business advisory service.

Lisätieto: Refers to a service or the name of an organisational unit.

G071

talous- ja velkaneuvonta

Määritelmä: organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on neuvoa yksityishenkilöitä talouden ja velkojen hoidossa sekä velkajärjestelyssä

Selite: Talous- ja velkaneuvonta on tarkoitettu ylivelkaantuneille yksityishenkilöille. Talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä huolehtivat aluehallintovirastot ja *kunnat*. Kunnan hoitamasta talous- ja velkaneuvonnasta maksetaan valtion varoista korvaus kunnalle.

sv ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning

sv ekonomi- och skuldrådgivning

Määritelmä: organiserad verksamhet som syftar till att ge privatpersoner råd om skötseln av deras ekonomi och skulder och om skuldsanering

Selite: Ekonomi- och skuldrådgivningen är avsedd för överskuldsatta privatpersoner. Rådgivningen sköts av regionförvaltningsverken och *kommunerna*. Kommunen får ersättning av staten för sin ekonomi- och skuldrådgivning.

en financial and debt counselling

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en financial and debt counselling

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

en financial and debt advice

Määritelmä: service provision aimed at advising private individuals about managing finances and debts, and about debt restructuring

Selite: Financial and debt counselling is intended for private individuals who are overburdened with debts.
The provision of financial and debt counselling is arranged by the Regional State Administrative Agencies and the *municipalities*. Compensation from state funds is paid to municipalities for the municipal provision of financial and debt counselling.

Lisätieto: Refers to activities in this field, but may also be the name of an organisational unit.

Lähteet – Källor – Sources

Kuntasanaston laatimisessa on käytetty pääasiassa seuraavia lähteitä:

I arbetet med ordlistan har i huvudsak följande källor använts:

The following are the principal sources used in the compilation of the Local Government Glossary:

Budjettisanasto (2001). Helsinki: Taloustieto. Saatavissa: www.valter.fi (1.9.2011).

Eduskuntasanasto (2008). Eduskunnan kanslian julkaisu 2/2008. Helsinki. Saatavissa: www.valter.fi (1.9.2011).

Encyclopædia Iuridica Fennica (1994–1998). Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja C-sarja n:o 24–30. Helsinki

Energiasanasto (1989). TSK 16. Saatavissa: <http://www.tsk.fi/tepa/> (14.2.2011).

Hannus, Arno, Hallberg, Pekka & Niemi, Anne E. (2009). *Kuntalaki*. 4., uud. p. Helsinki: WSOYpro.

Harjula, Heikki & Prättälä, Kari (2007). *Kuntalaki – tausta ja tulkinnat*. 7., uud. p. Helsinki: Talentum.

Heuru, Kauko, Mennola, Erkki & Rynänen, Aimo (2008). *Kunta – kunnallisen itsehallinnon perusteet*. Helsinki: Edita.

Informationsbladet Språkråd 2/2012. Statsrådets svenska språknämnd. Saatavissa: <http://vnk.fi/hankkeet/ruotsin-kielen-lautakunta/lehti-sprakrad/pdf/Sprakrad-2-2012.pdf> (12.9.2012)

Kelan terminologinen sanasto – terveyteen liittyvät käsitteet (2010). TSK 41. Saatavissa: <http://www.tsk.fi/tepa/> (14.2.2011).

Kiinteistöliiketoiminnan sanasto (2001). RAKLI. Saatavissa: <http://www.tsk.fi/tepa/> (14.2.2011).

Korhonen, Sirpa & Merisalo, Maria (toim.): *Toimiva kunta* (2008). Helsinki: FCG Efeko.

Lehmuskoski, Antero & Kuusisto-Niemi, Sirpa (2008): *Sosiaalialan sanasto asiakastietojärjestelmää varten*. Stakes, raportteja 30/2008. Helsinki. Saatavissa: <http://www.sosiaaliportti.fi/File/9150c01f-cce2-4a56-b4ee-d529e77d3660/Sanasto.pdf> (14.2.2011).

MOT Kielitoimiston sanakirja 2.0 (2008). Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 149. Helsinki: Kielikone.

Opetustoimen sanasto. Raportti opetustoimen sanastotyöstä osana Oppijan verkkopalvelu -esiselvitystä. Luonnos 17.1.2011.

Pankki- ja rahoitussanasto. Sanastokeskus TSK. Helsinki. Saatavissa: <http://www.tsk.fi/tsk/pankkisanasto/fi> (14.2.2011).

Salmela, Anna & Suomalainen, Johanna (2000): *Minisanasto uudesta maankäyttö- ja rakennuslaista*. Terminfo 3/2000.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasasiakirjasanasto (1995). Helsinki: Stakes ja TSK. Saatavissa: <http://www.tsk.fi/tepa/> (14.2.2011).

Sosiaalipalvelujen luokituksen sanasto (2010). Versio 0.95. Saatavissa: <http://www.sosiaaliportti.fi/File/09ead9fb-cf11-4f3e-b879-e1b9cf0d3490/Sosiaalipalvelujen+luokituksen+sanasto.pdf> (14.2.2011).

Svenskt lagspråk i Finland. Föreskrifter, anvisningar och rekommendationer från statsrådets kansli 1/2010. <http://vnk.fi/hankkeet/ruotsin-kielen-lautakunta/slaf/sv.jsp> (12.9.2012).

Tuomioistuinsanasto (2001). Helsinki: Edita. Saatavissa: www.valter.fi (1.9.2011).

Työmarkkinasanasto (2005). Helsinki: Taloustieto. Saatavissa: www.valter.fi (1.9.2011).

Valtioneuvostonasetus (2009). Valtioneuvoston kanslia. Helsinki. Saatavissa: www.valter.fi (14.2.2011).
Varautumisen ja väestönsuojelun sanasto (2009). TSK 39. Saatavissa: <http://www.tsk.fi/tepa/> (14.2.2011).
Verosanasto (2002). Helsinki: Taloustieto. Saatavissa: www.valter.fi (1.9.2011).
Ympäristösanasto (1998). TSK 27. Saatavissa: <http://www.tsk.fi/tepa/> (14.2.2011).

Säädökset – Författningar

Valtioneuvoston asetus kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnasta 28/2008
 Statsrådets förordning om delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning 28/2008

Hallintolaki 434/2003
 Förvaltningslag 434/2003

Joukkoliikennelaki 869/2009
 Kollektivtrafiklag 869/2009

Jätelaki 1072/1993
 Avfallslag 1072/1993

Kansanterveyslaki 66/1972
 Folkhälsolag 66/1972

Kirjastolaki 904/1998
 Bibliotekslag 904/1998

Kotikuntalaki 201/1994
 Lag om hemkommun 201/1994

Kunnallinen eläkelaki 549/2003
 Lag om kommunala pensioner 549/2003

Kuntajakolaki 1698/2009
 Kommunindelningsslag 1698/2009

Kuntalaki 365/1995
 Kommunallag 365/1995

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 1704/2009
 Lag om statsandel för kommunal basservice 1704/2009

Laki ammatillisesta koulutuksesta 630/1998
 Lag om yrkesutbildning 630/1998

Laki koiraverosta 590/1979
 Lag om hundskatt 590/1979

Laki kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta 254/1993
 Lag om kommunala arbetsmarknadsverket 254/1993

Laki kunnallisesta viranhaltijasta 304/2003
 Lag om kommunala tjänsteinnehavare 304/2003

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 1704/2009
Lag om statsandel för kommunal basservice 1704/2009

Laki kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta 169/2007
Lag om en kommun- och servicestrukturreform 169/2007

Laki omaishoidon tuesta 937/2005
Lag om stöd för närståendevård 937/2005

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1705/2009
Lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet 1705/2009

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992
Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 569/2009
Lag om servicesedlar inom social- och hälsovården 569/2009

Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998
Lag om grundläggande konstundervisning 633/1998

Laki talous- ja velkaneuvonnasta 713/2000
Lag om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning 713/2000

Laki toimeentulotuesta 1412/1997
Lag om utkomststöd 1412/1997

Lastensuojelulaki 417/2007
Barnskyddslag 417/2007

Liikuntalaki 1054/1998
Idrottslag 1054/1998

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999
Markanvändnings- och bygglag 132/1999

Nuorisolaki 72/2006
Ungdomslag 72/2006

Perusopetuslaki 628/1998
Lag om grundläggande utbildning 628/1998

Sosiaalihuoltolaki 710/1982
Socialvårdslag 710/1982

Suomen perustuslaki 731/1999
Finlands grundlag 731/1999

Tilintarkastuslaki 459/2007
Revisionslag 459/2007

Vaalilaki 714/1998
Vallag 714/1998

Ympäristönsuojelulaki 86/2000

Miljöskyddslag 86/2000

Finnish Statutes

Act on Basic Education in the Arts (633/1998)
 Act on Central Government Transfers to Local Government (1147/1996)
 Act on Central Government Transfers to Local Government for Basic Public Services (1704/2009)
 Act on Client Fees in Social Welfare and Health Care (734/1992)
 Act on Financial and Debt Counselling (713/2000)
 Act on Local Authority Boundaries (1196/1997)
 Act on Municipal Officeholders (304/2003)
 Act on Public Contracts (348/2007)
 Act on Restructuring Municipalities and Services (169/2007)
 Act on Service Vouchers for Social Welfare and Health Care (569/2009)
 Act on Support for Informal Care (937/2005)
 Act on the Financing of Educational and Cultural Provision (1705/2009)
 Act on the Local Government Employers' Labour Market Organisation (254/1993)
 Administrative Judicial Procedure Act (586/1996)
 Administrative Procedure Act (434/2003)
 Auditing Act (459/2007)
 Basic Education Act (628/1998)
 Child Welfare Act (417/2007)
 Decree on the Advisory Committee on Local Government Finances and Administration (1314/1993)
 Dog Tax Act (590/1979)
 Election Act (714/1998)
 Environmental Protection Act (86/2000)
 Land Use and Building Act (132/1999)
 Library Act (904/1998)
 Local Government Act (365/1995)
 Local Government Pensions Act (549/2003)
 Municipality of Residence Act (201/1994)
 Primary Health Care Act (66/1972)
 Public Transport Act (869/2009)
 Social Assistance Act (1412/1997)
 Social Welfare Act (710/1982)
 Sports Act (1054/1998)
 The Constitution of Finland (731/1999)
 Vocational Education and Training Act (630/1998)
 Waste Act (1072/1993)
 Youth Act (72/2006)

Verkkosivustot – Webbssidor – Websites (14.2.2011)

commin.org/en/bsr-glossaries/
db3.oph.fi/sanasto/
eur-lex.europa.eu
europa.eu
eurovoc.europa.eu
fi.wikipedia.org
home.scotland.gov.uk/home
iate.europa.eu
www.cipfa.org.uk

www.communities.gov.uk
www.direct.gov.uk
www.eurofound.europa.eu
www.europarl.europa.eu/
www.hankintailmoitukset.fi
www.hel.fi
www.idea.gov.uk
www.intermin.fi
www.keva.fi
www.kungalv.se
www.kunnat.net
www.kuntatyonantajat.fi
www.kuntientakauskus.fi
www.legislation.gov.uk
www.local.gov.uk
www.mah.gov.on.ca
www.minedu.fi
www.nalc.gov.uk
www.ne.se
www.oph.fi
www.parliament.uk
www.reg.fi
www.sovereignty.org.uk
www.stat.fi
www.stm.fi
www.terveyskirjasto.fi
www.tsk.fi/tepa
www.valter.fi
www.vm.fi
www.ymparisto.fi

English index

action plan	D020	being quorate	C023
ad hoc committee	A010	board	A007
adjustment to distribution of cost liability	E008	board of management	A007
adjustment to shared costs	E008	budget	D022
administrative appeal	C038	building control	G059
administrative branch	G019	building control department	G059
administrative procedure	C017	building control services	G059
administrative regulations	C019	built-up area	G054
adult education	G044	built-up area increment	E015
adult education and training	G044	business development service	G070
advance polling	C003	business support services	G070
advance voting	C003	business-based joint municipal authority	D015
advance voting council	C016	call for tenders	G015
Advisory Board for Municipal Administration and Economy	A016	candidate eligibility	B001
Advisory Committee on Local Government Finances and Administration	A016	care guarantee	G026
affiliated entity	D017	cash flow statement	D033
agenda	C024	central government grants	E002
annual accounts	D030	central government transfer competence	E003
appeal (1)	C035	central government transfer function	E003
appeal against a municipal authority decision	C039	central government transfer percentage	E004
appeal against the decision of a municipal authority	C039	central government transfers	E002
	C039	central government transfers to local government	E002
appeal against the decision of a municipality	C039	central government transfers to municipalities	E002
appeal for confirmation	C037	central municipal electoral board	C014
appeal for judicial review	C037	charge	D025
appeal for reconsideration	C037	chief executive	B006
appeal instructions	C041	chief executive officer	B006
appeal to rescind decision	C037	child protection	G031
appointment to office	B015	child welfare	G031
appropriation	D023	child welfare coefficient	E021
archipelago increment	E013	city	A001
area of responsibility	G019	city board	A004
assessment report	D037	city council	A002
Association of Finnish Local and Regional Authorities	A015	city council group	A003
audit committee	A006	city councillor	B004
audit report	D036	city executive	A004
auditing committee	A006	city manager	B006
auditor's report	D036	city region	F018
auditors' report	D036	civil defence	G068
balance sheet	D034	civil defence department	G068
basic component of merger grant	F012	civil defense	G068
basic component of municipal merger grant	F012	civil protection	G068
basic education	G039	claim for a revised decision	C036
basic education in the arts	G045	claim for rectification	C036
basic public services	G005	closing of the accounts	D030
Basic Public Services Budget	D010	commission	A009
basic public services of a municipality	G005	Commission for Local Authority Employers	A014
Basic Public Services Programme	D009	committee	A005
basic public services programme procedure	D008	commuter area	F016
basic services	G005	competence	G019
basic services budget	D010	competitive bidding	G015
basic services programme	D009	competitive tendering	G015
before-school and after-school activities	G040	confidentiality reasons	C026
		consolidated accounts	D031
		consolidated financial statements	D031

consolidated local government	D016	election by proportional representation	C013
consolidation of municipalities	F003	electoral ward	C007
contingency planning	G069	eligibility	B001
contract award procedure	G013	eligibility for election	B001
contracting-out	G010	eligibility to stand as a candidate	B001
contractual employment relationship	B012	emergency management	G068
contractual relationship	B012	emergency planning	G069
conversion into a separate company	D011	emergency preparedness	G069
corporate income tax	D005	employment relationship	B011
corporate local authority	D016	employment relationship	B012
corporate local government	D016	energy management	G064
corporation tax	D005	energy management department	G064
corporation tax apportionment	D006	energy management services	G064
corporation tax revenue	D006	energy supply	G064
corporatisation	D011	environmental health	G022
council ad hoc committee	A010	environmental health care	G022
council initiative	C033	environmental health services	G022
council procedure	C020	environmental protection	G066
council tax	D004	environmental protection department	G066
councillor	B004	environmental protection services	G066
council's standing orders	C020	equalisation deduction	E026
coverage obligation	D021	equalisation limit	E027
create a spin-off company	D011	equalisation supplement	E025
criteria for central government transfers to local government	E005,	executive	A004
daycare coefficient	E019	family caregiver support	G033
deficit coverage obligation	D021	fee	D025
department	G019	final accounts	D030
department for educational and cultural services	G037	financial and debt advice	G071
		financial and debt counselling	G071
deputy chief executive	B007	financial and debt counselling	G071
deputy city councillor	B005	financial plan	D019
deputy city manager	B007	financial statements	D030
deputy councillor	B005	first past the post system	C012
deputy mayor	B007	function	G019
deputy mayor	B009	funds statement	D033
deputy town councillor	B005	garbage management	G061
deputy town manager	B007	general transfer	E011
detailed plan	G057	general upper secondary education	G042
detailed shore plan	G058	government aid	D027
disability coefficient	E022	government grant	D027
discretionary government grant	E010	government grants	E002
discretionary increase in central government transfers to local government	E010	government subsidy	D029
disqualification	C022	government support for businesses	D029
dissenting opinion	C030	government transfer	D027
division	A008	government transfers and grants	D027
division into municipalities	F001	health care	G020
dog tax	D007	health care district	G025
early voting	C003	health care service	G020
economic development service	G070	health center	G024
educational and cultural services	G037	health centre	G024
educational and cultural services department	G037	home municipality	G017
educational or cultural start-up project	D028	hospital district	G025
elderly care	G032	host municipality	G009
elected official	B003	imputed cost	E006
elected representative	B003	income estimate	D024
election	C010	income maintenance	G030
election board	C015	income statement	D032
election by majority	C012	income support	G030
		incorporation	D011
		informal care support	G033

initiative	C031	local tax	D003
instructions concerning claim for a revised decision	C040	maintainer model	E028
instructions for appeal	C041	mandate	G019
instructions for seeking rectification	C040	master plan	G056
integration of immigrants	G034	mayor (1)	B006
intermunicipal authority	A011	mayor (2)	B008
joint authority	A011	member of a local council	B004
joint local authority company	D014	merger agreement	F008
joint local government entity	A011	merger aid	F011
joint municipal authority	A011	merger board	F009
joint municipal authority for a special care district	A011	merger grant	F011
	G036	merger of municipalities	F003
joint municipal authority for specialised health care	G025	method of voting	C005
	A011	metropolitan region	F018
joint municipal board	D014	minority opinion	C030
joint municipal company	A017	minutes	C025
Keva	A014	morning and afternoon activities	G040
KT Local Government Employers	C022	motion	C031
lack of impartiality	G049	multi-municipal merger	F005
land acquisition	G050	municipal amalgamation	F003
land use	G051	municipal and service structure reform	F014
land use planning	E016	municipal appeal	C039
language increment	B002	municipal audit committee	A006
liability for acts in office	G046	municipal autonomy	C001
library and information services	G046	municipal board	A004
library department	G046	municipal board	A005
library services	A001	municipal boundary divisions	F001
local authority	A006	municipal boundary redetermination	F002
local authority audit committee	A005	municipal boundary report	F006
local authority committee	D013	municipal committee	A005
local authority company	D016	municipal company	D013
local authority corporation	D017	municipal corporation	D016
local authority subsidiary	D001	municipal council	A002
local authority's right to levy taxes	D012	municipal council group	A003
local authority-owned company	A002	municipal councillor	B004
local council	A003	municipal divisions	F001
local council group	B004	municipal elections	C011
local councillor	G057	municipal engineering	G060
local detailed plan	C011	municipal engineering department	G060
local elections	A004	municipal engineering services	G060
local executive	A001	municipal enterprise group	D016
local government	G008	municipal executive	A004
local government area of codetermination	F002	municipal federation	A011
local government boundary changes	G008	Municipal Guarantee Board	A013
local government collaboration area	D016	municipal income tax	D003
local government co-management area	G008	municipal management board	A007
local government corporate entity	D016	municipal manager	B006
local government corporation	G008	municipal merger	F003
local government joint services area	B010	municipal merger grant	F011
local government officeholder	B010	municipal officeholder	B010
local government officer	B010	municipal official	B010
local government official	A017	municipal partnership	A011
Local Government Pensions Institution	F014	municipal referendum	C004
local government reform	D003	municipal self-government	C001
local income tax	G056	municipal tax	D003
local master plan	C004	municipality	A001
local referendum	C032	municipality of residence	G017
local resident's initiative	C001	municipality of residence reimbursement	E029
local self-government		municipality's area of responsibilities	G001
		municipality's duties	G001

municipality's fields of activity	G001	purchased service	G011
municipality's functions	G001	purchaser-provider model	G012
municipality's responsibilities	G001	purchaser-provider split	G012
municipality's right to levy taxes	D001	putting out to tender	G015
municipality's scope of operation	G001	rapporteur	C028
municipality's self-financing proportion	E009	rapporteur on municipal boundary divisions	F007
municipality's sphere of operation	G001	rapporteur's liability	C029
municipal-owned company	D012	real estate tax	D004
non-disclosure grounds	C026	redrawing municipal boundaries	F002
non-disclosure reasons	C026	referendum initiative	C034
non-proportional system	C012	reform in local government structures	F015
occupational qualification	B014	reform to restructure municipalities and services	F014
official duty of a municipality	G004		
official record	C025	regional council	A012
operational programme	D020	regional land use plan	G055
optional functions of a municipality	G002	relative majority voting	C012
order of voting	C006	remit	G019
outsourced service	G011	remoteness coefficient	E018
outsourcing	G010	remoteness increment	E014
outsourcing service	G011	report on finances	F010
PARAS	F014	report on operations	D035
partial municipal merger	F004	request for rectification	C036
partnership area	G008	required qualification	B014
party bloc	A003	rescue department	G067
payment	D025	rescue services	G067
place of residence	G017	restructuring of municipalities and services	F014
planning period	D018	revenue estimate	D024
plurality voting	C012	right to levy taxes	D001
polytechnic education	G043	right to vote	C008
population change increment	E017	rules of procedure	C018
power to reconsider a matter	C021	secondary health care	G023
precautionary measures	G069	secrecy grounds	C026
preparation of basic public services programme	D008	sector	G019
		self-government	C001
preparedness	G069	service relationship	B011
pre-primary education	G038	service voucher	G018
presence of a quorum	C023	services for senior citizens	G032
presentation	C027	services for the elderly	G032
primary health care	G021	share of corporation tax revenue	D006
procurement procedure	G013	sickness coefficient	E023
profit and loss statement	D032	social assistance	G030
programme of measures	D020	social benefits	G029
prohibition of appeal	C042	social services	G028
property tax	D004	social welfare	G027
proportion funded by local authority	E009	social welfare services	G027
proportional election	C013	sparsely populated area	G053
election by proportional representation	C013	special care district	G035
proportional voting system	C013	special report on municipal boundary divisions	F006
proposal	C031		
public contract	G014	special welfare district	G035
public health care service	G020	specialised care	G023
public health service	G020	specialised health care	G023
public procurement	G014	specialised medical care	G023
public transport	G065	sports and fitness	G047
public transport department	G065	sports and fitness services	G047
public transport services	G065	sports department	G047
public transportation	G065	sports services	G047
public-service employment relationship	B013	start-up project eligible for government aid	D028
public-service position	B013	state aid (1)	D027
public-service relationship	B013	state aid (2)	D029

state aid (3)	E002	water services	G063
statement of source and application of funds	D033	water services department	G063
statutory basic public services	G006	water supply and sewerage	G063
statutory basic public services of a municipality	G006	written record	C025
statutory basic services	G006	xx services	G019
statutory functions of a municipality	G003	youth service	G048
statutory government contribution	E002	youth services	G048
statutory land use planning	G051	youth work	G048
street management	G062	zoning	G051
street management department	G062		
street management services	G062		
sub-committee	A008		
subjective right	G007		
sub-regional unit	F017		
subsidiary	D017		
subsistence benefit	G030		
suffrage	C008		
supplementary component of merger grant	F013		
supplementary component of municipal merger grant	F013		
supplementary transfer	E012		
system of central government transfers to local government	E001		
system of central government transfers to municipalities	E001		
tax based equalisation	E024		
tax receipts	D002		
tax revenue	D002		
tax revenue-based equalisation of central government transfers to local government	E024		
temporary committee	A010		
threshold value	G016		
town	A001		
town board	A004		
town council	A002		
town council group	A003		
town councillor	B004		
town executive	A004		
town manager	B006		
transfer of part of one municipality to another	F004		
travel-to-work area	F016		
treatment time guarantee	G026		
unemployment coefficient	E020		
unit cost	E007		
upper secondary education	G042		
urban region	F018		
urban settlement	G054		
urban structure	G052		
vocational upper secondary education and training	G041		
voting	C002		
voting district	C007		
voting order	C006		
voting system	C009		
waste disposal	G061		
waste management	G061		
waste management department	G061		
waste management services	G061		
water resources management	G063		

Svenskt register

affärsverkssamkommun	D015	detaljplan	G057
allmän del	E011	direktion	A007
allmän kompetens	G002	dottersamfund	D017
anläggningsprojekt	D028	ekonomi- och skuldrådgivning	G071
anslag	D023	ekonomiplan	D019
anställning	B011	ekonomisk region	F017
anställning	B012	ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning	G071
anställningsförhållande	B011	ekonomisk uppgörelse	F010
anställningsförhållande	B012	energiförsörjning	G064
ansvarsområde	G019	ersättare	B005
anvisning om hur man begär omprövning	C040	ersättare i fullmäktige	B005
anvisning om rättelseyrkande	C040	fastighetsskatt	D004
arbetsavtalsförhållande	B012	finansieringsanalys	D033
arbetsförhållande	B012	finansieringsunderstöd enligt prövning	E010
arbetslöshetskoefficient	E020	Finlands Kommunförbund	A015
avfallshantering	G061	fjärrortsförhöjning	E014
avgift	D025	fjärrortskoefficient	E018
avvikande mening	C030	folkhälsöarbete	G021
balansräkning	D034	folkomröstning	C004
barnskydd	G031	fullmäktige	A002
barnskyddskoefficient	E021	fullmäktigeförsamling	A002
basservice (1)	G005	fullmäktigegrupp	A003
basservice (2)	G006	fullmäktigeledamot	B004
basservicebudget	D010	fullmäktigemotion	C033
basserviceprogram	D009	fullmäktiges arbetsordning	C020
basserviceprogramförfarande	D008	förbund på landskapsnivå	A012
befolkningsskydd	G068	föredragande	C028
begäran om omprövning	C036	föredragandes ansvar	C029
behovsprövad höjning av statsandelen	E010	föredragning	C027
behörighetskrav	B014	föredragningslista	C024
behörighetsvillkor	B014	förhandsröstning	C003
beredskap	G069	förskoleundervisning	G038
beräknade inkomster	D024	förtroendevald	B003
beskattningsrätt	D001	förvaltning	G019
beslutförhet	C023	förvaltningsberättelse	D035
beslutsförhet	C023	förvaltningsbesvär	C038
beställar-utförarmodell	G012	förvaltningsförfarande	C017
beställar-utförar-modell	G012	förvaltningsstadga	C019
besvär	C037	gatu hållning	G062
besvär i förvaltningsärende	C038	generalplan	G056
besvärсанvisning	C041	glesbygd	G053
besvärsförbud	C042	glesbygdsområde	G053
biblioteks- och informationstjänster	G046	grundläggande konstundervisning	G045
biblioteksväsande	G046	grundläggande service	G005
biträdande borgmästare	B009	grundläggande utbildning	G039
biträdande kommundirektör	B007	grundläggande yrkesutbildning	G041
biträdande stadsdirektör	B007	gymnasieutbildning	G042
bokslut	D030	handikappkoefficient	E022
bolagisering	D011	hemkommun	G017
borgmästare	B008	hemkommunsersättning	E029
budget	D022	hundskatt	D007
byggnadstillsyn	G059	huvudmannamodellen	E028
centralvalnämnd	C014	hälso- och sjukvård	G020
dagvårdskoefficient	E019	hälsocentral	G024
delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning	A016	hälsovård	G020
		hälsovårdscentral	G024

höjning av statsandelen enligt prövning	E010	kommunsammanläggning	F003
höjning på basis av förändringar i invånarantal	E017	kommunsammanslagning	F003
	E017	kommunstyrelse	A004
idrotts- och motionstjänster	G047	kommunval	C011
idrottstjänster	G047	koncernbokslut	D031
idrottsväsende	G047	konkurrensutsättning	G015
initiativ (1)	C031	KSSR	F014
initiativ (2)	C032	KT	A014
initiativ till folkomröstning	C034	KT Kommunarbetsgivarna	A014
inkomstskatt för samfund	D005	KUTHANEK	A016
instruktion	C018	köpt tjänst	G011
integration	G034	landskapsförbund	A012
invånarinitiativ	C032	landskapsplan	G055
justering av kostnadsfördelningen	E008	majoritetsval	C012
jäv	C022	markanvändning	G050
kalkylerad kostnad	E006	markförvärv	G049
Keva	A017	medborgarförslag	C032
kollektivtrafik	G065	miljö- och hälsoskydd	G022
kommitté	A009	miljöhälsovård	G022
kommun	A001	miljöskydd	G066
kommun- och servicestrukturen	F014	miljövärd	G066
kommunal centralvalnämnd	C014	morgon- och eftermiddagsverksamhet	G040
kommunal folkomröstning	C004	morotspengar	F011
kommunal myndighetsuppgift	G004	motion	C031
kommunal självstyrelse	C001	nämnd	A005
Kommunala arbetsmarknadsverket	A014	näringslivsservice	G070
kommunalbesvär	C039	näringslivstjänster	G070
kommunalförvaltning	C001	offentlig upphandling	G014
kommunalskatt	D003	områdesanvändning	G050
kommunalt affärsverk	D012	omröstning	C002
kommunalt självstyre	C001	omröstningsordning	C006
kommunalteknik	G060	omröstningssätt	C005
kommunalval	C011	partiell kommunsammanslagning	F004
kommundirektör	B006	pendlingsområde	F016
kommunens ansvarsområde	G001	planeperiod	D018
kommunens beskattningsrätt	D001	planläggning	G051
kommunens centralvalnämnd	C014	planperiod	D018
kommunens dottersamfund	D017	primärhälsovård	G021
kommunens egen finansieringsandel	E009	primärvård	G021
kommunens frivilliga uppgifter	G002	pris per enhet	E007
kommunens kompetens	G001	proportionellt val	C013
kommunens kompetensområde	G001	protokoll	C025
kommunens lagstadgade uppgifter	G003	reservation	C030
kommunens obligatoriska uppgifter	G003	resultaträkning	D032
kommunens självfinansieringsandel	E009	revisionsberättelse	D036
kommunens uppgifter	G001	revisionsnämnd	A006
kommunens verksamhetsområde	G001	räddningsväsende	G067
Kommunernas garanticentral	A013	rättelseyrkande	C036
Kommunernas pensionsförsäkring	A017	röstningsområde	C007
kommunfullmäktige	A002	rösträtt	C008
kommunfullmäktigeledamot	B004	samarbetsområde	G008
kommunfusion	F003	samfunds inkomstskatt	D005
Kommunförbundet	A015	samfundsskatt	D005
kommunindelning	F001	samfundsskatteandel	D006
kommunindelningsutredare	F007	samhällsstruktur	G052
kommunindelningsutredning	F006	samkommun	A011
kommunkoncern	D016	samkommun för ett sjukvårdsdistrikt	G025
kommunreformen	F015	samkommun för ett specialomsorgsdistrikt	G036
kommuns affärsverk	D013	samkommun för specialiserad sjukvård	G025
kommunsamgång	F003	samkommun för specialomsorger	G036

samkommuns affärsverk	D014	tjänsteinnehavare	B010
sammanslagning av fler än två kommuner	F005	tröskelvärde	G016
sammanslagning av flera kommuner	F005	tätort	G054
sammanslagning av kommuner	F003	tätortsstrukturförhöjning	E015
sammanslagningsavtal	F008	undervisnings- och kulturtjänster	G037
sammanslagningsstyrelse	F009	undervisnings- och kulturverksamhet	G037
sammanslagningsunderstöd	F011	undervisnings- och kulturväsende	G037
sammanslagningsunderstödet grunddel	F012	ungdomsarbete	G048
sammanslagningsunderstödet tilläggsdel	F013	ungdomsväsende	G048
sekretessgrund	C026	uppgiftsområde	G019
sektion	A008	upphandlingsförfarande	G013
sektor	G019	upptagningsrätt	C021
servicesedel	G018	utjämning av statsandelen på basis av	
sjukfrekvenskoefficient	E023	skatteinkomsterna	E024
sjukvårdsdistrikt	G025	utjämningsavdrag	E026
självstyrelse	C001	utjämningsgräns	E027
skatteinkomster	D002	utjämningsstillägg	E025
skatteinkomstutjämning	E024	utkomststöd	G030
skatteintäkter	D002	utkontraktering	G010
skyldighet att täcka underskott	D021	utläggning	G010
skärgårdsförhöjning	E013	utvärderingsberättelse	D037
social förmån	G029	val	C010
social service	G028	valbarhet	B001
socialservice	G028	valbestyrelse	C016
socialvård	G027	valnämnd	C015
specialiserad sjukvård	G023	valsätt	C009
specialistsjukvård	G023	vatten och avlopp	G063
specialomsorgsdistrikt	G035	vattentjänster	G063
specialsjukvård	G023	verk	G019
språkförhöjning	E016	verksamhet	G019
stad	A001	verksamhetsberättelse	D035
stadsdirektör	B006	verksamhetsområde	G019
stadsfullmäktige	A002	vuxenutbildning	G044
stadsfullmäktigeledamot	B004	vårdgaranti	G026
stadsplan	G057	vårdkommun	G009
stadsregion	F018	-väsen	G019
stadsstyrelse	A004	-väsende	G019
statligt stöd	D029	yrkeshögskoleutbildning	G043
statsandel	E002	åldringsvård	G032
statsandelsgrund	E005	åtgärdsprogram	D020
statsandelsprocent	E004	äldreomsorg	G032
statsandelssystem	E001	äldreservice	G032
statsandelsåliggande	E003	äldrevård	G032
statsbidrag	D027	ändring i kommunindelningen	F002
statsstöd	D029	ändringssökande	C035
statsunderstöd	D027	överföring av en del av en kommun till en annan	
stranddetaljplan	G058	kommun	F004
strandplan	G058	överklagande	C035
strukturen reformen	F014	övertagningsrätt	C021
stöd för närståendevård	G033		
subjektiv rätt	G007		
subjektiv rättighet	G007		
särskild kommunindelningsutredning	F006		
sökande av ändring	C035		
taxa	D026		
tillfälligt utskott	A010		
tilläggsdel	E012		
tjänsteansvar	B002		
tjänsteförhållande	B013		
tjänsteförordnande	B015		

Suomenkielinen hakemisto

aamu- ja iltapäivätoiminta	G040	kaupunginvaltuusto	A002
aikuiskoulutus	G044	kaupunginvaltuutettu	B004
alijäämän kattamisvelvollisuus	D021	kaupunki	A001
aloite	C031	kaupunkiseutu	F018
alueidenkäyttö	G050	kelpoisuusvaatimus	B014
ammattillinen peruskoulutus	G041	keskusvaalilautakunta	C014
ammattikorkeakoulutus	G043	Keva	A017
apulaiskaupunginjohtaja	B007	kielikorotus	E016
apulaiskunnanjohtaja	B007	kiinteistövero	D004
apulaispormestari	B009	kilpailuttaminen	G015
arviointikertomus	D037	kilpailutus	G015
asemakaava	G057	kirjasto- ja tietopalvelut	G046
asukasmäärän muutokseen perustuva korotus	E017	kirjastotoimi	G046
elinkeinopalvelu	G070	koiravero	D007
enemmistövaali	C012	konsernitilinpäätös	D031
energiahuolto	G064	kotikunta	G017
ennakkoäänestys	C003	kotikuntakorvaus	E029
erikoissairaanhoidon kuntayhtymä	G025	kotouttaminen	G034
erikoissairaanhoidon kuntayhtymä	G023	KT Kuntatyönantajat	A014
erikoissairaanhoidon kuntayhtymä	G025	KT	A014
erityinen kuntajakoselvitys	F006	kunnallinen itsehallinto	C001
erityishuollon kuntayhtymä	G036	kunnallinen kansanäänestys	C004
erityishuoltopiiri	G035	kunnallinen liikelaitos	D012
erityishuoltopiirin kuntayhtymä	G036	Kunnallinen työmarkkinalaitos	A014
erityistoimiala	G003	kunnallishallinto	C001
eriävä mielipide	C030	kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunta	A016
esiopetus	G038	kunnallistekniikka	G060
esittelijä	C028	kunnallisvaalit	C011
esittelijänvastuu	C029	kunnallisvalitus	C039
esittely	C027	kunnallisvero	D003
esityslista	C024	kunnan keskusvaalilautakunta	C014
esteellisyys	C022	kunnan lakisääteiset tehtävät	G003
haja-asutusalue	G053	kunnan liikelaitos	D013
hallinnonala	G019	kunnan omahoitoisuus	E009
hallintokunta	G019	kunnan osaliitos	F004
hallintomenettely	C017	kunnan osan siirtäminen toiseen kuntaan	F004
hallintosääntö	C019	kunnan tehtävät	G001
hallintovalitus	C038	kunnan toimiala	G001
hankintamenettely	G013	kunnan tytäryhteisö	D017
harkinnanvarainen rahoitusavustus	E010	kunnan vapaaehtoiset tehtävät	G002
harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	E010	kunnan verotusoikeus	D001
hoitotakuu	G026	kunnan viranomaistehtävä	G004
isäntäkunta	G009	kunnanhallitus	A004
itsehallinto	C001	kunnanjohtaja	B006
jaosto	A008	kunnanvaltuusto	A002
johtokunta	A007	kunnanvaltuutettu	B004
johtosääntö	C018	kunta- ja palvelurakennemuutos	F014
joukkoliikenne	G065	kunta	A001
julkinen hankinta	G014	kuntajako	F001
jätehuolto	G061	kuntajakoselvittäjä	F007
jääviys	C022	kuntajakoselvitys	F006
kaavoitus	G051	kuntajaon muuttaminen	F002
kadunpito	G062	kuntakonserni	D016
kansanterveystyö	G021	kuntalaisaloite	C032
kansanäänestysaloite	C034	kuntaliitos	F003
kaupunginhallitus	A004	Kuntaliitto	A015
kaupunginjohtaja	B006	kuntauudistus	F015

kuntavaalit	C011	rantakaava	G058
kuntayhtymä	A011	saaristokorotus	E013
kuntayhtymän liikelaitos	D014	sairaanhoidopiiri	G025
Kuntien eläkevakuutus	A017	sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	G025
Kuntien takauskeskus	A013	sairastavuuskerroin	E023
kuntien yhdistyminen	F003	salassapitoperuste	C026
kustannustenjaon tarkistaminen	E008	sektori	G019
kustannustenjaon tarkistus	E008	seutukunta	F017
KUTHANEK	A016	sosiaaliuus	G029
kynnysarvo	G016	sosiaalihuolto	G027
laskennallinen kustannus	E006	sosiaalipalvelu	G028
lastensuojelu	G031	sosiaaliturvaetus	G029
lastensuojelukerroin	E021	subjektiivinen oikeus	G007
lautakunta	A005	suhteellinen vaali	C013
liikelaitoskuntayhtymä	D015	Suomen Kuntaliitto	A015
liikuntapalvelut	G047	suunnittelukausi	D018
liikuntatoimi	G047	syRJäisyyskerroin	E018
liitosporkkana	F011	syRJäisyyskorotus	E014
lisäosa	E012	taajama	G054
lukiokoulutus	G042	taajamarakennekorotus	E015
luottamushenkilö	B003	taiteen perusopetus	G045
maakunnan liitto	A012	taksa	D026
maakuntakaava	G055	taloudellinen selvitys	F010
maakuntaliitto	A012	talous- ja velkaneuvonta	G071
maanhanhinta	G049	talousarvio	D022
maankäyttö	G050	taloussuunnitelma	D019
maksu	D025	tarkastuslautakunta	A006
monikuntaliitos	F005	tasauslisä	E025
muutoksenhaku	C035	tasausraja	E027
muutoksenhakukielto	C042	tasausvähennys	E026
määräraha	D023	tase	D034
nuorisotoimi	G048	tehtäväalue	G019
nuorisotyö	G048	terveydenhuolto	G020
oikaisuvaatimus	C036	terveyskeskus	G024
oikaisuvaatimusohje	C040	tilaaja-tuottajamalli	G012
omaishoidon tuki	G033	tilaaja-tuottaja-malli	G012
opetus- ja kulttuuripalvelut	G037	tilaaja-tuottaja-toimintatapa	G012
opetus- ja kulttuuritoimi	G037	tilapäinen valiokunta	A010
osittaisliitos	F004	tilinpäätös	D030
ostopalvelu	G011	tilintarkastuskertomus	D036
otto-oikeus	C021	toimeentulotuki	G030
palveluseteli	G018	toimenpideohjelma	D020
palvelussuhde	B011	-toimi	G019
Paras-uudistus	F014	toimiala	G019
pelastustoimi	G067	toimikunta	A009
perusopetus	G039	toimintakertomus	D035
peruspalvelubudjetti	D010	tuloarvio	D024
peruspalveluohjelma	D009	tuloslaskelma	D032
peruspalveluohjelmamenettely	D008	tytär yhteisö	D017
peruspalvelut (1)	G005	työsopimussuhde	B012
peruspalvelut (2)	G006	työssäkäyntialue	F016
perustamishanke	D028	työsuhde	B012
perusterveydenhuolto	G021	työttömyyskerroin	E020
porkkanaraha	F011	ulkoistaminen	G010
pormestari	B008	ulkoistus	G010
päivähoitokerroin	E019	vaali	C010
päätösvaltaisuus	C023	vaalikelpoisuus	B001
pöytäkirja	C025	vaalilautakunta	C015
rahoituslaskelma	D033	vaalitapa	C009
rakennusvalvonta	G059	vaalitoimikunta	C016
ranta-asemakaava	G058	valitus	C037

valitusosoitus	C041
valtionapu	D027
valtionavustus	D027
valtionosuus	E002
valtionosuusjärjestelmä	E001
valtionosuusperuste	E005
valtionosuusprosentti	E004
valtionosuustehtävä	E003
valtioneutukki	D029
valtuusto	A002
valtuustotaloite	C033
valtuuston työjärjestys	C020
valtuustoryhmä	A003
valtuutettu	B004
vammaiskerho	E022
vanhuspalvelu	G032
vanhustenhoito	G032
vanhustenhoidto	G032
varautuminen	G069
varavaltuutettu	B005
vastuualue	G019
vastuukunta	G009
verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	E024
verotulot	D002
verotulotasaus	E024
verotusoikeus	D001
vesihuolto	G063
viranhaltija	B010
viranhoidtomääräys	B015
virasto	G019
virkasuhde	B013
virkaavastuu	B002
väestönsuojelu	G068
yhdistymisavustuksen lisäosa	F013
yhdistymisavustuksen perusosa	F012
yhdistymisavustus	F011
yhdistymishallitus	F009
yhdistymissopimus	F008
yhdyskuntarakenne	G052
yhteistoiminta-alue	G008
yhteisön tulovero	D005
yhteisövero	D005
yhteisövero-osuus	D006
yhtiöittäminen	D011
yksikköhinta	E007
yleinen osa	E011
yleinen toimiala	G002
yleiskaava	G056
ylläpitäjämalli	E028
ympäristönsuojelu	G066
ympäristöterveydenhuolto	G022
äänestys	C002
äänestysalue	C007
äänestysjärjestys	C006
äänestystapa	C005
äänioikeus	C008